

27. DÖNEM
4. YASAMA YILI

FAALİYET RAPORU

YASAMA, DENETİM, TEMSİL
VE
İDARİ TEŞKİLAT

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

PROF. DR. MUSTAFA ŞENTOP
TBMM BAŞKANI

ÖN SÖZ

Türkiye Büyük Millet Meclisinin (TBMM) 27. Döneminin 4. Yasama Yılı; yasama, denetim, temsil ve yönetim görevleri bakımından yoğun çalışmaların yapıldığı bir zaman dilimi olmuştur. Bu süre içinde yapmış olduğumuz çalışmalar ve gerçekleştirilen faaliyetler sizlere sunduğumuz bu faaliyet raporunda açıklanmıştır.

Bir önceki yasama yılında olduğu gibi bu yasama yılında da TBMM, çalışmalarını COVID-19 salgınının etkisi altında gerçekleştirmiştir. Sağlık başta olmak üzere sosyal ve ekonomik alanda etkilerini bütün dünyada hissettiren bu salgının, kişisel veya kurumsal düzeyde açığa çıkardığı olumsuzlukları tamamıyla bertaraf edebilmek mümkün olmasa da millî iradenin tecelligâhı olan Gazi Meclisimiz, salgın sürecinde alınan kapsamlı tedbirler sayesinde bu dönemi yasama ve denetim faaliyetlerini aksatmadan tamamlamayı başarmıştır. Yine bu dönemde, teknolojik imkânlardan faydalanılarak ulusal ve uluslararası düzeyde videokonferanslar düzenlenmesi ve kontrollü bir şekilde bir araya gelinerek hibrit toplantılar yapılması gibi yöntemlerle parlamenter diplomasi alanında gerçekleştirdiğimiz temsil faaliyetlerimiz de hız kesmeden sürdürülmüştür.

27. Yasama Dönemi, milletimizin bağımsızlık mücadelesinde büyük önem taşıyan birçok hadisenin “100.yıl dönümü”ne denk gelmesi sebebiyle tarihî açıdan müstesna bir dönemdir ve 100. yıl etkinlikleri, bu dönemde gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerimiz arasında önemli bir yer tutmuştur. Bu kapsamda “Türkiye Büyük Millet Meclisinin Açılışının 100. Yılı”na denk gelen 27. Dönemin 3. Yasama Yılında, Gazi Meclisimizin 100. yılına erişmenin iftiharını ile önemli çalışmalar ve etkinlikler düzenlenmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti’ni kuran şanlı Meclisimizin açılışının 100. yıl dönümü vesilesiyle planlanan faaliyetlerin icrasına 27. Dönemin 4. Yasama Yılında da devam edilmiş; özellikle COVID-19 salgınının baş göstermesi sebebiyle 3. Yasama Yılında gerçekleştirilemeyerek tehir edilmek durumunda kalınan çalışma ve programların önemli bir kısmı bu yasama yılında gerçekleştirilmiştir.

Diğer taraftan 1921 tarihli Teşkilât-ı Esâsîye Kanunu ile İstiklâl Marşı’mızın kabul edilmesi ve Moskova Antlaşması’nın imzalanması gibi kurtuluş ve kuruluş sürecinin önemli vakıalarının 100. yıl dönümleri de 27. Dönemin 4. Yasama Yılına rastlamıştır. Bu bağlamda 2021 yılından tam bir asır önce Gazi Meclisimiz, istiklâl mücadelesini yönetirken attığı her adımı hukuki meşruiyet zeminine oturtma gayesiyle ilk anayasa olan Teşkilât-ı Esâsîye Kanunu’nu ve merhum Mehmet Akif Ersoy’un yüreğinden kalemine dökülen, imkânsızlık karşısında iman, sömürü karşısında vatanperverliğin destanını anlatan millî mutabakat metnimizi, İstiklâl Marşı’nı kabul etmiştir. Yine kurtuluş ve bağımsızlık mücadelemiz esnasında Büyük Millet Meclisi hükûmetince akdedilen ilk uluslararası antlaşma olan

Moskova Antlaşması'nın imzalanması da içinde bulunduğumuz yasama yılından bir asır öncesine denk gelmektedir. Millî tarihimiz açısından hayati dönüm noktalarını ifade eden bu fevkalade mühim hadiselerin anılması ve anlaşılması için gerçekleştirdiğimiz çalışma ve programlar da 27. Dönem 4. Yasama Yılında gerçekleştirdiğimiz etkinliklerimiz arasında önemli bir yer tutmuştur.

Bu vesileyle tarafımca hazırlanan ve Meclisimizdeki tüm siyasi parti gruplarının temsilcilerinin mutabakatla imza attıkları kanun teklifinin yasalaşması suretiyle 2021 yılının *"İstiklâl Marşı Yılı"* ilan edilmesi ve söz konusu kanun teklifinin gerekçesinde *İstiklâl Marşı'mızın, "milletimizin tüm fertlerinin aynı heyecan ve imanla verdiği İstiklâl Harbi'nin manifestosu olduğunun"* ve *"varlığımıza ve birliğimize yönelik her tehdit karşısında, 'nazlı' ve 'şanlı' hilalin altında toplanmaya hazır milletimizin ortak vicdanını, yüreğini ve iradesini yansıttığının"* bir kez daha Türkiye'ye ve tüm dünyaya duyurulması, şüphesiz, 27. Dönemin 4. Yasama Yılı'nı anlamlandıran çok kıymetli bir girişim olmuştur. Bu yıl içerisinde yapmayı planladığımız İstiklâl Marşı Yılı'nın anlam ve önemine yakışır bir kısım etkinliği, Meclisimizin açılışının 100. yılı faaliyetlerinde olduğu gibi salgın sebebiyle arzu edilen şekilde gerçekleştiremesek de yapılması mümkün olanları azami gayret ve hassasiyetle hayata geçirebilmenin kıvancını yaşamaktayız. Kurtuluş Savaşı'nın başlangıcından 29 Ekim 1923 tarihine kadar uzanan dönemde tarihimizin önemli vakıalarını anmaya ve bunları, milletimizin ihtiyaç ve öncelikleri doğrultusunda yürüttüğümüz yasama, denetim ve temsil faaliyetlerimiz için pusula kılmaya önümüzdeki yasama yıllarında da devam edeceğiz.

Aziz milletimizin her bir ferdi bilmelidir ki, bir asır önce vatanımızın birliğini, milletimizin bağımsızlığını ve hürriyetini muhafaza için Meclisimizin sergilediği kararlılığı ve zorluklarla mücadele azmini bugün de sebatla korumakta ve çalışmalarımızı bu şuur ile yürütmekteyiz. Geçen zaman zarfında aşağılık terör saldırıları, alçak darbeler ve hain vesayet teşebbüsleriyle demokrasimiz tahrip edilmek istenmişse de aziz milletimiz ve onun Gazi Meclis çatısı altındaki kıymetli temsilcileri; tam bağımsız, demokratik, büyük ve güçlü Türkiye idealine sahip çıkmaya emin adımlarla devam etmektedir.

27. Dönem 4. Yasama Yılına denk gelen 2020 ve 2021 yıllarında Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin yapı taşı konumundaki tarihî hadiselerin 100. yıl dönümlerine erişmenin haklı gururunu yaşamamız vesilesiyle Devletimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, istiklâl ve hürriyet kahramanlarımızı, aziz şehitlerimizi, gazilerimizi ve başta I. Meclis üyeleri olmak üzere bu kutsal çatı altında görev yapma onuruna erişerek ebediyete irtihal etmiş bulunan bütün milletvekillerimizi bir kere daha rahmet, minnet ve şükranla yâd ediyorum.

"27. Dönem 4. Yasama Yılı Faaliyet Raporu" isimli bu çalışmada, 4. Yasama Yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde yasama, denetim, temsil ve İdari Teşkilat faaliyetleri alanlarında icra edilen çalışmaların özeti yer almaktadır. Çalışmada sunulan veriler değerlendirildiğinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin salgından kaynaklanan zorlu

Çalışma şartlarına rağmen bu yasama yılını da çok yoğun ve verimli çalışmalarla tamamlamış olduğunu görmek memnuniyet vericidir.

Bu bağlamda zorlayıcı şartlara rağmen çok önemli çalışmaları birlikte yürüttüğümüz ve tamamladığımız Başkanlık Divanı yelerine, TBMM çatısı altında grubu bulunan siyasi partilerimizin grup başkanlarına ve grup başkanvekillerine, komisyon başkanlarına ve bütün milletvekillerimize bu verimli döneme yaptıkları kıymetli katkılar sebebiyle şükranlarımı sunuyorum. Ayrıca, Meclisimizin sorunsuz bir şekilde çalışmalarını sürdürmesine teknik düzeyde katkı sağlayan ve âdeta görünmeyen gücümüzü oluşturan İdari Teşkilat alışanlarımıza ve milletvekillerimizin personeline de teşekkür etmek istiyorum.

27. Dönem 4. Yasama Yılına ait Türkiye Büyük Millet Meclisi Faaliyet Raporu'nu tarihe not düşerken ilgililere faydalı olmasını ve gelecek yasama dönemlerinde ve yıllarında yapılacak benzer değerli çalışmalara ilham vermesini niyaz ve mit ediyorum.

Prof. Dr. Mustafa şENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

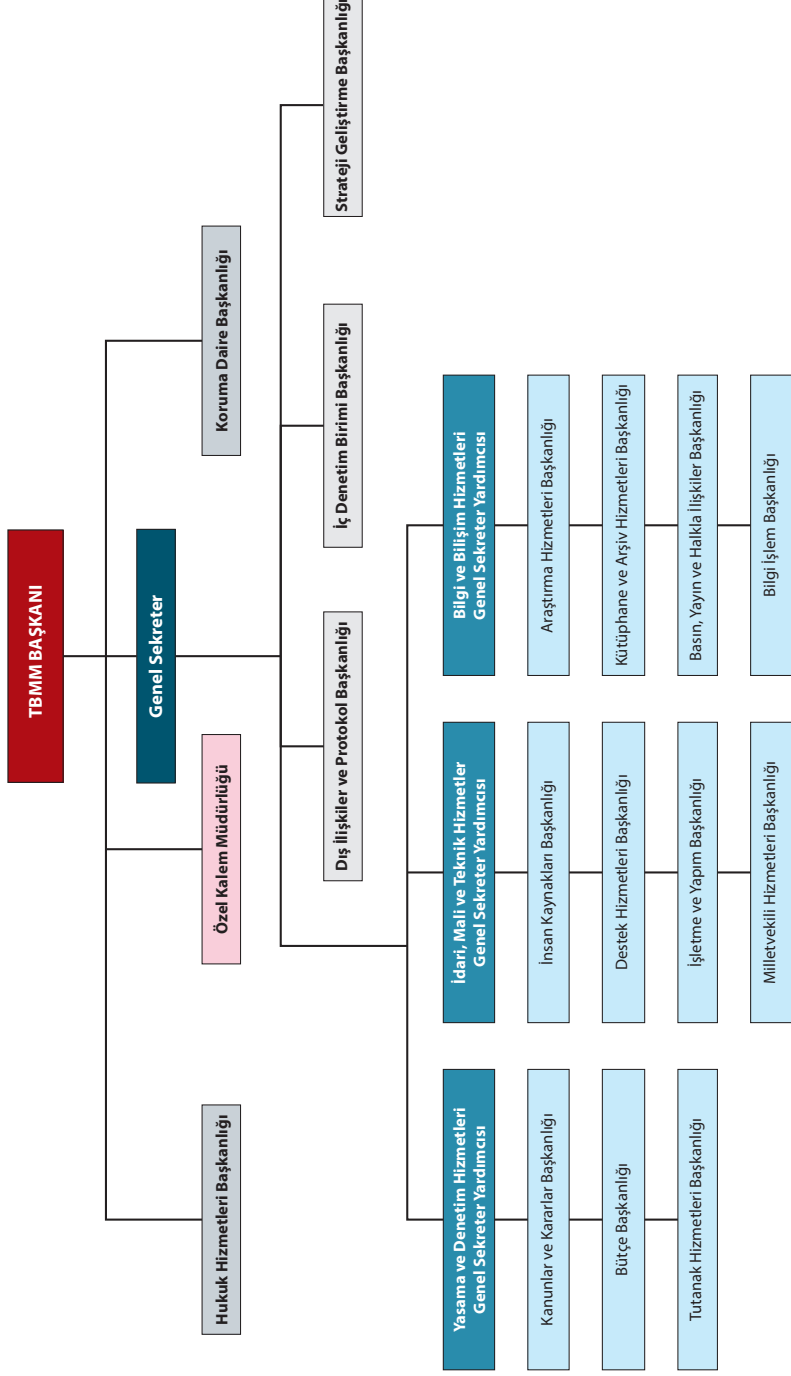
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIK DİVANI
(27. DÖNEM 4. YASAMA YILI)

ADI SOYADI	UNVANI	PARTİSİ
MUSTAFA ŞENTOP	BAŞKAN	AK PARTİ
BAŞKANVEKİLLERİ		
SÜREYYA SADI BİLGİÇ	BAŞKANVEKİLİ	AK PARTİ
HAYDAR AKAR	BAŞKANVEKİLİ	CHP
NİMETULLAH ERDOĞMUŞ	BAŞKANVEKİLİ	HDP
CELAL ADAN	BAŞKANVEKİLİ	MHP
KÂTİP ÜYELER		
BAYRAM ÖZÇELİK	KÂTİP ÜYE	AK PARTİ
RÜMEYSA KADAK	KÂTİP ÜYE	AK PARTİ
EMİNE SARE AYDIN	KÂTİP ÜYE	AK PARTİ
İSHAK GAZEL	KÂTİP ÜYE	AK PARTİ
ŞEYHMUS DİNÇEL	KÂTİP ÜYE	AK PARTİ
MUSTAFA AÇIKGÖZ	KÂTİP ÜYE	AK PARTİ
ABDURRAHMAN TUTDERE	KÂTİP ÜYE	CHP
NECATİ TIĞLI	KÂTİP ÜYE	CHP
SİBEL ÖZDEMİR*	KÂTİP ÜYE	CHP
SEVDA ERDAN KILIÇ**	KÂTİP ÜYE	CHP
ENEZ KAPLAN	KÂTİP ÜYE	İYİ PARTİ
İDARE AMİRLERİ		
ALİ ŞAHİN	İDARE AMİRİ	AK PARTİ
FEHMİ ALPAY ÖZALAN	İDARE AMİRİ	AK PARTİ
HALİL ÖZCAN	İDARE AMİRİ	AK PARTİ
MEHMET GÖKER	İDARE AMİRİ	CHP
MAHMUT TOĞRUL	İDARE AMİRİ	HDP
ERKAN HABERAL	İDARE AMİRİ	MHP

* Sibel ÖZDEMİR, 29 Haziran 2021 tarihinde Başkanlık Divanı üyeliğinden istifa etmiştir.

** Sevdâ ERDAN KILIÇ, 7 Temmuz 2021 tarihinde Başkanlık Divanı üyesi seçilmiştir.

TEŞKİLAT ŞEMASI

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	XI
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIK DİVANI (27. Dönem 4. Yasama Yılı)	XV
TEŞKİLAT ŞEMASI	XVI
TABLOLAR DİZİNİ.....	XXIII
KISALTMALAR DİZİNİ.....	XXIV
BAŞKANLIK DİVANININ FAALİYETLERİ.....	1

BÖLÜM 01

YASAMA | 3

A. KANUN TEKLİFLERİ.....	4
B. KANUNLAR VE TBMM KARARLARI	4
C. KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELER	54
Ç. YASAMA DOKUNULMAZLIKLARI.....	54
D. İHTİSAS KOMİSYONLARI.....	54
1. Adalet Komisyonu	54
2. Anayasa Komisyonu.....	55
3. Avrupa Birliği Uyum Komisyonu	56
4. Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu.....	57
5. Çevre Komisyonu.....	58
6. Dışişleri Komisyonu.....	58
7. Dijital Mecralar Komisyonu.....	59
8. Dilekçe Komisyonu.....	60
9. Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu	67
10. İçişleri Komisyonu.....	67
11. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu.....	67
12. Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu.....	71
13. Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu	73
14. Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu.....	73
15. Millî Savunma Komisyonu	74
16. Plan ve Bütçe Komisyonu	74
17. Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu	76
18. Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu	76
19. Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu.....	77

A. YAZILI SORU ÖNERGELERİ	80
B. TBMM BAŞKANINA SORU ÖNERGELERİ	82
C. MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ	82
Ç. GENEL GÖRÜŞME ÖNERGELERİ	83
D. İADE İŞLEMLERİ	83
E. MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI	86
1. Down Sendromu ve Otizm Araştırma Komisyonu	86
2. Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Araştırma Komisyonu	86
3. ALS, SMA ve Benzeri Hastalıkları Araştırma Komisyonu	87
4. Bilişim Teknolojileri Bağımlılığını Araştırma Komisyonu	87
5. Rabia Naz Vatan Başta Olmak Üzere Şüpheli Çocuk Ölümlerinin Araştırılması Komisyonu	88
6. Depreme Karşı Alınabilecek Önlemleri Araştırma Komisyonu	88
7. Küresel İklim Değişikliğini İnceleme Araştırma Komisyonu	89
8. Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Belirlenmesi Araştırma Komisyonu	89
9. Müsilaj Sorununu Araştırma Komisyonu	89

A. TBMM BAŞKANININ DIŞ İLİŞKİLER FAALİYETLERİ	93
1. İkili Görüşmeler	96
2. İkili İlişkiler Çerçevesinde Yapılan Ziyaretler	99
3. TBMM Başkanının Katıldığı TBMM Ev Sahipliğinde Yapılan Uluslararası Konferanslar	99
4. İştirak Edilen Uluslararası Toplantılar	99
5. TBMM Başkanının Dönem Başkanlığını Yürüttüğü Uluslararası Parlamente Asambleler	101
6. Bazı Faaliyetlerden Ayrıntılar	101
7. Münferit Uluslararası Meseleler Üzerine Mesajlar, Mektuplar ve Açıklamalar	124
8. TBMM Başkanvekillerinin Yurt Dışı Ziyaretleri	136
B. ULUSLARARASI PARLAMENTER ASAMBLELERİN FAALİYETLERİ	137
1. Akdeniz İçin Birlik Parlamente Asamblesi (AİBPA)	138

2. Akdeniz Parlamenter Asamblesi (AKDENİZ-PA)	139
3. Asya Parlamenter Asamblesi (APA)	140
4. Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (AGİTPA)	141
5. Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM)	143
6. Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (EİTPA)	151
7. Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi (GDAÜPA)	152
8. İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB)	152
9. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA).....	153
10. NATO Parlamenter Asamblesi (NATO PA)	154
11. Parlamentolararası Birlik (PAB).....	158
12. Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA)	160
13. Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu (KPK)	161
14. Andean Parlamentosu (AND Parlamentosu)	164
C. İHTİSAS KOMİSYONLARININ DIŞ İLİŞKİLER FAALİYETLERİ.....	165
1. Avrupa Birliği Uyum Komisyonu	165
2. Dışişleri Komisyonu.....	166
3. Diğer Komisyonlar	169
Ç. PARLAMENTOLAR ARASI DOSTLUK GRUPLARININ DIŞ İLİŞKİLER FAALİYETLERİ	171

BÖLÜM 04

TBMM’NİN AÇILIŞININ 100. YILI ETKİNLİKLERİ | 177

A. YAYINLAR.....	178
1. Belgelerle Dolmabahçe’den Etnografya’ya	178
2. Kabulünün 100. Yılında 1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu-Belgeler	178
3. Kabulünün 100. Yılında Millî Mutabakat Metnimiz İstiklâl Marşı ve Mehmet Akif ERSOY-Belgeler	179
4. Kuruluş Safhasında Belgelerle Türkiye Büyük Millet Meclisi	180
5. Safahat.....	180
6. Yahudi Soykırımı ve Ermeniler	180
7. Osmanlı Devleti Neden Tehcir Uyguladı?	181
8. Ermeni Terörizmi.....	181
B. İSTİKLÂL MARŞI HATIRA PUL BASIMI.....	182
C. PANEL, SEMPOZYUM VE SERGİLER	182
1. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Açılışının 100. Yılında Millî Egemenlik ve Temsil Uluslararası Sempozyumu	182
2. 1921 Anayasası’nın Kabul Edilişinin 100. Yılı Sempozyumu.....	183
3. Misak-ı Millî Anma Programı.....	183
4. 100. Yıl Perspektifiyle 1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu ve Millî Egemenlik Sempozyumu.....	184
5. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Anıtkabir Tabloları Sergisi.....	184

A. HUKUK HİZMETLERİ	187
1. Davalar	187
2. Mütalaalar	187
B. İÇ DENETİM HİZMETLERİ.....	187
C. BÜTÇE VE MUHASEBE FAALİYETLERİ	188
1. Bütçe ve Performans Faaliyetleri	188
2. Muhasebe ve Kesin Hesap Faaliyetleri	188
Ç. YÖNETİME DESTEK ÇALIŞMALARI VE KONTROL FAALİYETLERİ	189
1. Stratejik Plan Çalışmaları	189
2. Kalite Yönetim Sistemi Çalışmaları	189
3. İç Kontrol Faaliyetleri	190
4. Ön Mali Kontrol Faaliyetleri	191
D. YASAMA FAALİYETLERİNE TEKNİK DESTEK HİZMETLERİ	191
1. Kanun Teklifi Taslağı Hazırlama ve İnceleme	191
2. Kanun ve Karar Bilgi Sistemi	192
3. Yasama Bülteni	192
4. Yasama Bilgilendirme Eğitimleri	193
E. TUTANAK HİZMETLERİ	193
1. Genel Kurul Çalışmaları	193
2. İhtisas ve Araştırma Komisyonları Çalışmaları	193
3. Diğer Tutanak Hizmetleri	193
4. e-Kitap Hizmeti	194
F. İNSAN KAYNAKLARI FAALİYETLERİ	194
1. Personele İlişkin Faaliyetler	194
2. Eğitim Faaliyetleri	195
3. Rapor Değerlendirme Kurulu	198
4. İş Sağlığı ve Güvenliği	198
G. DESTEK HİZMETLERİ	199
1. Genel Hizmetler	199
2. Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi Çalışmaları	199
3. TBMM Başkanlığı Kreş, Gündüz Bakımevi ve Anaokulu	200
4. Misafirhaneler	200
5. TBMM Sanat Atölyesi	202
Ğ. İŞLETME, YAPIM VE BAKIM-ONARIM ÇALIŞMALARI	202
1. Tamamlanan Faaliyet ve Projeler	202
2. Devam Eden Faaliyet ve Projeler	211

H. MİLLETVEKİLLERİNE SUNULAN HİZMETLER.....	213
1. Sekretarya ve Halkla İlişkiler Hizmeti	213
2. Kimlik Kartı Düzenlemeleri.....	213
3. Sağlık Hizmetleri.....	214
I. ARAŞTIRMA VE BİLGİ SUNUMU FAALİYETLERİ	215
1. Bilgi Sunumu.....	215
2. Yayınlar	215
3. ARMER İngilizce İnternet Sayfası	216
4. Uluslararası Toplantılara Katılım.....	216
İ. KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZMETLERİ	217
1. Gerçekleştirilen Projeler.....	217
2. Kütüphane Haftası Etkinliği	219
3. Rutin Hizmetler	220
J. BASIN, YAYIN, HALKLA İLİŞKİLER VE BİLGİ EDİNME HİZMETLERİ.....	224
1. Basın	224
2. TBMM TV	226
3. Ziyaretçi Kabul, Yönlendirme ve Rehberlik Hizmetleri	227
4. Bilgi Edinme	227
5. Baskı Hizmetleri.....	227
K. KÜLTÜR-SANAT FAALİYETLERİ VE ETKİNLİKLER.....	228
1. Kültür-Sanat Faaliyetleri.....	228
2. Etkinlikler	236
L. MÜZECİLİK FAALİYETLERİ.....	245
1. Kurtuluş Savaşı Müzesi (I. TBMM Binası)	245
2. Florya Atatürk Köşkü	246
3. Yalova Atatürk Köşkü	246
M. BİLİŞİM HİZMETLERİ	247
1. Genel Kurul Oylama, Yoklama ve Seslendirme Faaliyetleri	247
2. Bilişim Faaliyetleri	247
3. Teknik Destek Faaliyetleri.....	248

BÖLÜM
06

ÇEVRE KORUMA VE
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK | 249
FAALİYETLERİ

A. ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİ ÇALIŞMALARI VE SIFIR ATIK PROJESİ	250
B. ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ ÇALIŞMALARI	251
C. AĞAÇLANDIRMAYA DESTEK FAALİYETİ.....	251
Ç. PARK-BAHÇE HİZMETLERİ VE ÇEVRE DÜZENLEMELERİ	252

A. YASAMA SÜRECİ İÇİN ALINAN KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ TEDBİRLER.....	256
B. MECLİS HASTANESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN UYGULAMALAR.....	256
C. İDARİ TEDBİRLER.....	257
Ç. KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ TEDBİRLER	258

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. 27. Dönem 4. Yasama Yılında Kabul Edilen Kanunlar	5
Tablo 2. 27. Dönem 4. Yasama Yılında Kabul Edilen Kararlar	50
Tablo 3. Başvurunun Alınma Şekline Göre Dilekçe Sayıları (Dilekçe Komisyonu)	60
Tablo 4. Başvuru Sahiplerine Göre Dilekçe Sayıları (Dilekçe Komisyonu)	61
Tablo 5. Son Durumlarına Göre Dilekçe Sayıları (Dilekçe Komisyonu)	61
Tablo 6. İlk 5 Başvuru Konusuna Göre Dilekçe Sayıları (Dilekçe Komisyonu)	61
Tablo 7. En Çok Başvuru Gelen İller (Dilekçe Komisyonu)	62
Tablo 8. En Az Başvuru Gelen İller (Dilekçe Komisyonu)	62
Tablo 9. Yazılı Soru Önergelerine İlişkin İstatistikler	81
Tablo 10. Dönemler Bazında İade Edilen Denetim Önergelerine İlişkin İstatistikler	85
Tablo 11. Kütüphane Koleksiyonuna Eklenen Yeni Yayınlar	220
Tablo 12. Kütüphane Faaliyetlerinden Yararlananlar	221
Tablo 13. Dijitalleştirme Çalışmaları	221
Tablo 14. Okuyucu Hizmetleri	221
Tablo 15. Dokümantasyon Hizmetleri	221
Tablo 16. Kütüphanenin Abone Olduğu Veri Tabanları	222
Tablo 17. Arşiv Hizmetleri	222
Tablo 18. Gelen-Giden Evrak Sayısı	223
Tablo 19. Dağıtım Hizmetleri	223

KISALTMALAR DİZİNİ

AA	: Anadolu Ajansı
AB	: Avrupa Birliği
ABİS	: Avrupa Birliği İletişim Stratejisi
AGİTPA	: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi
AİBPA	: Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi
AİHM	: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AK	: Avrupa Konseyi
AKDENİZ-PA	: Akdeniz Parlamenter Asamblesi
AKPM	: Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi
ALDE	: Avrupa İçin Liberaller ve Demokratlar İttifakı Partisi
AND Parlamentosu	: Andean Parlamentosu
AP	: Avrupa Parlamentosu
APA	: Asya Parlamenter Asamblesi
ATASE	: (Genelkurmay) Askerî Tarih ve Stratejik Etüt (Arşivi)
AYÜ	: Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi
BM	: Birleşmiş Milletler
ÇOHAG	: Çocuk Hakları Gönüllüleri Derneği
DKGK	: Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu
ECPRD	: Avrupa Parlamento Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi
ECR	: Avrupa Muhafazakârlar ve Reformistler Grubu
EFA	: Yeşiller/Avrupa Özgür Birliği
EİTPA	: Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi
EPP	: Avrupa Halk Partisi Grubu
FETÖ/PDY	: Fethullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması
GDAÜ	: Güneydoğu Avrupa İşbirliği Süreci
GDAÜPA	: Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi
GUE/NGL	: Avrupa Birleşik Solu-Nordik Yeşil Sol
IBU	: Uluslararası Balkan Üniversitesi
ID	: Kimlik ve Demokrasi
ILO	: Uluslararası Çalışma Örgütü
ISO	: Uluslararası Standart Örgütü
İKİYK	: İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu
İKSUEP	: İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı
İSİPAB	: İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği
KBS	: Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi

KDS.net	: Kalite Dokümantasyon Sistemi
KDV	: Katma Değer Vergisi
KEFEK	: Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu
KEİPA	: Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi
KEP	: Kayıtlı Elektronik Posta
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KİT	: Kamu İktisadi Teşebbüsleri
KKTC	: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KPK	: Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu
MATÜSİTEB	: Makedonya Türk Sivil Toplum Teşkilatları Birliği
MIKTA	: Meksika, Endonezya, Güney Kore, Türkiye ve Avustralya Arasında İstişare ve Eşgüdüm Platformu
MYS	: Mali Yönetim Sistemi
NATO PA	: NATO Parlamenter Asamblesi
NATO	: Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü
ODIHR	: Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi
OECD	: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
PAB	: Parlamentolararası Birlik
PLATFORMA	: Uluslararası Yerel ve Bölgesel Eylem Platformu
PTT	: Posta ve Telgraf Teşkilatı
RENEW	: Avrupa'yı Yenile
S&D	: Sosyalist ve Demokratların İlerici İttifakı
SIDA	: İsveç Kalkınma Ajansı
SKH	: Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TİKA	: Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
TSE	: Türk Standartları Enstitüsü
TÜRKPA	: Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi
UEL	: Avrupa Birleşik Sol Grubu
UN Women	: Birleşmiş Milletler Kadın Birimi
UNEP/MAP	: Birleşmiş Milletler Çevre Programı/Akdeniz Eylem Planı
UNICEF	: Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu
UNOCT	: Birleşmiş Milletler Terörle Mücadele Ofisi
YEE	: Yunus Emre Enstitüsü
YGG	: Yönetimin Gözden Geçirmesi

BAŞKANLIK DİVANININ FAALİYETLERİ

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanında 27. Dönem 4. Yasama Yılında 18 karar alınmıştır.

Bu dönemde Başkanlık Divanı tarafından;

- Türkiye Büyük Millet Meclisini uluslararası gruplarda temsil etmek üzere siyasi parti gruplarınca bildirilen üye adaylarının ve daha sonra değiştirilen üyelerin durumlarının 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 12. maddesi kapsamında uygun bulunarak Genel Kurulun bilgisine sunulması ile ilgili kararlar alınmıştır.
- TBMM İçtüzüğü'nün 35. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun toplantı saatlerinde görüşme yapma izni isteyen Komisyonlara izin verilmiştir.
- Milletvekillerinin devamsızlıklarına ilişkin yaptıkları itirazlar değerlendirilmiş, 10 günü aşan izin talebinde bulunan milletvekillerinin izinleriyle ilgili karar alınmıştır.
- 15 Eylül 2020-15 Eylül 2021 tarihleri arasında Birleşmiş Milletler 75. Genel Kurul Başkanı olarak görev yapacak olan İstanbul Milletvekili Volkan BOZKIR'ın görev süresi boyunca yoklamalarda özürlü sayılması hususunda karar alınmıştır.

Başkanlık Divanı, bu dönemde dış ilişkiler faaliyetleri kapsamında;

- Macaristan Ulusal Meclisi Dışişleri Komisyonu heyetinin,
- Azerbaycan-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı başkanlığında oluşan bir parlamento heyetinin,
- Senegal Ulusal Meclisi, Senegal-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Eş Başkanı ve Benno Bokk Yakaar Meclis Grubu Başkanı ile beraberinde Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetin,
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı başkanlığında oluşan bir parlamento heyetinin,
- Zimbabve Ulusal Meclis Başkanı ve beraberinde bir parlamento heyetinin,
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hukuk, Siyasi İşler ve Dış İlişkiler Komitesi heyetinin,
- Azerbaycan Millî Meclis Dışişleri ve Parlamentolararası İlişkiler Komitesi heyetinin,
- Kore Cumhuriyeti Ulusal Meclis Başkanı ve beraberinde bir parlamento heyetinin,
- Sırbistan Ulusal Meclis Başkanı ve beraberinde bir parlamento heyetinin

TBMM'nin konuğu olarak davet edilmesine karar vermiştir.

Başkanlık Divanı tarafından bu dönemde kabul edilen mevzuat aşağıda sunulmaktadır:

- Bazı Yönetmeliklerin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Yönetmelik
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Disiplin Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Eğitim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Haberleşme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Onur Ödülü Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Ulaştırma Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun Geçici 43 üncü Maddesi Uyarınca Anılan Kanunun 4 üncü Maddesinin (B) Fıkrası Kapsamında Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılması Hakkında Esaslar
- Sayıştay Başkanlığı Harcamalarının Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar

B Ö L Ü M

01

YASAMA

YASAMA

A. KANUN TEKLİFLERİ

27. Dönem 4. Yasama Yılında TBMM Başkanlığına 33'ü uluslararası anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin olmak üzere 771 kanun teklifi sunulmuştur. 682 kanun teklifi komisyonlara havale edilmiş, 3 kanun teklifi iade edilmiş olup 86 teklif ise TBMM Başkanlığında işlemde. Önceki yasama yıllarında sunulanlarla birlikte, 4. Yasama Yılında 50 teklif komisyonlarda görüşülerek Genel Kurul gündemine girmiş olup 79 teklif kanunlaşmıştır. Hâlihazırda, Genel Kurul gündeminde 67, komisyonlarda 3.484 kanun teklifi bulunmaktadır.

6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile hukuk sistemimize giren “Cumhurbaşkanı tarafından sunulan kanun teklifi” müessesesi kapsamında 4. Yasama Yılında TBMM Başkanlığına Cumhurbaşkanından 2 teklif gelmiş olup önceki yasama yılında sunulan 1 teklifle beraber 2 Cumhurbaşkanı teklifi kanunlaşmıştır.

B. KANUNLAR VE TBMM KARARLARI

27. Dönem 4. Yasama Yılında 55'i uluslararası anlaşmaların onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin olmak üzere 81 kanun kabul edilmiş, 45 TBMM kararı alınmıştır. Bu kanun ve kararların listesi ile uluslararası anlaşmaların onaylanmasına yönelik olanlar dışında kabul edilen kanunlara ilişkin detaylı bilgi aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 1. 27. Dönem 4. Yasama Yılında Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No	Kanun No	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
1	7254	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	16.10.2020
2	7255	Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun	28.10.2020
3	7256	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	11.11.2020
4	7257	Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	25.11.2020
5	7258	2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu	19.12.2020
6	7259	2019 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu	19.12.2020
7	7260	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	22.12.2020
8	7261	Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.12.2020
9	7262	Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun	27.12.2020
10	7263	Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	28.1.2021
11	7264	Türkiye Cumhuriyeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü Arasında Geçici Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komite'nin; Temel Tarım Ürünleri ve İşlenmiş Tarım Ürünleri ile Balıkçılık Ürünlerinde Taviz Değişimine Dair Protokol I'e Ait Tablo I'in Tadili Hakkında 1/2020 Sayılı Kararı ile Geçici Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sinin Tadili Hakkında 2/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	29.1.2021
12	7265	Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması ile Kurulan Ortak Komitenin Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına Ek "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İş Birliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'yi Değiştiren 1/2020 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	29.1.2021
13	7266	Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşması, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Menşe Kurallarına Dair Ortak Bildiri, Türkiye ve Birleşik Krallık Hükümetleri Arasında Mutabakat Zaptı ve Kuzey İrlanda ile Ticarete İlişkin Olarak Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Arasında Teati Edilen Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunması ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesi Hakkında Kanun	29.1.2021

Tablo 1. 27. Dönem 4. Yasama Yılında Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No	Kanun No	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
14	7267	Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	29.1.2021
15	7268	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	9.2.2021
16	7269	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
17	7270	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
18	7271	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
19	7272	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
20	7273	Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komitenin Serbest Ticaret Anlaşmasının “Menşeli Ürünler” Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun	10.2.2021
21	7274	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye’de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
22	7275	Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	10.2.2021
23	7276	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İş Birliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
24	7277	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarıcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
25	7278	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021

Tablo 1. 27. Dönem 4. Yasama Yılında Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No	Kanun No	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
26	7279	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Demiryolu Yük ve Yolcu Taşımacılığına İlişkin Çerçeve Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	10.2.2021
27	7280	Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın "Menşeli Ürünler" Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	10.2.2021
28	7281	Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	18.2.2021
29	7282	Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
30	7283	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
31	7284	Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
32	7285	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
33	7286	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Deniz Ekonomisi Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
34	7287	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
35	7288	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
36	7289	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
37	7290	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
38	7291	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	25.2.2021
39	7292	Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	4.3.2021

Tablo 1. 27. Dönem 4. Yasama Yılında Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No	Kanun No	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
40	7293	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	4.3.2021
41	7294	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekretaryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanan Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	4.3.2021
42	7295	Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısında Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolüne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	4.3.2021
43	7296	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	4.3.2021
44	7297	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	11.3.2021
45	7298	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
46	7299	Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayımlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
47	7300	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
48	7301	Türkiye Cumhuriyeti ve Karadağ Arasında Karadağ Vatandaşlarına Konsolosluk Yardımı Sunulması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
49	7302	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
50	7303	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
51	7304	Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	11.3.2021
52	7305	Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Barış Gücü Anlaşmasına Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
53	7306	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
54	7307	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
55	7308	Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021

Tablo 1. 27. Dönem 4. Yasama Yılında Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No	Kanun No	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
56	7309	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
57	7310	Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun	16.3.2021
58	7311	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
59	7312	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
60	7313	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İş Birliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
61	7314	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İş Birliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	16.3.2021
62	7315	Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu	7.4.2021
63	7316	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	15.4.2021
64	7317	Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	21.4.2021
65	7318	Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	29.4.2021
66	7319	Sigortacılık ile Diğer Bazı Alanlara İlişkin Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	20.5.2021
67	7320	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun	27.5.2021
68	7321	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	27.5.2021
69	7322	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İş Birliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	27.5.2021
70	7323	Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Maliye Bakanlığı Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	27.5.2021

Tablo 1. 27. Dönem 4. Yasama Yılında Kabul Edilen Kanunlar

Sıra No	Kanun No	Kanunun Adı	Kanunlaştığı Tarih
71	7324	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	27.5.2021
72	7325	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun	27.5.2021
73	7326	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun	3.6.2021
74	7327	İcra ve İflâs Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	9.6.2021
75	7328	Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	17.6.2021
76	7329	Askerî Ceza Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	24.6.2021
77	7330	Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi Hakkında Kanun	30.6.2021
78	7331	Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	8.7.2021
79	7332	Hayvanları Koruma Kanunu ile Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	9.7.2021
80	7333	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	18.7.2021
81	7334	Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	18.7.2021

Dönem: 27	KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7254	Kabul Tarihi: 16.10.2020	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31276 (Mük.) / 16.10.2020
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 4. Birleşim 13.10.2020 6. Birleşim 15.10.2020		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 228 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 06.10.2020, 07.10.2020
Madde Sayısı: 13 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 5 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 5018, 2547, 4749, 5216, 7244 Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 7		
Kanunla • Uygulanmakta olan performans esaslı bütçelemenin etkinliğini artırmak amacıyla performans esaslı program bütçeleme sistemine geçilmesi, • Bu doğrultuda analitik bütçe sınıflandırmasına program sınıflandırmasının dâhil edilmesi ve kamu idarelerine ilişkin performans programlarının program sınıflandırmasına uygun olarak hazırlanması, • Bütçelerin kalkınma planı, Cumhurbaşkanlığı programı, orta vadeli program, orta vadeli mali plan, Cumhurbaşkanlığı yıllık programı ile uyumlu olarak hazırlanması, • Kamu idarelerinin, bütçeleri ile stratejik plan ve performans programlarını izleme ve değerlendirme kapsamında düzenli olarak veri toplaması ve analiz etmesi ile sonuçların faaliyet raporlarında gösterilmesi, • 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanun'da yer alan "<i>bütçe ilkelerine</i>" program yapısının esas alınmasının dâhil edilmesi, • Düzenleyici ve denetleyici kurum bütçelerinin de merkezi yönetim bütçesi kapsamında yer alan diğer bütçe türleri ile uyumlaştırılabilmesi için program yapısına uygun şekilde hazırlanması, • Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun gider cetvelinin program sınıflandırmasına göre düzenlenmesi, • Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçiş sürecinde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli cetvellerde yer alan kamu idarelerinin güncelleştirilmesine yönelik düzenlemeler yapılması, • Ayrıca, vakıf üniversitelerinin tıp fakültesi açabilmesine ilişkin asgari şartların düzenlenmesi, bu çerçevede hastanesi olmayan vakıf üniversitelerinin, kendilerine tanınan makul sürede asgari şartları taşıyan bir hastaneye sahip olma şartı getirilmesi,		

- Marmara Depremi Altyapı ve Kentsel Yeniden Yapılandırma Projesi (TERRA) kapsamında mahalli idarelerce kullanılan kredi borçlarının terkin; 2020 yılı için net borç kullanım tutarının artırılması; büyükşehir belediye sınırlarında kırsal mahalle/yerleşik alan bölgeleri oluşturulması ve kırsal mahalle/yerleşik alan olarak belirlenen yerlerde yaşayanlara çeşitli ücret, vergi ve harç muafiyetleri ve indirimleri getirilmesi,
- Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile teknoloji geliştirme bölgelerinde yürütülmesi gereken faaliyetlerin bu merkezler veya bölgeler dışında da yürütülebilmesine ilişkin belirlenen sürenin 11.10.2020 tarihinden itibaren 1 yıla kadar uzatılabilmesi,
- COVID-19 salgını nedeniyle Vakıflar Genel Müdürlüğü ile Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsisli Hazine taşınmazları üzerinde bulunan ve Döner Sermaye Merkezi Müdürlüğü tarafından kiralanılan yerlerde kiracılarından tahsil edilmesi gereken bedellerin 31.12.2020 tarihine kadar ertelenmesi

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	GIDA, TARIM VE ORMAN ALANINDA BAZI DÜZENLEMELER YAPILMASI HAKKINDA KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7255	Kabul Tarihi: 28.10.2020	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31294 / 04.11.2020
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 3. Birleşim 7.10.2020 7. Birleşim 20.10.2020 8. Birleşim 21.10.2020 10. Birleşim 27.10.2020		Esas Komisyon: Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 221 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 30.06.2020, 01.07.2020
Madde Sayısı: 32		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 11		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 4250, 6200, 6831, 3621, 4634, 4733, 4915, 5403, 5488, 5607, 5996		
Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 9		
Kanunla • Belirlenen zaman aralığında perakende alkollü içki satış yasağının ihlaline ilişkin düzenlenen idari para cezası miktarının artırılması ve yasağı ihlal edenlere yönelik ilave yaptırımların düzenlenmesi, • Sulama kooperatifleri ile ilgili iş ve işlemlerde Tarım ve Orman Bakanlığının yetkili kılınması, • Sahipli arazilerde ağaçlandırma işleminin yapılmasının teşvik edilmesi, • Bozuk orman alanlarında orman bitkisi fidanlıklarının kurulmasına, mantar, tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğine, orman alanlarından üretilen odun dışı ürünlerin mamul ya da yarı mamul olarak işlenmesi amacıyla tesis kurulabilmesine izin verilmesi ve bunları izinsiz yapanlara yönelik yaptırımların belirlenmesi, • Sahipli arazilerde izinsiz olarak ağaç kesilmesine yönelik uygulanan idari para cezasının artırılması, • Savunma Sanayii Başkanlığı tarafından yapılacak savunma maksatlı tesis ve bunların müstemilatına bedelsiz olarak izin verilebilmesi, • Su ürünleri yetiştiriciliği konulu Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulması, • Şeker piyasası faaliyetlerine yönelik şirket ve fabrikalar dışında kalan ve şeker piyasasında faaliyet göstererek şekeri ham madde olarak kullanan, ticaretini yapan gerçek ve tüzel kişilere yönelik denetim yapılabilmesi, • Makaron, yaprak sigara kâğıdı, sigara filtresi ile alkol üretimi ve satışının Tarım ve Orman Bakanlığı denetiminde gerçekleştirilmesi, • Yurt içi piyasaya arz amacıyla üretilen tütün mamullerinde kullanılan toplam tütünün en az %30'unun Türkiye'de üretilen tütün olması zorunluluğunun getirilmesi, • Avcılık faaliyetlerine yönelik oluşturulan Merkez Av Komisyonu üye sayısının artırılması,		

- Yeter gelirli tarım arazilerinin parsel bazında satılabilmesi, tarım arazilerinde; ifraz, hisselendirme, pay temlik, el birliği mülkiyetinin paylı mülkiyete dönüştürülmesi, el birliği mülkiyetinin devri, paylı mülkiyet olarak intikal, taksim ve vasıf değişikliği işlemlerinin Tarım ve Orman Bakanlığının izni ile yapılması,
 - 3.7.2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 8/I maddesi uyarınca tanınan vergi ve harç muafiyetinden tüm paydaşların faydalanması,
 - Sınırdış arazi sahibinin ön alım hakkının kaldırılması,
 - Tarım arazilerinin tarımsal amaçlı projelerde veya tarım dışı amaçlı kullanımlarda verilen izinlerin amaca uygun kullanılıp kullanılmadığına ilişkin denetimlerin hızlı bir şekilde yapılması ve denetim sırasında ihlal tespit edilmesi hâlinde tapu kayıtlarının beyanlar hanesine kaydedilmek üzere durumun tapu dairesine bildirilmesi,
 - Tarımsal amaçlı arazi kullanım plan ve projelerine aykırılık ile tarım arazilerinin amacı dışında kullanılması ve toprak koruma projelerine uyulmaması hâllerinde uygulanacak yaptırımların düzenlenmesi,
 - Kırsal kalkınma destekleri arasına modern sulama sistemlerinin geliştirilmesi desteklerinin eklenmesi,
 - Makaron ve yaprak sigara kâğıdının 21.3.2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına alınması,
 - Taklit ve tağşiş yapılmış ürünlerin işleme tabi tutulmasının ve piyasaya arz edilmesinin yasaklanması ve toplum sağlığını korumaya ilişkin tedbirlerin alınması
- hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7256	Kabul Tarihi: 11.11.2020	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31307 / 17.11.2020
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 11. Birleşim 3.11.2020 12. Birleşim 4.11.2020 13. Birleşim 5.11.2020 14. Birleşim 10.11.2020 15. Birleşim 11.11.2020		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 239 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 22.10.2020, 23.10.2020
Madde Sayısı: 46 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 17 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 4447, 193, 2809, 3065, 3194, 3359, 4706, 4904, 5275, 5510, 5520, 5580, 6111, 7075, 7194, 7226, 7244 Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 11		
Kanunla - Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, il özel idareleri, belediyelerin 31.8.2020 tarihi itibarıyla kesinleşmiş alacaklarının yeniden yapılandırılması ve bu çerçevede vergiler, vergi cezaları, idari para cezaları (düzenleyici ve denetleyici kurumlarca verilen idari para cezaları, COVID-19 ile mücadele kapsamında verilen idari para cezaları ile tütün ve tütün mamulleri kullanımından kaynaklanan idari para cezaları hariç), gümrük vergileri ve idari para cezaları, sigorta primleri, topluluk sigortası primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bu alacaklara ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, cezai faiz, gecikme cezası gibi fer'i alacakların yapılandırma kapsamına alınması, - Bunun yanında, yurt dışında bulunan para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının Türkiye'ye getirilmek suretiyle millî ekonomiye kazandırılmasına yönelik varlık barışı müessesesinin hayata geçirilmesi, - COVID-19 salgını ile mücadele çerçevesinde işsizliğin azaltılmasına ve istihdam piyasasının desteklenmesine yönelik olarak hızlı işe dönüş desteği, istihdama dönüş desteği ve ilave istihdam teşviki verilmesi, - Kadın veya genç olup mesleki yeterlilik belgesine sahip olanların özel sektörde ilave istihdamı destekleyen teşvik ile özel sektör işverenlerince bir önceki yıl ortalamasına ilave istihdam edilen kişiler için 12 ay, bu kişinin kadın, genç veya engelli olması durumunda 18 ay süreyle verilen vergi ve prim teşviklerinin uygulama süresinin 2023 yılı sonuna kadar uzatılabilmesi, - Kısa çalışma ödeneğinden yararlanma şartlarının kolaylaştırılması ve normalleşme desteğine yönelik düzenlemenin uygulama süresinin uzatılması, - Evlerde imal ettikleri malları internet gibi elektronik ortamlarda satan kişilerin desteklenmesi ve kayıt altına alınması amacıyla bu kişilerin esnaf muaflığından faydalanabilmesi,		

- Mikro ihracatın desteklenmesini teminen limitler dâhilinde mal ihracatından elde edilen kazançların %50'sinin beyannamede bildirilen gelirlerden indirilmesi,
- Kaldıraçlı alım-satım (foreks) işlemlerinden elde edilen gelirlerin de tevkifat yapılarak vergilendirilmesi,
- Yerli üreticilerin korunması amacıyla ihraç yapılacak ürünlerin üretiminde yurt içinden temin edilecek malların KDV tecil-terkin uygulamasının 31.12.2025 tarihine kadar uzatılması,
- Hazineye ait taşınmazlar üzerindeki turizm tesislerinden pandemi döneminde tahsil edilmesi gereken kira, irtifak hakkı vb. ödemelerin sürelerinin bir yıl ertelenmesi,
- Tutuklular için COVID-19 izin süresinin en fazla 31.7.2021 tarihine kadar uzatılabilmesi,
- Payları Borsa İstanbul'da ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumların, 5 hesap dönemine ait kazançlarına kurumlar vergisi oranının 2 puan indirimli olarak uygulanması,
- Basın ve gazetecilik mesleğinde basın kartı sahibi olmak suretiyle çalışanların fiilî hizmet süresi zammından yararlandırılmalarına devam edilmesi,
- Kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan 31.10.2020 tarihi itibarıyla prim borcu olan ve ödeme yapmayan sigortalıların, sigortalılık sürelerinin durdurulması ve prim borçlarının silinmesi, talep edilmesi hâlinde durdurulan sigortalılık sürelerinin ihya edilmesi,
- OHAL kapsamında alınan ilave tedbirlere karşı başvuru yolu açılması,
- 1.1.2021 tarihinde yürürlüğe girmesi öngörülen konaklama vergisinin yürürlük tarihinin 1.1.2022 tarihine ertelenmesi

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	ELEKTRİK PİYASASI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7257	Kabul Tarihi: 25.11.2020	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31322 / 02.12.2020
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 16. Birleşim 17.11.2020 17. Birleşim 18.11.2020 18. Birleşim 19.11.2020 19. Birleşim 24.11.2020 20. Birleşim 25.11.2020		Esas Komisyon: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 238 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 06.10.2020, 20.10.2020, 21.10.2020
Madde Sayısı: 47 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 8 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 3065, 3213, 4646, 4734, 5346, 5686, 6360, 6446 Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 5		
Kanunla 4.6.1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanunu'nda yapılan değişiklikler ile; ruhsat temdit başvurularında idareden kaynaklanan değerlendirme süresinde gecikme olması hâlinde işletmenin faaliyetine devam edebilmesine imkân sağlanması, madencilik sektörünün muhatap olduğu bürokratik süreçlerin azaltılması, ruhsat bedelinin tamamının ocak ayının sonuna kadar yatırılmaması hâlinde yatırılmayan kısmın o yılın haziran ayının son gününe kadar 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre hesaplanacak gecikme zammı oranında artırılmak suretiyle tahsili yoluna gidilmesi, 18.4.2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nda yapılan değişiklikler ile doğal gaz piyasasının derinleşmesi ve rekabet ortamının artırılması amacıyla uluslararası piyasalarda örneği görülen piyasa yapıcı (market maker) kavramına benzer bir yaklaşımın geliştirilmesi, - Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilgili kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların bağlı ortaklıkları tarafından yurt dışında kurulan ve hâlihazırda özellikle petrol, doğal gaz ve madencilik alanlarında faaliyet göstermekte olan şirketlerin Türkiye'deki şubelerinin bulunduğu yerlerde Cumhurbaşkanı kararıyla aynı şirketlerin ortaklarınca işletme konuları, ticaret unvanları, sermayeleri ve ortaklık payları aynı kalmak kaydı ile ayrı birer şirket kurulabilmesi, 4.1.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda yapılan değişiklik ile sistem ve arz güvenliğinin sağlanabilmesi amacıyla Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAŞ) tarafından yapılacak doğal gaz alımlarının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun dışında tutulması, - Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına sağlanan istisnaların BOTAŞ ve bu şirketlerin bağlı ortaklıkları ile yurt dışında kurdukları şirketleri de kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmesi ve belirtilen istisnanın karadaki faaliyetleri de kapsamı,		

- 3.6.2007 tarihli ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu'nda yapılan değişiklikler ile jeotermal kaynağın tüketiminden alınan idare payının, kaynağın kullanıldığı tesislerde ısı enerjisi ve su miktarı dikkate alınmak sureti ile m³ başına belirlenen üst sınırı geçmeyecek şekilde belirlenmesi suretiyle ruhsat sahibinin kullanılan su miktarının belirlenmesinde usulsüzlük yapmasını engellemek için cezai müeyyide getirilmesi, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün (MTA) jeotermal kaynak varlığını tespit ettiği sahaların kısa sürede işletmeye alınmasının sağlanması ve buradan sağlanacak öz kaynak geliri ile yeni alanların aranması için bütçe geliri oluşturulması,
- 10.5.2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun'da yapılan değişiklikler ile lisanssız elektrik üretim tesislerinin Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını (YEK) destekleme mekanizmasındaki on yıllık sürelerin bitiminden itibaren uygulanacak fiyat, diğer usul ve esaslar ile 31.12.2020 tarihinden sonra işletmeye girecek olan elektrik üretim tesisleri için uygulanacak destek mekanizmasının Cumhurbaşkanı kararıyla belirlenmesi,
- 14.3.2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nda yapılan değişiklikler ile elektrik dağıtım şirketlerinin denetiminin Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) da dâhil olmak üzere ihtisas sahibi kurumlar tarafından da gerçekleştirilebilmesi, ön lisans/lisansa konu enerji yatırımları için ihtiyaç duyulan taşınmazlara ilişkin hak veya mülkiyet edinimlerinin daha etkin ve hızlı bir şekilde değerlendirilebilmesi, iş süreçlerinin daha rasyonel hâle getirilmesi ve değişik kamu kurumları arasındaki yetki karmaşasının giderilmesi,
- Fiyat Eşitleme Mekanizması ve Ulusal Tarife Uygulaması'na bölgeler arası maliyet farklılıklarının sübvansede edilebilmesini teminen geçici süre ile devam olunması; genel aydınlatmaya ilişkin giderlerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının bütçesine konan ödenekten karşılanmasına ilişkin maddenin uygulama tarihinin 31.12.2025 tarihine kadar uzatılması

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	2021 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7258	Kabul Tarihi: 19.12.2020	Yayımlandığı Resmi Gazete Sayısı ve Tarihi: 31351 (1. Mük.) / 31.12.2020
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 24. Birleşim 07.12.2020 25. Birleşim 08.12.2020 26. Birleşim 09.12.2020 27. Birleşim 10.12.2020 28. Birleşim 11.12.2020 29. Birleşim 12.12.2020 30. Birleşim 13.12.2020 31. Birleşim 14.12.2020 32. Birleşim 15.12.2020 33. Birleşim 16.12.2020 34. Birleşim 17.12.2020 35. Birleşim 18.12.2020		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 230 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 21.10.2020, 27.10.2020, 28.10.2020, 02.11.2020, 03.11.2020, 05.11.2020, 06.11.2020, 10.11.2020, 11.11.2020, 12.11.2020, 13.11.2020, 16.11.2020, 17.11.2020, 18.11.2020, 19.11.2020, 20.11.2020, 23.11.2020, 24.11.2020, 26.11.2020, 27.11.2020
Madde Sayısı: 16 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: - Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: - Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: -		
Kanunla 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli; (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 1.328.254.386.000 Türk lirası, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 119.877.971.000 Türk lirası, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 8.436.256.000 Türk lirası ödenek verilmesi, 5018 sayılı Kanun'a ekli; (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirlerinin 1.082.029.040.000 Türk lirası, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirlerinin 16.546.924.000 Türk lirası öz gelir, 104.563.767.000 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 121.110.691.000 Türk lirası, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirlerinin 8.267.484.000 Türk lirası öz gelir, 168.772.000 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 8.436.256.000 Türk lirası olarak tahmin edilmesi hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	2019 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7259	Kabul Tarihi: 19.12.2020	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31351 (2. Mük.) / 31.12.2020
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 24. Birleşim 07.12.2020 25. Birleşim 08.12.2020 26. Birleşim 09.12.2020 27. Birleşim 10.12.2020 28. Birleşim 11.12.2020 29. Birleşim 12.12.2020 30. Birleşim 13.12.2020 31. Birleşim 14.12.2020 32. Birleşim 15.12.2020 33. Birleşim 16.12.2020 34. Birleşim 17.12.2020 35. Birleşim 18.12.2020		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 231 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 21.10.2020, 27.10.2020, 28.10.2020, 02.11.2020, 03.11.2020, 05.11.2020, 06.11.2020, 10.11.2020, 11.11.2020, 12.11.2020, 13.11.2020, 16.11.2020, 17.11.2020, 18.11.2020, 19.11.2020, 20.11.2020, 23.11.2020, 24.11.2020, 26.11.2020, 27.11.2020
Madde Sayısı: 7 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: - Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: - Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: -		
Kanunla 41 genel bütçeli idare, 174 özel bütçeli idare ve 10 düzenleyici ve denetleyici kurum olmak üzere toplam 225 kamu idaresinin kesin hesaplarının görüşülerek kabul edilmesi, - Bu kapsamda; 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanun'a ekli; (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin harcanmayan toplam 992.648.984,40 Türk lirası, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin harcanmayan toplam 591.013.548,96 Türk lirası ödeneğinin ertesi yıla devredilmesi, 2019 yılı içinde kullanılan ve ertesi yıla devredilen şartlı bağış ve özel ödenekler dışında kalan ödeneklerden, 5018 sayılı Kanun'a ekli; (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 47.132.059.803,36 Türk lirası, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 4.888.544.936,13 Türk lirası, (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 652.762.290,36 Türk lirası ödeneğinin iptal edilmesi, - Kamu idarelerinin 2019 yılı ödenek üstü giderlerini karşılamak üzere, 5018 sayılı Kanun'a ekli; (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için 42.712.478.560,13 Türk lirası, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler için 16.487.391,35 Türk lirası tamamlayıcı ödeneğin kabul edilmesi hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	TÜRKİYE ÇEVRE AJANSININ KURULMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7261	Kabul Tarihi: 24.12.2020	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31350 / 30.12.2020
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 22. Birleşim 02.12.2020 23. Birleşim 03.12.2020 37. Birleşim 23.12.2020		Esas Komisyon: Çevre Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 232 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 14.10.2020, 15.10.2020
Madde Sayısı: 41 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 11 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 2464, 2872, 2918, 4734, 5216, 5302, 5393, 5649, 442, 5174, 7244 Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 8		
Kanunla - Depozito yönetim sistemini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından depozito uygulamasına zorunlu olarak tabi tutulan ürünlere yönelik depozito yönetim sistemi altyapısının oluşturulması, uygulanması ve izlenmesi için gerekenleri yapmak, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen depozito bedelini, ücret ve teminatları almak ve iade etmek, sıfır atık yönetim sisteminin kurulması ve uygulanması ile geri kazanılabilir ürünlerin ülke ekonomisine kazandırılmasına katkı sağlamak gibi faaliyetleri yapmak üzere Türkiye Çevre Ajansının kurulması, - Çevre kirliliğinin önlenmesi ile daha etkin mücadele için idari para cezalarının daha caydırıcı hâle getirilmesi, - Çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla, Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenecek ambalajlar ve ürünler için depozito uygulamasının 1.1.2022 tarihinden itibaren zorunlu olması, - Gönüllülük esaslı çevre etiket sisteminin oluşturulması ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı haricinde çevre etiketi adı altında herhangi bir faaliyetin yürütülmesinin yasaklanması, - Motor yağı değişimlerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yetki verilen işletmeler tarafından yapılması veya atık motor yağlarının bu yerlere teslim edilmesinin zorunlu hâle getirilmesi, - Karayolları Genel Müdürlüğüne; gürültü eylem planı ve bisiklet master planları göz önünde bulundurularak ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşü alınarak, trafik güvenliğinin ve teknik koşulların sağlandığı mevcut yollarda ve yeni yapılacak olan yapım ve bakımından sorumlu olduğu kara yollarının kenarına bisiklet yolu ile gürültü bariyeri yapılması, trafik güvenliğinin ve teknik koşulların sağlandığı yerlerde, banketleri bisiklet şeridi olarak işaretleyerek bisiklet ve elektrikli skuter kullanımına uygun hâle getirilmesi görevlerinin verilmesi,		

- Büyükşehir belediyelerine, belediyelere ve il özel idarelerine; bisiklet yollarının ve şeritlerinin, bisiklet ve elektrikli skuter park ve şarj istasyonlarının, yaya yollarının ve gürültü bariyerlerinin planlanması, projelendirilmesi, yapımı, bakımı ve onarımıyla ilgili işleri yapma görevi verilmesi,
- 15 yaşını bitirmeyen kişilerin, kara yollarında bulunan bisiklet yollarında ve şeritlerinde elektrikli bisiklet ve elektrikli skuter kullanamaması, elektrikli skuterlerin tek elle sürülmesi ve elektrikli skuterlerle sırtta taşınabilen kişisel eşya harici yük ve yolcu taşınmasının yasaklanması,
- 2021 yılının, İstiklâl Marşı yılı olarak kabul edilmesi, bu kapsamda 2021 yılı boyunca bütün kamu kurum ve kuruluşları tarafından, İstiklâl Marşı'nın anlamını ve Kurtuluş Savaşı'nın önemini anlatmak amacıyla halkımızın ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla İstiklâl Marşı'nın kabulü ve Mehmet Akif Ersoy'u anma etkinliklerinin düzenlenmesi,
- Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve mazbut vakıflara ait taşınmazlardan; yapım, onarım veya restorasyon karşılığı uzun süreli kiralananlar dışında kalanların kira dönemi kısmen veya tamamen 2021 yılını kapsayan kira sözleşmelerinde, bu kira dönemi için kira artışı yapılmaması

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	KİTLE İMHA SİLAHLARININ YAYILMASININ FİNANSMANININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7262	Kabul Tarihi: 27.12.2020	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31351 (5. Mük.) / 31.12.2020
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 39. Birleşim 25.12.2020 40. Birleşim 26.12.2020		Esas Komisyon: Adalet Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 247 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 18.12.2020, 19.12.2020
Madde Sayısı: 45 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 8 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 2860, 5253, 5271, 5326, 5549, 5941, 6102, 6415 Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 9		
Kanunla - Birleşmiş Milletler Genel Kurulu (BMGK) kararlarının uygulanması ve ilgililerin mal varlıklarının Cumhurbaşkanı kararıyla dondurulması amacıyla düzenlemelerin yapılması, Denetim ve İşbirliği Komisyonunun oluşturulması ve ceza hükümlerinin belirlenmesi, - Kanuna aykırı yardım toplayanlara yönelik idari para cezalarının artırılması ve izinsiz yardım toplama faaliyetinin internet ortamında yapılması hâlinde ilgili sulh ceza hâkimliğince içeriğe erişimin engellenmesi kararının verilebilmesi, - Derneklerin genel kurul dışındaki organlarında görevli olanlar hakkında çeşitli suçlar için soruşturma başlatılması hâlinde bu kişilerin veya görev yaptığı organların geçici bir tedbir olarak İçişleri Bakanı tarafından görevden uzaklaştırılabilmesi ve derneğin geçici olarak faaliyetten alıkonulabilmesi, 11.10.2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamına serbest avukatların da dâhil edilmesi, - Halka açık olmayan anonim şirketlerde hamiline yazılı pay senetlerinin payı devralan tarafından Merkezi Kayıt Kuruluşuna bildirilerek sisteme kaydedilmesi ve çeklerin üzerinde yazılı düzenleme tarihinden önce ödenmek için muhatap bankaya ibrazının geçersiz olduğuna ilişkin sürenin 31.12.2021 tarihine kadar uzatılması hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7263	Kabul Tarihi: 28.01.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31384 / 03.02.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 41. Birleşim 26.01.2021 42. Birleşim 27.01.2021 43. Birleşim 28.01.2021		Esas Komisyon: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 229 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 06.10.2020
Madde Sayısı: 26		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 8		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 4691, 1567, 4734, 5070, 5147, 5746, 6102, 6750		
Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 1		
Kanunla - Cumhurbaşkanına teknoloji geliştirme bölge alanı ilanını iptal etme yetkisinin verilmesi ve bölge ile ilgili başvuruları değerlendiren Değerlendirme Kuruluna teknoloji konusunda faaliyet gösteren ilave bir kurumun daha temsilcisinin katılması, teknoloji geliştirme bölge alanı dışında da kuluçka merkezi açılmasına Değerlendirme Kurulunun kararı ve Bakanlık izni ile imkân tanınması, - Teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirket esas sözleşmesi ile esas sözleşme değişikliklerinin yürürlüğe girebilmesi için Bakanlık izni aranması ve adı geçen bölgede yer alan firmalar için, işyeri açma ve çalışma ruhsatının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı İl Müdürlüklerince verilmesi, teknoloji geliştirme bölgelerinde altyapı, idare binası ve kuluçka merkezi inşasının yanı sıra Ar-Ge binası, atölye ve buralarda yer alacak ekipman ve yazılımlara yönelik Bakanlıkça destek verilebilmesi ve adı geçen bölgelerde yer alan firmalara, istihdam ettikleri doktora öğrencisi Ar-Ge personeli için iki yıl süreyle Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekle sınırlı olmak üzere destek verilebilmesi, buna ilaveten stajyerler için de destek verilebilmesi, 26.6.2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında yer alan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 1.1.2022 tarihinden itibaren yıllık beyanname üzerinden istisna edilen kazanç tutarının 1 milyon TL'yi geçmesi hâlinde mükellefler tarafından bu tutarın %2'sinin pasifte geçici bir hesaba aktarılması ve geçici hesabın olduğu yılın sonuna kadar Türkiye'de yerleşik girişim sermayesi fonu paylarının satın alınması veya kuluçka merkezinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak konularak kullanılması, - Bölgedeki şirketlere sermaye desteği sağlayan gelir vergisi ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 1 milyon TL'ye kadar sağladıkları desteklerin bu şirketlerce ödenmesi gereken kurumlar vergisi kurum kazancından indirilmesi ve sağlanan desteğin en az 4 yıl boyunca ilgili şirkette kalması,		

- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinden teknoloji, teknolojik üretim ve yenilik faaliyetlerini desteklemek amacıyla girişim sermayesi fonlarına destek bütçesi aktarılması,
- 28.2.2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki destek, teşvik, indirim ve muafiyet-ten yararlanan kurumlar vergisi mükelleflerinden, yararlandırılan indirim tutarı 1 milyon TL ve üzeri olan kurumlar vergisi mükelleflerine, 1.1.2022 tarihinden itibaren bu tutarın %2'sini geçici bir hesaba aktarmaları ve aktarmanın yapılma-sından itibaren geçici hesabın olduğu yılın sonuna kadar bu tutarın Türkiye'de yerleşik girişim sermayesi fonu paylarının satın alınması veya kuluçka merkezinde faaliyette bulunan diğer girişimcilere sermaye olarak konulmasında kullanılma şar-tı getirilmesi,
- Kamu İhale Kanunu kapsamında yer alan ihalelerde, ihale sürecinde şikâyet ve itira-zen şikâyet başvurularının elektronik ortamda yapılabilmesi ve başvurularda işlem kolaylığı sağlamak üzere usul ve esaslar belirlenmesi konusunda Kamu İhale Kuru-muna yetki verilmesi,
- Ticari işletmenin tamamı üzerinde rehin kurulmadan, belirli mal varlığı grupları üzerinden de gruplama yoluyla (alacak, stok, ham madde, ekipman gibi) rehin ku-rulmasına imkân tanınması

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	TÜRK SİLÂHLİ KUVVETLERİ PERSONEL KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7281	Kabul Tarihi: 18.02.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31414 / 05.03.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 47. Birleşim 16.02.2021 48. Birleşim 17.02.2021 49. Birleşim 18.02.2021		Esas Komisyon: Milli Savunma Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 250 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 28.01.2021
Madde Sayısı: 44		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 17		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 1219, 1632, 5434, 211, 926, 2847, 2941, 3212, 3269, 3359, 4678, 4752, 5143, 5510, 5544, 6191, 7179		
Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 1		
Kanunla - Sağlık Bilimleri Üniversitesinde dost ve müttefik ülkelerle imzalanan askerî anlaşmalar ve protokoller kapsamında tıp ve dış tabipliğinde uzmanlık eğitimi yapmakta olan misafir askerî personele, aynı yerde eğitim görenlere yapıldığı gibi ödeme yapılması, - Yoklama kaçağı ve bakaya suçuna ilişkin mazeret hâllerinin 25.6.2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanunu ile uyumlu hâle getirilmesi, - Uzman erbaşların emeklilik yaş haddinin 55 olarak belirlenmesi ve lüzum görülmesi hâlinde sağlığı elverişli olanların 60 yaşına kadar orduya alınabilmesi, - Uzman erbaş olarak görev yaptıktan sonra Devlet memuru olarak istihdam edilenlerin uzman erbaş emsallerinin aldığı emekli aylığını alabilmeleri, böylelikle doğrudan uzman erbaş statüsünden emekli olanlar ile Devlet memuru olarak istihdam edildikten sonra emekli olanların emekli aylıkları arasındaki farkın ortadan kaldırılması, - Askerî kantinlerin kiraya verilen veya üçüncü şahıslara işlettirilen kısımları hariç olmak üzere elektrik, su ve yakacak giderlerinin genel bütçeden karşılanması, - Dış kaynaktan temin edilen subay ve astsubaylardan deneme süresinin bitiminden önce temin şartlarını taşımadığı anlaşılınların veya bu şartları kaybedenlerin ilişkilerinin kesilebilmesinin hükme bağlanması, - Arabuluculuk komisyonlarında hukuk sınıfı subayların görev yapabilmesine imkân tanınması, - Birinci derece kritik illerde terörle mücadele harekâtına iştirak eden birliklerde fiilen görev yapan sağlık astsubaylarının ek ödeme imkânından yararlanabilmesi, - Emekli subay ve astsubaylarda olduğu gibi emekli uzman erbaşların üye olabileceği “Türkiye Emekli Uzman Erbaşlar Derneği” adı altında bir derneğin kurulması, - Olağanüstü hâl veya terörle mücadeleden kaynaklanan zorunlu hâllerde uzman erbaşların sözleşme sürelerinin birer yıl süreyle yaş hadlerine kadar uzatılabilmesi,		

- Uzman erbaşlara ilk nasıp istihkakı olarak yerli üretim ordu tipi tabanca verilmesi,
- Tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde aranan mesleki yeterlilik belgesi şartının yükümlü erbaş ve erler ile yurt içi ve yurt dışı harekâtlarda görevli uzman erbaş, sözleşmeli erbaş ve erler için aranmaması,
- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin her türlü askerlik işlemlerinin üyelik sıfatlarının sona erdiği tarihe kadar ertelenmesi,
- Yurt dışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının dövizle askerlik hizmeti için ödeyecekleri bedelin kur farkından olumsuz etkilenmesinin engellenmesi ve yurt içindeki bedelli askerlik hizmetine tabi yükümlülerle Türk lirası karşılığı aynı tutarı ödemelerinin sağlanması,
- 10.7.2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Millî Savunma Bakanlığı teşkilatında yapılan değişiklikler ve Genelkurmay Başkanlığının Millî Savunma Bakanına bağlanması nedeniyle ilgili mevzuatta uyum düzenlemelerinin yapılması hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FİNANSMAN ŞİRKETLERİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7292	Kabul Tarihi: 04.03.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31416 / 07.03.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 53. Birleşim 02.03.2021 54. Birleşim 03.03.2021 55. Birleşim 04.03.2021		Esas Komisyon: Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 251 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 17.02.2021
Madde Sayısı: 22		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 5		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 6361, 2644, 5411, 5490, 6362		
Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 8		
Kanunla - Tasarruf finansman sistemini icra eden firmaların finansal aracılık faaliyetinde bulundukları değerlendirildiğinden, sisteme kaynak aktaran müşterilerin hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun (BDDK) denetimi ve gözetimi altına alınmaları ve bu çerçevede ayrı bir lisans türünün ihdas edilmesi, - Lisans sahibi kişi veya kurumlar dışında faaliyette bulunan kişi veya kurumların sistemi izinsiz ve lisansız şekilde icra etmelerinin yasaklanması ve yaptırıma bağlanması, - Bu Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce sistemde faaliyet gösteren firmalara, mevzuata intibak sağlamaları amacıyla süre verilmesi, - Lisans şartları, izin verilen faaliyetler, şirketlerin organizasyon yapıları, öz kaynak ve likiditelere ilişkin kısıtlamalar, müşterilerin ve toplanan fonların korunması, karşılık ve ihtiyat fonu ayırma, muhasebe ve raporlama ile denetim otoritesinin yetkilerine ilişkin düzenlemeler yapılması, - Müşterilerden toplanan kaynakların firmanın dahil olduğu grup içindeki diğer faaliyetlerde kullanılmasını önlemek amacıyla münhasıran belirli likit finansal varlıklara yatırılması zorunluluğunun getirilmesi, - Mevcut firmaların iç sistemleri başta olmak üzere uygun organizasyon ve yönetsel yapılarının tesis edilmesi, - Tasarruf finansman şirketlerinin faizsiz esaslara göre çalışması ve buna ilişkin kurumsal uygulamaların tesis edilmesi, - Tasarruf finansman müşterilerinin sözleşme fesih ve sözleşmeden cayma haklarını kullanmaları durumunda birikimlerinin iade edilmesini engelleyen kişilere ve zimmet suçu işleyen tasarruf finansman şirketi yönetici ve mensuplarına yönelik adli ceza hükümlerinin düzenlenmesi,		

- Tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla sistem kapsamında faaliyette bulunan firmaların iradi tasfiye haricinde BDDK tarafından yapılan denetimler sonucunda yükümlülüklerini sürdüremeyecek şekilde mali durumlarının bozulduğunun tespiti ile düzeltici, iyileştirici veya kısıtlayıcı önlemlerden sonuç alınamaması hâlinde en az üç üyeden oluşan ve BDDK ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) tarafından bildirilecek üyelerden oluşan bir tasfiye kurulu tarafından tasfiyelerinin yapılması

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7297	Kabul Tarihi: 11.03.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31429 / 20.03.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 56. Birleşim 09.03.2021 57. Birleşim 10.03.2021		Esas Komisyon: Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 252 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 03.03.2021
Madde Sayısı: 12		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 7		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 4373, 3996, 4706, 5369, 5996, 6461, 6546		
Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 1		
Kanunla 14.1.1943 tarihli ve 4373 sayılı Taşkın Sulara ve Su Baskınlarına Karşı Korunma Kanunu'nda düzenleme yapılarak 1950-1951 yıllarında Seyhan Nehri'nin taşması nedeniyle mevcut arazilerini boşaltmak durumunda kalan köylülere Devlet Su İşleri (DSİ) tarafından temin edilen ancak tapuları verilmeyen arazilerin tapularının verilmesi, - Akşehir Gölü'nün kıyı kenar çizgisinin yeniden belirlenmesi neticesinde, Konya ilinin Akşehir ve Tuzlukçu ilçelerinde kıyı kenar çizgisi içinde kalan taşınmazlar üzerinde ortaya çıkan mülkiyet sorunlarının çözülmesi amacıyla 29.6.2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'da düzenleme yapılması, - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı özel bütçeli kuruluşlar tarafından ihale kararı alınarak ihalesi yapılmış, ancak henüz uygulama sözleşmeleri imzalanmamış yap-işlet-devret projelerine, COVID-19 salgınından kaynaklanan küresel finansal koşullar nedeniyle, finansman temin edilebilmesi amacıyla 8.6.1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun'da düzenleme yapılması, - Evrensel hizmet olarak adlandırılan, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun gözetim ve denetimi altında özel sektör tarafından yürütülen mobil erişim ve internet altyapı çalışmalarının daha hızlı yürütülebilmesi amacıyla 16.6.2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu'nda düzenlemeler yapılması, 11.6.2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nda değişiklik yapılarak nakil esnasında yakalanan küpesiz buzağı, kuzu, oğlak gibi hayvanların belirli bir süre karantina altında tutulması ve bu hayvanların doğrudan kesime sevk edilmesi uygulamasına son verilmesi,		

- 24.4.2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun'da düzenleme yapılarak TCDD'nin bazı yatırımlarının finansmanının, işletme bütçesinde yer alan finansman açıklarının ve TCDD Taşımacılık AŞ'ye yapılan sermaye transferi nedeniyle doğan açıkların Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanma uygulaması ile yolcu taşımacılığının TCDD Taşımacılık AŞ tarafından yerine getirilmesi uygulamasının süresinin 31.12.2023 tarihine kadar uzatılması, bu sürenin 10 yıla kadar uzatılması hususunda Cumhurbaşkanına yetki verilmesi,
- 19.5.2014 tarihli ve 6546 sayılı Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Hakkında Bazı Düzenlemeler Yapılmasına Dair Kanun'da değişiklik yapılarak Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı sınırları içerisinde turist rehberlerinin yanı sıra alan kılavuzlarının da faaliyet gösterebilmesine imkân sağlanması

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	GÜVENLİK SORUŞTURMASI VE ARŞİV ARAŞTIRMASI KANUNU	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7315	Kabul Tarihi: 07.04.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31457 / 17.04.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 65. Birleşim 30.03.2021 66. Birleşim 31.03.2021 68. Birleşim 06.04.2021 69. Birleşim 07.04.2021		Esas Komisyon: İçişleri Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 220 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 24.06.2020, 25.06.2020
Madde Sayısı: 16 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 8 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 2820, 1325, 1700, 2692, 2803, 4652, 6004, 4045 Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 5		
Kanunla - Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının yapılmasına ve elde edilecek verilerin kullanılmasına ilişkin temel ilkelerin, kimler hakkında yapılacağı, araştırma konusu edilecek bilgi ve belgelerin neler olduğunun, bu bilgilerin ne şekilde kullanılacağı, hangi mercilerin soruşturma ve araştırma yapacağı, Değerlendirme Komisyonunun oluşumu ve çalışma usul, esaslarının, veri güvenliği ile verilerin saklanma ve silinme sürelerinin düzenlenmesi, - Arşiv araştırmasının, statüsü veya çalıştırma şekline bağlı olmaksızın ilk defa veya yeniden memuriyete yahut kamu görevine atanacaklar hakkında yapılması, ayrıca güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının; devlet güvenliğinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün, iç ve dış menfaatlerin zarar görebileceği bilgi ve belgelerin bulunduğu gizlilik dereceli birimler ile üst kademe kamu yöneticileri, özel kanunları uyarınca güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına tabi tutulan kişiler ile millî güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis, hizmetlerde statüsü veya çalıştırma şekline bağlı olmaksızın istihdam edilenler ile Kanun'da sayılan kurumlarda çalışacak personel hakkında yapılması, - Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve mahalli mülki idare amirlikleri tarafından yapılması, bu birimlerin kamu kurum ve kuruluşlarının arşivlerinden ve elektronik bilgi işlem merkezlerinden gerekli bilgi ve belgeleri alabilmesi, bu birimlerde yetkilendirilen personelin, hukuka aykırı olarak kişisel verilerle ilgili sorgulama yapamaması, log kayıtlarını değiştirememesi veya silememesi, bu şekilde elde edilen bilgileri paylaşamaması veya yayın yoluyla duyuramaması,		

- Yaptırılan güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sonucunda elde edilen verilerin değerlendirilmesi amacıyla Değerlendirme Komisyonunun kurulması, Değerlendirme Komisyonunun; Cumhurbaşkanlığında İdari İşler Başkanının görevlendireceği bir üst kademe yöneticisinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığında genel sekreter yardımcısının, bakanlıklarda bakan yardımcısının, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında en üst yöneticinin görevlendireceği bir üst kademe yöneticisinin, üniversitelerde rektör yardımcısının, valiliklerde vali yardımcısının başkanlığında, teftiş/denetim, personel ve hukuk birimleri ile uygun görülecek diğer birimlerden birer üyenin katılımıyla başkan dâhil en az beş kişiden ve tek sayıda olacak şekilde oluşturulması,
- Memuriyet veya kamu görevlerine uygunluğun değerlendirilmesini sağlayacak yorum içermeyen olgusal verilerin, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapmakla görevli birimlerce ilgili kurum ve kuruluş bünyesinde kurulan Değerlendirme Komisyonuna iletilmesi,
- Değerlendirme Komisyonunun kendisine iletilen verilere ilişkin nesnel ve gerekeçli değerlendirmelerini yazılı olarak atamaya yetkili amire sunması, mahkemeler tarafından istenildiğinde bu bilgilerin sunulması, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması kapsamında kişinin istihbari faaliyetlere konu olmayan kendisiyle ilgili kişisel verileri hakkında bilgilendirilmesi, bu verilere erişmesi, bunların düzeltilmesi ve silinmesi taleplerine ilişkin tedbirler alması,
- Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sırasında elde edilen kişisel verilerin, işleme amacının ortadan kalkması hâlinde veya her durumda iki yılın sonunda Değerlendirme Komisyonlarınca silinmesi ve yok edilmesi,
- Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasını yapan birimlerdeki istihbari faaliyete konu olmayan ilgisine ait güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına ait verilerin iki yılın sonunda silinmesi ve yok edilmesi

hükme bağlanmıştır.

Dönem: 27	AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7316	Kabul Tarihi: 15.04.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31462 / 22.04.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 71. Birleşim 13.04.2021 72. Birleşim 14.04.2021 73. Birleşim 15.04.2021		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 254 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 07.04.2021
Madde Sayısı: 15 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 7 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 6183, 4447, 4760, 5510, 5520, 6362, 6824 Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 6		
Kanunla 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında Kanun'un menkul ve gayrimenkul mal satışlarına yönelik hükümlerinde değişiklik yapılarak haczedilen malların elektronik ortamda açık artırma veya peşin satılabilmesi, muhafazası tehlikeli veya masraflı olan menkul malların ise pazarlık usulü ile satılabilmesi; artırma sonucunda kendisine ihale edilen malı almaktan vazgeçen kişilerin ödemeleri gereken yıllık %5 oranındaki faiz yerine tecil faizi oranında faiz alınması, - Yiyecek ve içecek hizmeti sektöründe faaliyet gösteren iş yerlerinde çalışanların nisan ve mayıs aylarına ilişkin sosyal güvenlik primlerinin İşsizlik Fonundan karşılanması ve yine bu sektörde çalışıp 2021 yılı Nisan ve Mayıs aylarında aylıksız izne ayrılanlara günlük 50 TL ödeme yapılması, 6.6.2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (III) sayılı liste kapsamındaki malların komisyoncular vasıtasıyla veya konsinyasyon suretiyle satışında imalatçı tarafından bu malların komisyoncuya veya konsinyi işletmelere verildiği anda vergilendirilmesi, - Geçici iş göremezlik ödeneğine esas günlük kazancın hesabında iş göremezliğin başladığı tarihten önceki on iki ayın dikkate alınması, - Sosyal güvenlik prim teşviki, destek ve indirimlerinden 6 ay geriye dönük olarak yararlanabilme uygulamasına son verilmesi, %20 olan kurumlar vergisi oranının 2021 yılı kurum kazançları için %25, 2022 yılı kurum kazançları için ise %23 oranında uygulanması, - Çiftçilerin 31.12.2020 tarihi itibarıyla tasfiye olunacak alacaklar hesaplarına aktarılmış Tarım Kredi Kooperatiflerine olan tarımsal kredi borçlarının yapılandırılması, - Zamanaşımı nedeniyle Yatırımcı Tazmin Merkezine devredilen alacak ve emanetlerin, hak sahiplerine talepleri durumunda iade edilmesi hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	LİSANSLI HARİTA KADASTRO MÜHENDİSLERİ VE BÜROLARI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7317	Kabul Tarihi: 21.04.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31467 / 27.04.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 74. Birleşim 20.04.2021 75. Birleşim 21.04.2021		Esas Komisyon: Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 253 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 23.03.2021
Madde Sayısı: 11 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 1 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 5368 Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 1		
Kanunla 16.6.2005 tarihli ve 5368 sayılı Lisanslı Harita Kadastro Mühendislik Büroları Hakkında Kanun ile getirilen ve daha önce kadastro müdürlüklerince yürütülmekte olan kadastro teknik hizmetlerinden tescile tabi olmayan işlemlerin yapım ve kontrolü ile tescile tabi olan işlemlerin yapım sorumluluğunun lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarınca yerine getirilmesine ilişkin uygulamanın on yıllık tecrübeye sahip ve bu Kanun'da sayılan kriterleri yerine getiren serbest harita mühendisleri tarafından da yerine getirilmesi hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	VERGİ USUL KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7318	Kabul Tarihi: 29.04.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31470 / 30.04.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 78. Birleşim 27.04.2021 79. Birleşim 28.04.2021 80. Birleşim 29.04.2021		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 260 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 21.04.2021
Madde Sayısı: 17 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 6 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 213, 5015, 5307, 5607, 5510, 7226 Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 2		
Kanunla • 7 günlük fatura düzenleme süresinin kısaltılabilmesi, • Hazine ve Maliye Bakanlığına, lisansa tabi faaliyetlerde bulunanlar ile bandrol, pul, barkod, hologram, kupür, damga, sembol gibi özel etiket ve işaretleri kullanma zorunluluğu getirilen ürünleri imal veya ithal edenlerden teminat alma ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirleme konusunda yetki verilmesi, • Ödeme kaydedici cihazlara müdahale suçlarına hapis cezası verilmesi, • Akaryakıt dağıtıcı ve bayi lisans başvurusu, lisans tadili veya lisans süresi uzatılmasına ilişkin taleplerin yerine getirilmesi için vadesi geçmiş vergi ve SGK prim borcunun bulunmaması şartı getirilmesi, • Akaryakıt dağıtıcılarının başka bir dağıtıcıdan aldığı akaryakıtı başka bir dağıtıcıya tekrar satmalarına sınır getirilmesi, • Herhangi bir üründen üretilen maddelerin akaryakıt olarak satılmasının kaçakçılık suçları kapsamına dahil edilmesi, • Sosyal Güvenlik Kurumundan gelir ve aylık almakta olanlara Ramazan ve Kurban bayramlarında ödenen bayram ikramiyesinin 1.100 Türk lirasına çıkarılması hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	SİGORTACILIK İLE DİĞER BAZI ALANLARA İLİŞKİN KANUNLARDA VE BİR KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7319	Kabul Tarihi: 20.05.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31491 / 25.05.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 82. Birleşim 20.05.2021		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 262 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 17.05.2021
Madde Sayısı: 17 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 10 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 2820, 4059, 4447, 4632, 4706, 5018, 5411, 5684, 7226, 642 (KHK) Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 2		
Kanunla - Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesinin “<i>Finansal İstikrar Komitesi</i>” olarak yeniden yapılandırılması, - Mikro ve küçük ölçekli firmaların ilave olarak istihdam ettikleri sigortalıların primlerinin kredi faizi veya kâr payı bakiyesinden düşülmesi, 18 yaş altı vatandaşların Bireysel Emeklilik Sistemi kapsamına alınması, 29.6.2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında tahsil edilmesi gereken kira, kesin izin, kesin tahsis, irtifak hakkı, kullanma izni, yararlanma, ilave yararlanma bedelleri ve hasılat payları ile ecrimisillerin ödeme sürelerinin herhangi bir başvuru şartı aranmaksızın 30.11.2022 tarihine kadar ertelenmesi, - Orta Vadeli Mali Plan ve Orta Vadeli Program belgelerinin birleştirilmesi, - Sigorta ve reasürans teminatı bulunamayan riskler ve özellik arz eden riskler için daha hızlı çözüm üretilebilmesi amacıyla Özel Riskler Yönetim Merkezinin kurulması hükmüne bağlanmıştır.		

Dönem: 27	BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7326	Kabul Tarihi: 03.06.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31506 / 09.06.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 86. Birleşim 01.06.2021 87. Birleşim 02.06.2021		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 265 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 26.05.2021, 27.05.2021
Madde Sayısı: 18 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 4 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 213, 5510, 5834, 1416 Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 3		
Kanunla 30.4.2021 tarihinden önceki dönemlere ait olmak üzere; vergi, resim, harç ve bunlara ilişkin vergi cezaları ile gecikme zam ve faizleri, 24.4.1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile 7.11.1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun'a göre verilen idari para cezaları ile üst kurul para cezaları hariç idari para cezaları, adli para cezaları hariç 21.7.1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre takip edilen öğrenim kredileri, ecrimisiller gibi borçlar, SGK primleri, para cezaları, gecikme cezası, zammı ve faizleri, belediyelerin vergi alacakları, ücret ve su alacakları, il özel idarelerinin alacakları ile bazı meslek kuruluşlarının alacaklarının yapılandırılması hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	İCRA VE İFLÂS KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7327	Kabul Tarihi: 09.06.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31516 / 19.06.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 88. Birleşim 08.06.2021 89. Birleşim 09.06.2021		Esas Komisyon: Adalet Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 266 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 25.05.2021, 26.05.2021
Madde Sayısı: 24 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 8 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 2004, 492, 634, 1319, 2464, 2560, 2918, 2942 Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 4		
Kanunla - İflâs idare memurların seçimi ve nitelikleriyle ilgili düzenlemelerin yapılması, ticari ve ekonomik bütünlük arz eden işletmelerin bir bütün hâlinde satılması, kredi alacaklarının rehinli alacaklardan hemen sonra ve diğer bütün alacaklardan önce ödenmesi ve konkordato sürecinin iflâsla sonuçlanması hâlinde adi tasfiyenin, komiserler tarafından yerine getirilmesine karar verilebilmesi, borçluya ait rehinli malın satışına izin verilebilmesi gibi konkordato sürecine dair önemli değişikliklerin yapılması, - Yapı kullanma izin belgesi verilmesi sırasında yapı kullanma izni harcı ile cins taşıhi harcının belediyelerce tek seferde alınması, - Yapı kullanma izin belgesi düzenlenen tüm yapıların kat mülkiyetine geçirme gibi cins değişikliğinin resen yapılması, - İnşaat ruhsat başvurusunda harca tabi tüm bedellerin tek seferde alınması, - Motorlu araçlara ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortası dışında kalan durumlar ve tazminatın hesaplanmasında genel çerçeve çizilmesi ile kamulaştırmaz el atma davasında bedel ve tazminata ilişkin hükmün icrasının, taşınmaz mal ile ilgili aynı haklara ilişkin kararların icrasına ilişkin hükümlere göre yerine getirilmesi hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7328	Kabul Tarihi: 17.06.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31522 / 25.06.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 91. Birleşim 15.06.2021 92. Birleşim 16.06.2021		Esas Komisyon: Adalet Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 267 Esas Komisyonunda Görüşülme Tarihi: 27.05.2021
Madde Sayısı: 12		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 4		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 4681, 5235, 5237, 5275		
Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 3		
Kanunla • Ceza İnfaz Kurulları ve Tutukevleri İzleme Kurullarına hükümlü ve tutuklulara ilişkin olarak yeni görevler verilmesi, • Cumhuriyet Başsavcılarına, Cumhuriyet savcılarının soruşturmayı sonlandıran kararları arasında oluşabilecek farklılıkların giderilmesi ile bu kararların kanuna uygunluğunun denetlenmesi hususunda gözetim ve denetim yetkisi verilmesi, • Nakil talebinde bulunan hükümlülerin maddi durumlarının yetersiz olduğunu belgelendirmeleri durumunda nakil giderlerinin alınmaması, • Hükümlülerin ziyaret süresinin 1,5 saat olarak uzatılması, hükümlü ve tutuklulara hasta ziyareti amacıyla verilen mazeret izinleri arasında beklenmesi gereken asgari bir aylık süre şartının kaldırılması, • Hükümlülerin, gerekli teknik altyapının bulunduğu kurumlarda elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebilmesi, • Terör suçları ve örgütlü suçlardan mahkûm olanların mektup, faks ve telgraflarının dijital veya fiziki olarak saklanabilmesi ve bunların ziyaretçileriyle yapacakları görüşmelerin dinlenebilmesi veya kaydedilebilmesine imkân tanınması hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	ASKERİ CEZA KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7329	Kabul Tarihi: 24.06.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31527 / 30.06.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 94. Birleşim 22.06.2021 95. Birleşim 23.06.2021 96. Birleşim 24.06.2021		Esas Komisyon: Adalet Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 268 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 02.06.2021
Madde Sayısı: 20		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 5		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 1632, 926, 2577, 6413, 353		
Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 4		
Kanunla 25.10.1963 tarihli ve 353 sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nun yürürlükten kaldırılması, - Askerî suç ve sırf askerî suç kavramlarının tanımlanması, - Asker kişiler hakkındaki soruşturma izni vermeye yetkili merciler ile askerî suçların soruşturması ve kovuşturmasında uygulanacak hükümlere, Yüce Divanda yargılanacak asker kişiler hakkında soruşturma izni ve soruşturma usulüne ilişkin düzenlemelerin yapılması, - Cumhuriyet Başsavcılıkları nezdinde askerî suçların soruşturulmasını yürütecek olan askerî suçlar soruşturma bürolarının kurulması öngörülerek bu suçların soruşturma ve kovuşturma mercilerinin belirlenmesi, - Türk Silahlı Kuvvetlerinden çıkarılma ve rütbenin geri alınması şeklinde hak yoksunluklarının düzenlenmesi, - Askerî hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıklara dair hükümlerin 6.1.1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu kapsamında yeniden düzenlenmesi hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	MAKİNE VE KİMYA ENDÜSTRİSİ ANONİM ŞİRKETİ HAKKINDA KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7330	Kabul Tarihi: 30.06.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31530 / 03.07.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 97. Birleşim 29.06.2021 98. Birleşim 30.06.2021		Esas Komisyon: Milli Savunma Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 275 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 24.06.2021, 28.06.2021
Madde Sayısı: 14 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 2 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 233 (KHK), 4458 Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 1		
Kanunla 13.1.2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na ve özel hukuk hükümlerine tabi, sermayesinin tamamı Hazineye, yönetim ve denetimi Millî Savunma Bakanlığına ait olan Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi (MKE AŞ) unvanı altında bir anonim şirket kurulması, - Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketinin yönetimi, denetimi, görev, yetki ve sorumlulukları ile Şirket personelinin statüsüne ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi, - Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketinin kamu denetimine ilave olarak tabi olacağı bağımsız denetim ile ilgili hususların düzenlenmesi, - Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketinin tabi olacağı hukuki mevzuatın belirlenmesi, - Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun anonim şirket statüsünde yeniden yapılandırılacak olmasından dolayı mevcut Kurum personelinin intibaklarına ilişkin esaslar ile geçiş hükümlerinin düzenlenmesi, - Kapatılan Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumunun tüm taşınır ve taşınmazları, her türlü hak ve yükümlülükleri ile iştiraklerindeki sermaye katılım paylarının Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketine devrine yönelik geçiş hükümlerinin düzenlenmesi hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	CEZA MUHALEMESİ KANUNU VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7331	Kabul Tarihi: 08.07.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31541 / 14.07.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 99. Birleşim 06.07.2021 100. Birleşim 07.07.2021 101. Birleşim 08.07.2021		Esas Komisyon: Adalet Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 274 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 22.06.2021, 23.06.2021
Madde Sayısı: 28		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 5		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 2577, 5237, 5271, 5275, 6216		
Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: -		
Kanunla - İdari işlem ve eylemlere ilişkin başvurularda, idarenin 60 günlük cevap süresinin 30 güne indirilmesi, idari yargı mercilerince verilen nihai kararların en geç 30 gün içinde yazılması, - Kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet ve kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçlarının boşanılan eşe karşı işlenmesinin nitelikli hâller arasında sayılması, - Zorla getirme kararları ve iddianameye ilişkin bilgiler ile duruşma tarihinin, telefon, e-posta gibi iletişim araçlarıyla da sanık, mağdur veya şikâyetçiye bildirilmesi, - Sırf ifade almak amacıyla düzenlenen yakalama emirleri nedeniyle mesai saatleri dışında yakalanan kişilerin, belirlenen tarihte yargı mercilerine gelip ifade vermeyi taahhüt etmeleri durumunda bir defaya mahsus olmak üzere serbest bırakılabilmeleri, - Konutu terk etmeme adli kontrol yükümlülüğünün de cezadan mahsup edilebilmesi, - Adli kontrol tedbirinin devam edip etmeyeceği hususunun en geç 4 aylık aralıklarla incelenmesi ve adli kontrol tedbiri bakımından azami sürelerin belirlenmesi, - Zincirleme suça ilişkin hükümlerin uygulanabilmesi gibi seri muhakeme usulü ile ilgili düzenlemelerin yapılması, - Sulh ceza hâkimliğinin tutuklama ve adli kontrol kararlarına karşı dikey itiraz usulü getirilmesi, - COVID-19 iznine ilişkin uzatma sayısı arttırılarak izin süresinin en fazla 30.11.2021 tarihine kadar uzatılabilmesi ve hâkim adayları ile avukat stajyerlerine Anayasa Mahkemesinde staj yapma imkânı getirilmesi hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	HAYVANLARI KORUMA KANUNU İLE TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK	
Yasama Yılı: 4	YAPILMASINA DAİR KANUN	
Kanun No. 7332	Kabul Tarihi: 09.07.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31541 / 14.07.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 101. Birleşim 08.07.2021		Esas Komisyon: Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 276 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 06.07.2021, 07.07.2021
Madde Sayısı: 19		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 2		
Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 5199, 5237		
Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 5		
Kanunla • “Ev hayvanı” tanımının gerçek kişilerin yanı sıra tüzel kişilerin sahipliğinde bulunan hayvanları da kapsayacak şekilde genişletilmesi, • Hayvan bakımevlerinin yalnızca Tarım ve Orman Bakanlığının izniyle kurulabilmesi, • Yerel yönetimlerin hayvan hastaneleri kurabilmesi, • Kedi ve köpek sahiplerine dijital kimliklendirme sistemleriyle hayvanlarını kayıt altına aldırma yükümlülüğünün getirilmesi, • Ev hayvanı satış yerlerinde kedi ve köpek bulundurulamaması, • Hayvanlara işkence yapma, acımasız ve zalimce muamelede bulunma, ev hayvanını terk etme eylemlerinin hayvanlarla ilgili yasaklar kapsamına alınması, • İl hayvanları koruma kurulunun yapısı ve görevlerinde bazı değişiklikler yapılması, • Hayvanların korunmasının desteklenmesi için Tarım ve Orman Bakanlığına ya da yerel yönetimlere bağış yapılabilmesi, • Hayvanların korunması hakkında televizyon ve radyo programlarında eğitici yayınların yapılmasının önünün açılması, • 24.6.2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu hükümlerine aykırı davrananlara verilen idari para cezalarının artırılması, • Evcil hayvanı öldürme, evcil hayvana işkence etme veya zalimce davranma, hayvanlara cinsel saldırıda bulunma, hayvanları dövüştürme gibi eylemlerin suç hâline getirilmesi ve bunların hapis veya adli para cezasıyla cezalandırılması, • Sahipsiz veya tehlikeli hayvanların bakımı ve rehabilitasyonu için belediyelerin bakımevleri kurmakla sorumlu olması, • Kara ve su sirkleri ile yunus parklarının kurulmasının yasaklanması, • Tarım ve Orman Bakanlığının tehlikeli hayvanları belirlemekle yetkilendirilmesi, • Tehlikeli hayvanların üretilmesi, sahiplenilmesi, takas edilmesi, sergilenmesi, hediye edilmesi ve bunların ülkeye girişinin, satışının ve reklamının yapılmasının yasaklanması hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN	
Yasama Yılı: 4		
Kanun No. 7333	Kabul Tarihi: 18.07.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31551 / 28.07.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 104. Birleşim 16.07.2021 105. Birleşim 17.07.2021		Esas Komisyon: Plan ve Bütçe Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 277 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 12.07.2021, 13.07.2021
Madde Sayısı: 26 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 21 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 442, 1219, 1567, 6831, 7269, 209, 1163, 3194, 3713, 4054, 4458, 5018, 5378, 5510, 5941, 6361, 7061, 7145, 7244, 375 (KHK), 640 (KHK) Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 6		
Kanunla ▪ Köy korucularının aylık ücretlerinin asgari ücretin altına düşmesi hâlinde aradaki farkın tamamlanması, ▪ 2020 yılında meydana gelen depremlerde, binaları zarar gören vatandaşlarımız için Devletin konut kredisi açma ve bina yaptıрма yükümlülükleri ile ilgili yapılacak iş ve işlemlerde olası mağduriyetlerin giderilmesi, ▪ Afetzedelere eşit ölçüde yardım eli uzatılabilmesi ve uygulama birliği sağlanması, ▪ İmar planı kararı ile yapılaşma koşulunda ve nüfusta artış olması hâlinde, meydan, otopark, çocuk bahçesi, yeşil alan, ibadet yeri ve benzeri yerler için değer artışı karşılığında ilave düzenleme ortaklık payı kesintisi yapılabilmesi, ▪ Terörle mücadelenin etkin bir şekilde sürdürülmesi amacıyla gözaltı sürelerinin, bazı suçlarla ilgili olarak yeniden düzenlenmesi ve ek gözaltı süreleri getirilmesine ilişkin hükümlerin uygulamasının 31.7.2021 tarihinden itibaren bir yıl uzatılması, ▪ İşverenlerin iş gücü maliyetlerini düşürerek istihdamı korumaları ve artırmalarını desteklemek amacıyla, 2016 ila 2020 yılı sonuna kadar uygulanan asgari ücret desteğinin 2021 yılında da uygulanmaya devam etmesi, ▪ Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara yönelik ceza hükmünün 1.1.2022 tarihine kadar ertelenmesi, ▪ Terör örgütleriyle mücadele kapsamında kamu görevlilerinin görevden uzaklaştırılması, ihracı, rütbelerin geri alınması, mesleğe ilişkin unvanların kullanılmaması gibi ihtiyaç duyulan birtakım tedbirlere ilişkin düzenlemelerin süresinin bir yıl uzatılması hükme bağlanmıştır.		

Dönem: 27	TURİZMİ TEŞVİK KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR	
Yasama Yılı: 4	KANUN	
Kanun No. 7334	Kabul Tarihi: 18.07.2021	Yayımlandığı Resmî Gazete Sayısı ve Tarihi: 31551 / 28.07.2021
Görüşüldüğü Genel Kurul Birleşimleri: 102. Birleşim 13.07.2021 103. Birleşim 14.07.2021 105. Birleşim 17.07.2021		Esas Komisyon: Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Komisyon Raporu (Sıra Sayısı): 255 Esas Komisyonda Görüşülme Tarihi: 01.04.2021, 06.04.2021
Madde Sayısı: 26 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Sayısı: 3 Değişiklik Yaptığı Kanun/KHK Numaraları: 2634, 492, 5686 Genel Kurulda kabul edilen önerge sayısı: 12		
Kanunla - Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinin tespitine ilişkin yeni kriterlerin getirilmesi, özellikle, tanımlarda yapılan değişiklikle birlikte turizm merkezlerinin tespitinin kamu taşınmazlarını kapsayacak şekilde yapılması, bu bölgelerde, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından adına tahsis yapılan özel sektör yatırımcılarının katılımıyla “<i>turizm hizmetleri yönetim birliği</i>” kurulması, - İlgili idaresinden belgeli konaklama tesisleri ve plaj işletmelerine de Kültür ve Turizm Bakanlığından turizm işletmesi belgesi almaları zorunluluğu getirilmesi, bu belgenin alınmaması hâlinde faaliyetin sona erdirilmesi, bu amaçla, Kanun’un yayımlandığı tarihten itibaren konaklama tesislerinin bir yıl, plaj işletmelerinin bir ay içinde başvurmaları hâlinde herhangi bir kriter öngörülmezsizin bu işletmelere basit turizm işletmesi belgesinin verilmesi, bu turizm tesislerinin de Kültür ve Turizm Bakanlığının denetimine alınarak turizm tesislerine belli bir standardın getirilmesi, bu tesislerin iş yeri açma ve çalıştırma ruhsatlarının yine ilgili idare tarafından verilmesi, - Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından belgelendirme işlemi yapılan tüm konaklama tesislerinde kapasite artışı yapılması durumunda, altyapıya getirilen yük dikkate alınarak, yatak kapasitesi üzerinden sosyal ve teknik altyapı hizmetlerine katılım payı istenilebilmesi, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde ve turizm merkezlerinde Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kamu yararı doğrultusunda korunmasına veya kullanılmasına katkıda bulunacak ücretsiz girişli günübirlik tesis yapılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi, lüks kampçılık turizm türünün, ülkemiz mevzuatında da yasal altyapısının oluşturulması ve kontrollü gelişiminin sağlanması, - Kültür ve Turizm Bakanlığının kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri ve turizm merkezleri içinde her ölçekteki planları yapma, yaptırma, re’sen onaylama ve tadil etme konusundaki yetkisine ilave olarak, bu bölge ve merkezlerle çakışan korunan alanlardaki planların Kültür ve Turizm Bakanlığı ile mutabakat sağlanarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca yürütülmesi,		

- Kruvaziyer liman, yat limanı, rıhtım ve çekek yeri gibi deniz turizmi tesisleri işletmelerinin Kültür ve Turizm Bakanlığından turizm işletmesi belgesi almaları zorunluluğunun getirilmesi, bu belgenin alınmaması hâlinde para cezası yaptırımının uygulanması,
- Kültür ve Turizm Bakanlığınca ülke turizmine ve tanıtımına katkı sağladığı değerlendirilen ve boyları 39 metre üzerinde olan yabancı bayraklı yatların Türk karasularında faaliyet göstermelerine ve seyrine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi, bu durumda alınacak harçların 2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'na eklenen tarife ile belirlenmesi,
- Güvenli turizm sertifikası uygulaması gibi Kültür ve Turizm Bakanlığınca gerekli görülen durumlarda Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı ile iş birliği hâlinde yetki verilecek Türk Akreditasyon Kurumundan akredite denetim firmaları aracılığıyla sertifika programlarının uygulanabilmesi,
- Kültür ve Turizm Bakanlığınca verilen turizm belgesinin iptali yaptırımının uygulanacağı yeni durumların belirlenmesi,
- Kültür ve Turizm Bakanlığının kontrol ve denetimi dışında turizm kullanımları oluşmasının önlenmesi, turizm sektörünün tek elden ve kapsayıcı stratejiyle geliştirilmesi hedefinin gözetilmesi, jeotermal kaynakların turizm amaçlı kullanılması hükme bağlanmıştır.

27. Dönem, 4. Yasama Yılında kabul edilen kanunlardan 24 Aralık 2020 tarihli ve 7261 sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'a, Genel Kurul görüşmelerinde teklife önerge ile yeni bir madde eklenmiştir.

Oy birliği ile kabul edilen bu önerge ile 4 Mayıs 2007 tarihli ve 5649 sayılı İstiklâl Marşının Kabul Edildiği Günü ve Mehmet Akif Ersoy'u Anma Günü Hakkında Kanun'a bir geçici madde eklenmiş ve 2021 yılı TBMM tarafından İstiklâl Marşı Yılı ilan edilmiştir. Kabul edilen önergenin gerekçesinde de belirtildiği üzere bu düzenleme ile Millî Mücadele'nin başlangıcının ve TBMM'nin açılışının 100. yıl dönümünün akabinde, İstiklâl Marşı'nın kabul edilmesinin 100. yılına denk gelen 2021 yılı boyunca düzenlenecek özel etkinliklerle İstiklâl Marşı'nın anlam ve öneminin hatırlanması, ayrıca istiklâl şairimiz Mehmet Akif ERSOY'un ve kurtuluş mücadelemizde görev alarak Türkiye'yi bize vatan kılan şehit ve gazilerimizin yâd edilmesi amaçlanmıştır.

Tablo 2. 27. Dönem 4. Yasama Yılında Kabul Edilen Kararlar

Sıra No	Karar No	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
1	1263	Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tespit Edilmek Üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde İcra Ettiği Harekat ve Misyonlar Kapsamında Yurt Dışına Gönderilmesi ve Cumhurbaşkanınca Verilecek İzin ve Belirlenecek Esaslar Çerçevesinde Bu Kuvvetlerin Kullanılması İçin Verilen İznin Süresinin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca 31/10/2020 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Uzatılmasına Dair Karar	6.10.2020
2	1264	Hudut, Şümul ve Miktarı Cumhurbaşkanınca Belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri Unsurlarının, 1701 (2006) Sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla Tespit Edilen İlkeler Kapsamında 31/10/2020 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Daha UNIFIL'e İştirak Etmesi ve Bununla İlgili Gerekli Düzenlemelerin Cumhurbaşkanınca Yapılması İçin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca İzin Verilmesine Dair Karar	6.10.2020
3	1265	Kişisel Verileri Koruma Kurulu Üyelikleri İçin Yapılan Seçime Dair Karar	7.10.2020
4	1266	Türkiye'nin Milli Güvenliğine Yönelik Ayrılmış Hareketler, Terör Tehdidi ve Her Türlü Güvenlik Riskine Karşı Uluslararası Hukuk Çerçevesinde Gerekli Her Türlü Tedbiri Almak, Irak ve Suriye'deki Tüm Terörist Örgütlerden Ülkemize Yönelebilecek Saldırıları Bertaraf Etmek ve Kitlesel Göç Gibi Diğer Muhtemel Risklere Karşı Ulusal Güvenliğimizin İdame Ettirilmesini Sağlamak İçin Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Gerektiğinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Yabancı Silahlı Kuvvetlerin Türkiye'de Bulunması ve Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Gerekli Düzenlemelerin Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2/10/2014 Tarihli ve 1071 Sayılı Kararıyla Verilen ve Son Olarak 8/10/2019 Tarihli ve 1231 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla 30/10/2020 Tarihine Kadar Uzatılan İzin Süresinin 30/10/2020 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Uzatılmasına Dair Karar	7.10.2020
5	1267	Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılmasına Dair Karar	7.10.2020
6	1268	Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un İslam Karşıtı Açıklamalarına Dair Karar	27.10.2020
7	1269	Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	3.11.2020
8	1270	Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	4.11.2020
9	1271	Kamu Başdenetçiliği Seçimine İlişkin Karar	11.11.2020
10	1272	Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Karşılıklı Yardım Anlaşması Hükümlerinden Kaynaklanan Taahhütlerimizi Yerine Getirmek, Ateşkesin Tesisi, İhlallerin Önlenmesi, Bölgede Barış ve İstikrarın Sağlanması Amacıyla Türkiye'nin Yüksek Menfaatlerini Etkili Şekilde Korumak ve Kollamak Üzere, Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Ortak Merkezin Görevlerinin İfası Yönünde Hareket Etmek Üzere Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca Bir Yıl Süreyle İzin Verilmesine Dair Karar	17.11.2020

Tablo 2. 27. Dönem 4. Yasama Yılında Kabul Edilen Kararlar

Sıra No	Karar No	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
11	1273	Hudut, Şümul, Miktar ve Zamanı Cumhurbaşkanınca Takdir ve Tayin Olunacak Şekilde, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Gerekliği Takdirde Türkiye Sınırları Dışında Harekât ve Müdahalede Bulunmak Üzere Yabancı Ülkelere Gönderilmesi, Bu Kuvvetlerin Cumhurbaşkanının Belirleyeceği Esaslara Göre Kullanılması ile Risk ve Tehditlerin Giderilmesi İçin Her Türlü Tedbirin Alınması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanını Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin Anayasa'nın 92'nci Maddesi Uyarınca 02.01.2020 Tarihli ve 1238 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararıyla Verilen İznin Süresinin 02.01.2021 Tarihinden İtibaren On Sekiz Ay Uzatılmasına Dair Karar	22.12.2020
12	1274	Türk Silahlı Kuvvetleri Unsurlarının NATO'nun Afganistan'da İcra Etmekte Olduğu Kararlı Destek Misyonu ve Devamı Kapsamında Yurt Dışına Gönderilmesi, Aynı Amaçlara Yönelik Olmak Üzere Yabancı Silahlı Kuvvetlerin Anılan Misyon'a Katılmak Amacıyla Ülkemiz Üzerinden Afganistan'a İntikali ile Geri İntikali Kapsamında Türkiye'de Bulunması ve Bunlara İmkân Sağlayacak Düzenlemelerin Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenecek Esaslara Göre Yapılması İçin, 06.01.2015 Tarihli ve 1079 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı ile Verilen ve Son Olarak 25.12.2018 Tarihli ve 1206 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Kararı ile Uzatılan İznin Süresinin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca 06.01.2021 Tarihinden İtibaren On Sekiz Ay Uzatılmasına Dair Karar	22.12.2020
13	1275	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışmalarına Ara Vermesine Dair Karar	22.12.2020
14	1276	Türk Silahlı Kuvvetleri Deniz Unsurlarının Aden Körfezi, Somali Karasuları ve Açıkları, Arap Denizi ve Mücavir Bölgelerde Görevlendirilmesi, Denizde Terörizmle Mücadele Harekâtlarına Katkı Sağlanabilmesi Maksudıyla Unsurlarımızın Bölge Ülkeleri Karasuları Dışında Denizde Terörizmle Mücadele Görevi İçin Yetkilendirilmeleri ve Bununla İlgili Gerekli Düzenlemelerin Cumhurbaşkanı Tarafından Yapılması İçin Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10/2/2009 Tarihli ve 934 Sayılı Kararı ile Verilen ve Son Olarak 5/2/2020 Tarihli ve 1241 Sayılı Karar ile Bir Yıl Uzatılan İznin Süresinin Anayasanın 92'nci Maddesi Uyarınca 10/2/2021 Tarihinden İtibaren Bir Yıl Daha Uzatılmasına Dair Karar	26.1.2021
15	1277	Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	11.2.2021
16	1278	Kişisel Verileri Koruma Kurulu Üyeliği İçin Yapılan Seçime Dair Karar	25.2.2021
17	1279	Küresel İklim Değişikliğinin Etkilerinin En Aza İndirilmesi, Kuraklıkla Mücadele ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	25.2.2021
18	1280	Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	9.3.2021
19	1281	Küresel İklim Değişikliğinin Etkilerinin En Aza İndirilmesi, Kuraklıkla Mücadele ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	16.3.2021
20	1282	Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	14.4.2021
21	1283	ABD Başkanı Joe Biden'ın 24 Nisan 2021 Tarihli Açıklamasının Kınanması, Reddedilmesi ve Yok Hükmünde Sayılmasına Dair Karar	27.4.2021
22	1284	Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Arayışında Çalışabilmesine İlişkin Karar	28.4.2021
23	1285	Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üyeliklerine Yapılan Seçime Dair Karar	25.5.2021

Tablo 2. 27. Dönem 4. Yasama Yılında Kabul Edilen Kararlar

Sıra No	Karar No	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
24	1286	Küresel İklim Değişikliğinin Etkilerinin En Aza İndirilmesi, Kuraklıkla Mücadele ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	10.6.2021
25	1287	Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar	10.6.2021
26	1288	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışma Süresinin Uzatılmasına İlişkin Karar	22.6.2021
27	1289	Sayıştay Başkanlığı İçin Yapılan Seçime Dair Karar	22.6.2021
28	1290	Radio ve Televizyon Üst Kurulu Üyelikleri İçin Yapılan Seçime Dair Karar	29.6.2021
29	1291	Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Görev Süresinin Uzatılmasına Dair Karar	6.7.2021
30	1292	Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar	6.7.2021
31	1293	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	7.7.2021
32	1294	İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	7.7.2021
33	1295	Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	7.7.2021
34	1296	Adalet Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
35	1297	Çevre Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
36	1298	Dijital Mecralar Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
37	1299	İçişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
38	1300	Plan ve Bütçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
39	1301	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
40	1302	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	8.7.2021
41	1303	Dışişleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	14.7.2021
42	1304	Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	14.7.2021

Tablo 2. 27. Dönem 4. Yasama Yılında Kabul Edilen Kararlar

Sıra No	Karar No	Kararın Adı	Karar Olduğu Tarih
43	1305	Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	14.7.2021
44	1306	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar	16.7.2021
45	1307	Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatile Girmesine İlişkin Karar	16.7.2021

C. KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELER

25. Yasama Döneminden 26. Yasama Dönemine intikal eden 268 kanun hükmünde kararname (KHK), 26. Yasama Dönemi sonunda 27. Yasama Dönemine intikal etmiş olup ilgili komisyonlarda bulunmaktadır.

TBMM Başkanlığına sunulan 5 KHK ile birlikte 27. Dönem 4. Yasama Yılında komisyonlarda 273 KHK bulunmaktadır.

Ç. YASAMA DOKUNULMAZLIKLARI

27. Dönem Milletvekili Genel Seçimi'nde yeniden seçilen milletvekillerine ait 252 yasama dokunulmazlığı tezkeresi, 26. Yasama Döneminden 27. Döneme intikal etmiştir.

27. Dönem 4. Yasama Yılında 349 yasama dokunulmazlığı tezkeresi gelmiştir. Bu tezkerelerden 5'i milletvekilliği sona ermesi (kesin hüküm giyme) nedeniyle, 1'i yasama dokunulmazlığının kaldırılması nedeniyle, 3'ü istem üzerine Cumhurbaşkanlığına iade edilmiştir. 1 tezkere ise TBMM Başkanlığında işlemde. 1.359 yasama dokunulmazlığı tezkeresi karma komisyonda bulunmaktadır.

D. İHTİSAS KOMİSYONLARI

1. Adalet Komisyonu

Adalet Komisyonu 27. Dönem 4. Yasama Yılında 1'i bilgilendirme toplantısı olmak üzere 9 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında, TBMM Başkanlığınca Komisyona esas komisyon olarak 82, tali komisyon olarak ise 42 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyon, bu yasama yılında esas komisyon olarak 5 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporlarını TBMM Başkanlığına sunmuştur. Tali komisyon olarak havale edilmiş olan kanun tekliflerinden 17'si esas komisyon tarafından görüşüldüğü, 1'i geri alındığı için komisyon gündeminden çıkmıştır.

Komisyonda hâlen, esas komisyon olarak 5 KHK ve 513 kanun teklifi; tali komisyon olarak da 234 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, başkan veya üyeler düzeyinde görev alanı ile ilgili olarak çeşitli meslek ve sivil toplum kuruluşları ve yabancı heyetlerle görüşmeler gerçekleştirmiştir.

2. Anayasa Komisyonu

27. Dönem 4. Yasama Yılında TBMM Başkanlığınca Anayasa Komisyonuna; esas komisyon olarak 14, tali komisyon olarak ise 5 kanun teklifi havale edilmiştir. 1 kanun teklifi, ilk imza sahibi tarafından geri alındığı için komisyon gündeminden çıkmıştır.

Komisyonunda hâlen, esas komisyon olarak 110, tali komisyon olarak 50 olmak üzere 160 kanun teklifi ile 4 KHK bulunmaktadır.

Komisyon; başkan veya üyeler düzeyinde, görev alanı ile ilgili olarak yurt içinde çeşitli organizasyonlara ve toplantılara katılmış, çeşitli meslek ve sivil toplum kuruluşu ve yabancı heyetler ile görüşmeler gerçekleştirmiştir.

Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon 4. Yasama Yılında Alt Komisyon toplantıları dâhil olmak üzere 5 toplantı gerçekleştirmiştir. Bu yasama yılı içerisinde Karma Komisyona 348 yasama dokunulmazlığı tezkeresi havale edilmiştir. Bu dönemde çeşitli nedenlerle 9 yasama dokunulmazlığı dosyası istemde bulunan makama iletilmek üzere TBMM Başkanlığına iade edilmiştir. Hâlihazırda Karma Komisyonunda 1.359 yasama dokunulmazlığı tezkeresi bulunmaktadır.

20 Mayıs 2021 tarihinde Anayasa'nın 159. maddesi gereği TBMM tarafından seçilecek 7 Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üyesi için üç katı aday belirlenmiş ve TBMM Başkanlığına bildirilmiştir.

3. Avrupa Birliği Uyum Komisyonu

Avrupa Birliği (AB) Uyum Komisyonu, 27. Dönem 4. Yasama Yılında 1 toplantı gerçekleştirmiştir. Bu dönemde, TBMM Başkanlığınca Komisyona kanun teklifi havale edilmemiştir.

Komisyonunda hâlen, tali komisyon olarak 8 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, anılan dönemde büyükelçi, parlamenter ve AB Delegasyonu düzeyinde 7 yabancı heyeti kabul etmiş ve 3 videokonferansa iştirak etmiştir.

4. Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu 27. Dönem 4. Yasama Yılında 5 toplantı gerçekleştirmiştir. Söz konusu toplantılardan 1'i bilgilendirme ve istişare toplantısı olup Komisyonun görev alanında yer alan konulara ilişkin olarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Diğer 4 toplantı ise esas olarak Komisyon gündeminde bulunan kanun tekliflerinin görüşülmesine ilişkindir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyona esas komisyon olarak 24, tali komisyon olarak ise 35 kanun teklifi havale edilmiştir. Komisyon bu tekliflerden 3 tanesini görüşerek karara bağlamış ve raporunu TBMM Başkanlığına sunmuştur. Tali komisyon olarak havale edilen kanun tekliflerinden 2'si, esas komisyon tarafından görüşüldüğü için komisyon gündeminden çıkmıştır.

5. Çevre Komisyonu

Çevre Komisyonu, 27. Dönem 4. Yasama Yılında 3 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyona, esas komisyon olarak 6, tali komisyon olarak ise 14 kanun teklifi havale edilmiştir. Komisyon bu tekliflerden 1 tanesini görüşerek karara bağlamış ve raporunu TBMM Başkanlığına sunmuştur. Tali komisyon olarak havale edilen 2 kanun teklifi esas komisyon tarafından görüşüldüğü için komisyon gündeminden çıkmıştır.

Komisyonunda hâlen, esas komisyon olarak 40, tali komisyon olarak 54 olmak üzere 94 kanun teklifi ile 5 KHK bulunmaktadır.

6. Dışişleri Komisyonu

Dışişleri Komisyonu, 27. Dönem 4. Yasama Yılında 7 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyona esas komisyon olarak 35, tali komisyon olarak ise 2 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyon, bu dönemde esas komisyon olarak 22 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporlarını TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonunda hâlen, esas komisyon olarak 4 KHK ve 55 kanun teklifi, tali komisyon olarak ise 15 kanun teklifi bulunmaktadır. Anılan dönemde Komisyona, Vakıflar Genel Müdürü Burhan ERSOY tarafından “*Cemaat Vakıfları*” (25 Kasım 2020) ve Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) Başkanvekili Serkan KAYALAR tarafından “*TİKA’nın Faaliyetleri*”(2 Aralık 2020) konulu sunumlar yapılmıştır.

7. Dijital Mecralar Komisyonu

Dijital Mecralar Komisyonu 23 Temmuz 2020 tarihli ve 7252 sayılı Dijital Mecralar Komisyonu Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 1. maddesi ile kurulmuştur. Komisyon; kanunlara, bireylerin kişilik haklarına, özel hayatın gizliliğine ve diğer temel hak ve özgürlüklere aykırı yahut çocukların fiziksel ve psikolojik gelişimlerine zarar verici şekilde internet kullanımının önlenmesi amacıyla alınan tedbirler ile yapılan iş ve işlemler hakkında inceleme, görüşme, raporlama, tavsiye ve görüş bildirme işlemlerini yürütmek üzere kurulmuştur. Komisyon hem yasama hem denetim görevlerine haiz bir ihtisas komisyonudur.

Komisyon üye sayısı 17’dir. Komisyon üyeleri, 4. Yasama Yılında TBMM Genel Kurulunun 3 Kasım 2020 tarihli 11. Birleşiminde seçilmiştir. Komisyon 27. Dönem 4. Yasama Yılında 9 toplantı gerçekleştirmiştir.

TBMM Başkanlığınca Komisyona bu yasama yılında tali komisyon olarak 3 kanun teklifi havale edilmiştir.

8. Dilekçe Komisyonu

Dilekçe Komisyonu, gelen başvuruları ilgili mevzuat çerçevesinde incelemekte, raporlamakta, gerektiğinde ilgili idarelere önerilerde bulunmakta ve söz konusu önerilerin ilgili idareler nezdinde uygulanmasını takip etmektedir. Ayrıca, Kamu Başdenetçisi adayları ile Kamu Denetçilerini seçen ve Kamu Denetçiliği Kurumunun (KDK) yıllık raporunu görüşen Dilekçe ve İnsan Haklarını İnceleme Komisyonlarından oluşan Karma Komisyonun sekretaryasını yürütmektedir.

8.1. Başvurular

Komisyonla 27. Dönem 4. Yasama Yılında 4.916 başvuruda bulunmuş olup bunların dağılımına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 3. Başvurunun Alınma Şekline Göre Dilekçe Sayıları

Başvurunun Alınma Şekli	Sayısı	Oranı (%)
e-Dilekçe*	4.176	84,95
Posta	504	10,25
e-Devlet	186	3,78
Elden	20	0,41
Kurumdan	12	0,24
Faks	10	0,20
Milletvekili	3	0,06
Kurum İçi	5	0,10

* e-Dilekçe sistemine bu yasama yılında 40.667 kişi kayıt olmuştur. Hâlihazırda programa kayıtlı kişi sayısı 279.630'dir.

Tablo 4. Başvuru Sahiplerine Göre Dilekçe Sayıları

Başvuru Sahibi	Sayısı	Oranı (%)
Gerçek Kişi	4.881	99,29
Erkek	3.368	68,51
Kadın	1.513	30,78
Tüzel Kişi	35	0,71

Bu başvurulardan 2.927'i şahsi imzalı dilekçe olmakla birlikte, toplu imza ile yapılan 1.961 başvuruya imza atarak katılan kişi sayısı 76.727 olmuştur.

Tablo 5. Son Durumlarına Göre Dilekçe Sayıları

Son Durumu	Sayısı	Oranı (%)
Karara Bağlanan/ Hıfzedilen Dilekçe Sayısı	4.500	73,38
İşlemde/İncelenmekte Olan Dilekçe Sayısı	1.717	27,62

Dilekçe Komisyonuna yapılan başvurular konular itibarıyla değerlendirildiğinde; en fazla “Öteki İstek ve Dilekler (Şikâyetler)” konusunda başvuru geldiği görülmektedir. Ayrıca, Dilekçe Komisyonuna yurt içinde en fazla İstanbul, en az ise Tunceli ilinde ikamet eden vatandaşlar tarafından başvuru yapılmıştır. Yurt dışında ikamet edenler tarafından yapılan başvuru sayısı 9 olup bu başvuruların 4’ü Almanya, 2’si Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, 1’i Hollanda, 1’i İngiltere ve 1’i Suriye’den yapılmıştır.

Tablo 6. İlk 5 Başvuru Konusuna Göre Dilekçe Sayıları

Başvuru Konusu	Dilekçe Sayısı	Oranı (%)
Öteki İstek ve Dilekler (Şikâyetler)	864	17,73
Adalet ve Güvenlik	600	12,32
Kişisel Özgürlük ve Hak Talepleri	573	11,76
İhbar ve Şikâyetler	420	8,62
Sağlık ve Spor İşleri	346	7,10

Tablo 7. En Çok Başvuru Gelen İller

İl	Dilekçe Sayısı	Oranı (%)
İstanbul	968	19,69
Ankara	451	9,17
İzmir	286	5,82

Tablo 8. En Az Başvuru Gelen İller

İl	Dilekçe Sayısı	Oranı (%)
Ardahan	3	0,06
Bayburt	2	0,04
Tunceli	1	0,02

8.2. Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanı

27. Dönem 4. Yasama Yılında Dilekçe Komisyonu Başkanlık Divanı gerçekleştirdiği 13 toplantıda 4.578 dilekçe hakkında 2.774 karar almıştır. 222 dilekçe ise mevzuata uygun olmadığı ya da mükerrer olduğu gerekçesi ile hıfzedilmiştir.

8.3. Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu

Dilekçe Komisyonu çalışma usul ve esaslarını düzenleyen mevzuatta öngörülen, toplumsal boyutu olan ve genellikle arz eden dilekçeler birleştirilerek Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu (DKGK) marifetiyle incelenmektedir.

DKGK'nin kurduğu ve bu yasama yılında çalışmalarını tamamlamış alt komisyonların faaliyetleri ile DKGK'nin bu yasama yılında kurmuş olduğu ve hâlen çalışmalarına devam eden alt komisyonun faaliyetleri aşağıda yer almaktadır.

8.3.1. Obezite ile Mücadele Yöntemleri ve Cerrahi Uygulamadaki Malpraktis İddialarının Araştırılması ve Alınabilecek Önlemlerin Belirlenmesi Alt Komisyonu

Alt Komisyon, 11 toplantı ve 1 yerinde inceleme gerçekleştirmiştir. Alt Komisyonun Komisyona sunduğu rapor, DKGK'nin 9 Haziran 2021 tarihli toplantısında kabul edilmiştir. DKGK kararı 12 Temmuz 2021 tarihinde TBMM üyelerine dağıtılmış ve gereği için Cumhurbaşkanı yardımcısı ile bakanlara gönderilmiştir.

8.3.2. Devre Mülk ve Devre Tatil Sektörlerinde Yaşanan Mağduriyet İddialarının Araştırılması ve Alınabilecek Önlemlerin Belirlenmesi Alt Komisyonu

Alt Komisyon, 6 toplantı gerçekleştirmiştir. Alt Komisyonun Komisyona sunduğu rapor, DKGK'nin 9 Haziran 2021 tarihli toplantısında kabul edilmiştir. DKGK kararı 12 Temmuz 2021 tarihinde TBMM üyelerine dağıtılmış ve gereği için Cumhurbaşkanı yardımcısı ile bakanlara gönderilmiştir.

8.3.3. Ön Ödemeli Gayrimenkul Satışlarında Yaşanılan Sorunların Araştırılması ve Alınabilecek Önlemlerin Belirlenmesi Alt Komisyonu

Alt Komisyon, 6 toplantı gerçekleştirmiştir. Alt Komisyonun Komisyona sunduğu rapor, DKGK'nin 14 Temmuz 2021 tarihli toplantısında kabul edilmiştir.

8.3.4. Sosyal Kooperatifçilik Kapsamında İsrafin Önlenmesine Yönelik Uygulamaların Araştırılması ve Yaygınlaştırılması Alt Komisyonu

Alt Komisyon, DKGK'nin 14 Temmuz 2021 tarihinde gerçekleştirilen toplantısında kurulmuştur. Alt Komisyonun üyeleri belirlenmiş olup çalışmalarına başlamıştır.

8.4. Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Oluşan Karma Komisyonun Faaliyetleri

6328 sayılı Kanun'un 3. maddesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Oluşan Karma Komisyon tanımlanmış ve Kurumun hazırlayacağı yıllık rapor hakkındaki görevleri 22. maddede, Başdenetçi ile Denetçilerin seçilmesi konusundaki görevleri ise 11. maddede hüküm altına alınmıştır.

8.4.1. Kamu Denetçiliği Kurumu Yıllık Raporlarının Görüşülmesi

2019 Yılı Yıllık Raporu

Kamu Denetçiliği Kurumunun 2019 yılında yürüttüğü faaliyetleri ve önerileri kapsayan Yıllık Rapor, Kurum tarafından 6328 sayılı Kanun'un 22. maddesi gereğince hazırlanarak Karma Komisyona gönderilmiştir.

Karma Komisyon, Kamu Denetçiliği Kurumunun 2019 Yılı Yıllık Raporu'nu değerlendirmek için 4 Mart 2020 tarihinde toplanmış ve 13 üyeden oluşacak bir Karma Alt Komisyon kurulmasına karar vermiştir.

Karma Alt Komisyon 10 Mart 2020 tarihinde toplanarak başkanını seçmiş, çalışma usul ve esasları ile çalışma takvimini belirlemiştir. Karma Alt Komisyonun 3 Haziran 2020 tarihli ikinci toplantısında; Kurumun verdiği kararlara olumlu yaklaşan 7 Kurum Kararı hakkında Millî Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Şap Enstitüsü Müdürlüğü, Türkiye Noterler Birliği Başkanlığı temsilcileri çağırılmış ve gösterilen özen ve hassasiyetten dolayı teşekkür edilmiştir.

Kurumun verdiği kararlara olumsuz yaklaşan 6 Kurum Kararı hakkında; Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanlığı, Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Genel Müdürlüğü temsilcileri çağırılmış ve sorun yaşanan konular hakkında istişare edilmiştir.

Alt Komisyonun çalışmalarını tamamlayıp raporunu Karma Komisyon Başkanlığına sunmasından sonra Karma Komisyonun 17 Haziran 2020 tarihli toplantısında, Kamu Denetçiliği Kurumunun 2019 Yılı Yıllık Raporu hakkında Karma Alt Komisyonca hazırlanan rapor gündeme alınmıştır. Karma Alt Komisyon Raporu'nun benimsenmesinin ardından yapılan görüşmelerde; Kamu Denetçiliği Kurumu 2019 Yılı Yıllık Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu'nun aynen benimsenmesine ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 22. maddesindeki hüküm gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmek üzere TBMM Başkanlığına sunulmasına karar verilmiştir.

TBMM Başkanlığına sunulan Karma Komisyon Raporu; 25 Haziran 2020 tarihinde dağıtılarak TBMM Genel Kurul gündemindeki yerini almış ve Genel Kurulun 11 Şubat 2021 tarihli 46. Birleşiminde görüşülmüştür.

2020 Yılı Yıllık Raporu

Kamu Denetçiliği Kurumunun 2020 yılında yürüttüğü faaliyetleri ve önerileri kapsayan Yıllık Rapor, 6328 sayılı Kanun'un 22. maddesi gereğince anılan Kurum tarafından hazırlanarak Karma Komisyona gönderilmiştir.

Karma Komisyon, KDK'nin 2020 Yılı Yıllık Raporu'nu değerlendirmek için 11 Şubat 2021 tarihinde toplanmış ve 10 üyeden oluşacak bir Karma Alt Komisyon kurulmasına karar vermiştir.

Karma Alt Komisyon 24 Şubat 2021 tarihinde toplanarak başkanını seçmiş, çalışma usul ve esasları ile çalışma takvimini belirlemiş ve kamu denetçilerinin sunumları dinlenmiştir.

Karma Alt Komisyonun 31 Mart 2021 tarihli 2. Karma Alt Komisyon toplantısında;

Kurumun verdiği kararlara 3 Kurum Kararı hakkında olumlu yaklaşan Adalet Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı temsilcileri çağrılmış ve gösterilen özen ve hassasiyetten dolayı teşekkür edilmiştir.

Kurumun verdiği 3 Kurum Kararı hakkında olumsuz yaklaşan; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı temsilcileri çağrılmış ve sorun yaşanan konular hakkında istişare edilmiştir.

Karma Alt Komisyonun 14 Nisan 2021 tarihli 3. Karma Alt Komisyon toplantısında;

Kurumun verdiği kararlara olumlu yaklaşan Millî Eğitim Bakanlığı temsilcileri çağrılmış ve gösterilen özen ve hassasiyetten dolayı teşekkür edilmiştir.

Kurumun verdiği 3 Kurum Kararı hakkında olumsuz yaklaşan; Sağlık Bakanlığı, Atılım Üniversitesi ile Bankacılık

Düzenleme ve Denetleme Kurumu temsilcileri çağrılmış ve sorun yaşanan konular hakkında istişare edilmiştir.

Alt Komisyonun çalışmalarını tamamlayıp raporunu Karma Komisyon Başkanlığına sunmasından sonra Karma Komisyonun 26 Mayıs 2021 tarihli toplantısında, Kamu Denetçiliği Kurumunun 2020 Yıllık Raporu hakkında Karma Alt Komisyonca hazırlanan rapor gündeme alınmıştır. Karma Alt Komisyon Raporu'nun benimsenmesinin ardından yapılan görüşmelerde; Kamu Denetçiliği Kurumu 2020 Yıllık Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu'nun aynen benimsenmesine ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 22. maddesindeki hüküm gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmek üzere TBMM Başkanlığına sunulmasına karar verilmiştir.

TBMM Başkanlığına sunulan Karma Komisyon Raporu; 264 sıra sayısı ile bastırılmış ve 1 Haziran 2021 tarihinde dağıtılarak TBMM Genel Kurul gündemindeki yerini almıştır.

8.4.2. Seçimler

Başdenetçi Adaylarının Seçimi

Karma Komisyonca gösterilen 3 aday içerisinde, Genel Kurulun 11 Kasım 2020 tarihli birleşiminde yapılan seçimle Kamu Başdenetçisi seçilmiştir.

Denetçilerin Seçimi

Karma Komisyonun 3 Kasım 2020 tarihli toplantısında “12 Kamu Denetçisi Adayını Belirlemek Üzere Bir Alt Komisyon” oluşturulmasına karar verilmiştir. Söz konusu Alt Komisyon, 12 Kamu Denetçisi Adayını belirleyerek 5 Kasım 2020 tarihinde Karma Komisyona sunmuştur.

Karma Komisyonun 11 Kasım 2020 tarihli toplantısında; 12 Kamu Denetçisi Adayının dinlenmesinin ardından yapılan seçimde 4 Kamu Denetçisi seçilmiştir.

9. Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu

Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu 27. Dönem 4. Yasama Yılında 5 toplantı gerçekleştirmiştir.

Toplantıların ilkinde başkan ve başkanvekili seçimi yapılmıştır. Diğer toplantılarda ise; 2937 sayılı Kanun'un Ek 2. maddesi uyarınca kendisine havale edilen "*Devlet İstihbarat Hizmetleri ile Güvenlik ve İstihbari Nitelikteki Faaliyetlere İlişkin 2019 Yılı Raporu*" ilgili kurum temsilcilerinin de katılımıyla görüşülmüş ve söz konusu rapor hakkında hazırlanan Komisyon Raporu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur.

10. İçişleri Komisyonu

27. Dönem 4. Yasama Yılında TBMM Başkanlığınca İçişleri Komisyonuna; esas komisyon olarak 59, tali komisyon olarak ise 70 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyonunda hâlen, esas komisyon olarak 9 KHK ve 498 kanun teklifi; tali komisyon olarak ise 378 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, başkan veya üyeler düzeyinde görev alanı ile ilgili çeşitli organizasyonlara ve toplantılara katılmış ve çeşitli meslek ve sivil toplum kuruluşları ve heyetlerle görüşmeler gerçekleştirmiştir.

11. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, 27. Dönem 4. Yasama Yılında 7 toplantı gerçekleştirmiştir.

11.1. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Alt Komisyonları

5 Aralık 1990 tarihli ve 3686 sayılı İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Kanunu'nun 6. maddesine göre Komisyon, incelemelerini alt komisyonlar kurmak suretiyle de yapabilmekte olup bu kapsamda kurulan alt komisyonlar ve faaliyetleri aşağıda yer almaktadır.

11.1.1. Göç ve Uyum Alt Komisyonu

Göç ve Uyum Alt Komisyonu, 21 Ekim 2020 tarihinde Ankara İl Göç Müdürlüğüne bir inceleme ziyareti düzenlemiştir.

Komisyon, 24 Kasım 2020 tarihli toplantısında, Türk-Alman Üniversitesi Göç ve Uyum Araştırmaları Merkezi Müdürü Prof. Dr. Mehmet Murat ERDOĞAN'ın "*Suriyeliler Barometresi Bulguları Çerçevesinde Türkiye'deki Suriyeliler, Mülteciler ve Düzensiz Göçmenler*" konulu sunumunu, 25 Şubat 2020 tarihli toplantısında, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi Kadir Onur UNUTULMAZ'ın "*Türkiye ve Dünyada Entegrasyon Modelleri*" konulu sunumunu, 3 Mart 2021 tarihli toplantısında, Türk Kızılay Genel Müdürlüğü temsilcilerinin "*Suriyeliler ve Diğer Sığınmacılara Yurtiçinde ve İdlib Bölgesinde Yapılan Yardımlar*"a ilişkin sunumunu ve 17 Mart 2021 tarihli toplantısında "*Uluslararası Göç Örgütü Türkiye Temsilciliği Yetkililerinin Türkiye'deki Faaliyetleri ile Suriyeliler Hakkındaki Çalışmaları*"na ilişkin sunumunu dinlemiştir. 8 Haziran 2021 tarihli toplantıda Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı temsilcileri tarafından yabancı öğrenciler hakkındaki çalışmalar hakkında Alt Komisyona bilgi sunulmuştur.

11.1.2. Hükümlü ve Tutuklu Hakları Alt Komisyonu

Hükümlü ve Tutuklu Hakları Alt Komisyonu 4. Yasama Yılında 4 toplantı ve 1 inceleme ziyareti düzenlemiştir. Bu kapsamda, Alt Komisyonun 4 Mart 2021 tarihinde Sincan Cezaevine yapmış olduğu incelemelere ilişkin düzenlediği rapor, Alt Komisyonun 6 Nisan 2021 tarihli toplantısında kabul edilmiştir. 7 Temmuz 2021 tarihli toplantıda Van Ceza İnfaz Kurumları İnceleme Raporu ile Aliğa ve Menemen Ceza İnfaz Kurumları İnceleme Raporu görüşülerek kabul edilmiştir.

11.1.3. Çocuk Hakları Alt Komisyonu

Çocuk Hakları Alt Komisyonu bu yasama yılında 3 toplantı düzenlemiştir. Bu toplantılara 12 Kasım 2020 tarihinde Çalışma Genel Müdürlüğü, 22 Aralık 2020 tarihinde Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü ile Prof. Dr. Murat Gürkan GÜLCAN ve 25 Şubat 2021 tarihinde İçişleri Bakanlığı yetkilileri çağırılmıştır. Yetkililer çocuk işçiliğine dair örnek projelerini ve yapılan çalışmaları Alt Komisyona sunmuştur.

Alt Komisyon koruyucu aile çalışmalarına ilişkin olarak çeşitli incelemelerde bulunmuştur. Bu kapsamda 2 inceleme ziyareti gerçekleştiren Alt Komisyon; 9 Mart 2021 tarihinde Saray Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğüne, 30 Mart 2021 tarihinde ise Ankara Çocuk Evleri Koordinasyon Merkezine bağlı çocukların evlerine inceleme ziyaretinde bulunmuştur. 3 Haziran 2021 tarihli toplantıda Millî Eğitim Bakanlığının ilgili birim temsilcilerinin Bakanlığın çocuk işçiliğiyle alakalı çalışmaları ve projeleri hakkında sunumları ile Sağlık Bakanlığının ilgili birim temsilcilerinin Bakanlığın çocuk işçiliğiyle alakalı çalışmaları ve projeleri hakkında sunumları dinlenmiştir. Komisyon, 11 Haziran 2021 günü Polatlı Sarıoba METİP Yerleşkesindeki mevsimlik tarım işçilerinin aileleri ve çocuklarına bir çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir. 14 Temmuz 2021 tarihinde UNICEF ve ILO'nun ilgili birimleriyle Pikolo Derneği ve ÇOHAG'ın çocuk işçiliğine dair sunumlarını dinlemiştir.

11.1.4. Ermenistan'ın Azerbaycan'a Saldırması ile Başlayan Gerilim ve Çatışma Sürecinde Yaşanan Hak İhlalleri ve Türkiye'deki Ermeni Vatandaşlarımızın Durumu Alt Komisyonu

Alt Komisyon, bilgilendirme ve rapor için 2 toplantı yapmış; bilgilendirme toplantısına Prof. Dr. Yücel ACER davet edilmiştir. 1'i yurt dışı 2'si ise yurt içi olmak üzere 3 yerinde inceleme ziyareti gerçekleştirmiştir.

Azerbaycan'da yaşanan hak ihlallerini incelemek için 13-17 Kasım 2020 tarihlerinde Azerbaycan'a giden Alt Komisyon, Türkiye'deki Ermeni vatandaşların durumunu

değerlendirmek için 26 Ekim 2020 ile 9 Kasım 2020 tarihlerinde İstanbul'da Ermeni kanaat önderlerini dinlemiştir.

Alt Komisyonun 13 Nisan 2021 tarihinde Ermenistan'ın Azerbaycan'a saldırısı sonucunda yaşanan hak ihlalleri ve ülkemizdeki Ermeni vatandaşlarımızın durumuna dair düzenlediği rapor, 15 Nisan 2021 tarihli İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun 17. toplantısında kabul edilmiştir.

11.1.5. Avrupa'da Yükselen Irkçılık ve İslamofobi İnceleme ve Araştırma Alt Komisyonu

17 Şubat 2021 tarihinde kurulan Alt Komisyon, 25 Mart 2021 tarihli ilk toplantısında Başkan seçimini gerçekleştirmiş ve Türk-Alman Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Enes BAYRAKLI'nın "*Avrupa Ülkelerinde Yükselen Irkçılık ve İslamofobi: Genel Görünüm*" konulu sunumunu dinlemiştir. 25 Mayıs 2021 tarihli toplantıda Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı Abdullah EREN, Başkanlığının İslamofobi ile mücadele konusundaki faaliyetleri hakkında Komisyona bilgi vermiş; 3 Haziran 2021 tarihli toplantıda ise Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim KIRAN "*Avrupa'da Müslümanlara ve özellikle vatandaşı ve soydaşlarımıza yönelen İslamofobik tehdidin güncel durumu ve bununla mücadele amacıyla Dışişleri Bakanlığının yürüttüğü çalışmalar*" hakkında sunumda bulunmuştur.

11.1.6. İsrail'in İşgal Altında Tuttuğu Doğu Kudüs, Batı Şeria ve Abluka Altındaki Gazze'de Yaşayanlarla Bir Bütün Hâlinde Filistinlilere Uyguladığı Ayrımcılık Politikaları, İnsan Hakları ve Uluslararası İnsancıl Hukuk İhlallerinin İncelenmesi Alt Komisyonu

Alt Komisyon, 20 Mayıs 2021 tarihli İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu toplantısında kurulmuştur. Alt Komisyon, 24 Haziran tarihli toplantısında Başkan seçimini gerçekleştirmiş ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dr. Öğretim Üyesi Özge ÖZKOÇ'un Filistin-İsrail sorununun tarihsel arka planı konulu sunumunu dinlemiştir. 8 Temmuz 2021 tarihli toplantıda ise Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı Dr. Ufuk ULUTAŞ, "*İsrail İç Siyaseti*" konusunda Alt Komisyona bir sunum yapmıştır.

11.2. Başvurular

Komisyon, bu yasama yılında 2.160 başvuru yapılmış, bunlardan 2.051'i işlem görmüş veya işlemleri devam etmekte olup 109 başvuru işleme alınmamıştır. Başvurular arasında ilk sıralarda cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülerden gelen başvurular ile yargı mercilerinin kararlarından memnuniyetsizlik konuları yer almaktadır. Bunların yanı sıra başvurular; sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklı şikâyetler, maddi yardım talepleri, sağlık ve eğitim hizmetlerinden şikâyet, yasal düzenleme ve yerinde inceleme talepleri gibi hususları ihtiva etmektedir.

11.3. Panel

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, 26 Nisan 2021 tarihinde “İkinci Karabağ Savaşı ve Ermenistan’ın Savaş Suçları Paneli”ni düzenlemiştir. Panelde TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP açılış konuşmasını gerçekleştirmiştir. Ayrıca, panel kapsamında Ermenistan’ın savaş suçlarının sergilendiği bir fotoğraf sergisi açılmıştır.

11.4. Heyet Kabulleri

Komisyon anılan dönemde 6 heyet ile görüşmelerde bulunmuştur. Bu ziyaretlerde hem Komisyon çalışmaları hem de Türkiye ve dünyadaki insan hakları meseleleri hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

12. Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu

27. Dönem 4. Yasama Yılında Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK) 2 toplantı gerçekleştirmiştir. Bu toplantıların ilkinde Komisyon faaliyetleri ve Komisyonun Birleşmiş Milletler (BM) Kadın Birimi ile birlikte yürüttüğü projeler hakkında bilgilendirme yapılmış ve Komisyonun 2021 yılı yol haritası değerlendirilmiştir. Bir sonraki toplantıda ise önümüzdeki dönemde kurulması düşünülen alt komisyonların çalışma alanları değerlendirilmiş ve bu kapsamda 2 yeni komisyon kurulmuştur.

- Kadın İstihdamının Arttırılması, Kadın Girişimciliğinin, Kooperatifçiliğinin Güçlendirilmesi ve Desteklenmesi Kapsamında Mevcut Sorunların Tespiti ve Çözüm Önerilerinin Belirlenmesi Alt Komisyonu
- Kadınların İş ve Aile Yaşamlarının Uyumlaştırılmasında Karşılaşılan Sorunların Tespiti ve Çözüm Önerilerinin Belirlenmesi Alt Komisyonu

Bu yasama yılında, TBMM Başkanlığınca Komisyona 1'i esas, 42'si tali komisyon olarak 43 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 4; tali komisyon olarak ise 198 kanun teklifi bulunmaktadır.

Bu yasama yılında, Komisyona vatandaşlar tarafından 14 bireysel başvuru yapılmış olup bu başvurulara gerekli işlemler yapılarak başvuru sahipleri bilgilendirilmiştir.

Komisyonun Yürüttüğü Projeler ve Proje Faaliyetleri

Komisyon, BM Kadın Birimi (UN Women) ve Parlamentolararası Birlik (PAB) ile birlikte *“Türkiye’de Siyasî Liderlik ve Siyasî Katılımda Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesi”*ni yürütmüştür.

Proje kapsamında; 5 Aralık 2020 tarihinde TBMM bahçesinde Komisyon Başkanı ve üyelerinden oluşan konuşmacı vekillerin beşer dakikalık görüntülü çekimleri yapılmıştır.

2021 yılında *“Siyasette ve İş Hayatında Kadınların Liderliğinin ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi”* projesine başlanmış ve 11 Haziran 2021 tarihinde projenin açılışı yapılmıştır.

13. Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT) Komisyonu 27. Dönem 4. Yasama Yılında Komisyon çalışmaları kapsamında 32 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu toplantılarda denetim kapsamında bulunan kuruluşların 2017 ve 2018 yılı bilanço ve netice hesaplarının denetimleri gerçekleştirilmiştir. 2017 yılı denetimine tabi kuruluşlara ait 73 hesap döneminin 32'si ibraya, 41'i ise genel görüşme usulüne tabidir. İbraya tabi kuruluşların tamamı ibra edilmiş ve 41 kuruluşun hesap ve işlemleri ise genel görüşmeye sunulmuştur. 2018 yılı denetimine tabi kuruluşlara ait 73 hesap döneminin 29'u ibraya, 44'ü ise genel görüşme usulüne tabidir. İbraya tabi kuruluşların tamamı ibra edilmiş ve 44 kuruluşun hesap ve işlemleri ise genel görüşmeye sunulmuştur. Söz konusu toplantılarda ayrıca, 1 tavsiye kararı alınmıştır. Toplantılar yaklaşık 94 saat sürmüştür.

14. Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

TBMM Başkanlığınca Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, 27. Dönem 4. Yasama Yılında esas komisyon olarak 45, tali komisyon olarak ise 36 kanun teklifi havale edilmiştir. Tali olarak havale edilmiş olan kanun tekliflerinden 4'ü, esas komisyon tarafından görüşüldüğü için komisyon gündeminden çıkmıştır.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 10 KHK ve 228 kanun teklifi ile tali komisyon olarak 226 kanun teklifi bulunmaktadır.

15. Millî Savunma Komisyonu

Millî Savunma Komisyonu 27. Dönem 4. Yasama Yılında 1'i bilgilendirme toplantısı olmak üzere 4 toplantı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyona esas komisyon olarak 9, tali komisyon olarak ise 31 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyon, esas komisyon olarak 2 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporlarını TBMM Başkanlığına sunmuştur. Komisyona tali komisyon olarak havale edilmiş olan kanun tekliflerinden 3'ü teklif sahibi milletvekili tarafından geri alınmıştır. 1'i ise esas komisyon tarafından görüşülerek karara bağlanmış ve raporu TBMM Başkanlığına sunulmuştur.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 74, tali komisyon olarak 160 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, anılan dönemde dış ilişkiler faaliyetleri çerçevesinde bir yabancı heyet ile görüşme gerçekleştirmiş ve çevrim içi olarak düzenlenen bir parlamentolar arası konferansa katılmıştır.

16. Plan ve Bütçe Komisyonu

27. Dönem 4. Yasama Yılında, Plan ve Bütçe Komisyonunda 35 toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantılarda; Anayasa, İçtüzük ve ilgili kanunlar çerçevesinde Merkezi Yönetim Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu Teklifleri ve Komisyona havale edilen diğer kanun tekliflerinin görüşmeleri ile denetim, bilgilendirme ve seçim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

TBMM Başkanlığınca Komisyona 4. Yasama Yılında esas komisyon olarak 313 kanun teklifi, 1 Cumhurbaşkanlığı tezkeresi ve 1 Sayıştay Başkanlığı tezkeresi; tali komisyon olarak ise 97 kanun teklifi havale edilmiştir.

Anılan süreçte Komisyonunda, esas komisyon olarak 9 kanun teklifi, 1 Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi ile Türkiye Varlık Fonunun 2019 Yılı Mali Tabloları ve Faaliyetleri ile İlgili Denetim Raporlarının Sunulduğuna Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi) ve 1 Sayıştay Başkanlığı tezkeresi görüşülerek karara bağlanmıştır. Bu tekliflerden 2'si, 2021 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve 2019 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifidir. Komisyon tarafından görüşülen kanun tekliflerinin tamamı Genel Kurulda kabul edilerek kanunlaşmıştır. Ayrıca, görüşülen Sayıştay Başkanlığı tezkeresi; 4'ü genel denetim, 190'u kamu idarelerine ait olmak üzere 194 denetim raporunu kapsamaktadır.

Komisyonunda hâlen; esas komisyon olarak 1.578 kanun teklifi, 197 KHK; tali komisyon olarak 533 kanun teklifi ve 5 KHK bulunmaktadır.

Ayrıca bu yasama yılında, 1211 sayılı T.C. Merkez Bankası Kanunu'nun 42. maddesi gereği bilgilendirme toplantısı ile 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un "Denetim" başlıklı 6. maddesi kapsamında Varlık Fonu ile ilgili toplantı gerçekleştirilmiştir. Bununla birlikte, Sayıştay Başkanlığı Seçimine İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 11 Haziran 2021 tarihli ve 827532 sayılı yazısına istinaden Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda yapılacak Sayıştay Başkanlığı seçimi için aday belirlemek üzere Sayıştay Başkanı ve Üyeleri Ön Seçim Geçici Komisyonu kurularak Sayıştay Başkanlığı için ön seçim yapılmıştır. Söz konusu seçimde belirlenen 2 aday, Genel Kurulun takdirine sunulmuştur.

**17. Sağlık,
Aile, Çalışma
ve Sosyal İşler
Komisyonu**

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna 27. Dönem 4. Yasama Yılında TBMM Başkanlığınca esas komisyon olarak 47, tali komisyon olarak ise 190 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 8 KHK ve 184 kanun teklifi; tali komisyon olarak da 678 kanun teklifi bulunmaktadır. Komisyon, esas komisyon olarak 1 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporunu TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Komisyon ayrıca, başkan veya üyeler düzeyinde, görev alanıyla ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında çeşitli organizasyonlara ve toplantılara katılmış, yerli ve yabancı heyetleri kabul etmiş, çeşitli meslek ve sivil toplum kuruluşları ile görüşmeler gerçekleştirmiştir.

**18. Sanayi,
Ticaret, Enerji,
Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve
Teknoloji
Komisyonu**

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu, 27. Dönem 4. Yasama Yılında 5 komisyon toplantısı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyona; esas komisyon olarak 45, tali komisyon olarak ise 190 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyon esas komisyon olarak 3 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporlarını TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 17 KHK ve 42 kanun teklifi ile tali komisyon olarak 184 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon başkanı ve üyelerden oluşan bir heyet, 4-5 Temmuz 2021 tarihleri arasında Aydın, Denizli ve Manisa şehirlerinde hayata geçirilen jeotermal enerji yatırımlarını yerinde incelemek amacıyla bir çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir.

Komisyonla, OSTİM Teknik Üniversitesi tarafından 8 Temmuz 2021 tarihinde *“Sanayi Politikaları ve Kamu Satın Alımları Dünyada ve Türkiye’de Mevcut Durum ve Türkiye İçin Öneriler”* temalı bilgilendirme sunumu yapılmıştır.

Komisyon ayrıca, başkan veya üyeler düzeyinde, görev alanıyla ilgili çeşitli organizasyonlara ve toplantılara katılım sağlamış, çeşitli sektörlerden heyet kabulünün yanı sıra farklı meslek ve sivil toplum kuruluşları ile görüşmeler gerçekleştirmiştir.

19. Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu, 27. Dönem 4. Yasama Yılında 2 komisyon toplantısı gerçekleştirmiştir.

Bu yasama yılında TBMM Başkanlığınca Komisyonla; esas komisyon olarak 15, tali komisyon olarak ise 56 kanun teklifi havale edilmiştir.

Komisyon esas komisyon olarak 1 kanun teklifini görüşerek karara bağlamış ve raporunu TBMM Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonunda hâlen esas komisyon olarak 5 KHK ve 90 kanun teklifi ile tali komisyon olarak 191 kanun teklifi bulunmaktadır.

Komisyon, başkan ve üyeler düzeyinde tarım ve hayvancılık alanında faaliyet gösteren sektör temsilcileriyle ve ziraat odası başkanlarıyla bir araya gelerek tarım ve hayvancılığın sorunlarını ve çözüm önerilerini değerlendirmiştir.

B Ö L Ü M

02

DENETİM

DENETİM

A. YAZILI SORU ÖNERGELERİ

27. Dönem 4. Yasama Yılında 18.075 yazılı soru önergesi verilmiştir. Bunlardan 148'i mükerrer olduğundan işleme konulmamış, 60'ı Gelen Kâğıtlara girmeden soru sahibi milletvekilleri tarafından geri alınmış, 506'sı ise Anayasa ve İçtüzük hükümlerine aykırı oldukları gerekçesiyle iade edilmiştir. 792 yazılı soru önergesinin inceleme süreci devam etmektedir.

İşleme alınan 16.569 yazılı soru önergesinden; 3'ü Gelen Kâğıtlara girdikten sonra soru sahibi milletvekilleri tarafından geri alınmış, 1.769'u süresi içinde, 6.264'ü süresi geçtikten sonra cevaplandırılmıştır. Süresi geçtikten sonra cevaplandırılanlar hariç olmak üzere 5.254 yazılı soru önergesinin süresi içinde cevaplandırıldığı Gelen Kâğıtlarda ilan edilmiştir. 3.279 yazılı soru önergesinin 15 günlük cevap verme süresi devam etmektedir.

Bunların dışında, önceki yasama yıllarında verilmiş olan yazılı soru önergelerinden; 251'i süresi içinde ve 2.110'u süresi geçtikten sonra 4. Yasama Yılında cevaplandırılmıştır. Süresi geçtikten sonra cevaplandırılanlar hariç olmak üzere 1.208 yazılı soru önergesinin cevaplandırılmadığı Gelen Kâğıtlarda yine 4. Yasama Yılında ilan edilmiştir.

Ayrıca, önceki yasama yıllarında gönderilen (26 Ekim 2018, 5 Temmuz 2019, 17 Ocak 2020 ve 10 Ağustos 2020 tarihli) yazılara benzer şekilde 29 Ocak 2021 ve 9 Temmuz 2021 tarihlerinde TBMM Başkanlığınca Cumhurbaşkanı Yardımcılığı ve bakanlıklara gönderilen yazılar ile soru önergelerine verilmesi gereken cevapların süresi içinde ve TBMM'nin saygınlığına uygun olacak şekilde soruları tam olarak karşılayan, yeterli ve tatminkâr nitelikte hazırlanması rica edilmiştir.

Tablo 9. Yazılı Soru Önergelerine İlişkin İstatistikler

Yazılı Soru Önergeleri	Yasama Dönemleri			
	24	25	26	27*
Toplam Gelen	70.848	3.168	32.181	53.589
İade Edilen	4.907	389	2.768	1.000
İşleme Alınan	65.057	2.723	29.070	51.184
Süresi İçinde Cevaplanan**	14.251	165	3.187	6.103
Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	24.996	0	9.999	26.399
Cevaplanmayan	22.577	0	13.994	15.395
İncelemede				792
Toplam Cevaplanan	39.247	165	13.186	32.502
Toplam Cevaplandırılma Oranı	%60,3	%6,1	%45,4	%63,51

* 27. Dönem 4. Yasama Yılı itibarıyla

** Anayasa'nın 98. maddesinde 21 Ocak 2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca yapılan değişiklik ile 27. Dönem itibarıyla yazılı soru önergelerinin cevaplanma süresi 15 gün olarak belirlenmiştir. Daha önceki tekit uygulaması ile birlikte süre yaklaşık 30 gün idi.

B. TBMM BAŞKANINA SORU ÖNERGELERİ

27. Dönem 4. Yasama Yılında TBMM Başkanına 84 yazılı soru önergesi yöneltilmiştir. Bunlardan; 1'i mükerrer olduğundan işleme konulmamış, 3'ü Gelen Kâğıtlara girmeden soru sahibi milletvekilleri tarafından geri alınmış, 5'i ise Anayasa ve İçtüzük hükümlerine aykırı oldukları gerekçesiyle iade edilmiştir.

İşleme alınan 75 yazılı soru önergesinden 67'si süresi içinde cevaplandırılmış olup 8'inin 15 günlük cevap verme süresi devam etmektedir.

Bunların dışında, 3. Yasama Yılında verilmiş olan 1 yazılı soru önergesi de süresi içinde 4. Yasama Yılında cevaplandırılmıştır.

C. MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

27. Dönem 4. Yasama Yılında 1.574 Meclis araştırması önergesi verilmiştir. Bunlardan 3'ü mükerrer olduğundan işleme konulmamış, 1'i Gelen Kâğıtlara girmeden imza sayısının 20'nin altına düşmesi nedeniyle işlemde kaldırılmış, 28'i Anayasa ve İçtüzük hükümlerine aykırı oldukları gerekçesiyle iade edilmiştir. 4 Meclis araştırması önergesinin ise inceleme süreci devam etmektedir.

İşleme alınan 1.538 önergeden; 50'si kabul edilmiş olup 1'i Gelen Kâğıtlara girdikten sonra imza sayısının 20'nin altına düşmesi nedeniyle işlemde kaldırılmıştır. 1.363 önerge Genel Kurul gündeminde olup 11 önerge Genel Kurul gündemine girmeyi beklemektedir. 113 Meclis araştırması önergesi Gelen Kâğıtlara girmeyi beklemektedir.

Bunların dışında, daha önceki yasama yıllarında verilmiş olan 51 Meclis araştırması önergesi de 4. Yasama Yılında yapılan görüşmeler sonucunda kabul edilmiştir.

Meclis araştırması açılması kabul edilen 101 önergeden:

- 5'inin birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; *"Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması*

Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu”,

- 43’ünün birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; *“Küresel İklim Değişikliğinin Etkilerinin En Aza İndirilmesi, Kuraklıkla Mücadele ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu”,*
- 43’ünün birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; *“Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu”,*
- 10’unun birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; *“Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu”*

kurulmuştur.

Ç. GENEL GÖRÜŞME ÖNERGELERİ

27. Dönem 4. Yasama Yılında 26 genel görüşme önergesi verilmiştir. Bunlardan 1’i mükerrer olduğundan işleme konulmamıştır. İşleme alınan 25 genel görüşme önergesinden 23’ü Genel Kurul gündemindedir. 2 önerge ise Gelen Kağıtlara girmeyi beklemektedir.

D. İADE İŞLEMLERİ

Anayasa’nın 138. maddesinin üçüncü fıkrasında *“Görül-mekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.”* hük-mü yer almaktadır. Bununla beraber, TBMM İçtüzüğü’nün

67. maddesinin ikinci fıkrası *“Başkanlığa gelen yazı ve önergelerde kaba ve yaralayıcı sözler varsa, Başkan, gereken düzeltmelerin yapılması için, o yazı veya önergeyi sahibine geri verir.”* hükmünü haizdir.

Diğer taraftan, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’ nün “Soru” başlıklı 96. maddesinin üçüncü fıkrasında *“TBMM Başkanı tarafından İçtüzük şartlarına uygun görülen önergelerin Gelen Kâğıtlar listesinde yayımlanacağı ve ilgili Cumhurbaşkanlığı yardımcıları veya bakanlığa gönderileceği”* hüküm altına alınmıştır. İçtüzüğün 96. maddesinin birinci fıkrasına göre soru; *“kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile yazılı olarak cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanlığı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir”*. Yine İçtüzüğün 97. maddesi de *“başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular”* ve *“tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konular”*ı içeren soruların Başkanlıkça kabul edilmeyeceğini hükme bağlamıştır.

TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru, genel görüşme ve Meclis araştırması önergeleri, anılan hükümler ile Anayasa ve İçtüzükte öngörülen emredici diğer hükümlere uygunluk bakımından incelenmekte ve yapılan değerlendirme sonucunda işleme alınmakta veya sahibine iade edilmektedir.

Tablo 10. Dönemler Bazında İade Edilen Denetim Önergelerine İlişkin İstatistikler *

Dönemler	Sözlü Soru Önergeleri			Yazılı Soru Önergeleri			Genel Görüşme Önergeleri			Meclis Araştırması Önergeleri		
	Önerge Sayısı	İade Edilen Önerge Sayısı	Oran (%)	Önerge Sayısı	İade Edilen Önerge Sayısı	Oran (%)	Önerge Sayısı	İade Edilen Önerge Sayısı	Oran (%)	Önerge Sayısı	İade Edilen Önerge Sayısı	Oran (%)
27. Dönem	-	-	-	52.797	1.000	1,89	47	0	0	4.937	127	2,57
1. Yasama Yılı	-	-	-	3.869	73	1,89	-	0	0	139	9	6,47
2. Yasama Yılı	-	-	-	16.090	186	1,16	8	0	0	1.741	56	3,22
3. Yasama Yılı	-	-	-	15.555	235	1,51	13	0	0	1.487	34	2,29
4. Yasama Yılı	-	-	-	17.283	506	2,93**	26	0	0	1.570	28	1,78
26. Dönem	1.747	32	1,83	32.181	2.768	8,60	35	1	2,86	3.043	208	6,84
25. Dönem	100	1	1,00	3.168	389	12,28	5	0	0	155	0	0
24. Dönem	8.733	1279	14,65	70.848	4.907	6,93	85	0	0	3.355	38	1,13

* 27. Dönem 4. Yasama Yılında inceleme süreci tamamlanmış denetim önergelerini kapsamaktadır.

** 4. Yasama Yılında iade edilen 285 yazılı soru önergesi, HDP Grubuna mensup milletvekilleri tarafından aynı mahiyette aynı konuda Cumhurbaşkan Yardımcısı ile Adalet ve Dışişleri bakanlıklarına yöneltilen soru önergeleri ile bunların iade edilmesi sonrasında yeniden verilen ve iade edilen soru önergeleridir. Söz konusu 285 sorunun, istatistiklerde 2 soru olarak gösterilmesi durumunda 4. Yasama Yılı iade sayısı 223, toplam dönem iade sayısı 717 olarak görünecektir. İade oranları ise 4. Yasama Yılı için %1,31; dönem iade oranı ise %1,37 olarak görünecektir.

E. MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONLARI

1. Down Sendromu ve Otizm Araştırma Komisyonu

TBMM Genel Kurulunun 6 Kasım 2018 tarihli 14. Birleşiminde alınan karar ile *“Down Sendromu, Otizm ve Diğer Gelişim Bozukluklarının Yaygınlığının Tespiti ile İlgili Bireylerin ve Ailelerinin Sorunlarının Çözümü için Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi”* amacıyla Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuştur.

Komisyon; başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yaptığı 14 Mayıs 2019 tarihinde çalışmalarına başlamış olup 23 Temmuz 2019 tarihi itibarıyla 20 toplantı yapmış, 4 yerinde inceleme gerçekleştirmiş, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlardan, akademisyenlerden ve sivil toplum kuruluşlarından bilgi almıştır.

Komisyon hazırladığı raporu 12 Mart 2020 tarihinde TBMM Başkanlığına sunmuş; rapor, 23 Şubat 2021 tarihinde TBMM Genel Kurulunda görüşülmüştür.

2. Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Araştırma Komisyonu

TBMM Genel Kurulunun 7 Kasım 2018 tarihli 15. Birleşiminde alınan karar ile *“Tıbbi ve Aromatik Bitki Çeşitliliğinin Korunmasında, Bunların Üretiminde ve Pazarlanmasında Karşılaşılan Sorunlar ile Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi”* amacıyla Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuştur.

Komisyon; başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yaptığı 8 Mayıs 2019 tarihinde çalışmalarına başlamış olup 23 Temmuz 2019 tarihi itibarıyla 12 toplantı yapmış, 5 yerinde inceleme gerçekleştirmiş, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlardan, akademisyenlerden ve sivil toplum kuruluşlarından bilgi almıştır.

Komisyon hazırladığı raporu 11 Aralık 2019 tarihinde TBMM Başkanlığına sunmuş; rapor, 23 Şubat 2021 tarihinde TBMM Genel Kurulunda görüşülmüştür.

3. ALS, SMA ve Benzeri Hastalıkları Araştırma Komisyonu

TBMM Genel Kurulunun 5 Şubat 2019 tarihli 48. Birleşiminde alınan karar ile *“ALS, SMA, DMD, MS Hastalıklarında ve Kesin Tedavisi Bilinmeyen Diğer Hastalıklarda Uygulanan Tedavi ve Bakım Yöntemleri ile Bu Hastalıklara Sahip Kişiler ve Yakınlarının Yaşadıkları Sorunların ve Çözümlerinin Belirlenmesi”* amacıyla Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuştur.

Komisyon; başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yaptığı 8 Mayıs 2019 tarihinde çalışmalarına başlamış olup 23 Temmuz 2019 tarihi itibarıyla 10 toplantı yapmış, 2 yerinde inceleme gerçekleştirmiş, ayrıca konuyla ilgili kurum ve kuruluşlardan, akademisyenlerden ve sivil toplum kuruluşlarından bilgi almıştır.

Komisyon hazırladığı raporu 10 Mart 2020 tarihinde TBMM Başkanlığına sunmuş; rapor, 23 Şubat 2021 tarihinde TBMM Genel Kurulunda görüşülmüştür.

4. Bilişim Teknolojileri Bağımlılığını Araştırma Komisyonu

TBMM Genel Kurulunun 21 Şubat 2019 tarihli 56. Birleşiminde alınan karar ile *“Bilişim Teknolojileri Bağımlılığının Etkilerinin İncelenerek Olası Zararlarının Bertaraf Edilmesi ve Bu Teknolojilerin Kontrollü Kullanımının Sağlanması için Yapılması Gerekenlerin Saptanması”* amacıyla Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuştur.

Komisyon; başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yaptığı 8 Mayıs 2019 tarihinde çalışmalarına başlamış olup 23 Temmuz 2019 tarihi itibarıyla 13 toplantı yapmış, 4 yerinde inceleme gerçekleştirmiş, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlardan, akademisyenlerden ve sivil toplum kuruluşlarından bilgi almıştır.

Komisyon hazırladığı raporu 21 Mayıs 2020 tarihinde TBMM Başkanlığına sunmuş; rapor, 11 Şubat 2021 tarihinde TBMM Genel Kurulunda görüşülmüştür.

**5. Rabia Naz
Vatan Başta
Olmak Üzere
Şüpheli Çocuk
Ölümlerinin
Araştırılması
Komisyonu**

TBMM Genel Kurulunun 17 Temmuz 2019 tarihli 104. Birleşiminde alınan kararla “*Rabia Naz Vatan Başta Olmak Üzere Şüpheli Çocuk Ölümlerinin Araştırılması ve Bu Konuda Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi*” amacıyla Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuştur.

Komisyon; başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yaptığı 8 Mayıs 2019 tarihinde çalışmalarına başlamış olup görev süresi boyunca 9 toplantı yapmış, 1 yerinde inceleme gerçekleştirmiş, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlardan, akademisyenlerden ve sivil toplum kuruluşlarından bilgi almıştır.

Komisyon, raporunu 7 Temmuz 2020 tarihinde TBMM Başkanlığına sunmuş; rapor, 11 Şubat 2021 tarihinde TBMM Genel Kurulunda görüşülmüştür.

**6. Depreme
Karşı
Alınabilecek
Önlemleri
Araştırma
Komisyonu**

TBMM Genel Kurulunun 3 Kasım 2020 tarihli 11. Birleşiminde alınan kararla “*Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi için Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi*” amacıyla Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuştur.

Komisyon; başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yaptığı 10 Kasım 2020 tarihinde çalışmalarına başlamıştır. 4. Yasama Yılında 21 toplantı yapan Komisyon 2 çalışma ziyareti gerçekleştirmiş, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlardan, akademisyenlerden ve sivil toplum kuruluşlarından bilgi almıştır.

Komisyon raporu 16 Temmuz 2021 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulmuş olup aynı tarihte milletvekillerine dağıtılmıştır.

7. Küresel İklim Değişikliğini İnceleme Araştırma Komisyonu

TBMM Genel Kurulunun 25 Şubat 2021 tarihli 52. Birleşiminde alınan kararla *“Küresel İklim Değişikliğinin Etkilerinin En Aza İndirilmesi, Kuraklıkla Mücadele ve Su Kaynaklarının Verimli Kullanılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi”* amacıyla Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuş olup Komisyon; başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yaptığı 23 Mart 2021 tarihinde çalışmalarına başlamıştır. 4. Yasama Yılında 25 toplantı yapan Komisyon, 1 inceleme ziyareti gerçekleştirmiş, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlardan, akademisyenlerden ve sivil toplum kuruluşlarından bilgi almıştır. Komisyonda görevlendirilen 32 uzmanın katkılarıyla rapor yazım çalışmaları devam etmektedir.

8. Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Belirlenmesi Araştırma Komisyonu

TBMM Genel Kurulunun 9 Mart 2021 tarihli 56. Birleşiminde alınan kararla *“Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi”* amacıyla Meclis Araştırması Komisyonu kurulmuş olup Komisyon; başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yaptığı 21 Nisan 2021 tarihinde çalışmalarına başlamıştır. 4. Yasama Yılında 20 toplantı yapan Komisyon, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlardan, akademisyenlerden ve sivil toplum kuruluşlarından bilgi almıştır. Komisyonda görevlendirilen 14 uzmanın katkılarıyla rapor yazım çalışmaları devam etmektedir.

9. Müsilaj Sorununu Araştırma Komisyonu

TBMM Genel Kurulunun 10 Haziran 2021 tarihli 90. Birleşiminde alınan kararla *“Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu”* başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip seçimini yaptığı 7 Temmuz 2021 tarihinde çalışmalarına başlamıştır. 4. Yasama Yılında 5 toplantı yapan Komisyon, yaptığı çalışma ziyareti ile Marmara Denizi'ne kıyısı bulunan 7 ilde yerinde incelemeler gerçekleştirmiş ve İstanbul'da bir istişare toplantısı tertip ederek yerel yönetimlerin yetkililerinden bilgi almıştır. Komisyonda görevlendirilen 11 uzmanın katkılarıyla rapor yazım çalışmaları devam etmektedir.

B Ö L Ü M

03

TEMSİL

TEMSİL

TBMM, 27. Dönem 4. Yasama Yılı süresince dış ilişkiler faaliyetlerini, her zaman olduğu gibi Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin "*girişimci ve insani dış politika*" ilkesiyle uyumlu bir şekilde yürütmüştür.

Parlamente diplomasinin oynadığı rolün, devletler arası ilişkilerde her geçen gün daha büyük bir yer tuttuğunun farkındalığıyla ve bu çerçevede ikili ve çok taraflı ilişkilerin güçlendirilmesine katkıda bulunmak gayesiyle TBMM; salgın şartlarına rağmen ziyaretlerin yanında videokonferans ve hibrit toplantı gibi yenilikçi yöntemlerden de faydalanarak ülke parlamentoları, uluslararası parlamente asambleler ve uluslararası kuruluşlarla temaslarını yoğun bir biçimde sürdürmüştür.

Anılan dönemde TBMM, asıl üye olduğu 12 ve gözlemci üye olduğu 1 parlamente asamble ile bölgesel ve küresel ilişkilere, Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu (KPK) ile de Avrupa Birliği (AB) nezdindeki ilişkilere yeni bir ivme kazandırmıştır.

Diğer taraftan, ihtisas komisyonlarınca yabancı parlamentolardaki muadilleri ile temaslar kurulmuş, uluslararası toplantılara katılım sağlanarak ve yabancı misyon temsilcileri ile görüşülerek karşılıklı bilgi ve tecrübe paylaşımı gerçekleştirilmiştir. Anılan dönemde, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu başta olmak üzere 11 ihtisas ve 1 araştırma komisyonu dış ilişkiler faaliyetlerinde bulunmuştur.

Ülkeler arası ikili ilişkileri geliştirme çalışmaları kapsamında; 27. Döneme kadar 132 ülke ile kurulan dostluk grubu sayısı yeni dönemde yürütülen faaliyetlerle önce 144'e, Libya ve Mısır'la kurulan dostluk gruplarıyla birlikte 4. Yasama Yılında 146'ya yükseltilmiştir.

Söz konusu dostluk grupları parlamente diplomasiyi zenginleştirmekle kalmamış, Türkiye'nin etkinlik coğrafyasının genişlemesine ve uluslararası alanda yaşanan ihtilaflarda Türkiye'nin tezlerinin savunulmasına da katkı sağlamıştır.

A. TBMM BAŞKANININ DIŞ İLİŞKİLER FAALİYETLERİ

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, parlamenter diplomasi çalışmalarına büyük önem atfetmekte olup bu doğrultuda, TBMM'nin ev sahipliğinde uluslararası meselelerin çok boyutlu olarak ele alındığı ve çözüm önerilerinin ortaya konulduğu 5 uluslararası toplantıya katılmıştır.

Diğer yandan, TBMM Başkanı parlamenter diplomasi çalışmaları kapsamında bu dönemde diğer parlamentolar ve uluslararası parlamenter asambleler tarafından düzenlenen 14 genel kurul toplantısı, konferans, sempozyum ve törene iştirak etmiştir.

“Terörizmle Mücadele ve Bölgesel Bağlantılılığın Güçlendirilmesi IV. Parlamento Başkanları Konferansı”, Afganistan, Irak ve Pakistan'ın fiziki; Çin, İran ve Rusya'nın videokonferans katılımıyla, 24-25 Mart 2021 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilmiştir. 2019'da konferansın 3. toplantısına ev sahipliği yapan TBMM, bu konferansa da ev sahipliği yaparak üst üste iki kez ev sahibi olmuş ve konferansın kurumsallaşması için girişimlerini sürdürmüştür.

1 Haziran 2021 tarihinde Pakistan'da gerçekleştirilen Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesinin (EİTPA) *“Bölgesel Entegrasyon İçin Parlamenter Ortaklığın Desteklenmesi”* başlıklı 2. Genel Konferansı 8 senelik aradan sonra gerçekleşmiştir. Asamblenin başlangıçta planlanan kurumsallaşma süreci henüz tamamlanamamış olsa da kuruluş hedefleri doğrultusunda katılımcı ülkelerin çalışma iradesini göstermesi bakımından mevcudiyeti ümit verici olarak karşılanmıştır.

TBMM'nin 3. kez üstlenmiş olduğu Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi (GDAÜPA) dönem başkanlığı süreci, bölgenin bütününe bir araya getiren tek platform olması özelliği ile bölgede oldukça önemli rol oynamaktadır. TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un ev sahipliğinde Antalya'da düzenlenen GDAÜPA 8. Genel Kurulu Toplantısı 21 Haziran 2021 tarihinde gerçekleşmiştir. Toplantıda, Genel Kurul tarafından önerilen 17 maddelik nihai bildiri kabul edilmiş; Türkiye'nin dönem başkanlığı Yunanistan'a devredilmiştir.

TBMM Başkanı bu dönemde yakın ilişkiler içinde olduğumuz Azerbaycan, Arnavutluk, Kuveyt, Kuzey Makedonya, İspanya ve Kazakistan olmak üzere 6 ülkeye resmî ziyarette bulunmuştur. Azerbaycan'ın işgal altındaki topraklarını kurtarmak için yürüttüğü savaş sırasında ziyaretini gerçekleştiren TBMM Başkanı, Azerbaycan Millî Meclisi Genel Kuruluna yaptığı hitabında; Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham ALİYEV, Meclis Başkanı Sahibe GAFAROVA, Başbakanı Ali ASADOV ve Dışişleri Bakanı Ceyhun BAYRAMOV ile yaptığı görüşmelerde ve Azerbaycan'ın Gence şehrinde saldırıların hedefi olan halkı ziyaretinde Türkiye'nin Azerbaycan Devleti ve halkına olan desteğini güçlü bir şekilde ortaya koymuştur.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 47. yıl dönümü dolayısıyla, 19 Temmuz 2021 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne giderek, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN ve KKTC Cumhurbaşkanı Ersin TATAR ile birlikte 20 Temmuz Barış ve Özgürlük Bayramı törenlerine katılmıştır. TBMM Başkanı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN'ın KKTC Cumhuriyet Meclisindeki hitabı ile KKTC'de 19-20 Temmuz 2021 tarihlerinde gerçekleştirdiği diğer programlarına da iştirak etmiştir.

Anılan dönemde TBMM Başkanının iştirak ettiği bir diğer uluslararası toplantı ise 26-29 Temmuz 2021 tarihlerinde Bakü'de gerçekleştirilen Azerbaycan-Pakistan-Türkiye Üçlü Parlamento Başkanları Birinci Toplantısı olmuştur. Azerbaycan Millî Meclisi Başkanı Sahibe GAFAROVA'nın ev sahipliğindeki toplantıya, Pakistan Millî Meclis Başkanı Asad QAİSER de katılım sağlamıştır. Söz konusu toplantıda TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Azerbaycan Millî Meclisi Genel Kurul Salonu'nda katılımcılara hitap etmiş, toplantı sonunda da 3 ülke meclisleri arasındaki iş birliğinin çerçevesini çizen "*Bakü Beyannamesi*"ne imza atmıştır.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, anılan dönemin son resmî ziyaretlerini İspanya ve Kazakistan'a gerçekleştirmiştir. TBMM Başkanı, resmî temaslarda bulunmak üzere gittiği İspanya'nın başkenti Madrid'de 20-21 Eylül 2021 tarihlerinde İspanya Meclis Başkanı Meritxell BATET ve İspanya Senato Başkanı Sayın Ander GİL ile ayrı ayrı bir araya gelmiş; Temsilciler Meclisi/Senato AB Karma Komisyonu Başkanı Susana SUMELZO ve İspanya Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Pau MARÍ-KLOSE ve beraberindeki Parlamento heyetini ise kabul etmiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, 26-27 Eylül 2021 tarihlerinde resmî ziyarette bulunduğu Kazakistan'da ise Kazakistan Cumhuriyeti Kurucu Cumhurbaşkanı Nursultan NAZARBAYEV ve Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kasım TOKAYEV tarafından kabul edilmiştir. TBMM Başkanı, Kazakistan Cumhuriyeti Parlamentosu Meclis Başkanı Nurlan NİGMATULİN ve Kazakistan Cumhuriyeti Parlamentosu Senato Başkanı Maulen AŞİMBAYEV ile de ikili görüşmeler gerçekleştirmiştir.

Söz konusu ziyaretlerin ve toplantıların yanı sıra, TBMM Başkanı dış ilişkiler faaliyetleri çerçevesinde; 10 Cumhurbaşkanı, 52 Meclis Başkanı, 7 Uluslararası Teşkilat/Parlamente Asamble Başkanı, 6 Başbakan, 1 Başbakan Yardımcısı, 1 Anayasa Mahkemesi Başkanı, 4 Parlamento Başkan Yardımcısı, 7 Bakan ve 3 Komisyon Başkanı ile görüşmüştür. 26 Büyükelçi ve 18 münferit heyeti kabul etmiştir. Bu çerçevede 62 farklı ülke ve 10 uluslararası teşkilat temsilcileriyle 196 ikili görüşme gerçekleştiren TBMM Başkanı, uluslararası meseleler hakkında da 86 mesaj, açıklama ve tebrik yayımlamıştır. TBMM Başkanı,

dönem içerisinde ortaya çıkan uluslararası krizler ile ilgili telefon diplomasisini de yoğun bir şekilde kullanmıştır.

TBMM Başkanı anılan dönem içerisinde 2'si sona eren, 1'i devam eden 3 parlamenter asamblenin dönem başkanlığı görevini yürütmüştür.

1. İkili Görüşmeler

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un parlamenter diplomasi çalışmaları kapsamında gerçekleştirdiği ikili görüşmeler aşağıda sunulmaktadır.

1.1. Devlet Başkanları

- Arnavutluk Cumhurbaşkanı İllir META
- Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham ALİYEV
- Bosna - Hersek Devlet Başkanlığı Konseyi Başkanı Milorad DODİK
- İran İslam Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İbrahim REİSİ
- Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kasım TOKAYEV
- Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sadır CAPAROV
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ersin TATAR
- Kuzey Makedonya Cumhurbaşkanı Stevo PENDAROVSKI
- Pakistan Cumhurbaşkanı Arif ALVİ
- Rusya Federasyonu Tataristan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Rüstem MİNNİHANOV

1.2. Meclis Başkanları

- Afganistan Millî Uzlaşî Yüksek Konseyi Başkanı Dr. Abdullah ABDULLAH
- Afganistan Senato Başkanı Fazal Hadi MÜSLİMYAR
- Afganistan Meclis Başkanı Mir Rahman RAHMANİ
- Arnavutluk Meclis Başkanı Gramoz RUÇİ
- Avusturya Ulusal Meclis Başkanı Wolfgang SOBOTKA
- Azerbaycan Meclis Başkanı Sahibe GAFAROVA
- Bosna-Hersek Temsilciler Meclisi Başkanı Denis ZVİZDİĆ
- Burkina Faso Ulusal Meclisi Başkanı Alassane Bala SAKANDE
- Cezayir Millet Konseyi Başkanı Salah GOUDJIL
- Cezayir Ulusal Meclisi Başkanı Süleyman ŞENİN
- Cibuti Ulusal Meclisi Başkanı Mohammed Ali HOUMED
- Çin Meclis Başkanı Li ZHANSHU

- Endonezya Meclis Başkanı Bambang SOESATYO
- Endonezya Temsilciler Meclisi Başkanı Puan MAHARANI
- Güney Kore Ulusal Meclis Başkanı Byung-Seug PARK
- Gürcistan Meclis Başkanı Archil TALAKVADZE
- Gürcistan Meclis Başkanı Kakha KUCHAVA
- Irak Temsilciler Meclisi Başkanı Muhammed EL-HALBUSİ
- İspanya Senato Başkanı Ander GİL
- İspanya Temsilciler Meclisi Başkanı Meritxell BATET
- İran Meclis Başkanı Mohammad Bagher GHALIBAF
- Karadağ Meclis Başkanı Aleksa BECİC
- Katar Meclis Başkanı Ahmad Bin Abdullah Bin Zaid EL MAHMUD
- Kazakistan Senato Başkanı Maulen ASHİMBAYEV
- Kazakistan Meclis Başkanı Nurlan NIGMATULIN
- Kırgızistan Jogorku Keneş Başkanı Talant MAMITOV
- Kırgızistan Jogorku Keneş Başkanı Dastanbek DZHUMABEKOV
- KKTC Meclis Başkanı Teberrüken ULUÇAY
- KKTC Meclis Başkanı Önder SENNAROĞLU
- Kore Cumhuriyeti Meclis Başkanı Park BEUNG-SANG
- Kosova Meclis Başkanı Glauk KONJUFCA
- Kosova Meclis Başkanı Vjosa OSMANİ
- Kuveyt Ulusal Meclisi Başkanı Marzouq AL-GHANİM
- Kuzey Makedonya Meclis Başkanı Talat CAFERİ
- Libya Yüksek Devlet Konseyi Başkanı Halit EL-MEŞRİ
- Lübnan Meclis Başkanı Nebih BERRİ
- Malezya Temsilciler Meclisi Başkanı Azhar Azizan HARUN
- Moldova Meclis Başkanı Zinaida GRECEANÎ
- Nijer Meclis Başkanı Seini OUMAROU
- Özbekistan Senato Başkanı Tanzila NARBAYEVA
- Özbekistan Yasama Meclisi Başkanı Nurdincan M. İSMAİLOV
- Pakistan Senato Başkanı Sadık SANJRANI
- Pakistan Meclis Başkanı Asad KAİSER
- Ruanda Senato Başkanı Augustin İYAMUREMYE
- Sırbistan Meclis Başkanı Ivica DACIC
- Tacikistan Temsilciler Meclisi Başkanı Rustami EMOMALİ

- Tacikistan Temsilciler Meclisi Başkanı Zokirzoda MAHMADTOHİR
- Tunus Meclis Başkanı Raşid EL-GANNUŞİ
- Türkmenistan Meclis Başkanı Gülşat MAMMEDOVA
- Ukrayna Meclis Başkanı Dmytro RAZUMKOV
- Zimbabve Ulusal Meclis Başkanı Jacob Francis Nzwidamilimo MUDENDA

1.3. Uluslararası Örgüt ve Parlamenter Asamble Başkanları

- AİHM Başkanı Robert SPANO
- AKDENİZ - PA Başkanı Gennaro MIGLIORE
- AKPM Başkanı Rik DAEMS
- BM 75. Genel Kurul Başkanı Volkan BOZKIR
- PAB Başkanı Gabriela Cuevas BARRON
- PAB Başkanı Duerte PACHECO
- PARLATINO Başkanı Jorge PIZARRO SOTO

1.4. Başbakanlar

- Arnavutluk Başbakanı Edi RAMA
- Avusturya Başbakanı Sebastian Kurz
- Azerbaycan Başbakanı Ali ASADOV
- KKTC Başbakanı Ersan SANER
- Kuzey Makedonya Başbakanı Zoran ZAEV
- Pakistan Başbakanı İmran KHAN

1.5. Başbakan Yardımcısı

- Karadağ Başbakan Yardımcısı Dritan ABAZOVIĆ

1.6. Anayasa Mahkemesi Başkanı

- Kuzey Makedonya Anayasa Mahkemesi Başkanı Salih MURAT

1.7. Parlamento Başkan Yardımcıları

- Afganistan Senato Başkan Yardımcısı Muhammed Akbar STANİKZAI
- Arnavutluk Meclis Başkan Yardımcısı Vasilika HYSİ
- Irak Temsilciler Konseyi Başkan Birinci Yardımcısı Hasan Kareem AL-CHAABAWI
- Macaristan Meclis Başkanvekili István JAKAB

1.8. Bakanlar

- Afganistan Tarım Bakanı Dr. Enver-ül Hak AHADI
- Azerbaycan Dışişleri Bakanı Ceyhun BAYRAMOV

- Çad Turizmi Geliştirme, Kültür ve El Sanatları Bakanı Patalet GEO
- Kırgızistan Dışişleri Bakanı Ruslan KAZAKBAEV
- Kuveyt Dışişleri Bakanı Şeyh Dr. Ahmed Nasır EL MUHAMMED EL SABAH
- Kuzey Makedonya Adalet Bakanı Bojan MARICHIKJ
- Kuzey Makedonya Eğitim ve Bilim Bakanı Mila CAROVSKA

2. İkili İlişkiler Çerçevesinde Yapılan Ziyaretler

- Azerbaycan Ziyareti, 18 Ekim 2020
- Kuzey Makedonya Ziyareti, 21-22 Aralık 2020
- Arnavutluk Ziyareti, 4 Şubat 2021
- Kuveyt, 11-13 Temmuz 2021
- İspanya, 20-21 Eylül 2021
- Kazakistan, 26-27 Eylül 2021

3. TBMM Başkanının Katıldığı TBMM Ev Sahipliğinde Yapılan Uluslararası Konferanslar

- TBMM ile Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM) Göç Komisyonu Tarafından Ortaklaşa Düzenlenen “*Göçmen Çocukların Korunması ve Kayıp Çocukların Kurtarılması Konferansı*” (videokonferans), 24 Kasım 2020
- “*Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi (GDAÜPA) Daimî Komite Toplantısı*” (videokonferans), 8 Aralık 2020
- “*16 Mart 1921 Moskova Antlaşması’nın 100. Yıl Dönümü’nde Türk-Rus İlişkileri Paneli*” Açılışı, 15 Mart 2021
- “*Terörizmle Mücadele ve Bölgesel Bağlantılılığın Güçlendirilmesi IV. Parlamento Başkanları Konferansı*”, 24-25 Mart 2021, Antalya – Türkiye
- Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesinin (GDAÜPA) 8. Genel Kurulu, 22-23 Haziran 2021, Antalya-Türkiye

4. İştirak Edilen Uluslararası Toplantılar

- Kazakistan Meclisi tarafından düzenlenen, “*Elbaşı Nursultan Nazarbayev’in Kazakistan Parlamentarizminin Oluşumu ve Gelişimindeki Rolü Konferansı*” (videokonferans), 26 Kasım 2020

- “Parlamenteerler Arası Kudüs Platformu Hizmet Binası Açılış Töreni”, 29 Kasım 2020, İstanbul-Türkiye
- “Meksika, Endonezya, Güney Kore, Türkiye ve Avustralya Arasında İstisare ve Eşgüdüm Platformu (MIKTA) VI. Parlamento Başkanları Konferansı” (videokonferans), 17 Aralık 2020
- 21 Aralık Türkçe Eğitim Günü dolayısıyla gidilen Kuzey Makedonya’nın başkenti Üsküp’te, Yunus Emre Enstitüsü (YEE), Okçular Vakfı ve Uluslararası Balkan Üniversitesi (IBU) iş birliğinde düzenlenen “Osmanlı Rumeli’sinden Günümüze Gönül Mirası Paneli”, Kuzey Makedonya, 21 Aralık 2020
- YEE ve Okçular Vakfı tarafından Kuzey Makedonya’nın başkenti Üsküp’te düzenlenen “Türk Okçuluğunun Tarihi Serüveni” konulu serginin ve Üsküp Okmeydanı’nın açılışı, Kuzey Makedonya, 21 Aralık 2020
- Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi (AYÜ) 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı 2. Dönemi Açılış Töreni, (videokonferans), 26 Ocak 2021
- Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 100. yılı, Türk devletlerinin bağımsızlıklarını kazanmalarının 30. yılı ve 2021 İstiklâl Marşı Yılı vesilesiyle düzenlenen “Türk Dünyasının Dünü, Bugünü ve Geleceği 1. Sempozyumu” açılışı, (videokonferans), 17 Mart 2021
- Türkmenistan’ın Bağımsızlığının 30. yılı münasebetiyle düzenlenen “Uluslararası Barış ve Güveni Güçlendirmede Parlamenteerlerin Rolü” konulu videokonferans, 28 Nisan 2021
- “Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenteer Asamblesi (EİTPA) 2. Genel Konferansı”, 1-2 Haziran 2021, Pakistan
- TÜRKPA Uluslararası Sekretaryası ve Azerbaycan Atatürk Merkezi iş birliğinde gerçekleştirilen “Türk Dünyasının Dünü, Bugünü ve Geleceği 2. Sempozyumu”, 9 Haziran 2021
- Azerbaycan-Pakistan-Türkiye Üçlü Parlamento Başkanları Birinci Toplantısı, Azerbaycan, 26-29 Temmuz 2021
- İran İslam Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İbrahim REİSİ’nin Yemin Töreni, İran, 5 Ağustos 2021
- 5. Dünya Parlamento Başkanları Konferansı, Avusturya, 6-8 Eylül 2021
- TÜRKPA 10. Genel Kurul Toplantısı, 27-28 Eylül 2021, Türkistan-Kazakistan

5. TBMM Başkanının Dönem Başkanlığını Yürüttüğü Uluslararası Parlamenter Asambleler

- Asya Parlamenter Asamblesi (APA) Dönem Başkanlığı (2018-2021)
- Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi (GDAÜPA) Dönem Başkanlığı (Haziran 2020-Temmuz 2021)
- Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi (AİBPA) Dönem Başkanlığı (14 Şubat 2019-Kasım 2020)

6. Bazı Faaliyetlerden Ayrıntılar

6.1. Tarih, Siyaset ve Ülkeler Arası İlişkiler Bakımından Uluslararası Deniz Hukuku ve Doğu Akdeniz Sempozyumu (28-29 Eylül 2020, TBMM Tören Salonu)

28 Eylül 2020 tarihinde TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un ev sahipliğinde, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN'ın teşrifleriyle, İstanbul Üniversitesi ve Marmara Üniversitesinin katkılarıyla "Tarih, Siyaset ve Ülkeler Arası İlişkiler Bakımından Uluslararası Deniz Hukuku ve Doğu Akdeniz Sempozyumu" gerçekleştirilmiştir.

Sempozyumun diğer oturumları 29 Eylül 2020 tarihinde videokonferans yöntemiyle sürdürülmüş olup aynı zamanda TBMM resmî internet sitesi üzerinden çevrim içi yayımlanmıştır.

6.2. Göçmen Çocukların Korunması ve Kayıp Çocukların Kurtarılması Konferansı (Videokonferans, 24 Kasım 2020, Ankara)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, TBMM ile Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM) Göç, Mülteciler ve Yerlerinden Edilmiş İnsanlar Komisyonu tarafından ortaklaşa düzenlenen, “Göçmen Çocukların Korunması ve Kayıp Çocukların Kurtarılması” konulu konferansa, videokonferans yoluyla katılarak bir konuşma yapmıştır. TBMM Başkanı konuşmasında, göç etmek gibi acı bir tecrübeyle, daha dünyayı yeni tanımaya başladıkları küçük yaşlarda yüzleşmek zorunda kalan; çıktıkları hazin yolculukta bazıları kaybolan, bazıları hayatını kaybeden mülteci ve göçmen çocukların durumu hakkında istişarelerde bulunmak için düzenledikleri konferansa katılanlara teşekkür etmiştir.

20 Kasım’ın, Dünya Çocuk Hakları Günü olarak belirlendiğini anımsatan TBMM Başkanı dünyanın, çocukların büyük bir kısmına, kutlanabilecek günler ve hak ettikleri şekilde bir hayat sunamadığını vurgulamıştır. Barış, istikrar ve güvenliğin, hem toplum ve bireylerin üzerinde ittifak ettiği hem de tüm halkların içinde bulunmayı arzu ettiği ortamı tanımlayan değerler arasında yer aldığını kaydeden TBMM Başkanı, “Ne var ki, baş döndürücü gelişmelere sahne olan dünyamızda, bu değerleri zedeleyen, çözüm aramak zorunda kaldığımız ciddi meselelerin olduğu da bir gerçektir.” demiştir.

6.3. Elbaşı Nursultan NAZARBAYEV'in Kazakistan Parlamenterizminin Oluşumu ve Gelişimindeki Rolü Konferansı (Videokonferans, 26 Kasım 2020, Kazakistan)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Kazakistan Meclisi tarafından Kazakistan Cumhuriyeti Kurucu Cumhurbaşkanı Günü dolayısıyla düzenlenen, “*Elbaşı Nursultan NAZARBAYEV'in Kazakistan Parlamenterizminin Oluşumu ve Gelişimindeki Rolü*” konferansına, videokonferans yoluyla katılmıştır.

TBMM Başkanı konuşmasında, ilk kez 2018’de TBMM Başkanvekili sıfatıyla katıldığı programa ikinci kez katılmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirmiş, Türkiye ve Kazakistan’ın köklü tarihi, kültürel bağları olan dost ve kardeş iki ülke olduğuna işaret etmiştir. TBMM Başkanı, Kazakistan’ı, Orta Asya’da önemli bir siyasi ve ekonomik ortak olmanın ötesinde bölgede istikrar ve barışın teminatı olarak gördüklerini belirtmiştir.

6.4. Parlamenterler Arası Kudüs Platformu Hizmet Binası Açılış Törenine Katılım (29 Kasım 2020, Bahçelievler-İstanbul)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, İstanbul Bahçelievler’de, Parlamenterler Arası Kudüs Platformunun hizmet binasının açılış törenine ve “29 Kasım Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Günü” kapsamında düzenlenen programa katılmıştır. Konuşmasında, 29 Kasım’ın, Birleşmiş Milletler tarafından da Filistin halkı ile Dayanışma Günü olarak ilan edilmiş bir gün olduğunu hatırlatan TBMM Başkanı, böyle bir günde Parlamenterler Arası Kudüs Platformunun İstanbul’daki bu merkezini açtıklarını dile getirmiştir.

Bu işe öncülük edenlere teşekkürlerini sunan TBMM Başkanı, “İnşallah bu merkez, Filistin ve Kudüs davasında önemli görüşmelerin, toplantıların yapıldığı bir yer olacak.” ifadesinde bulunmuştur. Kudüs davasının, Filistinlilerin, Arapların, sadece İslam dünyasının meselesinden ibaret olmadığını belirten TBMM Başkanı, “Aslında hukuka inanan vicdan sahibi hangi ırktan, dinden, siyasi görüşten olursa olsun bütün insanların davasıdır. Bu bakımdan uluslararası nitelikte bir platformla bu davayı gütmek, bu davanın peşinde olmak, bu dava için mücadele etmek, gayret sarf etmek çok önemli. Parlamenterler Arası Kudüs Platformu, 73 ülkeden parlamenterlerin bulunduğu, 1500’ün üzerinde parlamenterin içinde yer aldığı ve dünyanın her tarafından parlamenterlerin omuz omuza mücadele ettiği bir platform. Bu sebeple bu mücadeleyi hak ettiği bir şekilde savunabilecek bir platform.” ifadesinde bulunmuştur.

6.5. Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi (GDAÜPA) Daimî Komite Toplantısı (Videokonferans, 8 Aralık 2020, Ankara)

GDAÜPA Daimî Komite Toplantısı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ev sahipliğinde videokonferans yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, videokonferans yoluyla da olsa toplantıya katılmaktan memnuniyet duyduğunu dile getirmiştir. Yaklaşık bir yıldır dünyayı derinden etkileyen küresel bir salgınla hep birlikte mücadele edildiğini söyleyen TBMM Başkanı, salgının, her kıtadan, her ırktan, her dilden, her dinden ve her renkten insanı etkilemeye devam ettiğini ifade etmiştir. Aşı çalışmalarlarıyla ilgili müjdeli haberler gelmeye başlamasını memnuniyetle takip ettiğini belirten TBMM Başkanı, *“Bu musibetten inşallah en kısa zamanda hep birlikte ve dayanışma içinde kurtulmayı başaracağız.”* demiştir. Derin tarihî ve kültürel bağlara sahip Güney Doğu Avrupa’nın ortak değerlerinden birinin de yakın komşuluk geleneği olduğuna değinen TBMM Başkanı, bu geleneğin güzel bir örneği olan Güneydoğu Avrupa İşbirliği Sürecinin (GDAÜ) yaklaşık çeyrek asırdır bölgenin huzur ve refahına hizmet ettiğini söylemiştir.

6.6. Doğu Akdeniz Sorunlarına Hukuki ve Siyasi Yaklaşım ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çözümdeki Muhtemel Rolü Sempozyumu (10 Aralık 2020, TBMM Tören Salonu)

Ankara Üniversitesi tarafından hazırlanan “Doğu Akdeniz Sorunlarına Hukuki ve Siyasi Yaklaşım ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çözümdeki Muhtemel Rolü Sempozyumu” 10 Aralık 2020 tarihinde TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un himayelerinde TBMM Tören Salonu’nda gerçekleştirilmiştir.

6.7. MIKTA VI. Parlamento Başkanları Toplantısı (Videokonferans, 17 Aralık 2020, Kore Cumhuriyeti)

17 Aralık 2020 tarihinde gerçekleşen toplantıda, aşı çalışmalarından gelen müjdeli haberleri memnuniyetle takip ettiğini dile getiren TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, insanlığın bu musibetten bir an önce kurtulmasını dilemiş; salgının siyasi, diplomatik, ekonomik, ticari, kültürel, sosyolojik, psikolojik ve diğer birçok alandaki etkilerinin gelecek dönemde görülmeye devam edileceğine dikkati çekerek bu etkilerin, tarihten çıkarılan dersler ve bilimsel bir anlayışla hep birlikte yönetilmesi gerektiğinin altını çizmiştir.

6.8. Türk Okçuluğunun Tarihî Serüveni Sergisi'nin ve Üsküp Okmeydanı'nın Açılışı (Kuzey Makedonya, 21 Aralık 2020)

Kuzey Makedonya Kültür Bakanlığının desteğiyle tarihî Kurşunlu Han'da düzenlenen açılış programında konuşan TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, serginin tarihî kıymeti haiz olduğunu belirterek bu serginin Tozkoparan İskender'in okçuluk alanında kırılamayan rekorunu icra ettiği bu tarihsel alanda düzenlenmesinin ayrıca anlamlı olduğunu dile getirmiştir.

TBMM Başkanı, ecdadın kutlu mirasını her alanda yaşatmak ve yeniden istikbale taşımak için gösterilen bu değerli çaba ve gayretleri yürekten kutladığını söyleyerek, *"Ok ve yay ile onun kullanımını tanımlayan okçuluk, kadim Türk tarihi içinde müstesna bir yere ve öneme sahiptir. Öyle ki okçuluğu bir hayat şekli olarak benimseyen ve okçu milletler olarak tasvir edilen Türkler, kendilerine Bozok ve Üçok gibi okla ilişkili isimler vermişlerdir. Hakeza Osmanlı hanedanının mensubu olduğu Kayı Boyu'nun simgesinin iki ok arasına yerleştirilmiş yay olması, elbette bu tarihsel mirasın bir sonucudur. Edebiyat tarihimizin önemli bir unsuru olan Türk destanlarında ok ve yay metinlerin etrafında döndüğü kelimelerdir ve yiğitlik göstergesidir."* ifadelerini kullanmıştır.

6.9. Osmanlı Rumeli'sinden Günümüze Gönül Mirası Paneli (21 Aralık 2020, Kuzey Makedonya)

Panele; TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Türkiye'nin Üsküp Büyükelçisi, Türkiye Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı, Kuzey Makedonya'dan Türk kurum ve kuruluşlarının temsilcileri, bakanlar, milletvekilleri ve diğer davetliler katılmıştır.

6.10. Güney Kafkasya'da Güç Dengeleri ve Karabağ Sorunu Sempozyumu (8-9 Ocak 2021, İstanbul)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde, Marmara Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi tarafından hazırlanan "Güney Kafkasya'da Güç Dengeleri ve Karabağ Sorunu Sempozyumu" açılış oturumu 8 Ocak 2021 tarihinde Topkapı Sarayı'nda gerçekleştirilmiştir.

Sempozyumun diğer oturumları 9 Ocak 2021 tarihinde videokonferans yöntemiyle sürdürülmüş olup aynı zamanda TBMM resmî internet sitesi üzerinden çevrim içi yayımlanmıştır.

6.11. Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi (AYÜ) 2020-2021 Eğitim-Öğretim Yılı 2. Dönemi Açılış Töreni (Videokonferans, 26 Ocak 2021)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, videokonferans yoluyla katıldığı toplantıda, Kazakistan Kurucu Cumhurbaşkanı Nursultan NAZARBAYEV'in, 1991 yılında imza attığı tarihî kararlar, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından kısa bir süre önce Türkistan Devlet Üniversitesi olarak temelleri atılan AYÜ'nün, kuruluşundan 30 yıl sonra öğrencileriyle buluşmanın, fevkalade memnuniyet verici olduğunu dile getirmiştir.

AYÜ'nün, Türkiye ve Kazakistan cumhuriyetlerinin ortak üniversitesi olduğunu anımsatan TBMM Başkanı, AYÜ'nün, uluslararası standartlarda eğitim ortamı, bilimsel ve teknolojik araştırma alt-yapısı ve hizmet anlayışı ile eğitim ve araştırma faaliyetleri yürüten Türk devlet ve toplulukları arasındaki dostluk ve dayanışmanın sembolü, rekabet gücü yüksek bir üniversite olma hedefinin de bulunduğunu ve bunu büyük ölçüde gerçekleştirdiğini belirtmiş; Türkiye ile Kazakistan arasındaki ilişkilerin geçmişine bakıldığında en köklü ve uzun ömürlü iş birliği projelerinden birinin Ahmet Yesevilerin ve Abayların mirası olarak kabul edilen bilim ve eğitim alanında bir meşale gibi parlayan AYÜ olduğunu ifade etmiştir.

AYÜ'nün, Hoca Ahmet Yesevi'nin kabrine ev sahipliği yapan, Türk dünyasının manevi merkezlerinden Türkistan'da kurulmuş olmasının çok büyük anlam taşıdığına dikkati çeken TBMM Başkanı, sözlerini şöyle sürdürmüştür:

“Üniversitenin, Türkistan’dan Balkanlar’a kadar bütün Müslüman Türk yurtlarını etkilemiş Ahmet Yesevi’nin adını taşıması ayrıca üzerinde durulması gereken bir husustur. Türkiye ve Kazakistan bu üniversiteyle, manevi yaşamımızı asırlarca etkileyen, kardeşliğimizin temeli olan Türk dilinde yazdığı hikmetlerle dilimizin gelişmesine ve zenginleşmesine büyük katkılar sağlayan, Türk tasavvuf geleneğinin kurucusu Pir-i Türkistan Hoca Ahmet Yesevi’ye ve onun manevi mirasına bir anlamda gönül borcunu ödemektedir.”

6.12. 16 Mart 1921 Moskova Antlaşması’nın 100. Yıl Dönümünde Türk-Rus İlişkileri Paneli (15 Mart 2021, TBMM Tören Salonu)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, “16 Mart 1921 Moskova Antlaşması’nın 100. Yıl Dönümünde Türk-Rus İlişkileri Paneli”nin açılış konuşmasını yapmıştır. Panelde, TBMM Başkanının konuşmasından önce, bugüne kadar tek kare fotoğraf ile hatırlanan Moskova Antlaşması’nın tarihî görüntüleri yayımlanmıştır.

TBMM Başkanı, Moskova Antlaşması’nın, Türkiye Büyük Millet Meclisi hükûmetinin yaptığı, usulüne göre her iki devlet bakımından yürürlük kazanmış ilk uluslararası antlaşma olması hasebiyle özel bir yeri bulunduğunu, aynı zamanda, Türkiye Büyük Millet Meclisi hükûmetinin Rusya tarafından tanınması ve doğu sınırla-

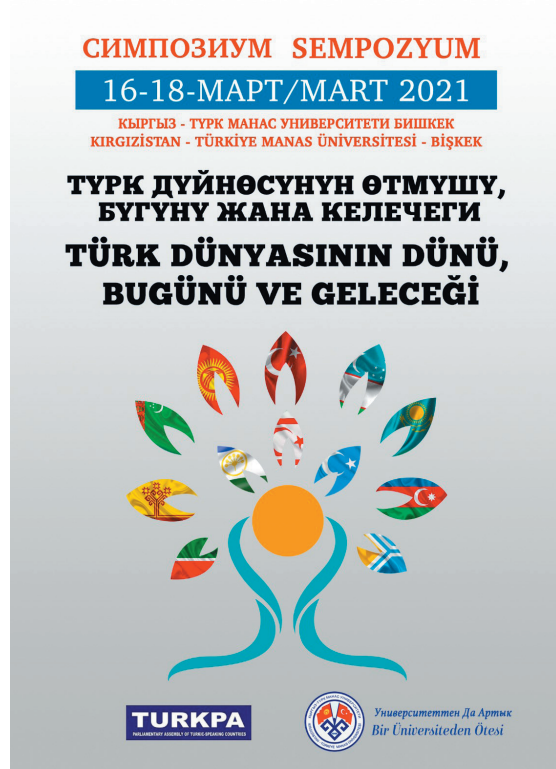
rının belirlenmesi bakımından önemli bir metin olduğunu belirtmiştir. Türkiye'nin, Rusya ile çağdaş dönemdeki diplomatik ilişkilerinin tesisinin 100. yıl dönümünün 2020'de kutlandığını hatırlatan TBMM Başkanı, *"Diplomatik ilişkilerin tesis edilmesinden bir sene sonra imzalanan bu antlaşmayla iki ülke, dayanışma içinde, birbirlerine destek olma konusunda bir karara varmışlardı."* ifadesinde bulunmuştur.

6.13. Türk Dünyasının Dünü, Bugünü ve Geleceği 1. Sempozyumu (17 Mart 2021, Kırgızistan)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi ve Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) tarafından Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te gerçekleştirilen; TBMM'nin açılışının 100. yılı, Türk devletlerinin bağımsızlıklarını kazanmalarının 30. yılı ile 2021 İstiklâl Marşı Yılı dolayısıyla düzenlenen *"Türk Dünyasının Dünü, Bugünü ve Geleceği Sempozyumu"*nun açılışına bir videomesaj göndermiştir.

TBMM'de grubu bulunan bütün siyasi partilerin ittifakıyla 2021 yılını *"İstiklâl Marşı Yılı"* olarak ilan ettiklerini hatırlatan TBMM Başkanı, *"Millî iradenin temsil yeri olan Gazi Meclisimiz, Şair-i Azam Mehmet Akif'i bu vesileyle gelecek nesillere tanıttacak çalışmalar yapmayı kemal-i hürmetle vazife bildi."* demiştir.

TBMM Başkanı, İstiklâl Marşı'nın Meclis tarafından millî marş olarak kabul edilîşinin 100. yılının 12 Mart 2021'de idrak edildiğini söyleyerek *"Devletimizin âdeta manzum bayrağı olan İstiklâl Marşı'nı ve kahraman şairi Mehmet Akif'i başta Meclisimiz olmak üzere milletçe yad ediyoruz. 2021 senesinin aynı zamanda müşterek dil, inanç, kültür, tarih, kader ve her şeyden evvel gönül bağımızın bulunduğu Türk devletlerinin bağımsızlıklarını kazanmalarının 30. yılına tesadüf etmesinden de bahtiyarız."* ifadelerini kullanmıştır.

6.14. Terörizmle Mücadele ve Bölgesel Bağlantılılığın Güçlendirilmesi Dördüncü Parlamento Başkanları Konferansı (25 Mart 2021, Antalya)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, programın açılışında yaptığı konuşmada, COVID-19 salgını nedeniyle hayatını kaybedenlere rahmet, yakınlarına da başsağlığı dilemiştir. TBMM Başkanı, konferansta terörizmle mücadelenin yanı sıra küresel ölçekte birçok alanda benzeri görülmemiş sorunlara yol açan salgınla mücadeleyi ve bölgesel iş birliği imkânlarını ele almayı hedeflediklerini belirtmiştir.

Bu doğrultuda gerek terörizmle gerek salgınla mücadelede iş birliği alanlarını meydana çıkartıp atılabilecek somut adımlar konusunda fikir teatisinde bulunmayı arzuladıklarını dile getiren Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, ülkelerdeki iyi ve yenilikçi uygulamalar hakkında tecrübe paylaşımının faydalı olacağına inandıklarını ifade etmiştir. Salgının, küresel bir sağlık krizi olmanın ötesinde derin sosyal, ekonomik, insani ve siyasi etkileri olan ve gelecekte de neticelerinin hissedileceği bir vaka olduğunu aktarmış ve şunları ifade etmiştir: *“Salgın, insanlığın selametini etkileyen meselelerimizin ve bunların çözümlerinin müşterek olduğunu ispatlamıştır. Tüm insanlık COVID-19 ve benzeri musibetlere karşı bir kader ortaklığı içindedir ve aynı gemidedir. Kısacası, uluslararası iş birliği ve dayanışma belki de hiç olmadığı kadar elzem hâle gelmiştir. Salgın, etkin ve akıllı bir mücadeleyi gerekli kılmaktadır. Şüphesiz ki salgına karşı gereken adımlar tereddüt edilmeden atılmalıdır. Ancak, bunu yaparken, kamu sağlığının korunması ile ekonomik ve sosyal hayatın sürdürülmesi arasında bir denge de gözetilmelidir. Bu noktada, salgınla müşterek mücadelemizde, süratle geliştirilen aşılardan yeterli miktarda üretilerek adil ve erişilebilir bir şekilde tüm insanlığın istifadesine sunulmasının hayati önemi haiz olduğunu vurgulamak isterim.”*

6.15. Uluslararası Barış ve Güveni Güçlendirmede Parlamenterlerin Rolü Konulu Toplantı (Videokonferans, 28 Nisan 2021, Türkmenistan)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un, videokonferans yoluyla katıldığı toplantıda, Türkmenistan'ın bağımsızlığının 30. yıl dönümünü kutlamış; Türkmenistan'ın ve Türkmen halkının barış, huzur ve istikrar içinde ebediyete kadar yaşamasını temenni etmiştir. Bu yılın, "*Türkmenistan: Barışın ve Güvenin Ana Vatanı*" yılı olarak kutlandığına işaret eden TBMM Başkanı, 1991'de bağımsızlığını ilan eden Türkmenistan'ın, dış politikadaki duruşu ve sahip olduğu "*daimî tarafsız ülke*" statüsüyle, barışın ve güvenin ana vatanı olmayı tam anlamıyla hak eden müstesna bir ülke olduğunu vurgulamıştır.

Tarafsızlık siyasetini dış politikasının temel prensibi olarak benimseyen Türkmenistan'ın, akılcı ve kendinden emin tutumuyla bu duruşu aktif tarafsızlığa dönüştürerek gerek bölgesinde gerek uluslararası alandaki iş birliğine her daim katkı sağladığını ifade eden TBMM Başkanı, bu toplantıda, uluslararası barış ve güvenin güçlendirilmesinde parlamenterlerin rolünü istişare ettiklerini belirtmiştir. Barış, istikrar ve güvenin sağlanmasının, parlamenterlerin görevleri arasında olduğunu dile getiren TBMM Başkanı, bu husustaki anlayış birliğinin memnuniyet verici olduğunu kaydetmiştir.

6.16. Parlamentolararası Birlik (PAB) 142. Genel Kurulu (Videokonferans, 29 Mayıs 2021)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Parlamentolararası Birlik (PAB) 142. Genel Kuruluna videomesaj göndermiş, COVID-19 salgınının, farklı coğrafyalarda hayat sürseler de halkların kaderinin bir olduğunun altını çizdiğini, insanlığın selametini etkileyen meselelerin ve bunlara yönelik çözümlerin müşterek olduğunu tasdik ettiğini belirten TBMM Başkanı, salgın sürecinde, uluslararası iş birliği ve dayanışmanın, hiç olmadığı kadar elzem hâle geldiğini dile getirmiştir.

Dünya milletlerinin esasen büyük bir ailenin fertleri olduğunun, daha net müşahede edildiğini aktaran TBMM Başkanı, *“Bu itibarla, güven, huzur, istikrar ve barışın tesisi ile ülkelerimiz arasındaki mevcut iş birliğinin ileriye taşınmasında parlamentolarımıza büyük rol düştüğü teyit edilmiştir.”* ifadesine yer vermiştir.

Parlamentolararası Birlik Amblemi

Dünyanın, salgının ortaya çıkardığı zorlukların üstesinden gelmeye çalışırken dünyanın bazı bölgelerinden hâlen terör ve çatışma haberlerinin gelmesinin ise insanlık namına büyük bir utanç olduğunu belirten TBMM Başkanı, *“Filistin’de ibadet eden masum sivillerin maruz kaldığı şiddet ve Gazze’de işlenen insanlık suçları hepimizin kanını dondurmuştur. Dünyanın sağlık ve normalleşme aradığı bir dönemde, bebek, çocuk, kadın demeden sivillere yönelik ayırım gözetmeksizin gerçekleştirilen bu saldırıları sizlerin huzurunda bir kez daha şiddetle kınıyorum.”* ifadelerini kullanmıştır.

6.17. Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesinin (EİTPA) “Bölgesel Entegrasyon İçin Parlamenter Ortaklığın Desteklenmesi” Başlıklı 2. Genel Konferansı (1 Haziran 2021, Pakistan)

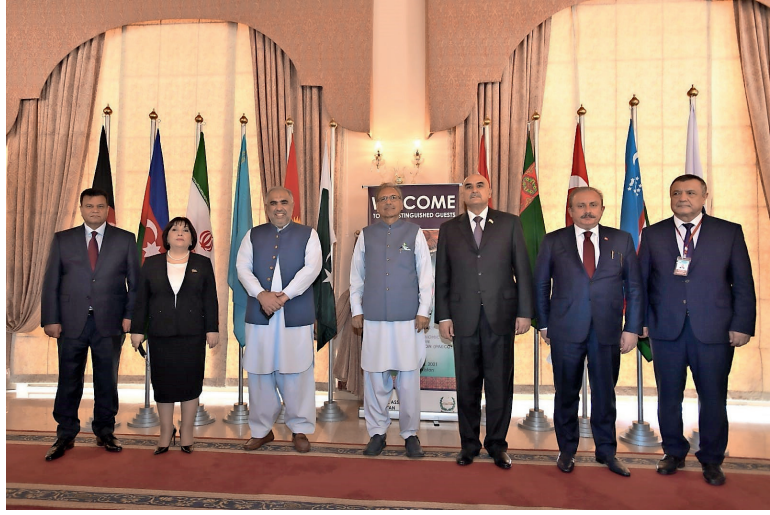
TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Pakistan’ın başkenti İslamabad’da düzenlenen Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesinin (EİTPA) “Bölgesel Entegrasyon İçin Parlamenter Ortaklığın Desteklenmesi” başlıklı 2. Genel Konferansı’nda hitap etmiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP konferansta, “ticaret ve bağlantısallık”, “yoksulluğun azaltılmasında ve kalkınmada turizmin geliştirilmesinin” yanı sıra küresel yeni tip koronavirüs felaketiyle mücadelede parlamentoların üstlenebilecekleri rol ve sorumlulukları istişare edeceklerini belirterek, “Bu meseleler esasen ancak güçlü bir dayanışma, bölgesel ve uluslararası iş birliği vasıtasıyla çözüme kavuşturulabilecek koordinasyon gerektiren hassas meselelerdir. Bilhassa, hayatın her alanının menfi şekilde etkilendiği bu kritik dönemde, söz konusu imtihanlarla ilgili bölgesel istişare ve diyalog atmosferini temin eden asamblemizden istifade etmemiz şarttır.” demiştir.

COVID-19 salgınının ve sonrasının, başlı başına bir sosyal araştırma, akademik çalışma ve ilmî çözüm üretme dönemi olarak da dünya tarihinde ve literatüründe bir dönüm noktası teşkil edece-

ğini ifade eden TBMM Başkanı, “Küresel krize dönüşen COVID-19 salgını, dünyada 2,5 milyondan fazla insanın hayatına mal olmuş, sağlık alanında olduğu kadar, ekonomi ve ticaret üzerinde de tahribata yol açmıştır. Bu sürecin derin sosyoekonomik, insani ve siyasi etkileri bütün dünyada hissedilmektedir. Bu etkilerin istikbaldeki neticeleri ise şüphesiz bütün uluslararası teşkilatlar gibi bu platformun da çalışma sahasında yer tutmaya devam edecektir.” ifadelerini kullanmıştır.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, bu sarsıcı krizle mücadelede uluslararası iş birliği ve dayanışmanın hiç olmadığı kadar elzem hâle geldiğine dikkat çekerek, “Salgının, küresel ölçekte bir yaklaşımla, ancak hızlı ve etkin bir aşılama ile bertaraf edilebileceği aşikâr olmasına rağmen küresel adaletsizlik aşığı erişim noktasında da maalesef kendini göstermektedir.” şeklinde konuşmuştur.

TBMM Başkanı, parlamentolar olarak alınacak kararların kanunlarla desteklenmesi, tedbirlerin sosyal boyutlarının gözetilmesi ve mali kaynakların kırılgan toplum kesimlerinden başlayarak adil dağıtılmasının hassasiyet gösterilmesi gereken bir husus olduğunu vurgulamıştır.

Konuşmasında Ekonomik İşbirliği Teşkilatına (EİT) da değinen TBMM Başkanı, Pakistan ve İran ile yaklaşık 8 milyon kilometrekarelik bir alana yayılan ve 450 milyondan fazla bir nüfusu bünyesinde barındıran bu teşkilatın kurucusu olmaktan iftihar ettiklerini söylemiştir.

6.18. Türk Dünyasının Dünü, Bugünü ve Geleceği 2. Sempozyumu (Videokonferans, 9 Haziran 2021, Azerbaycan)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Türk cumhuriyetlerinin bağımsızlıklarını kazanmalarının 30. yılı, Azerbaycan'ın İkinci Karabağ Savaşı'ndaki büyük zaferi ve TBMM'nin açılışının 100. yılı vesilesiyle TÜRKPA Uluslararası Sekreteryası ve Azerbaycan Atatürk Merkezi iş birliğinde gerçekleştirilen "*Türk Dünyasının Dünü, Bugünü ve Geleceği Sempozyumu*"na videomesaj göndermiştir. Sempozyumun açılışında videomesaj yoluyla da olsa hitap etmekten duyduğu memnuniyeti aktaran TBMM Başkanı, geçen yıl idrak edilen Gazi Meclisin açılışının 100. yıl dönümünde küresel salgın nedeniyle fiziksel olarak beraber olunamadığını anımsatmıştır.

Türk cumhuriyetlerinin bağımsızlıklarını kazanmalarının gururla kutlandığı 30. yılında ve salgın şartlarının nispeten iyileştiği bir dönemde bu sempozyumun hayata geçirilmesinde emeği geçenleri tebrik eden TBMM Başkanı, şu değerlendirmelerde bulunmuştur:

"Türk dünyası içindeki dayanışmanın her geçen gün daha da perçinlenmesi, iş birliğimizin daha da güçlenmesi bizler için iftihar kaynağıdır. Hepimiz, İslam aşkını kendinden sonra gelenlere aktarmış Pir-i Türkistan Hoca Ahmet Yesevi'nin torunlarıyız. Asya'dan Avrupa'ya kadar insanlığa adalet, tevazu ve birlik anlayışını getiren nesillerin mirasçısıyız. Bizler; aynı dine inanan, aynı dili konuşan, medeniyeti, tarihi, kültürü bir olan 300 milyonluk çok büyük bir aileyiz. Siyasetten ekonomiye, savunmadan diplomasiye, eğitimden kültüre, turizmden enerjiye her alanda birlik, beraberlik ve dayanışma içinde olmak gayretindeyiz."

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Türk cumhuriyetlerinin, istikbaldeki esas sorumluluğunun aralarındaki bağları daha da güçlendirmek, iş birliğini ilerletmek ve Türk medeniyetinin ilelebet baki kalmasını sağlayacak adımları atmak olduğunu vurgulamıştır.

6.19. Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi (GDAÜPA) 8. Genel Kurulu Toplantısı (21 Haziran 2021, Antalya)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, dönem başkanlığını yaptığı GDAÜPA'nın Antalya'da düzenlenen Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi 8. Genel Kurulu'nda; *"Güney Doğu Avrupa'daki aktörlerin müşterek iradesini ve özgün karakterini yansıtan, fark yaratan bir bölgesel sahiplenme örneği teşkil eden platformun imkânlarından istifadeyle bölgesel iş birliğini ve diyalogu güçlendirmeyi hedefliyoruz. Üçüncü kez üstlendiğimiz Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci, dönem başkanlığımız zarfında, bölgenin bütününe bir araya getiren bu yegane platformun kuruluşunun 25. seneidevriyesini idrak ettik. Devlet ve hükûmet başkanlarımız, birkaç gün önce yine Antalya'da Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın ev sahipliğinde Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Zirvesi'nde bir araya geldi. Bölge parlamentoları olarak iyi komşuluk ilişkileri çerçevesinde en hassas dönemlerde bile bir diyalog atmosferi yaratan bu iş birliği sürecinin parlamenter boyutunda da aynı anlayışla ve sorumlulukla hareket ediyoruz."* ifadelerini kullanmıştır.

Dönem başkanlığı önceliklerini belirlerken Güney Doğu Avrupa İş Birliği Sürecinin temel prensipleri olan *"kapsayıcılık"* ve *"bölgesel sahiplenme"* prensiplerini esas aldıklarını kaydeden TBMM Başkanı, bu çerçevede bölgeye özel iş birliği mekanizmalarının geliştirilmesi üzerinde hassasiyetle durduklarını bildirmiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, genel kurulun kapanışında yaptığı konuşmada, toplantının parlamentolar arasında bölgesel iş birliğinin geliştirilmesi bakımından faydalı neticelerle tamamlandığını ifade etmiştir. GDAÜPA katılımcıları olarak kabul edilen “Antalya Bildirisi” ile ülkeler arasındaki anlayış birliğini net bir şekilde ifade ettiklerini ve kayıtlara geçirdiklerini aktaran TBMM Başkanı, Ankara olarak dönem başkanlığını tarafsızlık ve şeffaflık prensipleri temelinde yürütmeye itina gösterdiklerini dile getirmiştir.

Dönem başkanlığını Atina'ya bıraktıklarını belirterek başarılar dileyen TBMM Başkanı, dönem başkanlığında kazanılan tecrübeleri paylaşmaya ve kendilerine her türlü desteği sağlamaya hazır olduklarını kaydetmiştir. TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, kapanış programında 17 maddelik GDAÜPA Nihai Bildirisi'ni okumuştur.

6.20. Azerbaycan-Pakistan-Türkiye Üçlü Parlamento Başkanları 1. Toplantısı (26-29 Temmuz 2021, Azerbaycan)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Bakü'de düzenlenen Azerbaycan-Pakistan-Türkiye Üçlü Parlamento Başkanları 1. Toplantısı'nda; Türkiye, Azerbaycan ve Pakistan arasındaki köklü ilişkileri “dostluk ve kardeşlik” paydasında tanımladıklarını, bu paydanın tarihî, siyasi, beşeri ve kültürel bileşenlerden oluşan müşterek bir zemini ifade ettiğini belirtmiş, “Söz konusu zeminde geliştirdiğimiz müstesna ilişkilerimizin, zor zamanlarda ve millî davalarda sergilenen ortak bir anlayışla kendini ispat etmiş tutarlı ilişkiler olmasından gurur duyuyoruz. Halklarımızın saadet, keder

ve kader algısının bir olmasının 21'inci asırda ne kadar nadir ve kıymetli bir his olduğunun da farkındayız. Ezeli ve ebedi dostlar olarak yüz yüze geldiğinde birbirine samimiyetle tebessüm eden halklarımızın, ülkelerimizin istikbali bakımından en büyük teminatımız olduğunu düşünüyoruz.” ifadelerini kullanmıştır. TBMM Başkanı ve beraberindeki heyet, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham ALİYEV tarafından da kabul edilmiştir. Ayrıca TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa Şentop, Bakü'deki temasları kapsamında Azerbaycan Dışişleri Bakanı Ceyhun BAYRAMOV'u kabul etmiştir.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Azerbaycan Millî Meclis Başkanı Sahibe GAFAROVA ve Pakistan Meclis Başkanı Asad QAİSER, Ermenistan işgalinden kurtarılan Şuşa şehrine de giderek, Şuşa'nın işgalden azad olunması ile sonuçlanan çatışmaların yaşandığı Cıdır Ovası'nı da ziyaret etmişlerdir.

6.21. 5. Dünya Parlamento Başkanları Konferansı (6-8 Eylül 2021, Avusturya)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Viyana’da düzenlenen 5. Dünya Parlamento Başkanları Konferansı’nda; *“Popülist siyasetçiler ve medya tarafından normalleştirilmeye çalışılan dezenformasyon ve nefret söylemi tıpkı COVID-19 gibi ‘21’inci asrın bir başka salgını’ olarak tanımlanabilir. Bu noktada demokratik devletlerimizin ve parlamentolarımızın salgını ortadan kaldıracak aşırı geliştirmesi gerektiğini düşünüyorum. Bunun tek çözüm yolu, söz konusu zehirli söyleme karşı hukuk çerçevesinde mücadele etmek için en isabetli kanunları yapmaktır.”* ifadelerini kullanmıştır.

TBMM Başkanı ayrıca Viyana’da, Avusturya Başbakanı Sebastian KURZ, Avusturya Ulusal Meclisi Başkanı Wolfgang SOBOTKA, Parlamentolararası Birlik Başkanı Duarte PACHECO, Latin Amerika Parlamento Birliği Başkanı Jorge PIZARRO SOTO, AKDENİZ-PA Başkanı Gennaro MIGLIORE, Irak Temsilciler Konseyi Başkan Birinci Yardımcısı Hasan Kareem Al-CHAABAWI, Bosna-Hersek Temsilciler Meclisi Başkanı Denis ZVIZDIC, Ruanda Senato Başkanı Augustin IYAMUREMYE, Nijer Ulusal Meclis Başkanı Seini OUMAROU, Kırgızistan Meclis Başkanı Talant MAMITOV ve Gürcistan Parlamento Başkanı Kakha KUCHAVA ile de ayrı ayrı görüşmüştür.

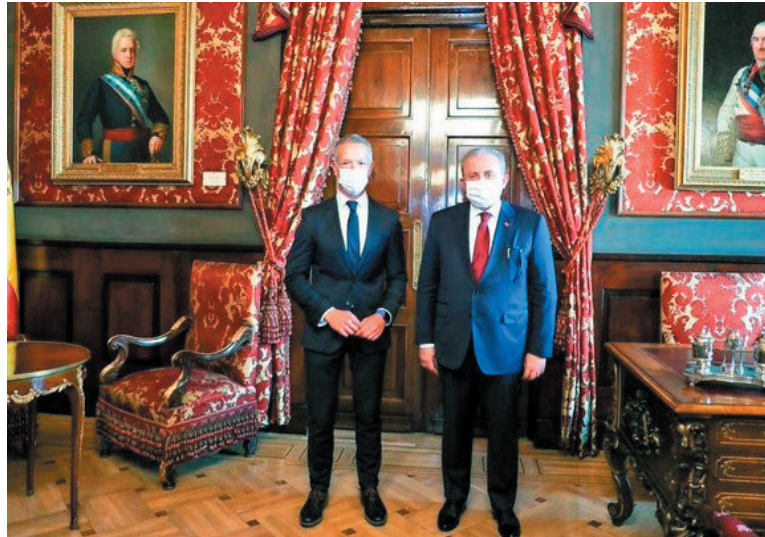
6.22. TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un İspanya Ziyareti (20-21 Eylül 2021)

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP ve beraberindeki heyet İspanya Temsilciler Meclisi Başkanı Meritxell BATET ile bir görüşme gerçekleştirmiştir. Meclis binasındaki görüşmeyi takiben Meclis şeref defterini imzalayan TBMM Başkanı, deftere *“Türk ve*

İspanyol sıcakkanlılığı ve dostluğa değer veren özellikleri, evrensel ve demokratik değerlerimiz, stratejik ilişkilerimizin temelini oluşturmaktadır.” ifadesini yazmıştır.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP ayrıca, İspanya'ya gerçekleştirdiği ziyaret kapsamında İspanya Senatosu Başkanı Ander GİL ile bir görüşme gerçekleştirmiş, görüşmede *“İspanya'yı kadim bir dost ve stratejik ilişkilere sahip olduğumuz bir ortak olarak görüyoruz.”* ifadelerini kullanan TBMM Başkanı; İspanya'nın, Türkiye'nin stratejik hedeflerinden biri olan AB üyeliğine verdiği desteği, tutarlı ve ilkeli duruşu da takdirle karşıladıklarını vurgulamıştır.

Temsilciler Meclisi/Senato AB Karma Komisyonu Başkanı Susana SUMELZO ve İspanya Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komisyonu Başkanı Pau MARÍ-KLOSE beraberlerindeki parlamento heyetini kabul eden TBMM Başkanı ayrıca IE Üniversitesi Küresel İlişkiler ve Kamu İşleri Okulu Fakültesinde farklı düşünce kuruluşlarından uzmanlar ve akademisyenlerle bir araya gelmiştir.

7. Münferit Uluslararası Meseleler Üzerine Mesajlar, Mektuplar ve Açıklamalar

- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Ermenistan'ın, Azerbaycan'ın Gence şehrindeki sivillere yönelik saldırısına tepki göstermiştir. (4 Ekim 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, KKTC'de yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerini resmî olmayan sonuçlara göre kazanan Başbakan Ersin TATAR'ı tebrik etmiştir. (18 Ekim 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Azerbaycan'ın Bağımsızlık Günü'nü tebrik ederek "*Ebediyete kadar ay ve yıldız sancağın dün Bakü'de bugün Karabağ'da eksik olmasın.*" demiştir. (18 Ekim 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Bosna-Hersek'in ilk Cumhurbaşkanı Aliya İZZETBEGOVİÇ'i vefatının 17. yılında rahmetle anmıştır. (19 Ekim 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, resmî temaslarda bulunmak üzere geldiği Azerbaycan'da AA muhabirine değerlendirmelerde bulunmuştur. (19 Ekim 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Macaristan'ın Millî Günü'nü kutlamıştır. (23 Ekim 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Birleşmiş Milletlerin (BM) kuruluşunun 75. yılını kutlamıştır. (24 Ekim 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel MACRON'un Müslümanlara yönelik sözlerine tepki göstermiştir. (25 Ekim 2020)
- Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel MACRON'un İslam karşıtı açıklamalarının telin ve teşhir edildiğine ilişkin TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un imzasıyla TBMM Genel Kuruluna sunulan TBMM Başkanlığı tezkeresi AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ'nin oylarıyla kabul edilmiştir. (27 Ekim 2020)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Sayı : 77783373 - 87
Konu : Başkanlık Tezkeresi

27/10/2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GENEL KURULUNA

Siyasi amaçlarına ulaşmak, iktidarlarını tahkim etmek ve dahil oldukları çatışmalara taraftar toplamak başta olmak üzere çeşitli bahanelerle inançlar ve toplumlar arasında yıkıcı ihtilaflara yol açabilecek söylemlere başvuran, düşmanlık doğuran eylemlere tevessül eden herkes, sadece temsil iddiasında oldukları kitleleri değil, bütün insanlığı derinden etkileyecek bir cürüm işlemektedirler.

Ne yazık ki son dönemde bu türden hastalıklı bir söylem Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un beyanlarında ve icraatlarında tezahür etmektedir. Mezkur zat, ifade hürriyetini desteklemek kisvesine büründüğü pervasız eylemleriyle, küresel sonuçları her inançtan insanı derinden ve olumsuz etkileyebilecek bir çatışmayı, yarılmayı tetiklemektedir.

Son günlerde Fransa'da yaşanan ve hepimizi, tüm insanlığı derinden üzen aşşğılık terör eylemlerinin ve yine gerek Avrupa gerek dünya ölçeğinde tüm din, dil ve ırk mensuplarının yakın işbirliğini zorunlu kılan terörle mücadelenin söz konusu söylem ve icraatları haklı kılmayacağı açıktır. Dünya üzerinde milyarlarca mensubu bulunan bir dinin ve o dine inananların nefret söylemlerine ve ayrımcılığa maruz bırakılmasının doğuracağı sonuçlar, maalesef aşşğılık terör eylemlerini planlayan ve icra eden kirli zihinlerin ulaşmak istediğı sonuçlardan farklı olmayacaktır.

Üzerinde ciddiyetle durulması gereken husus; demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü ve çoğulculuk retorığının ırkçılık ve İslam karşıtlığına dönüşmesine yol açan zehirli iklimin tekil örnekler olmaktan çıkıp devlet başkanları ve bir kısım siyasetçiler aracılığıyla meşruiyet ve yaygınlık kazanmasıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde temsil edilen siyasi partilerin temsilcileri, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un İslam'a, onun aziz peygamberi Hz. Muhammed'e ve Müslümanlara yönelik kışkırtıcı, saygısız ve tehlikeli söylemini şiddetle tel'in ve teşhir ediyor; Dünyanın sağduyu sahibi kanaat önderlerini, siyasetçilerini, düşünürlerini, sanatkarlarını ve toplumsal kesimlerini bu çirkin tavırlar karşısında sağduyudan ve barıştan yana tavır almaya davet ediyoruz.

Bu bildirinin oylanarak kabul edilmesi ve alınan kararın Resmî Gazete'de yayımlanması hususunu Genel Kurulun tasviplerine arz ederim.

Mustafa ŞENTOP

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Avusturya'nın başkenti Viyana'da gerçekleştirilen terör saldırısını lanetlemiştir. (3 Kasım 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Fransa'nın Albertville şehrindeki okullarında Hz. Muhammed'e hakaret içeren karikatürlerle ilgili öğretmenlerine verdikleri cevaplar nedeniyle sabah erken saatlerde evleri polis tarafından basılarak karakolda sorgulanan 10 yaşındaki 4 çocuğa uygulanan insanlık dışı muameleyi şiddetle kınamıştır. (7 Kasım 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Azerbaycan'ın Dağlık Karabağ'daki Şuşa kentini Ermenistan'ın işgalinden kurtarmasına ilişkin bir kutlama mesajı yayımlayarak, *"Şuşa Azerbaycan'dır. Hayırlı mübarek olsun."* açıklamasında bulunmuştur. (8 Kasım 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Ermenistan'ın, Dağlık Karabağ'daki işgalini sonlandıran bildirinin imzalanmasına ilişkin, *"Azerbaycan'ın meşru hakkı ve galibiyeti nihayet düşmanı tarafından da kabul edildi. Ermenistan, işgal edip katliam yaptığı Karabağ'dan çekilmeye ve teslim olmaya mecbur kaldı."* değerlendirmesinde bulunmuştur. (10 Kasım 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, KKTC'nin 37. kuruluş yıl dönümünü kutlamıştır. (15 Kasım 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Azerbaycan'a asker gönderilmesine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin, TBMM Genel Kurulunda kabul edilmesinin ardından *"Hayırlı olsun."* mesajını paylaşmıştır. (17 Kasım 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, ABD Dışişleri Bakanı Mike POMPEO'nun Batı Şeria'daki yasa dışı yerleşim birimine yaptığı ziyareti kınamıştır. (20 Kasım 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Türkiye'den Libya'ya giden ticaret gemisinin hukuk dışı aranmasını kınamıştır. (23 Kasım 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Katar Emiri Temim Bin Hamed Al SANİ'nin Katar Şura Meclisi seçimlerinin Ekim 2021'de gerçekleştirileceğine dair yaptığı açıklamadan memnuniyet duyduğunu belirtmiştir. (25 Kasım 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un önerisi ile AK PARTİ, CHP, MHP ve İYİ PARTİ'nin TBMM grupları ortak bildiri yayımlayarak, Fransa Senatosunun Yukarı Karabağ ihtilafına ilişkin aldığı kararı kınamıştır. (27 Kasım 2020)

**SİYASİ PARTİ GRUPLARININ FRANSA SENATOSUNUN YUKARI KARABAĞ
İHTİLAFINA İLİŞKİN ALDIĞI KARARI KINAYAN ORTAK BİLDİRİŞİ**

27 Kasım 2020

Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulanan siyasi partiler olarak Fransa Senatosunun uluslararası hukuka, ahlaka ve hakkaniyete aykırı bir şekilde, Yukarı Karabağ ihtilafına ilişkin 25 Kasım 2020 tarihinde kabul ettiği kararı en güçlü şekilde kınıyoruz.

Fransa Senatosu görmezden gelse de, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 1993 yılında aldığı 822, 853, 874 ve 884 sayılı kararları uyarınca Dağlık Karabağ Azerbaycan toprağıdır ve Fransa Senatosunun almış olduğu karar uluslararası hukuk açısından yok hükmündedir. Karabağ'ın Azerbaycan toprağı olduğu Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron tarafından birkaç gün önce ikrar ve beyan edilmiş, Karabağ Ermenistan tarafından bile tanınmamış iken Fransa Senatosunun ne kadar gerçeklerden uzak bir karar aldığı çok açık bir şekilde görülmektedir.

30 sene boyunca Ermenistan'ın işgali altında kalan Azerbaycan toprakları, Azerbaycan ordusunun son aylardaki kahramanca mücadelesi sayesinde işgalden azat edilmiş ve yeniden Azerbaycan egemenliğine katılmıştır. Türkiye olarak bu haklı mücadelenin ve destansı zaferin her anında, kardeş Azerbaycan'ın yanında olmaktan gurur duymaktayız. Azerbaycan ordusunun Birleşmiş Milletler Şartı'nın 51'inci maddesi uyarınca meşru müdafaa kapsamında yürüttüğü harekât sonucunda asli sahiplerine dönen Azerbaycan topraklarının ebediyen Azerbaycan'ın hâkimiyetinde kalacağından en küçük bir şüphemiz bulunmamaktadır.

Minsk Grubu'nun eş-başkanlarından biri olmasına rağmen yaklaşık 30 yıl boyunca Ermenistan'ın gayri-meşru işgalini görmezden gelen, tarafsız davranması gereken tüm durumlarda işgalci Ermenistan'ın yanında saf tutan ve Azerbaycan'ın hakkını ve hukukunu kayırt altına alan tüm Birleşmiş Milletler kararlarını yok sayan, son zamanlarda Türkiye'ye karşı husumette sınır tanımayan Fransa'nın bu adımı, bizler için şaşırtıcı olmamıştır. Söz konusu karar, Fransa Hükûmetine çağrıda bulunan Senato'nun son derece vahim bir akıl tutulması yaşadığını göstermekte, bizleri sağduyulu Fransız halkının daha makul, akli başında ve hepsinden önemlisi uluslararası hukuka saygı gösteren temsilcileri hak ettiği düşüncesine sevk etmektedir. Söz konusu kararın, Fransa Senatosunda büyük bir çoğunluğun oyları ile kabul edilmiş olması ise Fransa'nın geleceği hakkındaki endişelerimizin artmasına sebep olmaktadır.

Fransa Hükûmetinin, uluslararası hukuk, hakkaniyet ve bölgedeki gerçeklerle tamamiyle ters düşen; akıl dışı asılsız iddialar, hayâl ürünü iftiralar ve ciddiye alınamayacak öneriler ihtiva eden bu kararı dikkate almayacağını ve aklı-selimle hareket edeceğini ümit ediyoruz. Bu tür tarafgir ve provokatif girişimlerin bölgemize ve dünyaya barış, huzur ve istikrar getirmekten uzak olduğunu hatırlatırken, ülkemiz ve kardeş ülke Azerbaycan aleyhine böylesi hasmâne adımları atanların Meclisimiz ve aziz Milletimiz tarafından not edildiğini ilan ediyoruz.

Mustafa ŞENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

Özlem ZENGİN
AK PARTİ Grup Başkanvekili

Muhammed Levent BÜLBÜL
MHP Grup Başkanvekili

Engin ALTAY
CHP Grup Başkanvekili

Demasava ÖRMEŞOĞLU
İYİ Parti Grup Başkanvekili

- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, İranlı nükleer fizikçi Muhsin FAHRİZADE'nin öldürülmesini bir terör faaliyeti olarak değerlendirerek, suikastı illegal bir örgütün veya devletin yapmasının işin mahiyetini değiştirmeyeceğini belirtmiştir. (28 Kasım 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Avrupa Parlamentosu Genel Kurulunda Kapalı Maraş'a ve Kıbrıs meselesine ilişkin olarak kabul edilen karar hakkında bir açıklama yaparak karara tepki göstermiştir. (28 Kasım 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Yunanistan'da İskeçe Müftüsü Ahmet METE'ye ırkçı tehdit mesajı yazılmasını kınayarak, *"Umarım AB, saldırıya uğrayan bir Müslüman olduğu zaman da insan haklarını hatırlar."* şeklinde mesaj vermiştir. (28 Kasım 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Fransa Ulusal Meclisinin hükûmete, sözde *"Dağlık Karabağ Cumhuriyeti"*ni tanınması çağrısında bulunan kararı onaylaması sebebiyle bir açıklama yapmıştır. (4 Aralık 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Azerbaycan'ın *"Zafer Günü"* dolayısıyla sosyal medya hesabından kutlama mesajı yayımlamıştır. (10 Aralık 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN'ın Bakü'deki konuşmasında okuduğu şiir sonrasında bazı İranlı yetkililerin kullandığı *"yakışsız tutumu"* kınamıştır. (12 Aralık 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, ABD'nin Türkiye'ye yönelik S-400 yaptırım kararına tepki göstermiştir (14 Aralık 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Makedonya Türk Sivil Toplum Teşkilatları Birliği (MATÜSİTEB) tarafından düzenlenen *"Kuzey Makedonya Türkleri Yücel Ödülleri"* töreninde ödül alan Kuzey Makedonya Anayasa Mahkemesi Başkanı Salih MURAT'ı tebrik etmiştir. (15 Aralık 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Kazakistan'ın bağımsızlık gününü kutlamıştır. (16 Aralık 2020)

- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Kuveyt Ulusal Meclis Başkanlığına yeniden seçilen Marzuk Ali El GANİM'i tebrik etmiştir. (16 Aralık 2020)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, ABD'deki olayları endişeyle izlediklerini, tarafları öncelikle sükûnete davet ettiklerini belirtmiştir. (6 Ocak 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Endonezya'da düşen uçakta hayatını kaybedenler için taziye mesajı yayımlamıştır. (9 Ocak 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, KKTC Kurucu Cumhurbaşkanı Rauf DENKTAŞ'ın vefatının 9. yıl dönümü dolayısıyla bir mesaj yayımlayarak, DENKTAŞ'ı rahmetle yâd etmiştir. (13 Ocak 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Kazakistan Meclis Başkanlığına yeniden seçilen Nurlan NİGMATULİN'i telefonla arayarak tebrik etmiştir. (15 Ocak 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına seçilen Önder SENNAROĞLU'nu tebrik etmiştir. (19 Ocak 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, 1990 yılında şehit olan Azerbaycanlı 20 askeri rahmetle anmıştır. (20 Ocak 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Myanmar'daki askerî darbeyi kınayarak, *"Halkın iradesini yok sayan bir anlayışın tezahürü olan darbelerin artık dünyanın hiçbir ülkesinde olmamasını temenni ediyorum."* demiştir. (1 Şubat 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Kosova'nın bağımsızlık gününü kutlamıştır. (17 Şubat 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Türkiye'nin NATO'ya üye oluşunun 69. yıl dönümü sebebiyle mesaj yayımlamıştır. (18 Şubat 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Japonya Millî Günü dolayısıyla Japonya Üst Meclisi Başkanı Akiko SANTO'ya ve Japonya Temsilciler Meclisi Başkanı Tadamori OSHİMA'ya bir tebrik mesajı göndermiştir. (24 Şubat 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Hocalı Katliamı'nın 29. yıl dönümü fotoğraf ve resim sergisinin

açılış konuşmasını yapmıştır. TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, *“Bu vahşeti meşrulaştırmaya çalışan eli kanlı katiller, hukuk ve tarih önünde hesap verene kadar mücadelemizi sürdüreceğiz.”* açıklamasında bulunmuştur. (25 Şubat 2021)

- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Makedonya’da yaşayan Müslüman Türklerin kurduğu Yücel Teşkilatından 4 gencin idam edilmesinin yıl dönümünde sosyal medya hesabından anma mesajı yayımlamıştır. (26 Şubat 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, *“tarihin kara lekesi”* olarak anılan Hocalı Katliamı’nda hayatını kaybedenleri anmıştır. (26 Şubat 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, hayatını kaybeden eski Karadağ Başbakan Yardımcısı Rafet HUSOVİC için taziye mesajı yayımlamıştır. (9 Mart 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Avrupa Parlamentosu (AP) Genel Kurulunda kabul edilen Suriye ihtilafına ilişkin kararda Türkiye’ye yöneltilen ifadelerle tepki göstererek *“Avrupa Parlamentosunun son kararındaki ülkemize yönelik bilgisizce, asılsız ve kötü niyetli iddiaları reddediyoruz.”* demiştir. (13 Mart 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Pakistan Millî Günü dolayısıyla Pakistan Ulusal Meclis Başkanı Asad KAİSER ile Pakistan Senatosu Başkanı Sadık SANJRANİ’ye tebrik mektubu göndermiştir. (23 Mart 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Bangladeş Millî Günü dolayısıyla Bangladeş Meclis Başkanı Shirin Sharmin CHAUDHURY’e tebrik mektubu göndermiştir. (26 Mart 2021)

- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, İtalya Başbakanı Mario DRAGHI'nin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN'a yönelik sözlerini kınamıştır. (8 Nisan 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Kraliçe II. Elizabeth'in eşi Edinburgh Dükü Prens Philip'in vefatı nedeniyle taziye mesajı yayımlamıştır. (9 Nisan 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Mısır'ın güneyindeki Suhac kentinde meydana gelen tren kazası nedeniyle Mısır Arap Cumhuriyeti Temsilciler Meclisi Başkanı Hanafy Ali el-GEBALY nezdinde Mısır halkına başsağlığı dilemiştir. (10 Nisan 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, 23 Nisan Kosova Türkleri Millî Bayramı'nı, yayımladığı videomesajla kutlamıştır. (24 Nisan 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Letonya Parlamentosu (Saeima) Başkanı Inara MURNİECE'ye mektup göndererek, 1915 olaylarının Saeima gündemine getirilmesi yönünde yapılan girişimlerin, TBMM tarafından üzüntüyle takip edildiğini belirtmiştir. (24 Nisan 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Tanzanya Millî Günü'nü tebrik etmiştir. (26 Nisan 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, ülkelerinin millî günleri dolayısıyla Güney Afrika Ulusal Meclisi Başkanı Thandi Ruth MODİSE, Güney Afrika Parlamentosu Ulusal Eyaletler Konseyi Başkanı Nkosiyakhe Amos MASONDO, Sierra Leone Meclis Başkanı Abass Chernor BUNDU ile Togo Millî Meclisi Başkanı Yawa Djigbodi TSEGAN'a ayrı ayrı tebrik mektubu göndermiştir. (27 Nisan 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un imzasıyla TBMM Genel Kuruluna sunulan, "*ABD Başkanı Joe BIDEN'in 24 Nisan 2021 tarihli açıklamasının kınanması, reddedilmesi ve yok hükmünde sayılmasına*" dair tezkere oylanmış ve TBMM Kararı olarak kabul edilmiştir. (27 Nisan 2021)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547- 513292

Konu : ABD Başkanı Joe Biden'in 24 Nisan 2021 tarihli açıklamaları

27.04.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GENEL KURULUNA

ABD Başkanı Joe Biden'in 24 Nisan 2021 tarihli açıklamasıyla 1915 Olaylarına ilişkin Ermeni lobilerinin iddialarını içeren tezleri sahiplenmesini, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak esefle ve şiddetle kınıyor, tarihin siyasi saiklerle tahrifinden başka anlam taşımayan bu temelsiz iftiraları en güçlü şekilde reddediyoruz. Tarihi konularda hüküm vermeye hukuken ve ahlaken yetkisi bulunmayan ABD Başkanı'nın yaptığı bu açıklama, nezdimizde yok hükmündedir.

Birinci Dünya Savaşı şartlarında yaşanan, Osmanlı Devleti'nin Türk ve Ermeni halkları için trajik sonuçlar doğuran olaylardan 106 yıl sonra böyle sorumsuz bir açıklamanın yapılmasının sebebi, değişen tarihi belgeler ya da uluslararası hukuk normları değil, bugünün küçük çıkar hesaplarında boğulmuş ABD Yönetimi'nin radikal Ermeni lobilerinin baskısına boyun eğmesidir. Tarihi gerçeklerle bağdaşmayan bu açıklama, halklar arasında yakınlaşmaya hiçbir katkı sağlamayan akıldışı ve sorumsuz bir adımdır.

Türkiye, 1915 Olaylarının bağımsız uzmanlar ve tarihçiler tarafından araştırılmasını savunmuş, bu amaçla 2005 yılında Ortak Tarih Komisyonu kurulmasını önermiş ve arşivlerini tüm dünyaya açmıştır. Türkiye'nin bu kadar açık, kendinden ve tarihinden emin, işbirliğinden yana ve bilimsel gerçeklerin ortaya çıkmasını arzulayan tavrının altında, 1915 Olaylarının gelişim sürecini ve sonuçlarını yakinen bilmesi, uzak ve yakın geçmişinde hiçbir zaman belli bir halka toptan düşmanlık yapmamış olmasının özgeveni vardır. Bu bağlamda, hiçbir politikacının ve hükümetin, tarihinin araştırılmasından kaçınmayan, tam tersine 1915 Olaylarına ilişkin münferiden ya da birlikte yapılacak tüm araştırmaları destekleyen Türkiye'ye söyleyecek sözü olamaz.

"Soykırım", kapsamı son derece belirli, kullanımı çok somut şartlara bağlanmış bir uluslararası hukuk kavramıdır. Açıkça tanımlanmış bir suçlamaya işaret eden bu kavramın tahakkuku, 1948 tarihli Birleşmiş Milletler Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesinde belirtildiği üzere, yalnızca yetkili bir mahkeme tarafından hüküm altına alınabilir. 1915 Olaylarının hukuken soykırım olarak tanımlanabilmesi için gereken şartların hiçbirisi mevcut değildir. Ayrıca, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 2015 ve 2017 tarihli kararları da 1915 Olaylarına tarihi bir tartışmanın ötesinde bir anlam atfetmenin mümkün olmadığını açık ve net bir şekilde ortaya koymuştur. Kaldı ki, sıfatı ve makamı ne olursa olsun, bir siyasetçinin mahkemelerin yetkisinde olan bir hüküm vermeye kalkışması hukuken ve ahlaken büyük bir sorumsuzluk örneğidir.

Bölgemizde kalıcı ve sürdürülebilir barışın sağlanması, halkların refah ve emniyet içinde yaşaması için samimi gayret göstermek gerekirken, Başkan Biden'in 1915 Olayları hakkında yaptığı açıklamanın halkları kutuplaştırmaktan, radikal-aşırı çevrelerin gündemini desteklemekten ve nefret söylemlerini cesaretlendirmekten başka bir amaca hizmet etmeyeceği açıktır.

Bu çerçevede, Başkan Joe Biden'ı, tarihi gerçeklerle bağdaşmayan, milletimizin vicdanını derinden yaralayan bu hatalı açıklamasını değiştirmeye, başta Türk ve Ermeni halkları olmak üzere bölge halkları için barış, istikrar ve güven içinde yaşama çabalarını desteklemeye ve ikili ilişkilerimiz üzerinde kaçınılmaz olarak olumsuz etkiler yapacak bu karardan geri dönmeye davet ediyoruz.

101'inci açılış yıldönümünü gururla idrâk etmekte olduğumuz Türkiye Büyük Millet Meclisi, kimden ve nereden gelirse gelsin aziz milletimize ve ülkemize yönelik her türlü haksız söylem ve davranış karşısında milli onurumuzdan, bağımsızlığımızdan ve her saflaşıyla iftihar ettiğimiz tarihimizden yana tavır almayı sarsılmaz bir azim ve kararlılıkla sürdürecektir.

ABD Başkanı Joe Biden'in 24 Nisan 2021 tarihli açıklamasının kınanması, reddedilmesi ve yok hükmünde sayılmasına dair bu bildirinin oylanarak kabul edilmesi ve alınan kararın Resmi Gazete'de yayımlanması hususunu Genel Kurulum tasvirlerine arz ederim.

Mustafa ŞENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, ülkenin millî günü dolayısıyla Polonya Meclisi (Sejm) Başkanı Elzbieta WITEK ile Polonya Senatosu Başkanı Tomasz GRODZKI'ye ayrı ayrı tebrik mektubu göndermiştir. (3 Mayıs 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliğinin (İSİPAB), TBMM Başkanlığının girişimiyle İsrail'in Filistinli Müslümanlara uyguladığı şiddet ve zulmü kınayan bir bildiri yayımlamıştır. (9 Mayıs 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, İsrail'in Kuzey Gazze'ye yönelik düzenlediği hava saldırısını kınamıştır. (10 Mayıs 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un önerisiyle AK PARTİ, CHP, HDP, MHP ve İYİ Parti'nin TBMM grupları, ortak bildiri yayımlayarak İsrail'in Mescid-i Aksa'ya yönelik saldırılarını kınamıştır. (10 Mayıs 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Asya Parlamenter Asamblesi (APA) Başkanı sıfatıyla bir açıklama yayımlayarak İsrail'in Filistin'e uyguladığı şiddet ve zulmü güçlü şekilde kınamıştır. (12 Mayıs 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Birleşmiş Milletlerin (BM) İsrail ve Filistin'e yönelik çatışmalara son verme ve müzakerelere dönme çağrısının, olumlu olsa da yeterli bir adım olmadığını ifade etmiştir. (16 Mayıs 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, İzlanda Parlamentosu (Althingi) Başkanı Steingrímur SÍGFUSSON'a mektup yazarak, İzlanda Parlamentosuna sunulan, 1915 olaylarını "soykırım" olarak tanımayı

hedefleyen karar tasarısına destek vermemesini talep etmiştir. (17 Mayıs 2021)

- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, ülkenin millî günü dolayısıyla, Kamerun Meclis Başkanı Djibril Cavaye YEGUË ve Senato Başkanı Marcel Niat NJİFENJİ'ye ayrı ayrı tebrik mektubu göndermiştir. (20 Mayıs 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Yemen Temsilciler Meclisi Başkanı Sultan Al-BARAKANİ ve Yemen Şura Konseyi Başkanı Ahmed Obaid bin DHAGER'e mektup yazarak Yemen Millî Günü'nü kutlamıştır. (22 Mayıs 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Gürcistan Millî Günü dolayısıyla Parlamento Başkanı Kakha KUCHAVA'yı kutlamıştır. (26 Mayıs 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Etiyopya Halkın Temsilcileri Meclisi Başkanı Ato Tadesse CHAFO ve Federasyon Meclisi Başkanı Aden FARAH'a, Etiyopya Millî Günü dolayısıyla ayrı ayrı mektup göndermiştir. (28 Mayıs 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Azerbaycan Millî Günü dolayısıyla Azerbaycan Cumhuriyeti Millî Meclis Başkanı Sahibe GAFAROVA'yı kutlamıştır. (28 Mayıs 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Pakistan'ın Sindh eyaletindeki tren kazasında hayatını kaybedenler için taziye mesajı yayımlamıştır. (7 Haziran 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Rusya Federasyonu Federal Meclisi Federasyon Konseyi Başkanı Valentina MATVİYENKO ile Rusya Federasyonu Devlet Duması Başkanı Vyacheslav VOLODİN'e ayrı ayrı mektup göndererek Rusya Federasyonu'nun millî gününü tebrik etmiştir. (12 Haziran 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, 15 Haziran Azerbaycan Millî Kurtuluş Günü için kutlama mesajı yayımlamıştır. (15 Haziran 2021)

- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Karadağ Boşnak Partisi Genel Başkanlığına seçilen Ervin İBRAHİMOVİÇ'i tebrik etmiştir. (8 Temmuz 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Moğolistan Millî Günü dolayısıyla Moğolistan Büyük Kurulu Başkanı Gombojav ZANDANSHATAR'ı kutlamıştır. (11 Temmuz 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, sosyal medya hesabından yayımladığı mesaj ile Srebrenitsa Soykırımı kurbanlarını anmıştır. (11 Temmuz 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Karadağ'ın Millî Günü'nü kutlamıştır. (13 Temmuz 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Kuveyt Ulusal Meclis Başkanlığına yeniden seçilen Marzuk Ali El GANİM'i tebrik etmiştir. (14 Temmuz 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Tunus'un Millî Günü dolayısıyla Tunus Meclis Başkanı Raşid GANNUŞİ'yi tebrik etmiştir. (25 Temmuz 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Tunus'ta seçilmiş parlamentoyu ve milletvekillerini görev yapmaktan meneden kararları anayasal düzene karşı darbe olarak niteleyerek, *"Tunus halkı, anayasal düzene ve hukuka sahip çıkacaktır."* yönünde bir açıklama yayımlamıştır. (26 Temmuz 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Fas'ın Millî Günü dolayısıyla Fas Temsilciler Meclisi Başkanı Habib EL-MALİKİ ve Fas Danışmanlar Meclisi Başkanı Abdelhakim BENCHAMACH'i kutlamıştır. (30 Temmuz 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Endonezya'nın Bağımsızlığının 76. yıl dönümü vesilesiyle bir videomesaj yayımlamıştır. (19 Ağustos 2021)

- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Ukrayna'nın millî günü dolayısıyla Ukrayna Meclis Başkanı Dmytro RAZUMKOV'a kutlama mesajı göndermiştir. (24 Ağustos 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Kırgızistan'ın bağımsızlığını kazanmasının 30. yılını kutlamıştır. (31 Ağustos 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Slovakya'nın millî günü dolayısıyla Slovakya Ulusal Konseyi Başkanı Boris KOLLÁR'a tebrik mektubu göndermiştir. (1 Eylül 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Özbekistan'ın millî günü dolayısıyla Özbekistan Parlamentosu Yasama Meclisi Başkanı Nurdincan M. İSMAİLOV ve Özbekistan Senatosu Başkanı Tanzila NARBAYEVA'ya tebrik mektubu yollamıştır. (1 Eylül 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Vietnam Millî Günü'nü kutlamıştır. (3 Eylül 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Kuzey Makedonya Millî Günü'nü kutlamıştır. (8 Eylül 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Tacikistan Milli Günü'nü kutlamıştır. (9 Eylül 2021)
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Nur-Sultan'da düzenlenen Avrasya Medya Forumu'nun 17. toplantısına, videomesaj göndermiştir. (17 Eylül 2021)

8. TBMM Başkanvekillerinin Yurt Dışı Ziyaretleri

- TBMM Başkanvekili Celal ADAN, beraberinde bir parlamento heyeti ile KKTC Cumhurbaşkanı Ersin TATAR'ın konuğu olarak "KKTC'nin 37. Kuruluş Yıl Dönümü" törenlerine katılmak üzere KKTC'ye resmî bir ziyaret gerçekleştirmiştir. (15 Kasım 2020)

**B. ULUSLARARASI
PARLAMENTER
ASAMBLELERİN
FAALİYETLERİ**

TBMM isimleri aşağıda sunulan 12 uluslararası parlamenter asambleye asıl üye olup bu üyelikleri 27. Dönem 4. Yasama Yılında da devam etmiştir.

- Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi (AİBPA)
- Akdeniz Parlamenter Asamblesi (AKDENİZ-PA)
- Asya Parlamenter Asamblesi (APA)
- Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (AGİTPA)
- Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM)
- Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (EİTPA)
- Güney Doğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi (GDAÜPA)
- İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliği (İSİPAB)
- Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA)
- NATO Parlamenter Asamblesi (NATO PA)
- Parlamentolararası Birlik (PAB)
- Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA)

Bunların yanında, TBMM ile AP arasında kurulmuş olan Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonu (KPK) da faaliyetlerine devam etmektedir. TBMM ayrıca Andean Parlamentosuna (AND Parlamentosu) gözlemci üyedir.

Söz konusu asamblelerin etkinlikleri kapsamında Türk delegasyonları, 266 toplantı, 65 ikili görüşme ve 11 seçim gözlem çalışması olmak üzere 342 faaliyet gerçekleştirmiştir.

**1. Akdeniz İçin
Birlik Parlamenter
Asamblesi (AİBPA)**

AİBPA, 2003 yılında kurulmuştur. Asambleye 42 ülke üyedir. Türkiye, asambleye 2004 yılında üye olmuştur. Türk Delegasyonu 7 üyeden oluşmaktadır.

İstanbul Milletvekili Şamil AYRIM başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Adana Milletvekili Mehmet Şükrü ERDİNÇ, Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet GAYDALI, Bursa milletvekilleri Erkan AYDIN ve Mustafa ESGİN, Kayseri milletvekilleri Çetin ARIK ve İsmail ÖZDEMİR yer almaktadır.

27 Ocak 2021 tarihinde videokonferans ile yapılan AİBPA Başkanlık Divanı Toplantısı'nda AİBPA Türk Delegasyonu Başkanı Şamil AYRIM, Ekonomik ve Mali Konular, Sosyal İşler ve Eğitim Komisyonu Başkanlığına; Adana Milletvekili Mehmet Şükrü ERDİNÇ, Yaşam Seviyesinin Yükseltilmesi, Sivil Toplumlara Değişim ve Kültür Komisyonu başkan yardımcılığına dörder yıllık görev süresi için seçilmişlerdir. Türk Delegasyonu Başkanı Şamil AYRIM, Ekonomi Komisyonu Başkanı sıfatıyla AİBPA Genişletilmiş Başkanlık Divanında yer almaktadır.

AİBPA Ekonomik ve Mali Konular, Sosyal İşler ve Eğitim Komisyonu Başkanlığının Türkiye'de olmasından dolayı 4 yıl boyunca komisyonun toplantıları Türkiye'de yapılacaktır. Ancak COVID-19 salgını nedeniyle söz konusu toplantılar henüz yapılmamıştır.

Bu süreçte, Türk Delegasyonu Başkanı Şamil AYRIM, Ekonomi Komisyonu Başkanı sıfatıyla AİBPA Başkanlık Divanı ve Genişletilmiş Başkanlık Divanı üyelerinin Ankara'da mukim büyükelçilerini ziyaret ederek görüşmeler yapmıştır.

AİBPA çalışmaları kapsamında 4 toplantı ve 5 ikili görüşme olmak üzere aşağıda sunulan 9 faaliyet gerçekleştirilmiştir.

- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 9 Eylül 2020,
- İtalya Büyükelçisi Massimo GAIANI ile ikili görüşme, 15 Ocak 2021, Ankara-Türkiye
- Portekiz Büyükelçisi Jaime Van ZELLER LEITAO ile ikili görüşme, 22 Ocak 2021, Ankara-Türkiye
- Fas Büyükelçisi Mohammed Ali LAZREQ ile ikili görüşme, 25 Ocak 2021, Ankara-Türkiye
- Başkanlık Divanı ve Genişletilmiş Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 27 Ocak 2021

- AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus MEYER-LANDRUT ile ikili görüşme, 25 Mart 2021, Ankara-Türkiye
- İspanya Büyükelçisi Francisco Javier HERGUETO-GARNICA ile ikili görüşme, 2 Haziran 2021, Ankara-Türkiye
- Genişletilmiş Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 16 Haziran 2021
- Siyasi İşler, Güvenlik ve İnsan Hakları Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 14 Temmuz 2021

2. Akdeniz Parlamberter Asamblesi (AKDENİZ-PA)

AKDENİZ-PA, 2006 yılında kurulmuştur. Türkiye, AKDENİZ-PA'nın kurucu üyesidir. Asambleye 34 ülke üyedir. Türkiye Delegasyonu 5 üyeden oluşmaktadır.

Antalya Milletvekili Atay USLU başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Balıkesir milletvekilleri Ensar AYTEKİN ve Mustafa CANBEY, Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet GAYDALI ve Uşak Milletvekili Mehmet ALTAY yer almaktadır.

AKDENİZ-PA bünyesinde aşağıda belirtilen 7 faaliyet gerçekleştirilmiştir.

- AKDENİZ-PA ile Uluslararası Yerel ve Bölgesel Eylem (PLATFORMA) tarafından düzenlenen “Akdeniz Havzasında COVID-19 Salgınının İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklere Etkisi” konulu toplantı (videokonferans), 18 Eylül 2020
- AKDENİZ-PA ve Birleşmiş Milletler Çevre Programı/ Akdeniz Eylem Planı (UNEP/MAP) tarafından ortaklaşa düzenlenen “Akdeniz’de Yeşil Bir Rönesans İçin Bilim-Siyaset İşbirliğinin Güçlendirilmesi” konulu toplantı (videokonferans), 14 Aralık 2020
- AKDENİZ-PA ve Birleşmiş Milletler Terörle Mücadele Ofisi (UNOCT) tarafından ortaklaşa düzenlenen AKDENİZ-PA Terörle Mücadele Özel Parlamberter Komitesi Toplantısı (videokonferans), 15 Şubat 2021
- AKDENİZ-PA ve TÜRKPA tarafından birlikte düzenlenen “Sağlam Bir Ekonomik Toparlanmanın Şekillendirilmesinde Bölgeler Arası İşbirliği” konulu toplantı (videokonferans), 30 Mart 2021

- “COVID-19 Salgını Bağlamında Küresel Zorluklar ve Tehditler: Terörizm ve Şiddet İçeren Aşırılık” konulu parlamenter asamblelerle ortak konferans (videokonferans), 15 Nisan 2021
- AKDENİZ-PA 15. Genel Kurul Toplantısı (videokonferans), 3-4 Haziran 2021
- AKDENİZ-PA, Avrupa-Akdeniz ve Körfez parlamentolarının yaklaşan bölgesel ve uluslararası iklim müzakerelerindeki rolü konulu toplantı (videokonferans), 12 Temmuz 2021

3. Asya Parlamenter Asamblesi (APA)

APA, 1999 yılında Barış İçin Asyalı Parlamentolar Birliği adıyla kurulmuş daha sonra 2006 yılında Asya Parlamenter Asamblesine dönüşmüştür. Asambleye 44 ülke üyedir. TBMM asambleye 2001 yılında resmen üye olmuştur. Türk Delegasyonu 5 üyeden oluşmaktadır.

Ankara Milletvekili Asuman ERDOĞAN başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ağrı Milletvekili Berdan ÖZTÜRK, İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba DURGUT, Kırıkkale Milletvekili Ramazan CAN ve Kırklareli Milletvekili Vecdi GÜNDOĞDU yer almaktadır.

TBMM, APA'nın 14-16 Aralık 2020 ve 6 Nisan 2021 tarihlerinde Başkanlık Divanı toplantılarına (videokonferans) ev sahipliği yapmıştır.

APA çalışmaları kapsamında aşağıda sunulan 7 faaliyet gerçekleştirilmiştir.

- Başkanlık Divanı Toplantısı, 14-16 Aralık 2020, Ankara-Türkiye
- Kadın ve Aile Merkezli Ekonomi Konulu Konferans, 9 Mart 2021, Tahran-İran (hibrit)
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 6 Nisan 2021, Ankara-Türkiye
- Bağımsız Devletler Topluluğu Üye Devletleri Parlamentolar Arası Asamblesinin “COVID-19 Salgını Bağlamında Küresel Zorluklar ve Tehditler: Terörizm ve Aşırı Şiddet” konulu konferansına APA'yı temsilen katılım, 15 Nisan 2021
- Ekonomik ve Sürdürülebilir Kalkınma Daimî Komite Toplantısı (videokonferans), 20 Mayıs 2021, Manama-Bahreyn
- Sosyal ve Kültürel İşler Daimî Komite Toplantısı (videokonferans), 14 Temmuz 2021, Tahran-İran
- Bütçe ve Planlama Daimî Komite Toplantısı (videokonferans), 4 Ağustos 2021, Moskova-Rusya Federasyonu

**4. Avrupa
Güvenlik ve
İşbirliği Teşkilatı
Parlamber
Asamblesi
(AGİTPA)**

AGİTPA, 1991 yılında kurulmuştur. Türkiye, AGİTPA'nın kurucu üyesidir. Asambleye 57 ülke üyedir. Türk Delegasyonu 8 üyeden oluşmaktadır.

Erzurum Milletvekili Selami ALTINOK başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ankara Milletvekili Tekin BİNGÖL, Diyarbakır Milletvekili Hişyar ÖZSOY, Erzurum Milletvekili Kamil AYDIN, Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait KİRAZOĞLU, Kars Milletvekili Ahmet ARSLAN, İstanbul Milletvekili Gürsel TEKİN ve Yozgat Milletvekili Yusuf BAŞER yer almaktadır.

AGİTPA bünyesinde belirli özel amaç ve yetkilere sahip geçici komiteler olarak kurulan ve sadece münhasır davet ile üye olunabilen AGİTPA Terörizmle Mücadele Geçici Komitesinde Erzurum Milletvekili Kamil AYDIN ve AGİTPA Göç Geçici Komitesinde Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait KİRAZOĞLU görev almıştır.

AGİTPA bünyesinde 21 toplantı, 4 seçim gözlemi ve 3 ikili görüşme olmak üzere 28 faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bunlar aşağıda sunulmaktadır:

- AGİTPA Ekonomik İşler, Bilim ve Teknoloji Komitesi Toplantısı (videokonferans), 16 Eylül 2020
- AGİTPA Göç Komitesi Toplantısı (videokonferans), 23 Eylül 2020
- Parlamenter & Gazeteciler: Yolsuzlukla Mücadele Semineri (videokonferans), 14 Ekim 2020
- Daimî Komite Toplantısı (videokonferans), 12 Kasım 2020
- Terörizmle Mücadele Geçici Komitesi Toplantısı (videokonferans), 25 Kasım 2020
- Göç Geçici Komitesi Toplantısı (videokonferans), 17 Aralık 2020
- Kırgızistan Erken Cumhurbaşkanlığı Seçim Gözlemi, 10 Ocak 2021, Bişkek-Kırgızistan
- Terörizmle Mücadele Geçici Komitesi Toplantısı (videokonferans), 18 Şubat 2021
- Göç Geçici Komitesi Toplantısı (videokonferans), 19 Şubat 2021

AGİTPA Kış Genel Kurulu

- AGİTPA Kış Genel Kurulu (videokonferans), 24-25-26 Şubat 2021
- Göç Geçici Komitesi Toplantısı (videokonferans), 5 Mart 2021
- Çatışma Bölgelerinde İnsani Koruma ve İnsan Hakları Toplantısı (videokonferans), 12 Mart 2021
- Bulgaristan Parlamento Seçim Gözlemi, 4 Nisan 2021, Sofya, Kırcaali-Bulgaristan
- Parlamenter Asamblelerle Ortak Konferans: “COVID-19 Salgını Bağlamında Küresel Zorluklar ve Tehditler: Terörizm ve Şiddet İçeren Aşırılık” (videokonferans), 15 Nisan 2021
- Arnavutluk Parlamento Seçim Gözlemi, 25 Nisan 2021, Tiran-Arnavutluk
- Terörizmle Mücadele Komitesi Toplantısı (videokonferans), 18 Mayıs 2021
- Kazakistan Büyükelçisi Abzal SAPARBEKULY’i kabul, 18 Mayıs 2020, Ankara-Türkiye
- Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi (ODIHR) Ortak Toplantısı (videokonferans), 19 Mayıs 2021
- Polonya Büyükelçisi Jakub KUMOC’u kabul, 1 Haziran 2021, Ankara- Türkiye
- Norveç Büyükelçisi, Erling Skjønberg’i kabul, 8 Haziran 2021, Ankara- Türkiye
- Demokrasi, İnsan Hakları ve İnsani Meseleler Komitesi Toplantısı (videokonferans), 30 Haziran 2021
- Ekonomik İşler, Bilim, Teknoloji ve Çevre Komitesi Toplantısı (videokonferans), 1 Temmuz 2021

- Siyasi İşler ve Güvenlik Komitesi Toplantısı (videokonferans), 2 Temmuz 2021
- Daimî Komite Toplantısı, 5 Temmuz 2021, Viyana-Avusturya
- Yaz Genel Kurulu, 6 Temmuz 2021, Hibrit, Viyana- Avusturya
- Moldova Parlamentosu Seçim Gözlemi, 11 Temmuz 2021, Kişinev-Moldova
- Siyasi İşler ve Güvenlik Komitesi Toplantısı (videokonferans), 8 Eylül 2021
- Göç Komitesi Toplantısı (videokonferans), 24 Eylül 2021

5. Avrupa Konseyi Parlamente Medisi (AKPM)

AKPM, 1949 yılında kurulmuştur. Asambleye 47 ülke üyesidir. Türkiye, AKPM'nin kurucu üyesidir. Türk Delegasyonu 18 üyeden oluşmaktadır.

Denizli Milletvekili Ahmet YILDIZ başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ankara milletvekilleri Ahmet Haluk KOÇ, Yıldırım Tuğrul TÜRKEŞ, Antalya Milletvekili Sena Nur ÇELİK, Batman Milletvekili Feleknaş UCA, Diyarbakır milletvekilleri Mehmet Mehdi EKER, Hışyar ÖZSOY, Eskişehir Milletvekili Emine Nur GÜNAY, Erzurum Milletvekili Kamil AYDIN, İstanbul milletvekilleri Ahmet Ünal ÇEVİKÖZ, Cemal ÇETİN, Serap YAŞAR, Yunus EMRE, İzmir Milletvekili Selin SAYEK BÖKE, Konya Milletvekili Ziya ALTUNYALDIZ, Mersin Milletvekili Zeki Hakan SIDALI, Şanlıurfa Milletvekili Halil ÖZŞAVLI ve Yalova Milletvekili Ahmet BÜYÜKGÜMÜŞ yer almaktadır.

Denizli Milletvekili Ahmet YILDIZ, 2021 yılı Ocak ayında AKPM Başkan Yardımcısı olarak seçilmiştir. İzmir Milletvekili Selin SAYEK BÖKE, Sosyalist Grup Siyasi Grubu Başkan Yardımcılığı görevini sürdürmektedir. Konya Milletvekili Ziya ALTUNYALDIZ, Hukuk İşleri ve İnsan Hakları Komisyonunda raportör olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Antalya Milletvekili Sena Nur ÇELİK, Eşitlik ve Ayrımcılığın Önlenmesi Komisyonunda raportörlük yapmaktadır. İzmir Milletvekili Selin SAYEK BÖKE'nin ise Eşitlik ve Sosyal İşler komisyonlarındaki raportörlükleri devam etmektedir.

AKPM Başkanı Rik DAEMS, TBMM Başkanının daveti üzerine 29 - 31 Mart 2021 tarihlerinde ülkemizi ziyaret etmiştir. Söz konusu ziyaret kapsamında konuk Asamble Başkanı; Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN, TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, bazı bakanlar ile TBMM ihtisas komisyonu başkanları ve AKPM Türk Delegasyonu tarafından kabul edilmiştir.

AKPM faaliyetleri çerçevesinde 114 toplantı ve 26 ikili görüşme olmak üzere aşağıda sunulan 140 faaliyet gerçekleştirilmiştir.

5.1. Toplantılar

- Göç Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 7 Eylül 2020
- Siyasi İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 8 Eylül 2020
- Hukuk Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 9 Eylül 2020
- Denetim Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 10 Eylül 2020
- Eşitlik Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 11 Eylül 2020
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 14 Eylül 2020
- Daimî Komisyon Toplantısı (videokonferans), 15 Eylül 2020
- İç Tüzük Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 21 Eylül 2020
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 22 Eylül 2020
- Siyasi Komisyon Toplantısı (videokonferans), 23 Eylül 2020
- Kültür Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 25 Eylül 2020
- Denetim Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 5 Ekim 2020
- Kriz Anlarında Göçmen Gelirlerinin Önemi Konferansı (videokonferans), 5 Ekim 2020

- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 7 Ekim 2020
- Kamu Sağlığı ve Sürdürülebilir Kalkınma Alt Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 7 Ekim 2020
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 9 Ekim 2020
- Daimî Komisyon Toplantısı (videokonferans), 12-13 Ekim 2020
- Hukuk Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 14 Ekim 2020
- İnsan Hakları Alt Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 14 Ekim 2020
- Kültür Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 14 Ekim 2020
- Eşitlik Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 15 Ekim 2020
- Siyasi İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 15 Ekim 2020
- Göç Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 16 Ekim 2020
- Denetim Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 16 Ekim 2020
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 21 Ekim 2020
- Daimî Komisyon Toplantısı (videokonferans), 22-23 Ekim 2020
- Büro Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 23 Ekim 2020
- İç Tüzük Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 3 Kasım 2020
- Kültür Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 6 Kasım 2020
- Göç Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 6 Kasım 2020
- Hukuk Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 9 Kasım 2020
- Eşitlik Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 10 Kasım 2020

- Çocuk Alt Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 10 Kasım 2020
- Denetim Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 13 Kasım 2020
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 19 Kasım 2020
- Daimî Komisyon Toplantısı (videokonferans), 20 Kasım 2020
- Eşitlik Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 27 Kasım 2020
- İç Tüzük Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 30 Kasım 2020
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 1 Aralık 2020
- Göç Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 2 Aralık 2020
- Kültür Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 3-4 Aralık 2020
- Daimî Komisyon Toplantısı (videokonferans), 4 Aralık 2020
- Hukuk Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 8 Aralık 2020
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 9 Aralık 2020
- Siyasi İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 10 Aralık 2020
- Denetim Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 11 Aralık 2020
- Eşitlik Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 14 Aralık 2020
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 21 Aralık 2020
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 18 Ocak 2021
- Hukuk Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 19 Ocak 2021
- Göç Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 21 Ocak 2021
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 22 Ocak 2021
- 2021 Genel Kurul I. Oturumu (videokonferans), 25-28 Ocak 2021, Strazburg-Fransa (hibrit)
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 1 Şubat 2021
- Eşitlik Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 2 Şubat 2021
- Denetim Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 3 Şubat 2021
- Siyasi İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 4 Şubat 2021
- Dış İlişkiler Alt Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 4 Şubat 2021
- Orta Doğu ve Arap Dünyası Alt Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 4 Şubat 2021
- Kültür Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 5 Şubat 2021
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 9 Şubat 2021
- Denetim Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 9 Mart 2021

- Üye Devletler Arası Çatışmalar Alt Komisyon Toplantısı (videokonferans), 9 Mart 2021
- Göç Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 12 Mart 2021
- Kültür Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 12 Mart 2021
- Eğitim, Gençlik ve Spor Alt Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 12 Mart 2021
- Göç Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 12 Mart 2021
- Eşitlik Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 14 Mart 2021
- Engellilik, Çoklu ve Kesişimsel Ayrımcılık Alt Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 14 Mart 2021
- Avrupa Ödülü Alt Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 15 Mart 2021
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 15 Mart 2021
- Dış İlişkiler Alt Komisyonu: Ortak Konferans (videokonferans), 15 Mart 2021
- Denetim Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 15 Mart 2021
- Eşitlik Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 15 Mart 2021
- Cinsiyet Eşitliği Alt Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 15 Mart 2021
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 16 Mart 2021
- Kamu Sağlığı ve Sürdürülebilir Kalkınma Alt Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 16 Mart 2021
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 18 Mart 2021
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 19 Mart 2021
- Hukuk Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 22 Mart 2021

- İnsan Hakları Alt Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 22 Mart 2021
- İç Tüzük Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 25 Mart 2021
- Kültür Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 26 Mart 2021
- Siyasi İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 30 Mart 2021
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 31 Mart 2021
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 16 Nisan 2021
- 2021 Genel Kurul 2. Oturumu (hibrit), 19-22 Nisan 2021, Strazburg-Fransa

AKPM 2021 Genel Kurul 2. Oturumu

- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 26 Nisan 2021
- İç Tüzük Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 27 Nisan 2021
- Siyasi İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 11 Mayıs 2021
- Orta Doğu ve Arap Dünyası Alt Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 11 Mayıs 2021
- Hukuk Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 17 Mayıs 2021
- Eşitlik Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 18 Mayıs 2021
- Denetim Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 19 Mayıs 2021
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 20 Mayıs 2021
- Kültür Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 21 Mayıs 2021

- Göç Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 25 Mayıs 2021
- Büro Toplantısı (videokonferans), 27 Mayıs 2021
- Daimî Komisyon Toplantısı (videokonferans), 28 Mayıs 2021
- İç Tüzük Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 2-3 Haziran 2021
- Hukuk Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 3 Haziran 2021
- Eşitlik Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 17 Haziran 2021
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 17 Haziran 2021
- AKPM Genel Kurulu Haziran Oturumu (hibrit), 20-25 Haziran 2021, Strazburg-Fransa
- Başkanlık Divanı Toplantısı (hibrit), 6 Eylül 2021, Strazburg-Fransa
- Göç Komisyonu Toplantısı (hibrit), 7 Eylül 2021, Strazburg-Fransa
- Diaspora ve Entegrasyon Alt Komisyonu Toplantısı (hibrit), 7 Eylül 2021, Strazburg-Fransa
- İç Tüzük Komisyonu Toplantısı (hibrit), 8 Eylül 2021, Strazburg-Fransa
- Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (hibrit), 9 Eylül 2021, Strazburg-Fransa
- Denetim Komisyonu Toplantısı (hibrit), 13 Eylül 2021, Strazburg-Fransa
- Hukuk Komisyonu Toplantısı (hibrit), 14 Eylül 2021, Strazburg-Fransa
- Eşitlik Komisyonu Toplantısı (hibrit), 15 Eylül 2021, Strazburg-Fransa
- AKPM Başkanlık Divanı Toplantısı (hibrit), 24 Eylül 2021, Strazburg-Fransa
- AKPM Genel Kurulu Sonbahar Oturumu, 27-30 Eylül 2021

5.2. İkili Görüşmeler

- Fransa Delegasyon Başkanı Nicole TRISSE ile görüşme, 26 Ocak 2021, Strazburg-Fransa
- AKPM Meclis Başkanı Rik DAEMS (Belçika) ile görüşme, 26 Ocak 2021, Strazburg-Fransa
- Ukrayna Delegasyon Başkanı Maria MEZENTSEVA ile görüşme, 27 Ocak 2021, Strazburg-Fransa
- Gürcistan Delegasyon Başkanı Kakha KUCHAVA ile görüşme, 27 Ocak 2021, Strazburg-Fransa
- UEL Siyasi Grup Başkanı Tiny KOX (Hollanda) ile görüşme, 27 Ocak 2021, Strazburg-Fransa
- ALDE Siyasi Grup Başkanı Jacques MAIRE (Fransa) ile görüşme, 27 Ocak 2021, Strazburg-Fransa
- İngiltere Delegasyon Başkanı John HOWELL ile görüşme (videokonferans), 28 Ocak 2021
- Rusya Delegasyon Başkanı Petr TOLSTOI ile görüşme, 28 Ocak 2021, Strazburg-Fransa
- AKPM Meclis Başkanı Rik DAEMS (Belçika) ile görüşme, 30 Mart 2021, Ankara-Türkiye
- ALDE Siyasi Grup Başkanı Jacques MAIRE (Fransa) ile görüşme, 19 Nisan 2021, Strazburg-Fransa
- Moldova Delegasyon Başkanı Vlad BATRINCEA ile görüşme, 19 Nisan 2021, Strazburg-Fransa
- Ukrayna Delegasyon Başkanı Maria MEZENTSEVA ile görüşme, 19 Nisan 2021, Strazburg-Fransa
- ALDE Siyasi Grup Başkanı Jacques MAIRE (Fransa) ile görüşme, 20 Nisan 2021, Strazburg-Fransa
- Macaristan Delegasyon Başkanı Zsolt NEMETH ile görüşme, 20 Nisan 2021, Strazburg-Fransa
- Göç Komisyonu Başkanı Pieere Alain FRIDEZ (İsviçre) ile görüşme, 20 Nisan 2021, Strazburg-Fransa
- Avusturya Delegasyon Başkanı Reinhold LOPATKA ile görüşme, 21 Nisan 2021, Strazburg-Fransa
- AKPM Meclis Başkanı Rik DAEMS (Belçika) ile görüşme, 21 Nisan 2021, Strazburg-Fransa
- Avrupa Konseyi (AK) Genel Sekreteri Marija Pejcinovic BURIC (Hırvatistan) ile görüşme, 21 Nisan 2021, Strazburg-Fransa

- Avrupa Halk Partisi (EPP) Grup Başkanı Aleksander POCIEJ (Polonya) ile görüşme, 21 Nisan 2021, Strazburg-Fransa
- Macaristan Büyükelçisi Viktor MATIS ile görüşme (videokonferans), 3 Mayıs 2021
- Ukrayna Delegasyon Başkanı Maria Mezentseva ile görüşme, 8 Haziran 2021, Ankara-Türkiye
- Portekiz Delegasyon Başkanı Pedro Bacelar VASCONCELOS ile görüşme, 21 Haziran 2021, Strazburg-Fransa
- Kosova Meclis Başkanvekili Saranda BOGUJEVCI ile görüşme, 22 Haziran 2021, Strazburg-Fransa
- Yunanistan Delegasyon Başkanı Theodora BAKOYANNIS ile görüşme, 22 Haziran 2021, Strazburg-Fransa
- İtalya Delegasyon Başkanı Marta GRANDA ile görüşme, 23 Haziran 2021, Strazburg-Fransa
- Danimarka Delegasyon Başkanı, Lars Aslan RASMUSSEN ile görüşme, 23 Haziran 2021, Strazburg-Fransa
- EPP Siyasi Grup Başkanı Aleksander POCIEJ (Polonya) ile görüşme, 24 Haziran 2021, Strazburg Fransa

6. Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (EİTPA)

EİTPA, 10-13 Şubat 2013 tarihlerinde Pakistan'ın başkenti İslamabad'da kurulmuştur. Asambleye 6 ülke üyedir. Türkiye, EİTPA'nın kurucu üyesidir. Türk Delegasyonu TBMM Başkanı ile birlikte 5 üyeden oluşmaktadır.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ankara Milletvekili Bülent KUŞOĞLU, İstanbul Milletvekili Erol KATIRCIOĞLU, İzmir Milletvekili Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI ve Niğde Milletvekili Yavuz ERGUN yer almaktadır.

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesinin (EİTPA) 31 Mayıs-2 Haziran tarihleri arasında Pakistan'ın başkenti İslamabad'da gerçekleşen 2. Genel Konferansı'na TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP başkanlığında, EİTPA Türk Grubu üyeleri İzmir Milletvekili Ceyda BÖLÜNMEZ ÇANKIRI, Niğde Milletvekili Yavuz ERGUN, Ankara Milletvekili Bülent KUŞOĞLU katılmıştır.

**7. Güney Doğu
Avrupa İş
Birliği Süreci
Parlamentar
Asamblesi
(GDAÜPA)**

GDAÜPA faaliyetlerine resmî olarak 2014 tarihinde başlamıştır. Asambleye 13 ülke üyedir. TBMM Başkanı başkanlığındaki Türk Delegasyonu 6 üyeden oluşmaktadır.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Gaziantep Milletvekili Derya BAKBAK, İstanbul milletvekilleri Aykut ERDOĞDU ve Erol KATIRCIOĞLU, Konya Milletvekili Orhan ERDEM ve Şanlıurfa Milletvekili Ahmet AKAY yer almaktadır.

Türkiye'nin 3. kez üstlendiği GDAÜPA dönem başkanlığını (Haziran 2020-Temmuz 2021) TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP yürütmektedir. Gaziantep Milletvekili Derya BAKBAK, Asamblenin Adalet, İçişleri ve Güvenlik İş Birliği Genel Komitesinin başkanlığını yürütmektedir.

GDAÜPA faaliyetleri kapsamında aşağıda sunulan 6 toplantı gerçekleştirilmiştir.

- Daimî Komite Toplantısı (videokonferans), 8 Aralık 2020
- Adalet, İçişleri ve Güvenlik İş Birliği Genel Komitesi (videokonferans), 15 Nisan 2021
- Sosyal Kalkınma, Eğitim ve Bilim Genel Komitesi (videokonferans), 12 Haziran 2021,
- Ekonomi, Altyapı ve Enerji Genel Komitesi (videokonferans), 13 Haziran 2021,
- Daimî Komite Toplantısı (videokonferans), 14 Haziran 2021,
- 8. Genel Kurul Toplantısı (hibrit), 21-23 Haziran 2021, Antalya-Türkiye

**8. İslam
İşbirliği Teşkilatı
Parlamento
Birliği (İSİPAB)**

İSİPAB, 1999 yılında kurulmuştur. Türkiye'nin kurucu üyesi olduğu asambleye 54 ülke üyedir. Türk Delegasyonu 5 üyeden oluşmaktadır.

Ardahan Milletvekili Orhan ATALAY başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Adana Milletvekili Ahmet ZENBİLCİ, Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet GAYDALI, Hatay Milletvekili Serkan TOPAL ve Konya Milletvekili Hacı Ahmet ÖZDEMİR yer almaktadır.

İSİPAB çatısı altında 4 toplantı ve 2 ikili görüşme olmak üzere aşağıda sunulan 6 faaliyet gerçekleştirilmiştir.

- “COVID-19’un Yaygınlaşmasının Önlenmesinde Parlamento-ların Rolü” konulu seminer (videokonferans), 19 Ekim 2020
- İSİPAB İcra Komitesi Toplantısı (videokonferans), 7 Aralık 2020
- İSİPAB Genel Sekreteri Mouhamed Khourachi NİASS ile telekonferans, 10 Mart 2021
- İSİPAB Genel Sekreter Yardımcısı Ali Ashgar MOHAMADI ile telekonferans, 15 Mart 2021
- İSİPAB Daimî Filistin Komitesi, 24 Mayıs 2021, Tahran-İran
- İSİPAB Mali Kontrol Komitesi Toplantısı, 5-7 Temmuz 2021, Tahran-İran

9. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamente- r Asamblesi (KEİPA)

KEİPA, 26 Şubat 1993 tarihinde kurulmuştur. Türkiye’nin de kurucu üye olduğu örgütün 12 üyesi vardır. KEİPA Türk Delegasyonu 9 üyeden oluşmaktadır.

Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ankara Milletvekili Ayhan ALTINTAŞ, Artvin Milletvekili Uğur BAYRAKTUTAN, İstanbul Milletvekili Tülay KAYNARCA, Ordu Milletvekili Metin GÜNDOĞDU, Samsun milletvekilleri Ahmet DEMİRCAN ve Kemal ZEYBEK, Siirt Milletvekili Meral DANIŞ BEŞTAŞ ve Sivas Milletvekili Ahmet ÖZYÜREK yer almaktadır.

KEİPA Türk Grubu Başkanı ve Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK, 22 Haziran’da yapılan Genel Kurul’da KEİPA İdari ve Mali İşlerden Sorumlu Başkan Yardımcılığına seçilmiştir.

Ordu Milletvekili Metin GÜNDOĞDU, 2019 yılında seçildiği KEİPA Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanlığı görevini sürdürmektedir.

KEİPA çalışmaları kapsamında 15 toplantı, 2 ikili görüşme ve 2 seçim gözlemi olmak üzere 19 faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bunlar aşağıda sunulmaktadır:

- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 20 Ağustos 2020
- Daimî Komite Toplantısı (videokonferans), 20 Ağustos 2020

- Genel Kurul Toplantısı (videokonferans), 20 Ağustos 2020
- Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 7 Ekim 2020
- Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşleri Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 7 Ekim 2020
- Hukuki ve Siyasi İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 8 Ekim 2020
- Daimî Komisyon ve Genel Kurul toplantıları (videokonferans), 24 Kasım 2020
- KEİPA ve Baltık Denizi Parlamenter Konferansı Daimî Komisyonları Ortak Toplantısı (videokonferans), 2 Aralık 2020
- Delegasyon Başkanı Cemal ÖZTÜRK'ün KEİPA Genel Sekreteri Asaf HAJIYEV'i kabulü, 24 Şubat 2021, Ankara-Türkiye
- KEİPA İçtüzük Çalışma Grubu Toplantısı (videokonferans), 1 Mart 2021
- Ekonomi, Ticaret, Teknoloji ve Çevre İşleri Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 17 Mart 2021
- Bulgaristan Seçim Gözlemi, 4 Nisan 2021, Sofya-Bulgaristan
- Hukuki ve Siyasi İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 7 Nisan 2021
- Kültür, Eğitim ve Sosyal İşler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 7 Nisan 2021
- Daimî Komite Toplantısı (videokonferans), 22 Haziran 2021
- Genel Kurul Toplantısı (videokonferans), 22 Haziran 2021
- Kuzey Makedonya çalışma ziyareti, 8-10 Haziran 2021
- Moldova Seçim Gözlemi, 11 Temmuz 2021, Kişinev-Moldova

**10. NATO
Parlamenter
Asamblesi (NATO PA)**

NATO PA, 1955 yılında kurulmuştur. Asambleye 30 ülke üyedir. Türkiye, NATO PA'nın kurucu üyesidir. Türk Delegasyonu 18 üyeden oluşmaktadır.

Rize Milletvekili Osman Aşkın BAK başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ağrı Milletvekili Berdan ÖZTÜRK, Aksaray Milletvekili Cengiz AYDOĞDU, Ankara Milletvekili Mevlüt KARAKAYA, Denizli Milletvekili Ahmet YILDIZ, Diyarbakır Milletvekili Hişyar ÖZSOY, Erzurum milletvekilleri Kamil AYDIN, Muhammet Naci

CİNİSLİ ve Zehra TAŞKESENLİOĞLU BAN, Eskişehir Milletvekili Utku ÇAKIRÖZER, İstanbul milletvekilleri Ahmet Berat ÇONKAR, İlhan KESİCİ, Nurettin CANIKLI ve Şirin ÜNAL, İzmir Milletvekili Kamil Okyay SINDIR, Kayseri Milletvekili Taner YILDIZ, Kocaeli Milletvekili Fikri IŞIK ve Tekirdağ Milletvekili Faik ÖZTRAK yer almaktadır.

NATO PA Türk Delegasyonu Başkanı, Rize Milletvekili Osman Aşkın BAK'ın 2018 yılında seçildiği NATO PA başkan yardımcılığı görevi Kasım 2020'de sona ermiştir, ancak hâlen NATO PA Başkanlık Divanı üyeliği devam etmektedir. İstanbul Milletvekili Ahmet Berat ÇONKAR'ın Akdeniz ve Orta Doğu Özel Grubu raportörlüğü; Denizli Milletvekili Ahmet YILDIZ'ın Transatlantik İlişkiler Alt Komisyonu raportörlüğü; İzmir Milletvekili Kamil Okyay SINDIR'ın Teknoloji Trendleri ve Güvenlik Alt Komisyonu başkan yardımcılığı; Erzurum Milletvekili Muhammet Naci CİNİSLİ'nin Demokratik Yönetim Alt Komisyonu başkan yardımcılığı görevleri devam etmektedir. 18-23 Kasım 2020 tarihlerinde videokonferans yöntemiyle gerçekleştirilen Yıllık Genel Kurulda Erzurum Milletvekili Zehra TAŞKESENLİOĞLU BAN, Ekonomi ve Güvenlik Komisyonu başkan yardımcılığına; Eskişehir Milletvekili Utku ÇAKIRÖZER, Savunma ve Güvenlik Komisyonu başkan yardımcılığına; Tekirdağ Milletvekili Faik ÖZTRAK, Transatlantik Ekonomik İlişkiler Alt Komisyonu raportörlüğüne seçilmişlerdir.

NATO PA faaliyetleri kapsamında 44 toplantı ve 1 seçim gözlemi olmak üzere 45 faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bunlar aşağıda sunulmaktadır:

- Siyasi Komisyon Toplantısı (videokonferans), 31 Ağustos 2020
- Güvenlik ve Savunma Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 2 Eylül 2020
- Güvenliğin Sivil Boyutu Toplantısı (videokonferans), 9 Eylül 2020
- “Beyaz Rusya” konulu seminer (videokonferans), 14 Eylül 2020
- Ekonomi ve Güvenlik Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 16 Eylül 2020

- Bilim ve Teknoloji Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 17 Eylül 2020
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 24 Eylül 2020
- Daimî Komisyon Toplantısı (videokonferans), 29 Eylül 2020
- NATO Genel Sekreterliği, NATO 2030 Uzmanlar Grubu ve NATO PA Daimî Komisyonu Ortak Toplantısı (videokonferans), 7 Ekim 2020
- “*Dağlık Karabağ Krizi*” konulu seminer (videokonferans), 15 Ekim 2020
- “*NATO 2030*” konulu seminer (videokonferans), 26 Ekim 2020
- “*Kadın, Barış ve Güvenlik*” konulu seminer (videokonferans), 29 Ekim 2020
- Gürcistan Seçim Gözlemi, 29 Ekim-1 Kasım 2020, Tiflis-Gürcistan
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 5 Kasım 2020
- “*Batı Balkanlar*” konulu Rose-Roth Semineri (videokonferans), 12 Kasım 2020
- NATO PA Yıllık Genel Kurulu (videokonferans), 18-23 Kasım 2020
- “*Güney Kafkaslar*” konulu Rose-Roth Semineri (videokonferans), 30 Kasım 2020
- “*Silahların Kontrolünün Geleceği*” konulu seminer (videokonferans), 3 Aralık 2020
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 9 Aralık 2020
- Akdeniz ve Orta Doğu Özel Grubu Toplantısı (videokonferans), 11 Aralık 2020
- “*Askerî İstihbaratın Parlamenter Denetimi*” konulu seminer (videokonferans), 15 Aralık 2020
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 11 Ocak 2021
- OECD Türkiye Ekonomisi Anketi’ne İlişkin OECD Baş Ekonomisti Rauf GÖNENÇ ile İstişare Toplantısı (videokonferans), 2 Şubat 2021
- Parlamenter Transatlantik Forum – 1. Bölüm (videokonferans), 3 Şubat 2021
- Ukrayna NATO Parlamentolar Arası Konsey – Siyasi Komisyon Ortak Toplantısı (videokonferans), 8 Şubat 2021
- OECD Küresel Parlamenter Ağı Toplantısı (videokonferans), 9-10 Şubat 2021
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 26 Şubat 2021

- Savunma ve Güvenlik Komisyonu, Ekonomi ve Güvenlik Komisyonu, Siyasi Komisyon Ortak Toplantısı (videokonferans), 1-2 Mart 2021
- “Orta Doğu ve Kuzey Afrika Bölgesinde 10. Yılında Arap Baharı” semineri (videokonferans), 18 Mart 2021
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 25 Mart 2021
- Parlamenter Transatlantik Forum-2. Bölüm (videokonferans), 26 Mart 2021
- Daimî Komisyon Toplantısı (videokonferans), 29 Mart 2021
- Bilim ve Teknoloji Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 31 Mart 2021
- Gürcistan NATO Parlamentolar Arası Konsey – Siyasi Komisyon Ortak Toplantısı (videokonferans), 9 Nisan 2021
- NATO Ortaklıkları Alt Komisyonu ve Siyasi Geçiş ve Kalkınma Alt Komisyonu Ortak Toplantısı (videokonferans), 12-13 Nisan 2021
- Güvenliğin Sivil Boyutu Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 22 Nisan 2021
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 12 Mayıs 2021
- Bahar Genel Kurulu (videokonferans), 14-17 Mayıs 2021
- NATO PA Demokratik Mukavemet Merkezi Çalışma Grubu (videokonferans), 2 Haziran 2021
- Akdeniz ve Orta Doğu Özel Grubu Toplantısı (videokonferans), 24 Haziran 2021
- “2021 NATO Zirvesi ve Biden’ın Avrupa Ziyareti” konulu özel konferans (videokonferans), 25 Haziran 2021
- “Güney Kafkaslar: Eski İkilemler ve Yeni Güvenlik Sınamaları” konulu Rose Roth Semineri (videokonferans), 28 Haziran 2021
- Bilim ve Teknoloji Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 2 Temmuz 2021
- Başkanlık Divanı Toplantısı (videokonferans), 24 Ağustos 2021
- NATO PA “Barış ve Güvenlikte Kadın Ödülü” Toplantısı (videokonferans), 17 Eylül 2021

11.
Parlamentolararası
Birlik (PAB)

PAB, 1889 yılında kurulmuştur. Asamblenin 179 üye ülkesi ve 13 ortak üyesi bulunmaktadır. Türk Delegasyonu 9 üyeden oluşmaktadır.

İstanbul Milletvekili Ravza KAVAKCI KAN başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Ankara milletvekilleri Arife POLAT DÜZGÜN, Mevlüt KARAKAYA, Murat EMİR ve Zeynep YILDIZ, Diyarbakır Milletvekili Hişyar ÖZSOY, İstanbul milletvekilleri Abdul Ahat ANDİCAN ve Nevzat ŞATIROĞLU ve İzmir Milletvekili Ednan ARSLAN yer almaktadır.

PAB bünyesinde 26 toplantı ve 2 ikili görüşme olmak üzere 28 faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bunlar aşağıda sunulmaktadır:

- “5. Dünya Parlamento Başkanları Toplantısı” (videokonferans, hibrit), 19-20 Ağustos 2020, Viyana-Avusturya
- “COVID-19 ve Demokrasi: Parlamentolar Kurtuluşa Katkı Sağlayabilir mi?” konulu toplantı (hibrit), 15 Eylül 2020, Cenevre-İsviçre
- Olağanüstü Yönetim Konseyi Toplantısı (hibrit), 1-4 Kasım 2020, Cenevre-İsviçre
- “COVID-19 Zamanlarında Genel Sağlık Güvencesi Kapsamı-Parlamentodaki En İyi Uygulamalar ve Zorluklar” konulu toplantı (hibrit), 17 Kasım 2020, Cenevre-İsviçre
- “Siyasette Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması: Neler Faydalı Olur ve Neler Olmaz?” konulu toplantı (hibrit), 25 Kasım 2020, Cenevre-İsviçre
- “Küresel COVID-19 Sonrası Ekonomi: Yoksullukla Mücadeleyi Desteklemek İçin Sürdürülebilir Ticaret Politikaları Geliştirmek” konulu toplantı (hibrit), 3 Aralık 2020, Cenevre-İsviçre
- Yıllık Parlamenter Oturum (hibrit), 17-18 Şubat 2021 , New York-ABD
- “Vatansızlığın Sona Ermesi” konulu toplantı (hibrit), 25 Şubat 2021, Cenevre-İsviçre
- 12Artı Başkanı Arda GERKENS (Hollanda) ile ikili görüşme (videokonferans), 3 Mart 2021
- “COVID-19’un SKH Uygulamasına Etkisi” konulu toplantı (hibrit), 9 Mart 2021, Cenevre-İsviçre

- “Parlamentolar, COVID-19 Toparlanma Stratejilerinin SKH’ler ile Uyumlu Olmasını Nasıl Sağlayabilir?” konulu toplantı (hibrit), 16 Mart 2021, Cenevre-İsviçre
- “COVID-19 Sonrası Bir Dünyada Siyasi Katılımda Cinsiyet Eşitliğine Ulaşmak İçin Ne Gerekir?” konulu toplantı (hibrit), 23 Mart 2021, Cenevre-İsviçre
- PAB Başkanı Duarte PACHECO (Portekiz) ile ikili görüşme (videokonferans), 24 Mart 2021
- “COVID-19 Sonrası Cinsiyete Duyarlı İyileşme Hakkında Parlamentolar Arası Diyalog” konulu toplantı (hibrit), 7 Nisan 2021, New York-ABD
- 12 Artı Grubu Toplantısı (hibrit), 23 Nisan 2021, Hollanda
- 12 Artı Grubu Toplantısı (hibrit), 26 Nisan 2021, Hollanda
- Barış ve Uluslararası Güvenlik Komitesi (hibrit), 26 Nisan 2021, Cenevre
- Sürdürülebilir Kalkınma Komitesi (hibrit), 27 Nisan 2021, Cenevre-İsviçre
- Demokrasi ve İnsan Hakları Komitesi ile BM İşleri Komitesi Ortak Toplantısı (hibrit), 29 Nisan 2021, Cenevre-İsviçre
- Kadın Parlamenterler Forumu (hibrit), 10-12 Mayıs 2021, Cenevre-İsviçre
- Genç Parlamenterler Forumu (hibrit), 14-17 Mayıs 2021, Cenevre-İsviçre
- Barış ve Uluslararası Güvenlik Komitesi (hibrit), 17 Mayıs 2021, Cenevre-İsviçre
- Sürdürülebilir Kalkınma Komitesi (hibrit), 18 Mayıs 2021, Cenevre-İsviçre
- Demokrasi ve İnsan Hakları Komitesi (hibrit), 18 Mayıs 2021, Cenevre-İsviçre
- 12 Artı Grubu Toplantısı (hibrit), 21 Mayıs 2021, Hollanda
- BM-PAB iş birliği ile düzenlenen “En Az Gelişmiş Ülkeler” temalı toplantı (videokonferans), 15 Haziran 2021
- Dünya e-Parlamento Konferansı, (videokonferans), 15 Haziran 2021
- Yüksek Düzeyli Siyasi Forum (videokonferans), 16 Temmuz 2021

**12. Türk Dili
Konuşan Ülkeler
Parlamentar
Asamblesi
(TÜRKPA)**

TÜRKPA, 2008’de kurulmuştur. Asambleye 1’i gözlemci olmak üzere 5 ülke üyedir. Türkiye, TÜRKPA’nın kurucu üyesidir. Başkanlığını TBMM Başkanının yürüttüğü Türk Delegasyonu 9 üyeden oluşmaktadır.

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP başkanlığındaki Türk Delegasyonunda; Bursa Milletvekili Yüksel ÖZKAN, Iğdır Milletvekili Yaşar KARADAĞ, İstanbul milletvekilleri Hüda KAYA ve İsmet UÇMA, Karaman Milletvekili Recep ŞEKER, Kastamonu Milletvekili Hakkı KÖYLÜ, Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER ve Ordu Milletvekili Şenel YEDİYILDIZ yer almaktadır.

İstanbul Milletvekili İsmet UÇMA Hukuk İşleri ve Uluslararası İlişkiler Komisyonu başkanlığı, Karaman Milletvekili Recep ŞEKER ise Çevre ve Doğal Kaynaklar Komisyonu başkan yardımcılığı görevlerini sürdürmektedir. TÜRKPA Üyesi Ülkeler Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonları Ortak Video Konferans Toplantısı, Türkiye ev sahipliğinde, TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Recep AKDAĞ başkanlığında “COVID-19 Bağlamında İş Birliği” gündemi çerçevesinde düzenlenmiştir.

TÜRKPA faaliyetleri çerçevesinde 15 toplantı, 1 ikili görüşme ve 4 seçim gözlemi olmak üzere rapor döneminde 20 faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bunlar aşağıda sunulmaktadır:

- Kırgız Parlamentosu Erken Seçimleri Gözlemi, 4 Ekim 2020, Kırgızistan
- Kazakistan Meclisi Milletvekili Genel Seçim Gözlemi, 10 Ocak 2021, Kazakistan
- Kırgızistan Cumhurbaşkanlığı Seçimleri ve Yönetim Şeklinin Belirlenmesi Referandumu Gözlemi, 10 Ocak 2021, Kırgızistan
- Manas Üniversitesi Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 100. yılı, Türk devletlerinin bağımsızlıklarını kazanmalarının 30. yılı ve 2021 İstiklâl Marşı Yılı vesilesiyle düzenlenen sempozyum (hibrit), 17-18 Mart 2021
- TÜRKPA ve AKDENİZ-PA Ortak Toplantısı (videokonferans): “Sağlam bir Ekonomik Toparlanmanın Şekillendirilmesinde Bölgeler Arası İşbirliği”, 30 Mart 2021
- Kırgız Cumhuriyeti Anayasa Referandumu Seçim Gözlemi, 11 Nisan 2021, Bişkek-Kırgızistan
- Ekonomik İşbirliği Daimî Komisyonu “Elektronik Ticaret Model Kanun Taslağı Çalıştayı” (videokonferans), 15 Nisan 2021
- TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un TÜRKPA Genel Sekreteri Altınbek MAMAYUSPOV’u kabulü, 3 Mayıs 2021, Ankara-Türkiye

- Çevre ve Doğal Kaynaklar Komisyonunun “*Su Kaynakları ve Toprak Yönetimi*” konulu hazırlık toplantısı ve Model Kanun Çalıştayı (videokonferans), 25 Mayıs 2021
- Rusya Federasyonu Uluslararası Ekoloji Kongresi, 27-28 Mayıs 2021, St. Petersburg- Rusya
- TÜRKPA Hukuk İşleri ve Uluslararası İlişkiler Komisyonu Hazırlık Çalıştayı ve Mevzuat Toplantısı (videokonferans), 1 Haziran 2021
- TÜRKPA Sekreteryası Bütçe Denetimi, 8-11 Haziran 2021
- “*Türk Dünyasının Dünü, Bugünü ve Geleceği*” konulu sempozyum, Atatürk Kültür Merkezi ve TÜRKPA Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşunun 100. yılı, Türk devletlerinin bağımsızlıklarını kazanmalarının 30. yılı vesilesiyle düzenlenen sempozyum, 9 Haziran 2021, Bakü – Azerbaycan
- “*Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına Ulaşmada Parlamentolar Arası Küresel İşbirliği*” konulu sempozyum, 23-24 Haziran 2021, Buhara- Özbekistan
- Çevre ve Doğal Kaynaklar Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 20 Eylül, 2021
- Hukuk İşleri ve Uluslararası İlişkiler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 20 Eylül, 2021
- Ekonomik İşbirliği Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 20 Eylül, 2021
- Sosyal, Kültürel ve İnsani Meseleler Komisyonu Toplantısı (videokonferans), 20 Eylül, 2021
- TÜRKPA 10. Genel Kurul Toplantısı, 27-28 Eylül 2021, Türkistan- Kazakistan

13. Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu (KPK)

KPK, Ortaklık Konseyi tarafından, TBMM ve AP arasında 1965'te kurulmuştur. KPK'de TBMM'den ve Avrupa Parlamentosundan 25'er üye yer almaktadır.

Kayseri Milletvekili İsmail Emrah KARAYEL başkanlığındaki Türkiye-AB KPK Türk Delegasyonunda; Adana Milletvekili Ahmet ZENBİLCİ, Balıkesir Milletvekili Fikret ŞAHİN, Batman Milletvekili Feleknaş UCA, Bursa Milletvekili Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU, Gaziantep Milletvekili

İmam Hüseyin FİLİZ, Isparta Milletvekili Aylin CESUR, İstanbul milletvekilleri Ahmet Ünal ÇEVİKÖZ, Arzu ERDEM, Canan KALSIN, Cemal ÇETİN, Halis DALKILIÇ, Özgür KARABAT, Zafer SIRAKAYA ve Zeynel ÖZEN, İzmir Milletvekili Cemal BEKLE, Kırklareli Milletvekili Türabi KAYAN, Konya Milletvekili Selman ÖZBOYACI, Ordu Milletvekili Ergün TAŞCI, Rize Milletvekili Muhammed AVCI, Sakarya Milletvekili Çiğdem ERDOĞAN ATABEK, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Kasım GÜLPINAR ve Uşak Milletvekili Özkan YALIM yer almaktadır.

Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu, iç tüzüğü gereği yılda üç kere toplanmakta olup oturumlar sıra ile Türkiye’de ve Avrupa Parlamentosunun toplandığı şehirlerden birinde yapılmaktadır. Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunun son ortak toplantısı (78. KPK Toplantısı), 19-20 Aralık 2018 tarihlerinde Ankara’da gerçekleşmiştir.

Türkiye-AB KPK TBMM kanadı rapor döneminde 24 ikili görüşme ve 1 konferans olmak üzere aşağıda sunulan 25 faaliyet gerçekleştirmiştir.

- AP Üyesi, Avrupa Muhafazakârlar ve Reformistler Grubu (ECR) Türkiye Gölge Raportörü Witold WASZCZYKOWSKI (Polonya) ile görüşme (videokonferans), 9 Aralık 2020
- AP Üyesi, AP Türkiye Raportörü, Sosyalist ve Demokratların İlerici İttifakı (S&D) Üyesi Nacho SANCHEZ AMOR (İspanya) ile görüşme (videokonferans), 10 Aralık 2020

AP Türkiye Raportörü Nacho SANCHEZ AMOR ile görüşme (videokonferans)

- AP Üyesi, KPK Eş Başkanı, Yeşiller Grubu Üyesi Sergey LAGODINSKY (Almanya) ile görüşme (videokonferans), 10 Aralık 2020
- AP Üyesi, Bağımsız Üye Márton GYÖNGYÖSI (Macaristan) ile görüşme (videokonferans), 15 Aralık 2020
- AP Üyesi, EPP Grubu Üyesi Tomas ZDECHOVSKÝ (Çekya) ile görüşme (videokonferans), 15 Aralık 2020
- AP Üyesi, Avrupa'yı Yenile (RENEW) Grubu Üyesi Javier NART (İspanya) ile görüşme (videokonferans), 16 Aralık 2020
- AP üyeleri, RENEW Üyesi, KPK Eş Başkan Yardımcısı İlhan KÜÇÜK (Bulgaristan) ve Hatice ALİEVA VELİ (Bulgaristan) ile görüşme (videokonferans), 16 Aralık 2020
- Avrupa Parlamentosu AB-Türkiye Dostluk Grubu Genel Sekreteri İpek TEKDEMİR RUPP (Türkiye) ile görüşme (videokonferans), 16 Aralık 2020
- AP Üyesi, Isabel WİSELER-LİMA (Lüksemburg, EPP) ile görüşme (videokonferans), 19 Ocak 2021
- AP Üyesi, Jordi SOLÉ (İspanya, Yeşiller) ile görüşme (videokonferans), 26 Ocak 2021
- AP Üyesi, Dışişleri Komisyonu Başkan Yardımcısı Zeljana ZOVKO (Hırvatistan, EPP) ile görüşme (videokonferans), 27 Ocak 2021
- AP Üyesi, Andrey KOVATCHEV (Bulgaristan, EPP) ile görüşme (videokonferans), 27 Ocak 2021
- AP Üyesi, Malik AZMANI (Hollanda, RENEW) ile görüşme (videokonferans), 28 Ocak 2021
- AP Üyesi, Andrius KUBILIUS (Litvanya, EPP) ile görüşme (videokonferans), 2 Şubat 2021
- AP Üyesi, RENEW Grup Türkiye Gölge Raportörü Hilde VAUTMANS (Hollanda) ile görüşme (videokonferans), 3 Şubat 2021
- AP Üyesi, Bernard GUETTA (Fransa, RENEW) ile görüşme (videokonferans), 11 Şubat 2021
- AP Üyesi, Antonio LÓPEZ-ISTÚRIZ WHITE (İspanya, EPP) ile görüşme (videokonferans), 17 Şubat 2021

- AP Üyesi, EPP Grup Türkiye Gölge Raportörü Gheorghe-Vlad NISTOR (Romanya) ile görüşme (videokonferans), 17 Şubat 2021
- KPK Eş Başkanı İsmail Emrah KARAYEL'in konuşmacı olarak katıldığı, AB Başkanlığı tarafından Avrupa Birliği İletişim Stratejisi (ABİS) kapsamında desteklen "Bruxircle Platformunun 2021 Kış Programı" (hibrit), 23 Şubat 2021, Brüksel-Belçika
- AP Üyesi, Barry ANDREWS (İrlanda, RENEW) ile görüşme (videokonferans), 23 Şubat 2021
- AP Üyesi, Hermann TERTSCH (İspanya, ECR) ile görüşme (videokonferans), 24 Şubat 2021
- AP Üyesi, Ryszard CZARNECKI (Polonya, ECR) ile görüşme (videokonferans), 4 Mart 2021
- AP Üyesi, Eero HEINALUOMA (Finlandiya, S&D) ile görüşme (videokonferans), 16 Mart 2021
- AP Üyesi, Romano STRUGARIU (Romanya, RENEW) ile görüşme (videokonferans), 18 Mart 2021
- KPK AP Kanadı Eş Başkanı, AP Üyesi Sergey LAGODINSKY'nin katılımı ile gerçekleştirilen "Türkiye-AB İlişkileri" konulu KPK TBMM Kanadı İç Toplantısı (videokonferans), 1 Temmuz 2021

14. Andean Parlamentosu (AND Parlamentosu)

AND Parlamentosu, 1979'da kurulmuştur. Asambleye 5 ülke üyesidir. Türkiye, AND Parlamentosunun daveti üzerine 2019'da gözlemci üye olmuştur. Mart 2021'de kurulan Türk Delegasyonunun 3 üyesi bulunmaktadır. İstanbul Milletvekili İffet POLAT başkanlığındaki Türk Delegasyonunda Antalya Milletvekili Tuba VURAL ÇOKAL ve Kocaeli Milletvekili Tahsin TARHAN yer almaktadır.

AND Parlamentosu Türk Grubu Başkanı, İstanbul Milletvekili İffet POLAT, 29 Haziran 2021 tarihinde Kolombiya'da düzenlenen AND Parlamentosu toplantısına çevrim içi olarak katılmıştır.

C. İHTİSAS KOMİSYONLARININ DIŞ İLİŞKİLER FAALİYETLERİ

Parlamentoların yasama ve denetim faaliyetlerinin işleyişinde önemli rol oynayan ihtisas komisyonları, parlamenter diplomaside giderek daha fazla faaliyette bulunmaya başlamıştır. Başta Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu olmak üzere TBMM'deki diğer ihtisas komisyonları da salgın döneminde dış ilişkiler alanındaki çalışmalarını sürdürmüşlerdir.

İhtisas komisyonları tarafından 4. Yasama Yılında 11 toplantı, 46 ikili görüşme ve 6 ziyaret olmak üzere 63 faaliyet gerçekleştirilmiştir.

1. Avrupa Birliği Uyum Komisyonu

Avrupa Birliği Uyum Komisyonu tarafından 3'ü toplantı ve 7'si ikili görüşme olmak üzere 10 faaliyet gerçekleştirilmiştir. Bunlar aşağıda sunulmaktadır:

- Komisyon Başkanı Mehmet Kasım GÜLPINAR'ın Romanya Büyükelçisi Gabriel ŞOPANDĂ'yı kabulü, 22 Ekim 2020, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Mehmet Kasım GÜLPINAR'ın Fransa Büyükelçisi Hervé MAGRO'yu kabulü, 19 Kasım 2020, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Mehmet Kasım GÜLPINAR'ın Avustralya Büyükelçisi Marc INNES-BROWN'u kabulü, 9 Aralık 2020, Ankara-Türkiye
- Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Komisyonu tarafından ortaklaşa olarak düzenlenen "*Parlamentolar ve Demokratik Yenilikler: Değişen Demokrasilere Parlamentoların Kapasitelerini Uyarlamak*" konulu konferans (hibrit), 10 Aralık 2020, Brüksel-Belçika
- AB Başkanlığı tarafından Avrupa Birliği İletişim Stratejisi (ABİS) kapsamında desteklen "*Bruxicle Platformu 2021 Kış Programı*" (hibrit), 23 Şubat 2021, Brüksel-Belçika

- Komisyon Başkanı Mehmet Kasım GÜLPINAR'ın AB Türkiye Delegasyonu Başkanı, Büyükelçi Nikolaus MEYER-LANDRUT'u kabulü, 1 Mart 2021, Ankara-Türkiye
- Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından yürütülen *"İç Güvenlik Sektörünün Sivil Gözetiminin Güçlendirilmesi Projesi III. Aşaması"* kapsamında *"Meclis Gözetim Stratejisi"* (videokonferans), 1 Mart 2021, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Mehmet Kasım GÜLPINAR'ın Slovakya Büyükelçisi Ján PŠENICA'yı kabulü, 17 Mart 2021, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Mehmet Kasım GÜLPINAR'ın Avustralya'nın Ankara Büyükelçisi Marc INNES-BROWN'u kabulü, 9 Haziran 2021, Ankara-Türkiye
- KKTC-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı İzlem GÜRÇAĞ ALTUĞRA ve beraberindeki heyet ile görüşme, 1 Temmuz 2021, Ankara-Türkiye

2. Dışişleri Komisyonu

Dışişleri Komisyonu tarafından rapor döneminde 6'sı ziyaret, 5'i toplantı ve 30'u ikili görüşme olmak üzere aşağıda sunulan 41 faaliyet gerçekleştirilmiştir.

- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Arnavutluk Büyükelçisi Kastriot ROBO'yu kabulü, 6 Ekim 2020, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Rusya Büyükelçisi Aleksei V. ERKHOV'u kabulü, 7 Ekim 2020, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Kosova Büyükelçisi Ilir DUGOLLİ'yi kabulü, 3 Kasım 2020, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Kuveyt Büyükelçisi Ghassan Al-ZAWAWİ'yi kabulü, 11 Kasım 2020, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Kazakistan Büyükelçisi Abzal SAPARBEEKULY'yi kabulü, 12 Kasım 2020, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın İran Büyükelçisi Mohammad FARAZMAND'ı kabulü, 24 Kasım 2020, Ankara-Türkiye

- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Almanya Büyükelçisi Jürgen SCHULZ'u kabulü, 24 Kasım 2020, Ankara-Türkiye
- İtalya Temsilciler Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanı Piero FASSINO ile görüşme (videokonferans), 30 Kasım 2020
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Küba Büyükelçisi Luis Alberto Amorós NUNEZ'i kabulü, 2 Aralık 2020, Ankara-Türkiye
- 6. Akdeniz Diyalogları Konferansları Parlamenter Forumu Toplantısı (videokonferans), 3 Aralık 2020
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Ukrayna Büyükelçisi Andrii SYBIHA'yı kabulü, 10 Aralık 2020, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Etiyopya Büyükelçisi Girma Temesgen BARKESSA'yı kabulü, 23 Aralık 2020, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Almanya Başkonsolosu Johannes REGENBRECHT'i kabulü (videokonferans), 25 Ocak 2021
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Letonya Büyükelçisi Pēteris VAIVARS'ı kabulü, 27 Ocak 2021, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Japonya Büyükelçisi Suzuki KAZUHIRO'yu kabulü, 27 Ocak 2021, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Hollanda Büyükelçisi Marjanne de KWAASTENIET'i kabulü, 28 Ocak 2021, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Çin Büyükelçisi Liu SHAOBIN'i kabulü, 28 Ocak 2021, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Lüksemburg Büyükelçisi Angéle Da CRUZ'u kabulü, 10 Şubat 2021, Ankara-Türkiye

- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Avusturya Büyükelçisi Johannes WIMMER'i kabulü, 16 Şubat 2021, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Macaristan Büyükelçisi Viktor MÁTIS'i kabulü, 16 Şubat 2021, Ankara-Türkiye
- Letonya Parlamentosu Dışişleri Komisyonu üeleriyle toplantı (videokonferans), 2 Mart 2021
- TBMM Dışişleri Komisyonu heyetinin KKTC ziyareti, 4-6 Mart 2021, Lefkoşa-KKTC
- TBMM Dışişleri Komisyonu heyetinin Azerbaycan ziyareti, 9-11 Mart 2021, Bakü-Azerbaycan
- İtalya Cumhuriyet Senatosu Dışişleri ve Göç Komisyonu üeleriyle toplantı (videokonferans), 16 Mart 2021
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Birleşik Krallık Büyükelçisi Dominick CHILCOTT'u kabulü, 17 Mart 2021, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın AB Türkiye Delegasyon Başkanı Büyükelçi Nikolaus MEYER-LANDRUT'u kabulü, 23 Mart 2021, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Sri Lanka Büyükelçisi Mohamed Rizvi HASSEN'i kabulü, 23 Mart 2021, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Slovakya Büyükelçisi Jan PSENICA'yı kabulü, 23 Mart 2021, Ankara-Türkiye
- İtalya Temsilciler Meclisi Dışişleri Komisyonu üeleriyle toplantı (videokonferans), 8 Nisan 2021
- TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanının Almanya ziyareti, 17-20 Mayıs 2021, Berlin-Almanya
- TBMM Dışişleri Komisyonu heyetinin Katar ziyareti, 28 Mayıs-1 Haziran 2021, Doha-Katar
- Macaristan Parlamentosu Dışişleri Komisyonu üeleriyle toplantı, 1 Haziran 2021, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın KKTC Büyükelçisi Kemal KÖPRÜLÜ'yü kabulü, 3 Haziran 2021, Ankara-Türkiye
- TBMM Dışişleri Komisyonu heyetinin Avusturya ziyareti, 6-9 Haziran 2021, Viyana-Avusturya
- TBMM Dışişleri Komisyonu heyetinin ABD ziyareti, 20-26 Haziran 2021 Vaşington-ABD

- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Almanya Büyükelçisi Jürgen SCHULZ'u ziyareti, 29 Haziran 2021, Ankara-Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın ABD Büyükelçisi David M. SATTERFIELD'i kabulü, 1 Temmuz 2021, Ankara-Türkiye
- Senegal-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı ve Benno Bokk Yakaar Meclis Grubu Başkanı Aymerou GNINGUE ve beraberindeki heyetin ülkemizi ziyareti, 5-9 Temmuz 2021
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın KKTC Cumhuriyet Meclisi Hukuk, Siyasi İşler, Dış İlişkiler Komitesi heyetini kabulü, 13-15 Temmuz 2021, Ankara-Türkiye
- Azerbaycan Millî Meclis Dışişleri ve Parlamentolararası İlişkiler Komitesi heyeti ile görüşme, 13-16 Temmuz 2021, Ankara- Türkiye
- Komisyon Başkanı Akif Çağatay KILIÇ'ın Gürcistan Büyükelçisi George JANJAVA'yı kabulü, 15 Eylül 2021, Ankara-Türkiye

3. Diğer Komisyonlar

TBMM'nin 7 farklı ihtisas ve 1 araştırma komisyonu tarafından, 3'ü toplantı ve 9'u ikili görüşme olmak üzere aşağıda sunulan 12 dış ilişkiler faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

- Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu Başkanı Mehmet ALTAY'ın Endonezya Etik Komisyonu Başkanını kabulü, 3 Aralık 2020, Ankara-Türkiye
- Adalet Komisyonu Başkanı Yılmaz TUNÇ'un Pakistan Büyükelçisi Sirus Seccad GAZİ'yi kabulü, 24 Aralık 2020, Ankara-Türkiye
- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Hakan ÇAVUŞOĞLU'nun AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus MEYER-LANDRUT'u kabulü, 16 Şubat 2021, Ankara-Türkiye

- Adalet Komisyonu Başkanı Yılmaz TUNÇ'un AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Nikolaus MEYER-LANDRUT'u kabulü, 16 Şubat 2021, Ankara-Türkiye
- Plan ve Bütçe Komisyonunun Avrupa Parlamenter Haftası ve İstikrar, Ekonomik Koordinasyon ve Yönetişim konulu parlamentolar arası konferansa katılımı (videokonferans), 22 Şubat 2021
- Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Başkanı Emrullah İŞLER'in Azerbaycan Kültür Bakanı Anar KARİMOV'u kabulü, 2 Mart 2021, Ankara-Türkiye
- Tarım, Orman ve Köyışleri Komisyonu Başkanı Yunus KILIÇ'ın Afganistan Tarım Bakanı Anwar AHADI ile görüşmesi, 9 Mart 2021, Ankara-Türkiye
- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun, BM Kadının Statüsü Komisyonu tarafından düzenlenen *"Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Sağlanması ve Tüm Kadın ve Kız Çocuklarının Güçlenmesi İçin Kadınların Kamusal Yaşama ve Karar Alma Süreçlerine Tam ve Etkin Katılımları İçin Şiddetin Ortadan Kaldırılması"* temalı 65. Oturuma katılımı, (videokonferans), 15-26 Mart 2021
- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Hakan ÇAVUŞOĞLU'nun Azerbaycan Ombudsman'ı Sabina ALİYEVA'yı kabulü, 7 Nisan 2021, Ankara-Türkiye
- Dilekçe Komisyonu Başkanı Mihrimah Belma SATIR'ın Azerbaycan Ombudsman'ı Sabina ALİYEVA'yı kabulü, 7 Nisan 2021, Ankara-Türkiye
- Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Belirlenmesi Araştırma Komisyonu Başkanı Öznur ÇALIK'ın, komisyonun çalışmaları kapsamında Almanya, ABD, Avusturya, Belçika, Birleşik Krallık, Çekya, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Kanada, Lüksemburg, Norveç, Yeni Zelanda ve Yunanistan'ın Ankara büyükelçilerini kabulü, 28 Haziran 2021, Ankara- Türkiye
- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Hakan Çavuşoğlu'nun, Pakistan'ın Ankara Büyükelçisini kabulü, 6 Ağustos 2021, Ankara- Türkiye
- Millî Savunma Komisyonu Başkanı İsmet YILMAZ'ın, *"AB Ortak Dış ve Güvenlik Politikası ile AB Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası"* konulu parlamentolar arası konferansa katılımı (videokonferans), 9 Eylül 2021

Ç. PARLAMENTOLAR ARASI DOSTLUK GRUPLARININ DIŞ İLİŞKİLER FAALİYETLERİ

TBMM’de 146 parlamentolar arası dostluk grubu bulunmaktadır. Bu dönemde parlamentolar arası dostluk grupları tarafından aşağıda sunulan 38 faaliyet gerçekleştirilmiştir.

- Türkiye-Sri Lanka Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Ahmet Hamdi ÇAMLİ’nin Sri Lanka Büyükelçisi Mohamed Rızzvi HASSEN’i kabulü, 28 Temmuz 2020, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Letonya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Recep UNCUOĞLU ile mevkidaşı Romans NAUDİNS arasında toplantı (videokonferans), 7 Ekim 2020
- Türkiye-Sudan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Emrullah İŞLER’in Sudanlı öğrencileri kabulü, 13 Ekim 2020, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Türkmenistan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı İbrahim AYDEMİR’in Türkmenistan Büyükelçisi İşankuli AMANLİYEV’i kabulü, 8 Aralık 2020, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Venezuela Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Serkan BAYRAM ve beraberindeki heyetin Venezuela’ya seçim gözlem ziyareti, 4-9 Aralık 2020, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Etiyopya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Mehmet KİRAZOĞLU’nun Etiyopya Büyükelçisi Girma TEMESGEN’i kabulü, 11 Aralık 2020, Ankara-Türkiye

- Türkiye-Şili Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Orhan KIRCALI ile mevkidaşı Jorge Eduardo Sabag VILLALOBOS arasında toplantı (videokonferans), 16 Aralık 2020

Türkiye-Şili Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Toplantısı (videokonferans)

- Türkiye-Belarus Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Selman Oğuzhan ESER'in Belarus Büyükelçisi Victor V. RYBAK'ı kabulü, 23 Aralık 2020, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Malta Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Mustafa Hilmi DÜLGER'in Malta Büyükelçisi Teresa CUTAJAR'ı kabulü, 11 Ocak 2021, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Japonya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Yılmaz TUNÇ'un Japonya Büyükelçisi Kazuhiro SUZUKİ'yi kabulü, 12 Ocak 2021, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Belarus Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Selman Oğuzhan Eser ile mevkidaşı Andrei SAVİNYKH arasında toplantı (videokonferans), 18 Ocak 2021
- Türkiye-Sudan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Emrullah İŞLER'in Sudan Büyükelçisi Adil İbrahim MUSTAFA'yı kabulü, 27 Ocak 2021, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Bosna Hersek Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Refik ÖZEN'in Bosna Hersek Büyükelçisi Adis ALAGİC'i kabulü, 28 Ocak 2021, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Çin Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Ahmet ARSLAN'ın Çin Büyükelçisi Liu SHAOBİN'i kabulü, 17 Şubat 2021, Ankara-Türkiye

- Türkiye-Slovenya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Ceyda ÇETİN ERENLER'in Slovenya Büyükelçisi Primoz SELİGO'yu kabulü, 18 Şubat 2021, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Hırvatistan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı İsmail BİLEN'in Hırvatistan Büyükelçisi Hrvoje CVİTANOVIĆ'i kabulü, 18 Şubat 2021, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Kosova Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Zafer IŞIK'ın Kosova Büyükelçisi Ilir DUGOLLI'yi kabulü, 25 Şubat 2021, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Kore Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Abdullah GÜLER'in Kore Büyükelçisi Won Ik LEE'yi kabulü, 25 Şubat 2021, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Burkina Faso Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Niyazi GÜNEŞ'in Burkina Faso Büyükelçisi Brahim SERE'yi kabulü, 4 Mart 2021, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Afganistan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı İbrahim AYDIN ve Afganistan Tarım, Hayvancılık ve Sulama Bakanı Anwar Ul Hag AHADİ arasında heyetler arası toplantı, 9 Mart 2021, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Endonezya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Adnan GÜNNAR'ın mevkidaşı Muhammad FARHAN'ı kabulü, 30 Mart 2021, Ankara-Türkiye

Türkiye-Endonezya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Toplantısı

- Türkiye-Letonya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Recep UNCUOĞLU ile mevkidaşı Romans NAUDİNS arasında toplantı (videokonferans), 30 Mart 2021
- Türkiye-Afganistan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı İbrahim AYDIN'ın Afganistan Senato Başkan Yardımcısı Mohammad Akbar STANİKZAI ile görüşmesi, 7 Nisan 2021, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Karadağ Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Erol KAVUNCU'nun Karadağ Büyükelçisi Perisa KASTRATOVİC'i kabulü, 7 Nisan 2021, Ankara-Türkiye

Türkiye-Karadağ Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Toplantısı

- Türkiye-Avusturya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Muhammed Fatih TOPRAK'ın Avusturya'yı ziyareti, 16-25 Nisan 2021, Avusturya
- Türkiye-Panama Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Mehmet Habib SOLUK'un Panama Ulusal Meclisi Başkanı Marcos Enique CASTILLERO BARAHONA ve beraberindeki heyet ile görüşmesi, 2 Haziran 2021, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Etiyopya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Mehmet Sait KİRAZOĞLU'nun Etiyopya'nın Ankara Büyükelçisi Adem Mohamed MAHMUD'u kabulü, 2 Haziran 2021, Ankara-Türkiye
- Türkiye-Kazakistan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Mehmet Ali CEVHERİ, Kazakistan-Türkiye Parlamentolar Ara-

sı Dostluk Grubu Başkanı Muhtar YERMAN ve Dostluk Grubu üyelerinin katılımıyla toplantı (videokonferans), 15 Haziran 2021

- Azerbaycan-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Ehliman EMİRASLANOV'un ülkemizi ziyareti, 7-11 Haziran 2021
- Türkiye-KKTC Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Orhan ERDEM ve beraberindeki heyetin KKTC'yi ziyareti, 26-29 Haziran 2021
- KKTC-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı İzlem GÜRÇAĞ ALTUĞRA ve beraberindeki heyetin ülkemizi ziyareti, 30 Haziran-4 Temmuz 2021
- Senegal-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Benno Bokk Yakaar Meclis Grubu Başkanı Aymerou GNINGUE ve beraberindeki heyetin ülkemizi ziyareti, 5-9 Temmuz 2021
- Türkiye-Romanya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Salih CORA'nın, Romanya'nın Büyükelçisi Stefan Alexandru TINCA'yı kabulü, 16 Temmuz 2021
- Türkiye-Çin Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Ahmet ARSLAN'ın, Çin'in Ankara Büyükelçisi Liu SHAOBİN'i kabulü, 30 Temmuz 2021
- Türkiye-Özbekistan Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Osman MESTEN'in, Özbekistan Cumhuriyeti Başbakanlık Müsteşarı Mehriddin HAYRİDDİNOV ve beraberindeki heyeti kabulü, 2 Ağustos 2021
- Türkiye-Uruguay Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Mustafa KENDİRLİ'nin, Uruguay Dışişleri Bakanı Francisco BUSTILLO'yu kabulü, 23 Ağustos 2021
- Türkiye-Rusya Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Murat BAYBATUR'un Rusya Federasyonu Devlet Duması seçimleri münasebetiyle gerçekleştirdiği seçim gözlem ziyareti, 16-20 Eylül 2021, Moskova-Rusya
- Türkiye-Karadağ Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanı Erol KAVUNCU'nun, Karadağ Başbakan Yardımcısı Dritan ABAZOVIÇ ile görüşmesi, 22 Eylül 2021, Ankara-Türkiye

B Ö L Ü M

04

TBMM'NİN
AÇILIŞININ
100. YILI
ETKİNLİKLERİ

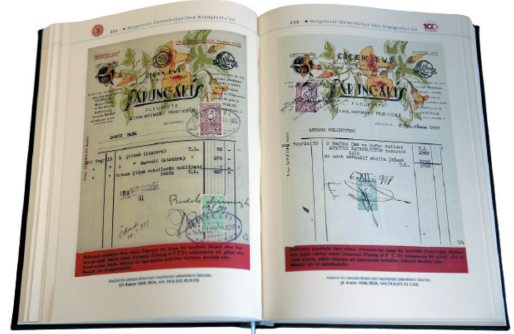
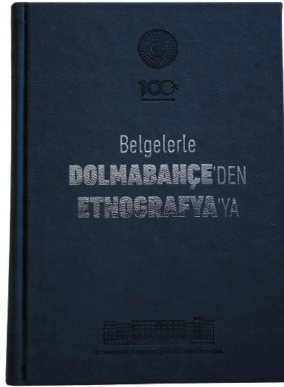
TBMM’NİN AÇILIŞININ 100. YILI ETKİNLİKLERİ

Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılışının 100. yılı dolayısıyla TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un himayelerinde, arşiv belgeleriyle hazırlanan birçok eser literatüre kazandırılmıştır. Hazırlanan kitaplar, TBMM’nin resmî internet sitesinde elektronik kitap olarak araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. Ayrıca TBMM’nin tarihsel sürecine ve gündeme ilişkin konularda sempozyum ve etkinlikler düzenlenmiştir.

A. YAYINLAR

1. Belgelerle Dolmabahçe’den Etnografya’ya

Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK’ün vefatının 82. yıl dönümü münasebetiyle T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığının katkılarıyla hazırlanan “*Belgelerle Dolmabahçe’den Etnografya’ya*” adlı eser 10 Kasım anısına yayımlanmıştır.

2. Kabulünün 100. Yılında 1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu-Belgeler

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Ankara’da açılışından kısa bir süre sonra Genel Kurulda üzerinde durulan en önemli konulardan biri Millî Mücadele’yi yöneten Meclisin hukuki olarak meşruiyetini ilan etmek olmuştur. Bu amaçla ilk Anayasa metnimiz olan Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu’nun çıkarılması çalışmalarına başlan-

mış ve 20 Ocak 1921 tarihinde sözü edilen Anayasa kabul edilmiştir.

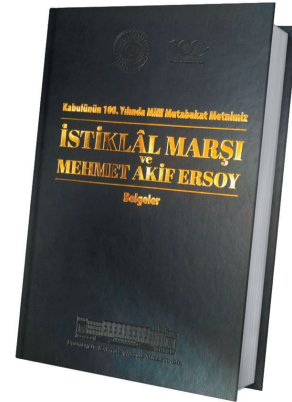
“Kabulünün 100. Yılında 1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu/Belgeler” adlı kitapta; 20 Ocak 1921 tarih ve 85 sayılı *“Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu”*, 1 Nisan 1923 tarih ve 369 sayılı *“Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu’nun Madde-i Müzeyyelesinin İlğasına ve Tecdîd-i İntihabata Dair Heyet-i Umumiye Kararı”* ve son olarak da 29 Ekim 1923 tarih ve 364 sayılı *“Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu’nun Bazı Mevaddının Tavzihan Tadiline Dair Kanun”* dosyalarında yer alan Osmanlıca belgelere yer verilmiştir.

Söz konusu belgelerin tamamı günümüz Türkçesine çevrildikten sonra kanun yapım sürecindeki kronolojik süreç takip edilerek sıraya konulmuştur. Kitap, anayasa tarihi konusunda yapılacak çalışmalarda kaynak olarak kullanılabilecek önemli bir temel eser niteliğindedir.

3. Kabulünün 100. Yılında Millî Mutabakat Metnimiz İstiklâl Marşı ve Mehmet Akif ERSOY-Belgeler

TBMM tarafından 2021 yılının İstiklâl Marşı yılı ilan edilmesi sebebiyle, TBMM arşivinde İstiklâl Marşı ve Mehmet Akif ERSOY’a ait Osmanlıca belgeler günümüz Türkçesine çevrilerek *“Kabulünün 100. Yılında Millî Mutabakat Metnimiz İstiklâl Marşı ve Mehmet Akif ERSOY-Belgeler”* adıyla kitap olarak yayımlanmıştır.

4. Kuruluş Safhasında Belgelerle Türkiye Büyük Millet Meclisi

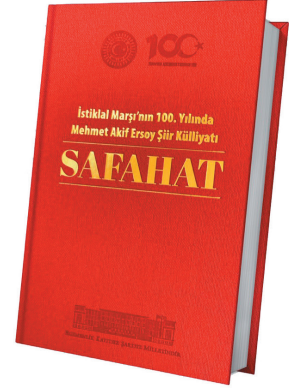
T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığının katkılarıyla Askerî Tarih ve Stratejik Etüt (ATASE) Başkanlığı arşivinden yararlanılarak hazırlanıp basılan “*Kuruluş Safhasında Belgelerle Türkiye Büyük Millet Meclisi*” adlı eser üç bölümden oluşmakta olup içeriğinde ilgili döneme ait orijinal belgeler, bu belgelerin açıklamaları ve fotoğraflar yer almaktadır:

- I. Bölüm: Gazi Meclisin kuruluşu ve 1919-1925 yılları arası faaliyetlerine ilişkin belgeler.
- II. Bölüm: 1919-1923 dönemi fotoğrafları.
- III. Bölüm: 1921-1983 dönemine ait 23 Nisan, bayram ve çocuk konulu belgeler.

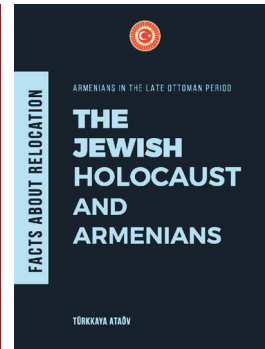
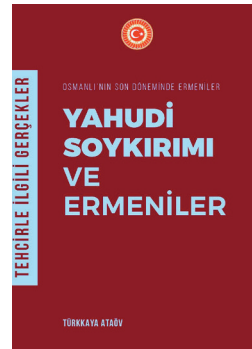
5. Safahat

İstiklâl Marşı'nın kabul edilmesinin 100. yıl dönümü dolayısıyla TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayetlerinde “*İstiklâl Marşı'nın 100. Yılında Mehmet Akif Şiir Külliyyatı-Safahat*” adlı kitabın basımı yapılarak TBMM Kültür, Sanat ve Yayın Kurulu yayınları arasında yerini almıştır.

6. Yahudi Soykırımı ve Ermeniler

“*Osmanlı'nın Son Döneminde Ermeniler*” adlı kitaptan alınan makalelerle Türk-Ermeni ilişkileri hakkında daha dengeli ve gerçekçi bir görüş sunmak için hazırlanan “*Yahudi Soykırımı ve Ermeniler*” adlı kitap, Türkçe ve İngilizce olarak yayımlanmıştır.

7. Osmanlı Devleti Neden Tehcir Uyguladı?

Türk-Ermeni ilişkileri hakkında daha dengeli ve gerçekçi görüş sunmak için hazırlanan kitapta “*Osmanlı’nın Son Döneminde Ermeniler*” adlı kitaptan alınan makaleler yer almaktadır. Kitap, Türkçe ve İngilizce olarak yayımlanmıştır.

8. Ermeni Terörizmi

Şanlıurfa Milletvekili Doç. Dr. Halil ÖZŞAVLI tarafından 3 cilt olarak hazırlanan eserde Türk, İngiliz ve Amerikan arşiv belgeleri ışığında 20. yüzyılın son çeyreğinde Türkiye ve dünyayı hedef alan Ermeni terör örgütleri ASALA ve JCAG incelenmiştir. Arşiv belgelerinin örneklerini de içeren eser, Ermeni terör örgütleri ve onların gerçekleştirdiği saldırılar hakkında bilgileri içermektedir.

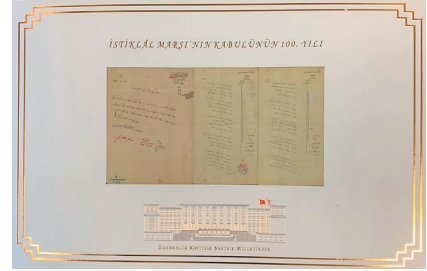

B. İSTİKLÂL MARŞI HATIRA PUL BASIMI

İstiklâl Marşı'nın kabul edilışinin 100. yıl dönümü dolayısıyla, PTT Genel Müdürlüğünün katkılarıyla Anma Pulu ve İlk Gün Zarfı basımı gerçekleştirilmiştir.

Anma Pulu

İlk Gün Zarfı

C. PANEL, SEMPOZYUM VE SERGİLER

1. Türkiye Büyük Millet Meclisinin Açılışının 100. Yılında Millî Egemenlik ve Temsil Uluslararası Sempozyumu

Türk Tarih Kurumunun katkılarıyla Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi tarafından hazırlanan “Türkiye Büyük Millet Meclisinin Açılışının 100. Yılında Millî Egemenlik ve Temsil Uluslararası Sempozyumu”, 4 Aralık 2020 tarihinde TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde TBMM Tören Salonu'nda gerçekleştirilmiştir. Sempozyumun diğer oturumları 5-6 Aralık 2020 tarihlerinde videokonferans yöntemiyle sürdürülmüştür.

2. 1921 Anayasası'nın Kabul Edilişinin 100. Yılı Sempozyumu

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde Ankara Üniversitesi ve Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi tarafından hazırlanan "1921 Anayasası'nın Kabul Edilişinin 100. Yılı Sempozyumu" açılış oturumu 21 Ocak 2021 tarihinde TBMM Tören Salonu'nda gerçekleştirilmiştir. Sempozyumun diğer oturumları 22 - 23 Ocak 2021 tarihleri arasında videokonferans yöntemiyle devam etmiş olup aynı zamanda TBMM resmî internet sitesi üzerinden çevrim içi yayınlanmıştır.

3. Misak-ı Millî Anma Programı

Misak-ı Millî kararlarının kabul edilişinin 101. yıl dönümü dolayısıyla, TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi iş birliğiyle "Bir Asrı Geçen Birikimle Misak-ı Millî'ye Yeniden Bakmak" temasıyla düzenlenen "Misak-ı Millî Anma Programı" 29 Ocak 2021 tarihinde Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Güzel Sanatlar Konferans Salonu'nda (Misak-ı Millî Salonu) gerçekleştirilmiştir.

4. 100. Yıl Perspektifiyle 1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu ve Millî Egemenlik Sempozyumu

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde 1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu'nun kabul edilîşinin 100. yıl dönümü dolayısıyla İstanbul niversitesi tarafından hazırlanan *"100. Yıl Perspektifiyle 1921 Teşkilât-ı Esâsiye Kanunu ve Millî Egemenlik Sempozyumu"*nun açılış oturumu 2 Nisan 2021 tarihinde Millî Saraylar Saray Koleksiyonları Müzesi'nde gerçekleştirilmiştir. Sempozyumun diğerk oturumları 3 Nisan 2021 tarihinde videokonferans yöntemiyle devam etmiş olup aynı zamanda TBMM resmî internet sitesi üzerinden çevrim içi yayınlanmıştır.

5. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Anıtkabir Tabloları Sergisi

TBMM'nin açılışının 100. yıl dönümü etkinlikleri kapsamında, Ankara Hacı Bayram Veli niversitesinin katkılarıyla hazırlanan *"Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Anıtkabir Tabloları Sergisi"* TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde, 24 Aralık 2020 tarihinde TBMM Şeref Holü'nde açılmıştır. Sergide, TBMM ve Anıtkabir koleksiyonunda bulunan 32 eser yer almıştır.

B Ö L Ü M

05

İDARİ TEŞKİLAT
FAALİYETLERİ

İDARİ TEŞKİLAT FAALİYETLERİ

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı; Genel Kurula, Başkanlık Divanına, komisyonlara, siyasi parti gruplarına ve milletvekillerine her türlü teknik bilgi desteği vermekte ve TBMM'nin uluslararası kuruluşlarla ilişkilerinin yürütülmesine katkı sağlamaktadır. Diğer yandan, yasama faaliyetleri kayıt altına alınarak tarihe not düşülmektedir.

Ayrıca, milletvekillerinin özlük, sekreteryaya, tanıtım, halkla ilişkiler, basın ve yayın işleri ile çalışma mekânlarına ilişkin düzenlemeler; milletvekillerinin, personelin ve ziyaretçilerin bilişim teknolojilerine üst düzeyde erişimlerinin sağlanması ve yemek, ikram, temizlik, ulaşım gibi her türlü idari hizmetin yerine getirilmesi, aşağıda yer alan İdari Teşkilat birimlerince sağlanmaktadır:

- Özel Kalem Müdürlüğü
- Hukuk Hizmetleri Başkanlığı
- Dış İlişkiler ve Protokol Başkanlığı
- Strateji Geliştirme Başkanlığı
- Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı
- Bütçe Başkanlığı
- Tutanak Hizmetleri Başkanlığı
- İnsan Kaynakları Başkanlığı
- Destek Hizmetleri Başkanlığı
- İşletme ve Yapım Başkanlığı
- Milletvekili Hizmetleri Başkanlığı
- Araştırma Hizmetleri Başkanlığı
- Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığı
- Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı
- Bilgi İşlem Başkanlığı
- İç Denetim Birimi Başkanlığı

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatınca 27. Dönem 4. Yasama Yılında gerçekleştirilen faaliyetler ve verilen hizmetler aşağıda sunulmaktadır.

A. HUKUK HİZMETLERİ

1. Davalar

Bu dönemde, Kurum lehine ve aleyhine açılan dava sayısı 76 olup davalar devam etmektedir. Bu davalardan 3'ü hitam olmuştur. TBMM tarafından açılan dava sayısı 30'dur. Bunların yanında, Fethullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması (FETÖ/PDY) davaları kapsamında "*suçtan zarar gören*" sıfatıyla müdahil olunan dava sayısı 113'tür.

659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname uyarınca hazine avukatlarınca takibi yapılan dava sayısı 20'dir.

2. Mütalaalar

Bu dönemde, TBMM Başkanlığı ve Genel Sekreterlik makamınca 21 mütalaa istenmiş olup hazırlanan mütalaalar ilgili makamlara sunulmuştur. Ayrıca 3 protokol taslağı ile ilgili hukuki görüş verilmiştir.

B. İÇ DENETİM HİZMETLERİ

27. Dönem 4. Yasama Yılında 2 denetim ve 4 izleme faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Denetim faaliyetleri kapsamında destek hizmetlerinin muhasebe süreci ile lojman tahsis ve yönetim faaliyetleri denetlenmiş olup bulgular birim yöneticileri ile paylaşılarak uzlaşma sağlanmıştır.

İzleme faaliyetleri kapsamında bu dönemde 4 izleme faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Yapılan izleme faaliyetlerinde 44 öneriden 36'sına ilişkin yapılan çalışmalar yeterli bulunmuştur.

C. BÜTÇE VE MUHASEBE FAALİYETLERİ

27. Dönem 4. Yasama Yılında bütçe ve muhasebe faaliyetleri kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar aşağıda sunulmaktadır.

1. Bütçe ve Performans Faaliyetleri

- 2021 yılında Program Bütçe Sistemine geçilmesi çerçevesinde TBMM 2021-2023 Dönemi Kurum Bütçe Teklifi; “Yasama”, “Yönetim ve Destek” ve “Program Dışı Giderler” olmak üzere 3 programa ayrıştırılarak oluşturulmuştur.
- 28 Ekim 2020 tarihli TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu toplantısı için “Bütçe Teklif Kitabı”, “Bütçe Sunum Broşürü”, “2021 Yılı Performans Programı” hazırlanarak basımı yaptırılmış ve “2019 Yılı TBMM İdari Teşkilat Faaliyet Raporu” ile birlikte dağıtımı sağlanmıştır.
- Bütçenin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlamak üzere birimlerin bütçe uygulama sonuçlarını gösterir “Bütçe Gerçekleşme Raporları” aylık olarak ilgili birimlere ve üst yönetime sunulmuştur.
- “Gerçekleşme Durum Raporu ve Kamu Yatırımları Özet Tablosu” ve “Yatırım İzleme ve Değerlendirme Tablosu” üçer aylık dönemler hâlinde hazırlanarak Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile de paylaşılmıştır.
- Birimlerden gelen birim faaliyet raporları konsolide edilerek “2020 Yılı TBMM İdari Teşkilat Faaliyet Raporu” hazırlanmıştır.
- “27. Dönem 2. ve 3. Yasama Yılı Faaliyet Raporu” hazırlanarak basımı gerçekleştirilmiştir.
- 17-18 Mayıs 2021 tarihlerinde videokonferans yöntemiyle, ilgili personele “Program Bütçe Sistemi” eğitimi verilmiştir.

2. Muhasebe ve Kesin Hesap Faaliyetleri

- TBMM’nin yanı sıra Sayıştay Başkanlığı ve Kamu Denetçiliği Kurumunun muhasebe hizmetleri de TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı tarafından yürütülmektedir.
- TBMM, Sayıştay Başkanlığı ile Kamu Denetçiliği Kurumunun ay sonu, yıl sonu ve dönem sonu işlemlerine ilişkin bilgi ve belgeler düzenlenerek mali tablolar hazırlanmış ve ilgili makamlara gönderilmiştir.

- 2020 yıl sonu itibarıyla muhasebe kayıtları ile Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi'nde (KBS) kesin hesap işlemlerine ait kayıtlar karşılaştırılarak gerekli kontroller yapılmış ve Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ile mutabakata varılmıştır. TBMM 2020 Yılı Kesin Hesabı'nın basımı gerçekleştirilerek ilgili Kurumlara gönderilmiştir.
- 17 Mart 2021 tarihinde ilgili personele “*Mali Yönetim Sistemi (MYS)*” eğitimi verilmiştir.
- 18 Mayıs 2021 tarihinde ilgili personele “*Mali Yönetim Sistemi (MYS) KDV Tevkifatı Uygulaması*” ile ilgili eğitim verilmiştir.

Ç. YÖNETİME DESTEK ÇALIŞMALARI VE KONTROL FAALİYETLERİ

1. Stratejik Plan Çalışmaları

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı 2018-2022 Dönemi Stratejik Planı izleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında; performans göstergeleri ölçülerek etkinlik ve sürdürülebilirliğine dair birimlerin görüşleri alınmış ve stratejik hedeflerin gerçekleşme düzeyi belirlenmiştir. Hazırlanan “*2020 Yılı Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Raporu*” üst yönetime sunulmuş ve 23 Mart 2021 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile de paylaşılmıştır. Bununla birlikte mevcut stratejik planın geçerliliği 2022 yılı sonu itibarıyla biteceğinden 2023-2027 Dönemi Stratejik Planı hazırlık çalışmalarına başlanmıştır.

2. Kalite Yönetim Sistemi Çalışmaları

Kalite Yönetim Sistemi kapsamında yapılacak iç tetkikler öncesi “*İç Tetkik Hazırlık Toplantıları*” yapılmıştır. İş ve işlemlerde kolaylık sağlamak ve zamanı verimli kullanmak amacıyla Kalite, Çevre ve Enerji Yönetim Sistemleri iç tetkikleri eş zamanlı olarak gerçekleştirilmiştir.

Kurumsal iş yükünü azaltmak amacıyla Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından entegre yapılan Kalite, Çevre ve

Enerji Yönetim Sistemleri dış tetkikleri, 25-29 Ocak 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Dış tetkikler sonucunda bahsi geçen Yönetim Sistemi belgeleri yenilenmiştir.

Diğer yandan, Kalite Yönetim Sistemi çalışmaları kapsamında aşağıda sunulan 1. Grup Dokümanlar ve 2. Grup Dokümanlar gözden geçirilerek güncellenmiştir.

- Kalite El Kitabı
- Dokümante Edilmiş Bilginin Kontrolü Prosedürü
- Düzeltici Faaliyet Prosedürü
- İç Tetkik Prosedürü
- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu/Yönetimin Gözden Geçirmesi Prosedürü
- İzleme ve Ölçme Cihazlarının Kontrolü Rehberi
- Kurumsal Risk Yönetimi Rehberi
- İç Tetkik Planı
- Kalibrasyon Planı
- İç Tetkik Raporu Formu
- Kalibrasyona Tabi Cihazlar Listesi
- İç Paydaş Analizi ile İç Paydaş İhtiyaç ve Beklenti Listesi

3. İç Kontrol Faaliyetleri

İç Kontrol Sistemi; 5 bileşen, 18 standart ve 79 genel şarttan oluşmakta olup sisteme ilişkin çalışmalar, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (İKSUEP) kapsamında yürütülmektedir.

İKSUEP'in yenilenmesi çalışmaları kapsamında ilk aşamada, birimlere videokonferans yöntemiyle iç kontrol sistemine ilişkin genel bilgi paylaşımında bulunulmuş ve birimlerden mevcut durum analizi çalışması yapmaları istenmiştir. Geri bildirimler, videokonferans toplantıları aracılığıyla paylaşılmıştır. Son aşamada, birimlerden eylem önerileri istenmiş olup İKSUEP'in yenilenmesi süreci devam etmektedir.

Diğer yandan, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu (İKİYK) 19 Ocak 2021 tarihinde toplanmış, toplantıda tüm harcama birimlerinden alınan süreç performans göstergeleri ve risk izleme raporları ile bir önceki yıl alınan kararların izlenmesine yönelik sonuç raporları görüşülmüştür.

4. Ön Mali Kontrol Faaliyetleri

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre 1 milyon TL'yi aşan mal ve hizmet alımları ile 3 milyon TL'yi aşan yapım işlerinin ön mali kontrole tabi tutulması zorunlu kılınırken TBMM tarafından hazırlanan düzenleyici işlemlerle söz konusu limitler düşürülerek ön mali kontrole tabi iş ve işlemlerin sayısı artırılmıştır.

Anılan dönemde, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 17. maddesi kapsamındaki ihale işlem dosyalarının ön mali kontrolü yapılarak yazılı görüş verilmiştir.

D. YASAMA FAALİYETLERİNE TEKNİK DESTEK HİZMETLERİ

27. Dönem 4. Yasama Yılında yasamaya destek hizmetleri kapsamında yürütülen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır.

1. Kanun Teklifi Taslağı Hazırlama ve İnceleme

- Milletvekillerinin talepleri doğrultusunda 33'ü uluslararası anlaşmalara yönelik olmak üzere 295 kanun teklifi taslağı hazırlanmıştır.
- Milletvekilleri tarafından hazırlanmış olan 43 kanun teklifi taslağı TBMM Başkanlığına sunulmadan önce kanun yapım tekniği açısından gözden geçirilmiştir.
- TBMM Başkanlığına sunulan 33 uluslararası anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun teklifi için inceleme raporu, 714 kanun teklifi için ise 19 inceleme raporu ve 695 bilgi formu hazırlanarak kanun yapım tekniğine uygunluk yönünden incelenmiş; ayrıca kanun tekliflerine ait komisyon raporları ile kabul edilen kanunlar ve kararlar yazım ve kanun tekniğine uygunluk açısından gözden geçirilmiştir.

2. Kanun ve Karar Bilgi Sistemi

2014 yılında internet üzerinden erişime açılan Sistem’de; bütün kod kanunlar ile 2004 yılından günümüze kadar kabul edilen kanunların ek bilgilerine ulaşılabilmekte ve kabul edilen her yeni kanun sisteme işlenmektedir. Aynı zamanda geçmişte kabul edilen kanunlara yönelik çalışmalar da tamamlanmış olup 1920 yılına kadar olan kanunların belli bilgilerine ve metinlerine, verilen linklerden ulaşılabilir.

2004 yılından sonra kabul edilen yürürlükteki kanunların anlaşılması ve yorumlanmasına yardımcı kaynak niteliğindeki genel ve madde gerekçeleri, komisyon raporu, Genel Kurul görüşme tutanakları, değişiklik önergeleri, görüşmelerdeki soru-cevap işleminde sorulan sorular ile verilen cevaplar madde bazında erişime açılmıştır. Sistem madde bazlı olarak hazırlandığı için temel kanun olarak görüşülen işlerde önerge bilgileri hariç tüm veriler kanun başlığına işlenmek zorunda kalınmaktadır.

Sistem’de, Türkiye Büyük Millet Meclisi karar metinlerinin girilmesi yoluyla parlamento kararlarına da dışarıdan erişim sağlanmaktadır. Birbiriyle ilişkili kararlar ise aynı ekranda görüntülenebilmektedir.

Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile bunların değişiklikleri, kanunlardaki oran ve yüzdelerde değişiklik yapan ilgili Cumhurbaşkanlığı Kararları ve 2020 yılı sonrasına ait Anayasa Mahkemesi iptal kararlarının da Sistem’e işleme çalışmaları tamamlanmış ve internet ortamında kullanıma açılmıştır.

Sistem vasıtasıyla milletvekilleri, sivil toplum kuruluşları, mahkemeler ve hukuk büroları ile akademisyen ve vatandaşların kanunların detaylarına ilişkin talepleri karşılanmaktadır.

3. Yasama Bülteni

Yıllık bir yayın olan Yasama Bülteni, TBMM’deki yasama ve denetim uygulamalarını takip ederek bu alanda bilgi birikimi oluşturmayı amaçlamaktadır.

Bülten’de, TBMM Genel Kurulundaki usul tartışmaları ile Başkanlık tutumlarına, yasama uzmanlarınca hazırlanan mütalaalara (bilgi derlemeleri, araştırmalar, istatistikler, bilgi notları) ve yasama alanını ilgilendiren haber ve söyleşilere yer verilmektedir.

27. Dönem 4. Yasama Yılında Yasama Bülteni’nin 5. sayısı bastırılıp dağıtılmıştır.

4. Yasama Bilgilendirme Eğitimleri

Sivil toplum kuruluşu üyeleri, üniversite öğrencileri, milletvekili danışman ve sekreterleri ile ülkemize ziyarette bulunan yabancı ülke parlamento çalışanlarına, Anayasa ve İçtüzük çerçevesinde yasama ve denetim faaliyetlerine ilişkin sunumlar yapılmaktadır.

Bu kapsamda 27. Dönem 4. Yasama Yılı içerisinde 2 yasama bilgilendirme sunumu gerçekleştirilmiştir.

E. TUTANAK HİZMETLERİ

1. Genel Kurul Çalışmaları

27. Dönem 4. Yasama Yılında TBMM Genel Kurulunda 105 birleşim ve 488 oturum gerçekleştirilmiştir. Bu süre zarfında, 801 saat 33 dakika çalışma yapılmış ve bu çalışmalara ilişkin 33.953 sayfa tutanak tutulmuştur.

2. İhtisas ve Araştırma Komisyonları Çalışmaları

Bu dönemde ihtisas komisyonları ve Meclis araştırması komisyonlarında 1.054 saat 6 dakika çalışılmış, bu çalışmalarda 31.506 sayfa tutanak tutulmuştur.

3. Diğer Tutanak Hizmetleri

Tutanak Hizmetleri kapsamında; TBMM Başkanının kabul-leri ve basın toplantısı, Başkanlık Divanı, Danışma Kurulu ve diğer görevlerde 120 saat 41 dakika çalışma gerçekleştirilmiş ve 1.944 sayfa tutanak tutulmuştur.

TBMM Genel Kurulu, komisyon çalışmaları ve diğer görevler kapsamında 1.976 saat 20 dakika çalışılmış ve 67.403 sayfa tutanak tutulmuştur.

8.219'u Genel Kurul, 7.883'ü komisyon çalışmalarında olmak üzere 16.102 sayfa tutanak milletvekillerine e-posta ile gönderilmiştir.

4. e-Kitap Hizmeti

Her yasama yılı sonunda, milletvekili konuşmaları, e-Kitap hâline getirilerek taşınabilir bellekle kendilerine takdim edilmektedir. Bu doğrultuda geçen yasama yılı sonunda milletvekillerine 588 e-Kitap verilmiş olup 4. Yasama Yılında da 584 e-Kitabın hazırlık çalışmalarına devam edilmektedir.

**F. İNSAN KAYNAKLARI
FAALİYETLERİ****1. Personele
İlişkin Faaliyetler**

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında İlk Defa Göreve Başlayacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Yönetmelik hükümleri doğrultusunda personel alınması amacıyla sınav açılmış ve başvurular e-Devlet uygulaması üzerinden elektronik ortamda alınmış olup sözlü veya uygulama sınav sonuçlarına göre 265 personel göreve başlatılmıştır.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Büyük Ölçekli Bilgi İşlem Birimlerinde Sözleşmeli Bilişim Personeli İstihdamına İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik'in 8. maddesi uyarınca gerçekleştirilen sınav sonucunda 5'i kurum içi pozisyon değişikliği olmak üzere 13 sözleşmeli bilişim personeli göreve başlatılmıştır.

"Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Geçici 43'üncü Maddesi Uyarınca Anılan Kanunun 4'üncü Maddesinin (B) Fıkrası Kapsamında Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar" doğrultusunda 250 personelin pozisyonu eğitim durumlarına uygun olarak değiştirilmiştir.

Milletvekillerinden ve siyasi parti grup başkanlıklarından gelen talepler doğrultusunda milletvekili danışmanı, komisyon personeli, divan personeli vb. pozisyonlarda görev yapacak personelin özlük işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Sürekli işçiler arasındaki ücret dengesizliklerinin giderilmesi amacıyla sürekli işçi ücretleri, TBMM Başkanlık Makamının Onayı ile 1 Kasım 2020 tarihinden geçerli olmak üzere yeniden düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme kapsamında; günlük yevmiyesi en düşük işçilerden başlanılarak %1,10 ile %54,90 arasında maaş artışı yapılarak 819 işçinin ücretleri eşitlenmiştir.

İlerleyen süreçte, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı ile Büro, Eğitim, Güzel Sanatlar, Ticaret ve Kooperatif İşçileri Sendikası arasında 1 Kasım 2020- 31 Aralık 2022 tarihlerini kapsayan “İşletme Toplu İş Sözleşmesi” imzalanmıştır. Söz konusu sözleşmeyle işçilerin günlük yevmiyelerinde; 2021 yılı 1. ve 2. dönemleri için %17,49 - %8,58 oranları arasında, 2022 yılı 1. ve 2. dönemleri için ise %13,92 - %7,38 oranları arasında artış yapılmıştır.

Diğer yandan fiilen çalışılan günler için ödenen yemek ve yol yardımlarına yönelik yapılan düzenleme ile yıllık izin, doğum izni, ölüm izni, idari izin, bayram tatili gibi çalışılmayan günlerde de bu yardımlardan faydalanmaları sağlanmıştır.

2. Eğitim Faaliyetleri

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı Eğitim Planı doğrultusunda, 27. Dönem 4. Yasama Yılında 20 eğitim programı düzenlenmiştir.

Bu eğitimlere 1.039 çalışan katılmıştır. Eğitim faaliyetlerine ilişkin yapılan anketlerde memnuniyet düzeyi %89,4 olup eğitim programlarının geneline ilişkin memnuniyet düzeyi ise %86,8 olarak ölçülmüştür.

2.1. Yasama Bilgilendirme Eğitimleri

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı eğitim faaliyetleri kapsamında; Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığının talebi üzerine 2021 yılında göreve başlayan iletişim uzman yardımcıları için videokonferans yoluyla, “TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatının Tanıtımı ile Yasamaya İlişkin Genel Kavramları” içeren bir eğitim düzenlemiştir.

2.2. Yönetim Sistemleri Eğitimleri

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatında Kalite, Çevre, Enerji ve Gıda Güvenliği Yönetim Sistemleri uygulanmaktadır. Bu faaliyetlerde görev alan personel için anılan dönemde aşağıdaki eğitimler verilmiştir:

- TS EN ISO 22000:2018 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi Temel Eğitimi, Dokümantasyon Eğitimi ve İç Tetkik Eğitimi
- TS EN ISO 50001:2018 Enerji Yönetimi Sistemi Temel Eğitimi ve İç Tetkik Eğitimi
- TS EN ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi Temel Eğitimi, Dokümantasyon Eğitimi ve İç Tetkik Eğitimi
- TS EN ISO 9001:2018 Kalite Yönetim Sistemi Temel Eğitimi ve İç Tetkik Eğitimi

2.3. Akademik Yazım ve Araştırma Teknikleri Eğitimi

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı 2021 yılı eğitim faaliyetleri kapsamında, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı birimlerinde yasama uzman yardımcısı olarak görev yapan personel için “Akademik Yazım ve Araştırma Teknikleri Eğitimi” gerçekleştirilmiştir.

2.4. Destek Personeli Eğitimleri

Gıda ve temizlik alanında görev yapan personelin bilgilerinin güncellenmesi, eksikliklerinin giderilmesi ve motivasyonlarının artırılmasını sağlamak üzere “Hijyen Eğitimi”, “İş Hayatında İletişim Eğitimi” ve “Yiyecek ve İçecek Servisi Eğitimi” düzenlenmiştir. Ankara ve İstanbul’da görev yapan personel için düzenlenen eğitimler gruplar hâlinde yıl sonuna kadar devam edecektir.

Hijyen Eğitimi

2.5. Elektrik Kuvvetli Akım Tesislerinde (EKAT) Çalışma İzin Belgesi Eğitimi

TBMM’de çalışan teknik personelin mesleki bilgi ve becerilerini tazelemek ve çalışma yetki belgesi almalarını sağlamak amacıyla TEDAŞ Genel Müdürlüğü ile iş birliği hâlinde “EKAT Çalışma İzin Belgesi Eğitimi” düzenlenmiştir.

2.6. Oryantasyon ve Temel Eğitim Programları

TBMM İdari Teşkilatı kadrolarında göreve başlayan 392 personel için “Oryantasyon ve Temel Eğitim Programı” düzenlenmiştir.

Oryantasyon ve Temel Eğitim Programı

TBMM’de göreve başlayan itfaiye personeli için Ankara Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığı iş birliğiyle “Temel Yangın Eğitimi” düzenlenmiştir.

2.7. Çocuk, Yetişkin, Engelli, Yaşlı ve Dezavantajlı Gruplar ile İletişim Eğitimi

TBMM'yi ziyarete gelen yerli ve yabancı misafirlerin karşılanmasında ortaya çıkan iletişim problemlerini en aza indirmek, farklı gruplarla iletişim yöntemleri hakkında personelin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesini sağlamak amacıyla ilgili personel için Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile iş birliği hâlinde “Çocuk, Yetişkin, Engelli, Yaşlı ve Dezavantajlı Gruplar ile İletişim Eğitimi” düzenlenmiştir.

3. Rapor Değerlendirme Kurulu

TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı birimlerinde görev yapan personelin sağlık sorunlarına bağlı görev ya da görev yeri değişikliğine ilişkin taleplerini değerlendirmek üzere kurulan Rapor Değerlendirme Kurulu, anılan dönemde 2 toplantı gerçekleştirmiş olup 32 personelin durumu değerlendirilerek karara bağlanmıştır.

4. İş Sağlığı ve Güvenliği

İşyeri Sağlık ve Güvenliği faaliyetleri kapsamında, anılan dönemde yürütülen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır:

- 100. Yıl Bahçe Lokantası'nın iş sağlığı ve güvenliği risk değerlendirmesi yapılmış olup tespit ve öneriler rapor hâlinde düzenlenerek ilgili birimlere gönderilmiştir.
- Lokantalarda ve Basımevinde kullanılan kimyasal maddelerin malzeme güvenlik bilgi formları incelenerek kullanılması gereken kişisel koruyucu donanımlar ile işaret levhaları belirlenmiş ve ilgili birimlere gönderilmiştir.
- Sürekli işçi kadrosunda görev yapan personelin sağlık muayeneleri yapılmıştır.
- Acil Durum Planı'nda COVID-19 salgınına yönelik güncelleme yapılmış; iş sağlığı ve güvenliği yıllık değerlendirme raporu ve 2021 yılı çalışma planı hazırlanmıştır.

G. DESTEK HİZMETLERİ

1. Genel Hizmetler

27. Dönem 4. Yasama Yılında, destek hizmetleri kapsamında Ankara, İstanbul ve Yalova'da; milletvekillerinin ve personelin Genel Kurul ve büro destek hizmetleri, evrak ve posta dağıtım hizmetleri, yemek ve diğer ikram hizmetleri, tören-protokol hizmetleri, ulaşım hizmetleri, sivil savunma ve seferberlik hizmetleri, temizlik işleri, lojman tahsis işlemleri, berber, kuaför, lostra, çamaşırhane, terzihane, taşıma hizmetleri ve ilaçlama faaliyetleri ile sosyal tesislerin sevk ve idare hizmetleri yerine getirilmiştir.

2. Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi Çalışmaları

TSE EN ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi çalışmaları kapsamında;

- 2-13 Kasım 2020 tarihleri arasında iç tetkikler yapılmıştır.
- TSE tarafından 3-6 Ağustos 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilen dış tetkikler neticesinde Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi'nin 2018 versiyonuna geçilerek belge yenilenmiştir.

Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi TSE Dış Tetkikleri

3. TBMM Başkanlığı Kreş, Gündüz Bakımevi ve Anaokulu

2-6 yaş grubunda 132 çocuğa kreş hizmeti verilmiştir. Kreş hizmetleri kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır:

Kreşe yeni başlayan 61 çocuğun kreşe uyumu ve oryantasyonu için gerekli çalışmalar yürütülmüştür. Ayrıca rutin eğitsel faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

- Çocuk gelişimi uzmanlarınca çocuklara ve ailelerine rehberlik ve danışmanlık hizmeti sunulmuştur. Periyodik olarak veli toplantıları gerçekleştirilmiştir.
- TSE 22000:2018 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi çalışmaları kapsamında; kreş binasında yer alan mutfak ve yemek salonunda periyodik olarak ilaçlama, yüzey ve ortam testleri, yemek ve su analizleri ile görevli personelin sağlık kontrolleri yapılmıştır.
- Hijyen ve enfeksiyonu önlemek amacıyla periyodik olarak personel bilgilendirme toplantıları yapılmıştır.

4. Misafirhaneler

4.1. Florya Sosyal Tesisi

30 oda kapasiteyle konaklama hizmetlerine devam etmekte olan tesiste, COVID-19 salgını nedeniyle sadece konaklama yapan misafirlere restoran hizmeti verilmiştir.

4.2. TBMM Yıldız Konukevi

28 Eylül 2020 tarihinde tadilata alınan tesis, 17 Mayıs 2021 itibarıyla tadilatı tamamlanarak 39 oda kapasiteyle hizmete açılmıştır.

4.3. Beşiktaş Personel Misafirhanesi

26 oda kapasiteyle hizmetlerine devam edilen tesiste, COVID-19 salgını sebebiyle sağlık personelinin konaklamasına imkân sağlanmıştır.

4.4. Filizi Köşk Sera Restoran

COVID-19 salgınının seyrine göre belli dönemlerde hizmetlerine ara verilen tesiste protokol yemeği, resepsiyon ve kokteyl hizmetleri sunulmuştur.

4.5. Yalova Sosyal Tesisi

Aralık 2020'ye kadar 26 oda kapasiteyle hizmet sunulan tesisin faaliyetlerine; COVID-19 salgını sebebiyle 2 Aralık 2020 tarihinden itibaren ara verilmiş olup 1 Haziran 2021 tarihinde tekrar hizmete açılmıştır.

5. TBMM Sanat Atölyesi

Hâlen malzeme temini ve yapılanma aşaması devam eden TBMM Sanat Atölyesi çalışmalarına başlamıştır. Atölyede; yönetici, şef, mühendis, restoratör, el dekorcu, kalemkâr, koruma memuru gibi farklı statü ve unvanda 24 kişi görev yapmaktadır. Kendine özgü tasarımlarıyla atölyede üretilen ürünler, TBMM Ziyaretçi Kabul Binası Hediyelik Eşya Satış Mağazası'nda satışa sunulmaktadır.

Ğ. İŞLETME, YAPIM VE BAKIM-ONARIM ÇALIŞMALARI

1. Tamamlanan Faaliyet ve Projeler

1.1. Ankara'da Yapılan Çalışmalar

1.1.1. TBMM Genel Kurul Salonu Tadilat ve Onarımı

- Genel Kurul Salonu tadilatı için Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı ile 10 Mart 2020 tarihinde Protokol imzalanmıştır.
- Bu kapsamda Genel Kurul Salonunda; milletvekili sıralarının cila ve boya işleri, halıların yenilenmesi, hatip kürsüsünün hidrolik hâle getirilmesi, komisyon sıralarının yenilenmesi, duvar ve tavan yüzeylerin özel akustik boya ile boyanması ve reji odası arkasına sistem odasının tadilatı işlemleri yapılmıştır.

- Salonun kamera ve ses sistemleri ile elektronik oylama, yoklama ve seslendirme sistemlerinin yenileme çalışmaları da tamamlanmıştır.

Yapım Aşaması

Genel Kurul Salonu

1.1.2. Teras Kafeterya

Milletvekilleri, personel ve ziyaretçilerin hizmetine sunulmak üzere Halkla İlişkiler Binası 5. katında bulunan yaklaşık 700 m²'lik teras alan -açılır/kapanır cam ve örtü mekanizmalı- kapatılarak kafeterya olarak düzenlenmiştir.

1.1.3. 100.Yıl Bahçe Lokantası Terasları

Anılan dönemde 100. Yıl Bahçe Lokantası'nda yapılan çalışmalar aşağıda sunulmaktadır:

- Milletvekili yemek salonu terasına tente ve otomatik açılır kapanır cam sistemi yapılmıştır.

- Personel yemek salonu terasını, güneş ve yağmurdan korumak için açılır kapanır tente sistemi yapılarak hizmete açılmıştır.

1.1.4. Havuz Yalıtım ve Onarım Çalışmaları

Bu dönemde, TBMM'nin kullanım alanlarında bulunan havuzlara ilişkin yapılan çalışmalar aşağıda sunulmaktadır:

- TBMM kulis bahçelerinde bulunan 2 havuzun yalıtımı yapılarak tesisat ve seramikleri yenilenmiştir.

Kulis Bahçelerindeki Havuzların Yeni Hâli

- TBMM Camisi arkasındaki havuzun yalıtımı yapılmış, tesisatı ve seramikleri yenilenmiştir.
- TBMM Eğitim ve Sosyal Tesisleri süs havuzu tadilat ve onarımı yapılmıştır.

*Cami Arkasındaki Havuzun
Yeni Hâli*

*TBMM Eğitim ve Sosyal Tesisleri
Süs Havuzunun Yeni Hâli*

1.1.5. Spor Tesisi Bakım ve Onarım Çalışmaları

Bu dönemde gerçekleştirilen diğer onarım çalışmaları aşağıda sunulmaktadır:

- Tenis kortlarının;
 - Kenarlarında biriken yağmur sularını tahliye amacıyla 8 kompozit ızgara konulmuş, açılır kayar kapı sistemlerinin altındaki paslanmış demir oluklar sökülüp yenileri ile değiştirilmiştir.
 - Taşıyıcı profil ayaklarından çürüyen demir aksamlar yeni profiller ile güçlendirilmiştir.

- Tenis kortu üzerindeki mevcut brandalardan yırtılmış ve yıpranmış olanlar sökülüp bölgesel onarım yapılmıştır.

Eski Hâli

Yeni Hâli

- Spor tesisinin etrafında yıpranmış ve tahrip olmuş duvarların sıva ve boya onarımları yapılmıştır.

Eski Hâli

Yeni Hâli

1.1.5. Personel Hizmet Binası Ahşap Doğramalarının Onarımı

- Yıpranmış durumda olan ahşap pencere ve kapı doğramalarının onarımları yapılarak vernik ve cilaları yenilenmiştir.

Eski Hâli

Yeni Hâli

1.1.6.Tarihî Cam Seranın Tadilat ve Onarımı

- Tarihî cam seranın çatısındaki tüm polikarbon levhalar ve yan panellerdeki camlar yenilenmiştir.
- Seranın çelik konstrüksiyonu üzerindeki pas, boya kalıntıları temizlenmiş, hareketli kanatlar üzerindeki bozuk ve arızalı parçalar ve çürüyen profiller orijinali ile değiştirilmiş, metal aksamaları 2 kat sülyen ve üzeri epoksi boya ile boyanmıştır.

Eski Hâli

Yeni Hâli

1.1.7. Personel Hizmet Binası Mutfak Tadilatı

Personel Hizmet Binası'nın mutfak bölümünde; 400 m² duvar seramiği döşenmiş, 30 m² zemin seramiği yenilenmiş ve 400 m² duvar yüzeyi boyanarak bakımı yapılmıştır.

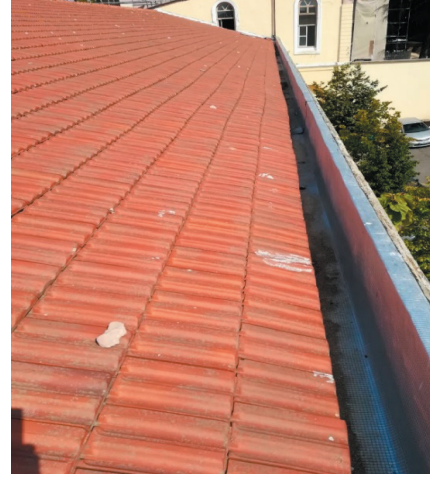
1.2. İstanbul'da Yapılan Çalışmalar

1.2.1. İstanbul Hizmet Binalarında Yapılan Çalışmalar

- TBMM İstanbul hizmet binaları içinde yer alan ve daha önce oto tamir atölyesi olarak kullanılmakta olan mekân, marangozhane olarak düzenlenmiştir.
- Tarihî Arabalık Binası'nın eskimiş durumda olan çatısının aktarımı ve yağmur derelerinin tadilatı yapılmıştır.

Eski Hâli

Yeni Hâli

- İstanbul hizmet binaları set bahçesine yeni bahçe direkleri temin edilerek aydınlatma tesisatı yapılmıştır.

1.2.2. TBMM Yıldız Konukevi'nde Yapılan Çalışmalar

- İstanbul'da bulunan TBMM Yıldız Konukevi'nin depreme yönelik güçlendirme ve tadilat çalışmaları yapılmıştır.
- Bu kapsamda binanın elektrik, elektronik ve mekanik sistemleri ile içinde bulunan tüm mekânlar yenilenmiş ve tefriş edilmiştir.

1.2.3. Filizi Köşk ve Sera Restoran'da Yapılan Çalışmalar

- TBMM Başkanlığına tahsis edilen tarihî Filizi Köşk ve Sera Restoran'ın çatı onarımı yapılmıştır.

- Filizi Köşk ve Sera Restoran bahçesinde bulunan elektrik tesisatının altyapısı ve aydınlatma sistemleri yenilenmiştir.

1.3. Yalova Atatürk Köşkü ve Sosyal Tesislerinde Yapılan Çalışmalar

Yalova Atatürk Köşkü ve Sosyal Tesislerinin bulunduğu bahçe girişine araç kontrolü için kollu bariyer sistemi ve yer kaparı yapılmıştır.

2. Devam Eden Faaliyet ve Projeler

2.1. TBMM Kreş ve Gündüz Bakımevi Binası

Mevcut kreş binasının TBMM yerleşkesi dışında olması, binanın fiziki şartlarının iyileştirilmesi ve kapasitesinin artırılması amacıyla 27. Dönem 4. Yasama Yılında yerleşke içerisinde yeni bir kreş binası yapımına başlanmıştır.

- TBMM'nin genel mimarisine uygun olarak yapılacak ve 400 öğrenci kapasiteli olarak inşa edilecek bina; bodrum, zemin kat ve 1. Kat'tan meydana gelecektir. Binada sınıflar, oyun atölyeleri, yemekhane, sığınak, idari ofisler ve çok amaçlı bir salon bulunacaktır.
- Orta bahçede ve bina çevresinde çocuklar için oyun alanları bulunacaktır.

Planlanan Proje

- Binanın kaba inşaatı tamamlanmış olup ince inşaat işleri devam etmektedir.

2.2. TBMM Su Deposu Tadilat ve Onarımı

- Su deposunun üzerinde bulunan yalıtım örtülerinin yenilenmesi, eskimiş su borularının değiştirilmesi ve mevcut iç mekânların tadilat ve onarım çalışmalarına başlanmıştır.

2.3. TBMM İlker Personel Lojmanları Çatı Parapet Onarımı ve Isıtma Otomasyonu Yapılması

- TBMM İlker Personel Lojmanları'nda; çatı parapetleri, yağmur dereleri ile çatı kiremitlerinin yenilenerek bacalarda sıva ve boya tamiratları yapılması ve verimli olması amacıyla tüm blokların ısıtma sistemlerinin tek bir noktadan yönetilmek üzere otomasyona bağlanması çalışmalarına başlanmıştır.

H. MİLLETVEKİLLERİNE SUNULAN HİZMETLER

1. Sekretarya ve Halkla İlişkiler Hizmeti

27. Dönem 4. Yasama Yılında milletvekilleri ile çalışan personeli ve milletvekili halkla ilişkiler faaliyetlerini desteklemek üzere yürütülen çalışmalar aşağıda sunulmaktadır:

- Milletvekili personeli için hazırlanan “*Milletvekili Personeli El Kitabı*” güncellenerek TBMM intranet sayfasında yayımlanmıştır.
- Halkla İlişkiler Binası’nda bulunan 4 toplantı salonu, 232 toplantı ve kabul için kullanılmış, bu kapsamda 6.370 kişi salonlardan faydalanmıştır.
- Siyasi Parti Grupları, Başkanlık Divanı Üyeleri, Eski TBMM Başkanları, Nöbetçi Bakan ve milletvekili çalışma ofislerinde kullanılmak üzere 158.068 adet muhtelif kırtasiye ve sarf malzemesi talebi ile 467 adet taşınır mal talebi karşılanmıştır.
- Milletvekillerine sunulan nöbetçi sekretarya hizmeti kapsamında -mesai saatleri dışında ve resmî tatil günlerinde- milletvekillerince talep edilen 3.172 telefon bağlantısı gerçekleştirilmiştir.

2. Kimlik Kartı Düzenlemeleri

3671 sayılı Kanun’un Ek 1. maddesi gereğince milletvekillerine ve 24 Haziran 2018 tarihinden önce dışarıdan atandığı bakanlık görevi sona erenlere verilen “*Resmî Kimlik*” hükmündeki kimlik kartlarının, 7196 sayılı Kanun’un 50. maddesiyle anılan maddede yapılan değişikliklerle aile fertlerine de verilmesi öngörülmüştür. Bu kapsamda Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanında kabul edilen yönetmelikle yeni kimliklerin şekli belirlenmiştir.

Belirlenen yeni kimlikler için milletvekili ve hak sahibi yakınları tarafından e-Devlet üzerinden başvuru yapılabilmektedir.

3. Sağlık Hizmetleri

Bu dönemde, milletvekillerine sunulan sağlık hizmetlerine ilişkin yapılan faaliyetler aşağıda sunulmaktadır:

- “Milletvekillerine, Yasama Organı Eski Üyelerine, Dışarıdan Atandıkları Bakanlık Görevi Sona Erenlere Tedavi Yardımı Yapılmasına Dair Yönetmelik” kapsamında hak sahiplerine ilişkin iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Milletvekilleri ile diğer hak sahiplerinin, tüm sağlık kurum ve kuruluşlarından (resmî/özel) sağlık hizmetlerini temin edebilmeleri amacıyla anlaşma işlemlerine bu dönemde de devam edilmiştir. Ayrıca yatarak fizik tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerinin sağlandığı anlaşmalı özel sağlık kurumlarının sayısını artırmak amacıyla Sağlık Bakanlığından yetki belgesi almış Konaklamalı Fizik Tedavi Merkezleri ile anlaşma yapılmaya başlanmıştır.
- COVID-19 salgını sebebiyle kronik hastalıkları bulunan milletvekili ve diğer hak sahiplerinin raporlu ve sürekli kullanımı gerektiren ilaçlarını ve tıbbi malzemelerini sağlık kurum veya kuruluşlarına gitmeden temin edebilmelerine imkân sağlanmıştır.
- Milletvekillerinin ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık hizmetlerinden kolaylıkla yararlanabilmelerini sağlamak amacıyla hazırlanacak olan “TBMM Sağlık Bilgi Sistemi”nin yazılım çalışmalarına başlanmıştır.
- Hak sahiplerinin ilaç ödemeleri için eczanelerin reçete ve faturalarını elektronik ortama yükleyerek tahsilat yapabilmelerine imkân sağlayan yazılım tamamlanarak uygulamaya konulmuştur.
- “Tedavi Yardımı Rehberi”nin dağıtımına ve TBMM’nin anlaşmalı olduğu sağlık kurum ve kuruluşlarının TBMM resmî internet sitesi üzerinden duyurulmasına devam edilmiştir. Bu dönemde de “0312 420 0 112” numaralı çağrı merkezi vasıtasıyla hak sahipleri ile sağlık kurum ve kuruluşları, sağlık hizmetleri ve ödemelere ilişkin hususlarda bilgilendirilmeye devam edilmiştir.

I. ARAŞTIRMA VE BİLGİ SUNUMU FAALİYETLERİ

1. Bilgi Sunumu

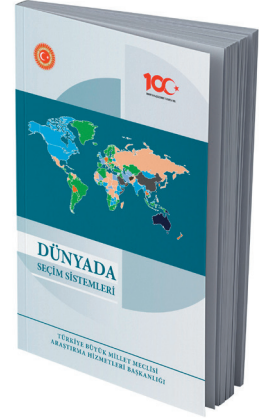
27. Dönem 4. Yasama Yılında araştırma hizmetleri kapsamında, yasama ve denetim faaliyetlerine ilişkin konu odaklı nesnel araştırmalar yapmak ve milletvekillerinin talep ettikleri konularda bilgi ihtiyacını karşılamak amacıyla 380 çalışma gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmaların 8'i rapor, 41'i bilgi notu, 36'sı kısa bilgi notu, 49'u doküman derleme, 145'i bilgi derleme, 8'i gösterge ve 5'i sözlü bilgidir. Ayrıca Avrupa Parlamento Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi (ECPRD) aracılığıyla çeşitli ülke parlamentolarından gelen 88 bilgi talebi karşılanmıştır.

2. Yayınlar

2.1. “Dünyada Seçim Sistemleri” Kitap Çalışması

İlk baskısı Eylül 2020 tarihinde yayımlanan kitap 162 sayfa olup 5 bölümden oluşmaktadır. Seçim sistemleri konusunda dünya ölçeğinde genel bir bakış imkânı sunan kitapta, alternatif seçim sistemlerine ilişkin teorik çerçeve açık ve anlaşılır bir sistematiikle verilmektedir. Dünyada yaygın olarak kullanılan seçim sistemlerinin anlatıldığı bölümlerde örnek ülke incelemeleri yapılarak seçim sistemlerinin nasıl uygulandığı somut hâle getirilmektedir.

Kitabın sonunda yer alan 233 ülke veya bölgede uygulanan seçim sistemlerine dair detaylı istatistiki tablo ise dünyada uygulanan seçim sistemlerinin bir arada görülmesine ve ayrıntılı bir karşılaştırma yapılmasına imkân tanımaktadır.

2.2. ARMER Bülten

Araştırma faaliyetleri kapsamında yılda iki kez hazırlanan “ARMER Bülten”in yayımlanmasına devam edilmiştir. Bültenle, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatınca yürütülen araştırma faaliyetleri ile çalışmaların milletvekillerine daha yakından tanıtılması hedeflenmektedir.

Bültende yasama uzmanlarınca hazırlanan bazı çalışmaların özetleri, katılım sağlanan çalıştay ve seminer notları, son ürünlerden ve ECPRD çalışmalarından seçkiler bulunmaktadır.

3. ARMER İngilizce İnternet Sayfası

Araştırma faaliyetlerine ilişkin çalışmaların tanıtılması ve diğer ülke parlamento araştırma merkezleri ile iş birliğinin güçlendirilmesi amacıyla hazırlanan İngilizce internet sayfası güncellenerek kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

4. Uluslararası Toplantılara Katılım

Bu dönemde, Parlamentolar arası bilgi alışverişini sağlamak üzere;

- “Avusturya Parlamentosu” tarafından internet üzerinden düzenlenen “Parlamentolar ve Anayasa Mahkemeleri” başlıklı seminere (videokonferans, 12-13 Kasım 2020),
- Avrupa Parlamento Araştırma ve Dokümantasyon Merkezi (ECPRD) bünyesinde “Bütçe Sürecinde Parlamento Kontrolünü Güçlendirme: Parlamentolar, Mali Konseyler ve Sayıştay İlişkileri” konulu seminere (videokonferans, 17 Haziran 2021),
- Özbekistan Âli Meclisi tarafından düzenlenen “Gençlik ve Seçimler: Seçim Kültürünün Geliştirilmesinin Güncel Konuları” başlıklı uluslararası konferansa (videokonferans, 6 Eylül 2021)

katılım sağlanmıştır

Ayrıca, 6 Eylül 2021 gerçekleştirilen konferansta “Gençlerin Seçimlere Katılımının Organizasyonu ve Hukuki Meseleleri: Türkiye Deneyimi” konulu bir sunum yapılmıştır.

İ. KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZMETLERİ

27. Dönem 4. Yasama Yılında, kütüphane ve arşiv hizmetleri kapsamında rutin olarak yapılan faaliyet ve etkinliklerin yanı sıra pek çok proje gerçekleştirilmiştir.

1. Gerçekleştirilen Projeler

1.1. *İstiklâl Mahkemesi Arşiv Belgeleri*

Cumhuriyetin ilanından önce 11 Eylül 1920 tarihinde olağanüstü yetkilerle donatılarak kurulmuş olan İstiklâl Mahkemelerinin evrakı üzerinde bilimsel ölçütlerle yapılan tasnif, elektronik ortama aktarma, indeksleme ve kitap olarak basıma hazır hâle getirilerek internet üzerinden erişime açma çalışmalarına devam edilmiştir. Bu dönemde gerçekleştirilen çalışmalar aşağıda sunulmaktadır:

- Birinci Dönem Ankara İstiklâl Mahkemesi ile ilgili evrakın tasnif ve indeksleme çalışmaları tamamlanmış olup 2 cilt (Cilt:8/1, 8/2) hâlinde kitap olarak yayımlanmaya ve internetten araştırmacıların hizmetine sunulmaya hazır hâle getirilmiştir.

İkinci Dönem Ankara İstiklâl Mahkemesi

- İkinci Dönem Ankara İstiklâl Mahkemesi ile ilgili evrakın tasnif ve indeks çalışmaları tamamlanarak kitap hâline getirilmiş ve “*İkinci Dönem Ankara İstiklâl Mahkemesi*” adıyla 3 cilt (Cilt: 7/1, 7/2, 7/3) hâlinde basılıp internet üzerinden de araştırmacıların hizmetine açılmıştır.

- Ayrıca bu proje kapsamında Konya İstiklâl Mahkemesine ilişkin arşiv belgelerinin analiz çalışmaları da tamamlanmış ve tasnif çalışmalarına başlanmıştır.

1.2. Yassıada Belgelerine İlişkin Evrakın Dijitalleştirilmesi ve Hizmete Sunulması

23 Haziran 2020 tarihli ve 7248 sayılı Kanun'un geçici 1. maddesinin sekizinci fıkrasında kamu kurum ve kuruluşlarının, Yüksek Soruşturma Kurulu ve Yüksek Adalet Divanı'na ait her türlü arşivlik ve arşiv belgesini bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına devretmeleri öngörülmektedir.

TBMM arşivinde bulunan Yassıada belgelerine ilişkin 253.944 sayfa evrakın dijitalleştirme çalışmaları yapılmış ve dijital kopyaları "27 Mayıs 1960 Askerî Darbe Mağdurlarının Zararlarının Tazmini Amacıyla Kurulan Komisyon Başkanlığı"na gönderilmiştir.

1.3. Kavânîn Mecmuası'nın Dijitalleştirilmesi ve Hizmete Sunulması

TBMM I., II. ve III. dönemlerinde (1920-1928) çıkan kanunları içeren ve Osmanlı Türkçesi ile basılmış olan Kavânîn Mecmuası, 6 ciltten oluşmaktadır. Kütüphane koleksiyonunda bulunan ciltler dijitalleştirilip TBMM Açık Erişim Sistemi üzerinden araştırmacıların hizmetine sunulmuştur.

1.4. Meclis-i A'yân ve Meclis-i Mebusân Milletvekillerinin Tercüme-i Hâllerinin Dijitalleştirilmesi

Osmanlı Meclis-i A'yân ve Meclis-i Mebusân milletvekillerinin özlük dosyaları tasnif edilmiş, evrakın dijitalleştirilme işlemleri tamamlanmış; özet ve ruzaamelerinin karakterleri bilgisayar ortamında tanınır hâle getirilmiştir. Çalışma, araştırmacıların hizmetine sunulma aşamasındadır.

1.5. Demokrat Parti Meclis Grubu Müzakere Zabıtlarının Dijitalleştirilmesi

TBMM arşivinde bulunan 25.858 sayfa Demokrat Parti Meclis Grubu Müzakere Zabıtları, TBMM Açık Erişim Sistemi üzerinden kullanıcıların hizmetine sunulmak maksadıyla dijitalleştirilmiştir. Daktilo ile yazılan zabıtların üzerinde araştırma yapmanın kolaylaştırılması amacıyla her bir zaptın gündem ve özetleri sisteme kaydedilmiştir. Çalışma, araştırmacıların hizmetine sunulma aşamasındadır.

1.6. TBMM Arşiv Yönetim Sistemi

Proje kapsamında, ulusal ve uluslararası standartlara uygun kapsam ve içerikte yazılım uygulamaları ile desteklenen yönetim sistemlerine geçmek ve arşiv süreçlerinin elektronik ortamda yönetilebilmesi amacıyla Arşiv Yönetim Sistemi'ne geçiş çalışmalarına başlanmıştır.

TBMM arşivinin modern arşivcilik yaklaşımıyla yeniden yapılandırılmasında; 2020 yılı analiz, 2021 yılı tasarım ve elektronik ortama geçiş, 2022 yılı kurumsallaşma olarak belirlenmiştir.

2. Kütüphane Haftası Etkinliği

2021 yılının TBMM Kütüphane ve Arşiv Hizmetlerinin 100. Yılı olması hasebiyle, “57. Kütüphane Haftası” kapsamında çeşitli faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

1 Nisan 2021 tarihinde TBMM Kütüphanesinde gerçekleştirilen 57. Kütüphane Haftası etkinliklerinin açılışına milletvekilleri, yöneticiler, personel ve davetliler katılmıştır.

Bununla birlikte, “TBMM Kütüphanesinin Kuruluşunun Yüzüncü Yılı Etkinlikleri” ortak başlığı altında aşağıda yer alan temalara ilişkin 80 parçalık kitap ve belgeden oluşan çeşitli sergiler açılmıştır:

- Kuruluşunun 100. Yılında TBMM Kütüphanesi ve Tarihini Anlatan Belgeler
- Kuruluşunun 100. Yılında TBMM Arşivi ve Tarihi

- İstiklâl Marşı'nın 100. Yılı ve Mehmet Akif'i Anlatan Eserlerden Seçmeler
- “Yunus Emre'nin Vefatının 700. Yılı” Münasebetiyle Yunus Emre Hakkındaki Eserlerden Seçmeler
- “Hacı Bektaş-ı Velî'nin Vefatının 750. Yılı” Sebebiyle Hacı Bektaş Velî ile İlgili Eserlerden Seçmeler
- “Ahî Evran'ın Doğumunun 850. Yılı” Münasebetiyle Ahilik ve Ahî Evran Hakkındaki Eserlerden Seçmeler
- “Bilge Vezir Tonyukuk Anıtı'nın Dikilişinin 1300. Yılı” Sebebiyle Tonyukuk ve Orhun Abideleri Hakkındaki Eser ve Belgelerden Seçmeler
- “Malazgirt Zaferi'nin 950. Yılı” Sebebiyle Malazgirt, Sultan Alparslan, Romen Diyojen ve Selçuklu Devleti Hakkındaki Kitaplardan Seçmeler

3. Rutin Hizmetler

3.1. Kütüphane Faaliyetleri

27. Dönem 4. Yasama Yılında 26.498 okuyucuya kütüphane hizmeti verilmiş, TBMM Kütüphanesi Koleksiyonu'na 5.196 yeni yayın eklenmiştir. Koleksiyonda 328.047 kitap, 29.336 cilt gazete, 58.095 cilt dergi bulunmaktadır.

Tablo 11. Kütüphane Koleksiyonuna Eklenen Yeni Yayınlar

Yayın Türü	Edinme Yolu	Sayısı
Kitap	Derleme	3.785
	Hediye	247
	Satın Alma	3
Dergi	Derleme	535
	Hediye	168
	Satın Alma	421
Gazete	Derleme	-
	Hediye	-
	Satın Alma	377
Toplam		5.536

Tablo 12. Kütüphane Faaliyetlerinden Yararlananlar

Kullanıcı	Sayısı
Milletvekili, Personel ve Danışman	26.202
Dış Kullanıcı	60
TBMM Açık Erişim Sistemi	125.426

Tablo 13. Dijitalleştirme Çalışmaları

Dijitalleştirilen Doküman	Sayısı
Yayın	56
Kapak-İç Kapak-İçindekiler	3.963

TBMM Kütüphanesinde bulunan yayınların telif hakları dikkate alınarak dijitalleştirme faaliyetlerine devam edilmektedir. Bu dönemde 56 yayın dijitalleştirilmiş ve koleksiyona eklenmiştir. Ayrıca geriye dönük ve güncel olarak 3.375 yayının kapak, iç kapak ve içindekiler bölümü de dijitalleştirilerek Kütüphane Otomasyon Sistemi üzerinden kullanıcıların hizmetine sunulmuştur.

Dijitalleştirilen yayınlar, internet üzerinden (<http://acikerisim.tbmm.gov.tr>) araştırmacıların hizmetine sunulmaktadır. 2.472 yayının yer aldığı TBMM Kütüphanesi Açık Erişim Sistemi aylık ortalama 12.000 araştırmacı tarafından kullanılmaktadır.

Tablo 14. Okuyucu Hizmetleri

Hizmetin Türü	Sayısı
Ödünç Verilen Kitap	6.848
Fotokopi (Sayfa)	10.721
Dijital Kopya (Sayfa)	16.511

Tablo 15. Dokümantasyon Hizmetleri

Dokümantasyon Türü	Sayısı
İndekslenen Dergi Makalesi	7.706
İndekslenen Tutanak Dokümanı	155.253
Güncellenen/Düzenlenen Tutanak Dokümanı	8.936

Tablo 16. Kütüphanenin Abone Olduğu Veri Tabanları

Uluslararası Veri Tabanları	Ulusal Veri Tabanları
OECD Library	Lexiqamus Veri Tabanı
EBSCOHOST	Lexpera Mevzuat ve İçtihat Veri Tabanı
Britannica Academic Edition	Hukuk Türk Veri Tabanı
Merriam-Webster Unabridged Dictionary	Kanunum Veri Tabanı
ProQuest Ebook Central	Turkey DataMonitor Veri Tabanı

3.2. Arşiv Hizmetleri

Bu dönemde, TBMM'nin yasama, denetim ve temsil faaliyetleri ile idari faaliyetleri neticesinde oluşan arşiv malzemelerine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda;

- TBMM arşivinde yer alan belgelerin dosya seviyesinde envanter listeleri hazırlanmış,
- Açılan Gizli Zabıtlar, Gizli Oturum Tutanakları, İşlemden Kaldırılanlar, Kapalı Komisyon Tutanakları Arşiv Fonlarının envanter listeleri hazırlanmış, diğer arşiv fonlarına yönelik çalışmalara devam edilmiştir.
- Ziyaretçi Kabul Binası 2. Bodrum Kat 205, 206 ve 3. Bodrum Kat 302 numaralı depolara kompakt arşiv rafları yapılmıştır.

Tablo 17. Arşiv Hizmetleri

İş Türü	Sayısı
Belge Yönetimi (Birim Arşivleri Bilgilendirme, Değerlendirme, Saklama Planı Faaliyetleri, Resmî Yazışma)	75
Bilgi Belge Talebi (Kişi, Kurum)	211
Ödünç Verme/Alma (Dosya/Kutu)	636
Birim Arşivi Devir Teslim (Dosya/Kutu)	370
Katalog / Envanter (Dosya/Kutu)	1.535
Tasnif (Varak)	13.041
Dosyalama ve Düzenleme (Dosya/Kutu)	24.232
Ayıklama ve İmha (Birim Arşivi)	-

3.3. Evrak Hizmetleri

Anılan dönemde, 59.262 evrakın kabul, kayıt, hava- le, gönderi ve teslim işlemleri gerçekleşmiştir. Ayrıca Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) Sistemi'yle elektronik ortamda 16.855 belgenin alma ve gönderme işlemi yapılmıştır.

Tablo 18. Gelen-Giden Evrak Sayısı

Evrak Türü	Sayısı
Gelen Evrak	
TBMM Başkanlığına Gelen Fiziki Evrak	28.481
KEP ile Gelen Evrak	10.377
Giden Evrak	
KEP ile Gönderilen Evrak	7.651
Kargo ile Gönderilen Evrak	11.066
Posta ile Gönderilen Evrak	4.828
Toplam	62.403

3.4. Dağıtım Hizmetleri

TBMM Başkanlığına, Başkanlık Divanı üyelerine, siyasi parti gruplarına, komisyonlara, milletvekillerine ve ilgili birimlere 62.481 basılı yasama dokümanının dağıtım işlemi gerçekleştirilmiştir.

Tablo 19. Dağıtım Hizmetleri

Doküman Türü	Sayısı
TBMM Genel Kurul Gündemi	13.550
Sıra Sayısı	48.040
Geçen Tutanak Özeti	891
Toplam	62.481

J. BASIN, YAYIN, HALKLA İLİŞKİLER VE BİLGİ EDİNME HİZMETLERİ

1. Basın

1.1. Basın Faaliyetleri

27. Dönem 4. Yasama Yılında TBMM Başkanı, Başkanlık Divanı, ihtisas ve araştırma komisyonları ile uluslararası komisyonlar, dostluk grupları, milletvekilleri ve TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatına dair ulusal, bölgesel ve yerel yazılı basında çıkan haberler takip edilmiştir.

Bu kapsamda;

- TBMM Başkanıyla ilgili; yazılı basında 12.125, televizyonda 21.795, internet medyasında 131.467 haber ile sosyal medyada 19.031 paylaşımın,
- TBMM, yasama faaliyetleri ile ihtisas, araştırma ve uluslararası komisyonlar, dostluk grupları ile TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı faaliyetlerine ilişkin yazılı basında yer alan 68.522 haberin,
- Milletvekilleriyle ilgili 90.985 ulusal, 25.969 bölgesel ve 297.090 yerel olmak üzere 414.044 yazılı basın haberiyle 423.861 televizyon haberinin

takibi yapılarak ilgililerin bilgisine sunulmuştur.

Yabancı basında yer alan TBMM'yle ilgili 12 haber "*Yabancı Basında Türkiye*" başlığı altında TBMM Portal sayfasında yayımlanmıştır.

Bu dönemde 5 toplantı gerçekleştiren TBMM Basınla İlişkiler Kuruluna sunulan sekreteryaya hizmetleri kapsamında; basın ve yayın mensuplarına 393 Parlamento Muhabiri Kartı verilmiştir.

TBMM Başkanının, TBMM Başkanlık Divanı yelerinin ve milletvekillerinin TBMM'de düzenledikleri basın toplantıları, siyasi parti grup toplantıları ve komisyon toplantılarının basına duyurulması ve takibi faaliyetleri yerine getirilmiştir.

Bu kapsamda;

- TBMM Başkanının 27 basın açıklaması, TBMM Başkanlık Divanı üyelerinin 5 ve milletvekillerinin 1.349 basın toplantısının,
- 138 siyasi parti grup toplantısının, 214 komisyon toplantısının,
- Komisyonların 17 heyet kabulünün

basına duyurulması ve takibi faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

Bu dönemde ayrıca 1.682 canlı yayın aracı giriş izni ile 207 röportaj ve haber çekimi izni verilmiştir.

1.2. Basın Toplantısı Randevu Sistemi

Milletvekillerinin basın toplantısı randevularını online alabilmelerini sağlamak amacıyla “*Basın Toplantısı Randevu Sistemi*” geliştirilmiştir. Bu sistem ile milletvekilleri basın toplantısı randevularını, internet üzerinden 7 gün 24 saat alabilmektedir.

Alınan randevular, yapılan değişiklik ve iptaller anlık güncellemelerle basın mensuplarının bilgisine sunulmaktadır.

Bilgi İşlem Başkanlığı ile koordineli olarak yürütülen proje 19 Kasım 2020 tarihinde kullanıma açılmıştır.

1.3. TBMM Parlamento Muhabiri Başvuru Sistemi

Basın yayın kuruluşlarınca Parlamentoda görevlendirilen Basın Kartı sahibi çalışanlara TBMM’ye girişlerini kolaylaştırmak amacıyla Parlamento Muhabiri Tanıtım Kartı verilmektedir. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ile protokol yapılarak bu kartların başvuru taleplerinin e-Devlet üzerinden alınabilmesi için Parlamento Muhabiri Başvuru Sistemi 1 Eylül 2020 tarihinde kullanıma açılmıştır.

2. TBMM TV

2.1. TBMM TV Faaliyetleri

27. Dönem 4. Yasama Yılında TBMM TV tarafından gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır:

- Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun (TRT) TRT-3 kanalından 591 saat, TBMM resmî internet sitesi üzerinden 155 saat olmak üzere 746 saat TBMM Genel Kurul Toplantısı canlı yayımlanmıştır.
- Siyasi parti grup toplantıları TBMM resmî internet sitesi üzerinden 101 saat canlı yayımlanmıştır.
- 70 saati TRT-3 kanalından canlı, 10 saati TBMM resmî internet sitesi üzerinden olmak üzere 80 saat haber yayını yapılmıştır.

Ayrıca, Meclis Haber Sitesi'nde 3.126 haber ile 4.478 fotoğraf yayımlanmıştır.

TBMM Fotoğraf Servisi tarafından Genel Kurulda 30.360; komisyonlar, basın toplantıları, heyet ziyaretleri ve diğer etkinliklerde 37.630 olmak üzere 67.990 kare fotoğraf ve 530 vesikalık fotoğraf çekilmiştir.

2.2. TBMM TV Teknik Projeleri

TBMM TV, 1994 yılından bugüne kadar kurulduğu günün teknolojik altyapısı ile hizmet vermektedir.

Bu kapsamda TBMM TV'nin teknik altyapısının güçlendirilmesi ihtiyacı doğmuş olup bu ihtiyaca yönelik yürütülen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır:

- Küçük-Büyük Grup Salonları ve Genel Kurul Salonu kameraları yenilenmiştir.
- TBMM TV'nin teknik altyapı ve ekipmanlarının yenilenmesi sürecinde Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı ile EHSİM arasında imzalanan protokolle yeni reji ve stüdyo yapımıyla ilgili çalışmalara hızla başlanarak ilgili teknik cihazların kurulumu 2021'in Eylül ayında tamamlanmış ve yeni sistem devreye alınmıştır. TBMM TV'nin yayın kalitesi Full HD'ye yükseltilmiştir.

2.3. Tanıtım Videoları

TBMM TV tarafından;

- Vatandaşların TBMM çalışmalarını internet üzerinden takip edebilmelerine imkân sağlayan uygulamalar ile TBMM'nin sosyal medya hesaplarını tanıtan “*Sosyal Medyada Meclis*” konulu tanıtım videosu,
- “*15 Temmuz Şehitler Anıtı*” tanıtım videosu,
- “*TBMM’ye Ziyaretçi Girişi*” tanıtım videosu hazırlanmıştır.
- Ayrıca, “*TBMM Basımevi*”, “*TBMM Kütüphanesi*”, “*TBMM Bahçesi*” ve “*TBMM’de Sıfır Atık*” konulu tanıtım filmleri revize edilerek yayına sunulmuştur.

3. Ziyaretçi Kabul, Yönlendirme ve Rehberlik Hizmetleri

Bu dönemde TBMM’yi ziyaret eden 154.659 kişiye ziyaretçi kabul ve yönlendirme; milletvekili misafiri, öğrenci, ekolojik tur grubu ve kamu personelinden oluşan 1.640 kişiye de rehberlik hizmeti verilmiştir.

4. Bilgi Edinme

4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu çerçevesinde; Kurum tarafından cevap verilerek bilgi ve belgelere erişim sağlanan başvuru sayısı 230’dur. Diğer kurum ve kuruluşlara yönlendirilen başvuru sayısı 40 olup ilgili mevzuatta belirtilen şartları taşımadığı için işleme konulmayan başvuru sayısı ise 58’dir. Bilgi edinme hizmetleri kapsamında 328 başvuruya işlem yapılmıştır.

5. Baskı Hizmetleri

Bu dönemde TBMM Basımevinde, yasama ve denetim faaliyetleriyle ilgili Gündem, Sıra Sayısı, Genel Kurul Tutanak Özeti, Tutanak Dergisi gibi 11.518.895 sayfa yasama belgesinin basımı yapılmıştır. Yasama belgeleri haricinde Meclis Haber Dergisi, davetiye, broşür, kitap, bloknot, karton dosya, zarf üstü baskı ve benzeri işler için 13.947.321 sayfa baskı gerçekleştirilmiştir.

Meclis Haber Dergisi 7 sayı hazırlanarak 13.555 adet basılmış olup başta milletvekilleri olmak üzere kamu kurumları, üniversiteler, kütüphaneler, havalimanları, sivil toplum kuruluşları ve basın yayın kuruluşlarına gönderilmiştir.

K. KÜLTÜR-SANAT FAALİYETLERİ VE ETKİNLİKLER

1. Kültür-Sanat Faaliyetleri

1.1. Antep'e Gazi Unvanı Verilişinin 100. Yıl Dönümü Anma Programı

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa şENTOP'un himayelerinde, T.C. Gaziantep Valiliği ve Gaziantep Büyükşehir Belediyesi iş birliğiyle 8 şubat 2021 tarihinde I. Meclis Binası'nda "Antep'e Gazi Unvanı Verilişinin 100. Yıl Dönümü Anma Programı" düzenlenmiştir.

1.2. TBMM Sanat Koleksiyonu "Füreya Koral Sergisi"

TBMM Sanat Koleksiyonu "Füreya Koral Sergisi" 11 şubat 2021 tarihinde TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa şENTOP'un himayelerinde TBMM şeref Holü'nde açılmıştır.

1.3. Hocalı Katliamının 29. Yıl Dönümü Sergisi

“Hocalı Katliamının 29. Yıl Dönümü Sergisi”, 25 Şubat 2021 tarihinde TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un katılımlarıyla TBMM Halkla İlişkiler Binası’nda açılmıştır.

1.4. İstiklâl Marşı 100. Yaşında Sergisi

İstiklâl Marşı’nın kabulünün 100. yıl dönümü etkinlikleri kapsamında; Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN’ın teşrifleriyle, TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un himayelerinde 10 Mart 2021 tarihinde TBMM Şeref Holü’nde, Millî Eğitim Bakanlığı İstanbul Refia ÖVÜÇ Olgunlaşma Enstitüsü ve Bağcılar Belediyesi katkılarıyla hazırlanan “İstiklâl Marşı 100. Yaşında Sergisi”nin açılışı koordine edilmiştir.

1.5. Mehmet Akif ERSOY Sergisi

İstiklâl Marşı'nın kabulünün 100. yıl dönümü etkinlikleri kapsamında, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN'ın teşrifleriyle, TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde 10 Mart 2021 tarihinde TBMM Mermerli Salon'da Çanakkale Valiliğinin katkılarıyla hazırlanan "Mehmet Akif ERSOY Sergisi" açılmıştır.

1.6. Akif Belgesel Gösterimi

İstiklâl Marşı'nın kabulünün 100. yıl dönümü etkinlikleri kapsamında, TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde, Çanakkale Valiliğinin katkılarıyla hazırlanan "Akif Belgesel Gösterimi" TBMM Tören Salonu'nda 10 Mart 2021 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

1.7. “İstiklâl Kısa Film Yarışması Ödül Töreni” ve “Yaşadığımız İl ve İstiklâl Marşı Kartpostal Resimleme Yarışması” Tanıtımı

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un himayelerinde 11 Mart 2021 tarihinde;

- T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü’nün katkılarıyla Sebilürreşad Eğitim, Kültür ve Medeniyet Derneği tarafından düzenlenen “İstiklâl Kısa Film Yarışması Ödül Töreni”,

- T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Tekirdağ İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen “Yaşadığımız İl ve İstiklâl Marşı Kartpostal Resimleme Yarışması” tanıtımı TBMM Tören Salonu’nda gerçekleştirilmiştir.

1.8. “İstiklâl Sergisi” Açılışı ve “Mehmet Akif” Adlı Oyunun Sergilenmesi

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un himayelerinde, İstiklâl Marşı’nın Kabulü ve Mehmet Akif ERSOY’u Anma Etkinlikleri kapsamında, 12 Mart 2021 tarihinde I. TBMM Binası’nda “İstiklâl Sergisi”nin açılışı gerçekleştirilmiş ve program kapsamında Bursa Devlet Tiyatrosu tarafından hazırlanan “Mehmet Akif ” adlı oyun sergilenmiştir.

1.9. İstiklâl Marşı’nın Kabulü ve Mehmet Akif ERSOY’u Anma Programı

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un himayelerinde Ankara Valiliğinin katkılarıyla düzenlenen “İstiklâl Marşı’nın Kabulü ve Mehmet Akif ERSOY’u Anma Programı”, Tacettin Dergâhı’nda (Mehmet Akif ERSOY Kültürevi) 12 Mart 2021 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

1.10. 100. Yılında İstiklâl Marşı Sempozyumu

TBMM Başkanlığı himayelerinde, İstiklâl Marşı'nın Kabulü ve Mehmet Akif ERSOY'u Anma Programı kapsamında, TBMM Başkanı adına TBMM İdare Amiri Fehmi Alpay ÖZALAN'ın katılımıyla "100. Yılında İstiklâl Marşı Sempozyumu" Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi ve Türkiye Yazarlar Birliğinin katkılarıyla 12 Mart 2021 tarihinde TBMM Tören Salonu'nda gerçekleştirilmiştir.

1.11. Meclis Özel Kütahya Koleksiyonu "Sıtkı" Nida OLÇAR Sergisi

Kütahyalı çini ustası Sıtkı OLÇAR'ın kızı sanatçı Nida OLÇAR'ın "Meclis Özel Kütahya Koleksiyonu 'Sıtkı' Nida Olçar Sergisi", TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde 17 Mart 2021 tarihinde TBMM Şeref Holü'nde düzenlenmiştir.

1.12. “İkinci Karabağ Savaşı ve Ermenistan’ın Savaş Suçları Paneli” ve “Savaş Suçları Fotoğraf Sergisi”

TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un katılımlarıyla 26 Nisan 2021 tarihinde TBMM Tören Salonu’nda İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu tarafından hazırlanan “İkinci Karabağ Savaşı ve Ermenistan’ın Savaş Suçları Paneli” ve “Savaş Suçları Fotoğraf Sergisi”nin açılışı gerçekleştirilmiştir.

1.13. Görsellerle 27 Mayıs 1960 Darbesi Sergisi

Demokrasi tarihimizin kara lekelerinden biri olan 27 Mayıs 1960 Darbesi'nin yıl dönümü münasebetiyle hazırlanan Haluk PERK koleksiyonundan oluşan "Görsellerle 27 Mayıs 1960 Darbesi" sergisi 27 Mayıs 2021 tarihinde TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un katılımlarıyla TBMM Şeref Holü'nde açılmıştır.

1.14. 1. Uluslararası Ortak Tarih ve Kültür Sempozyumu Yemen: “Siyasi Dinamikler ve İnsani Yardım”

TBMM Başkanlığı himayelerinde, 4-5 Haziran 2021 tarihleri arasında İstanbul Üniversitesi, Marmara Üniversitesi ve Kilis 7 Aralık Üniversitesi katkılarıyla hazırlanan, açılış konuşmasını TBMM Başkanı adına TBMM Başkanvekili Süreyya Sadı BİLGİÇ’in yaptığı “Yemen: Siyasi Dinamikler ve İnsani Yardım” konulu “1. Uluslararası Ortak Tarih ve Kültür Sempozyumu”nun açılış oturumu Millî Saraylar Saray Koleksiyonları Müzesi’nde gerçekleştirilmiştir.

Programın diğer oturumları ise videokonferans yöntemiyle devam etmiş, aynı zamanda TBMM resmî internet sitesi üzerinden çevrim içi yayımlanmıştır.

2. Etkinlikler

2.1. Millî Egemenlik Haftası Etkinlikleri

TBMM’nin açılışının 101. yıl dönümü ve 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı dolayısıyla TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un himayelerinde Millî Egemenlik Haftası’nda çeşitli tören ve etkinlikler düzenlenmiştir.

- İstanbul Bağcılar Belediyesinden gelen çocuklar, TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP tarafından 22 Nisan 2021 tarihinde kabul edilmiş, çocuk TBMM Başkanına temsilî Makam Devir Teslim Töreni düzenlenmiştir.

- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinlikleri kapsamında TBMM Atatürk Anıtı'nda tören düzenlenmiştir.

- Anıtkabir'de Anma Töreni gerçekleştirilmiştir.

- I. TBMM Binası'nda Anma Töreni düzenlenmiştir.

2.2. Gençlik ve Spor Bakanlığı Heyetinin Kabulü

19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı ile Gençlik Haftası etkinlikleri kapsamında; TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem KASAPOĞLU ile 81 ilden ve KKTC'den gelen gençlik temsilcilerini 18 Mayıs 2021 tarihinde TBMM Halkla İlişkiler Binası Konferans Salonu'nda kabul etmiştir.

2.3. 23 Nisan Ombudsmanlık Satranç Turnuvası Ödül Töreni

Kamu Denetçiliği Kurumu ve Türkiye Satranç Federasyonu iş birliğiyle gerçekleştirilen “Ombudsmanlık Satranç Turnuvası Ödül Töreni” TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un katılımları ile 29 Nisan 2021 tarihinde TBMM Tören Salonu’nda düzenlenmiştir.

2.4. 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü Anma Etkinlikleri

2.4.1. 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü Anma Töreni

15 Temmuz 2021 tarihinde, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü dolayısıyla Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN’ın teşrifleriyle, TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un ev sahipliğinde TBMM 15 Temmuz Şehitler Anıtı’nda anma töreni düzenlenmiştir.

TBMM Başkanlık Divanı üyeleri, TBMM’de grubu bulunan siyasi partilerin grup başkanları ve grup başkanvekilleri ile milletvekilleri ve devlet erkânının katıldığı törende, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip ERDOĞAN ve TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP tarafından, bombanın düştüğü alana karanfil bırakılmıştır.

2.4.2. 5. Yılında Fotoğraflarla 15 Temmuz Sergisi

15 Temmuz 2021 tarihinde, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü dolayısıyla TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP’un himayelerinde Türkiye Foto Muhabirleri Derneği’nin katkılarıyla “5. Yılında Fotoğraflarla 15 Temmuz Sergisi” TBMM Şeref Holü’nde açılmıştır.

Açılış esnasında, 15 Temmuz 2016 gecesı TBMM’de görev yapan basın mensuplarına TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP tarafından anı takdimi yapılmıştır.

2.4.3. 5. Yılında 15 Temmuz Paneli

15 Temmuz 2021 tarihinde, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü dolayısıyla TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde Ankara Üniversitesinin katkılarıyla "5. Yılında 15 Temmuz Paneli" TBMM Tören Salonu'nda gerçekleştirilmiştir.

2.4.4. 15 Temmuz Demokrasi Nöbeti

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik günü dolayısıyla, Gençlik ve Spor Bakanlığının paydaşlığıyla TBMM'de ilk bombanın atıldığı yer olan TBMM 15 Temmuz Anıtı'nın bulunduğu bahçede sabahın erken saatlerine kadar demokrasi nöbeti tutulmuştur. TBMM Başkanı Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP'un himayelerinde gerçekleşen demokrasi nöbetine, Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem KASAPOĞLU ile 81 ilden Ankara'ya getirilen genç sporcular katılmıştır.

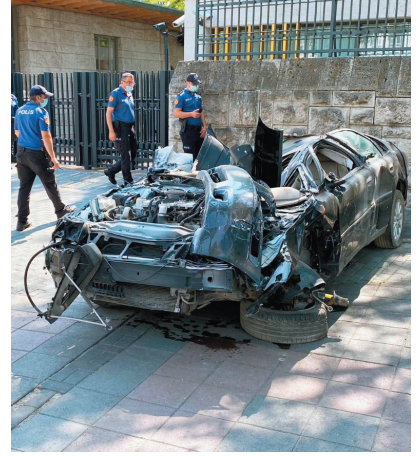
2.4.5. Açık Hava Sergisi

15 Temmuz 2021 tarihinde, TBMM 15 Temmuz Şehitler Anıtı'nın karşısında bulunan duvar üzerinde, 15 Temmuz gecesi TBMM'ye yapılan saldırıyla ilgili fotoğraflardan oluşan bir açık hava sergisi düzenlenmiştir.

2.4.6. Hasar Gören Araçların Sergilenmesi

15 Temmuz haftasında, 15 Temmuz hain darbe girişimi gecesi polis ve vatandaşlara ait hasar gören araçlar TBMM'nin Çankaya ve Dikmen kapılarında sergilenmiştir.

L. MÜZECİLİK FAALİYETLERİ

1. Kurtuluş Savaşı Müzesi (I. TBMM Binası)

Müze, 27. Dönem 4. Yasama Yılında 60.928 kişi tarafından ziyaret edilmiştir. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından COVID-19 salgını sebebiyle sanal müze uygulaması başlatılmış ve 25 Mart 2020 tarihinden itibaren de Kurtuluş Savaşı Müzesi sanal tur projesine dâhil edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesinde 29 Ekim 2020 – 31 Mart 2021 tarihleri arasında ziyarete açılan “*Millî Mücadele: Hâkimiyet Milletindir*” isimli sergiye, Kurtuluş Savaşı Müzesi envanterinde yer alan 26 eser gönderilmiştir.

Müze içinde yer alan “*Mebuslar Odası*”, özgün hâline uygun şekilde “*Kâtipler Odası*” olarak düzenlenmiştir.

İstiklâl Marşı’nın kabul edilisinin 100. yıl dönümü etkinlikleri kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesindeki Mehmet Akif ERSOY’a ait bazı şahsi eşyalar, Kurtuluş Savaşı Müzesi’ne devredilmiştir. Söz konusu eşyaların sergilenmesi için “*İstiklâl Marşı Anı Odası*” hazırlanmıştır.

Kurtuluş Savaşı Müzesi’ne 25 Haziran 2021 tarihinde “*Üniversite Müzeler Ödülü*” verilmiştir.

**2. Florya Atatürk
Köşkü**

Florya Atatürk Köşkü'n anılan dönemde 6.513 kişi ziyaret etmiştir.

**3. Yalova Atatürk
Köşkü**

Bu dönemde, Yalova Atatürk Köşkü'n 19.629 kişi ziyaret etmiştir.

M. BİLİŞİM HİZMETLERİ

1. Genel Kurul Oylama, Yoklama ve Seslendirme Faaliyetleri

27. Dönem 4. Yasama Yılında TBMM Genel Kurulunda 136 açık ve işari oylama ile 206 yoklamada teknik destek verilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Savunma Sanayii Başkanlığı arasında yapılan protokol kapsamında yürütülen “TBMM Genel Kurul Salonu Sistemlerinin Yenilenmesi Projesi” tamamlanmıştır.

2. Bilişim Faaliyetleri

Bu dönemde, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı tarafından bilişim alanında yürütülen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır:

- Kurumsal web sayfası yeni teknoloji ile tasarlanarak hizmete sunulmuştur.
- İhtiyaç analizleri yapılan “İnsan Kaynakları Bilgi Sistemi”nin yazılım geliştirme çalışmaları devam etmektedir.
- Milletvekilleri ve bakmakla yükümlü oldukları hak sahiplerinin kartlarına “Kimlik Kartı” özelliğinin eklenmesini sağlayan proje tamamlanmıştır.
- Milletvekillerinin ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin sağlık hizmetlerinden kolaylıkla yararlanabilmesini sağlamak amacıyla yeni “TBMM Sağlık Bilgi Sistemi” projesi başlatılmıştır.
- Yasama faaliyetlerinin son teknolojik imkânlar kullanılarak etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için bilişim ve siber güvenlik altyapı çalışmaları yürütülmüştür.
- Güncel yazılım teknolojileri kullanılarak yapılan “Yasama ve Denetim Bilgi Sistemi Projesi” yazılım çalışmalarına devam edilmektedir.
- Milletvekillerinin basın toplantısı randevularını online alabilmelerini sağlamak amacıyla “Basın Toplantısı Randevu Sistemi” geliştirilmiştir.
- Dilekçe Komisyonunun kullanımına sunulacak olan yeni “e-Dilekçe uygulaması”nın fizibilite çalışmalarına başlanmıştır.
- TBMM araç giriş kapılarındaki mevcut bariyerler yenilenerek plaka tanıma sistemi ile entegrasyonu sağlanmıştır.

- TBMM kurumsal uygulamaların merkezi bir arayüzden yönetilmesini sağlayan “*Meclis Bilgi Sistemi (MBS)*” çalışmaları devam etmektedir.

3. Teknik Destek Faaliyetleri

Bu dönemde, TBMM Başkanlığı İdari Teşkilatı tarafından teknik destek kapsamında yürütülen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır:

- Halkla İlişkiler Binası’nda bulunan 3 toplantı salonuna videokonferans sistemi ile toplantı yapılabilmesi amacıyla gerekli altyapı ve sistem kurularak kullanıma sunulmuştur.
- Milletvekillerinin makam bilgisayarlarının yenilenmesi amacıyla alınan bilgisayarların dağıtım ve kurulum işlemleri talep sırasına göre devam etmektedir.
- Milletvekili sekreteryasında kullanılan masaüstü bilgisayarlarda donanım ve işletim sistemi sürüm yükseltme işlemlerine devam edilmiştir.
- Bu dönemde, İdari Teşkilat birimlerine 11.717 teknik destek hizmeti sunulmuştur. Problemlerin %70’i yerinde destek, %30’u telefon ya da uzaktan masaüstü bağlantı kurularak çözüme kavuşturulmuştur.
- Plan ve Bütçe Komisyonu ve Genel Kurul bütçe görüşmeleri süresince bakanlıklar ve bağlı kuruluşlara teknik destek verilmiştir.
- COVID-19 salgını sebebiyle komisyonlar, parti grupları ve milletvekilleri tarafından talep edilen videokonferans toplantılarına yerinde destek verilmiştir.
- TBMM network altyapısının daha güvenli hâle getirilmesi amacıyla “*Ağ Erişim Kontrol Sistemi*” devreye alınmıştır.
- ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi’ne yönelik hazırlık çalışmaları tamamlanmış ve belgelendirme sürecine geçilmiştir.
- “*TBMM Eğitim ve Sosyal Tesisleri Kamera Güvenlik Sistemi*” kurularak hizmete alınmıştır.
- Güvenlik Koordinasyon Kurulunun almış olduğu karar gereğince “*TBMM Kamera Güvenlik Sistemi*” ne ilave kameralar eklenmiştir.
- TBMM’de kullanılan sistem verileri ile kurumsal verilerin depolanması ve yedeklenmesi için depolama üniteleri temin edilerek devreye alınmıştır.
- TBMM İstanbul hizmet binaları ve ek binalarında ağ altyapısı ve turnike sistemi kurulumu tamamlanmıştır.
- TBMM yemekhane, restoran ve sosyal tesislerinde merkezi yapıda çalışabilen yazılım otomasyon altyapısı kurularak kullanıma sunulmuştur.

B Ö L Ü M

06

ÇEVRE KORUMA VE
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
FAALİYETLERİ

ÇEVRE KORUMA VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK FAALİYETLERİ

A. ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİ ÇALIŞMALARI VE SIFIR ATIK PROJESİ

Çalışmalar kapsamında;

- Kâğıt, plastik, cam, metal ve organik atıklar, TBMM kullanım alanlarına yerleştirilen atık ayrıştırma kumbaralarında toplanmaktadır.
- Yemek hazırlığı esnasında kullanılan ürünlerden kalan organik atıklar (çay posaları, meyve ve sebze artıkları) kompost olarak değerlendirilmektedir.
- Kompost cihazında komposta dönüştürülen organik atıklar bahçe ve saksı bitkilerinde toprak iyileştirici olarak kullanılmaktadır.
- Kartuş, aydınlatma elemanları, kontamine ambalaj, balata, yağ ve hava filtreleri, üstübu ve benzeri tehlikeli atıklar toplanarak geçici depolama alanında muhafaza edilmekte ve periyodik olarak ilgili yerlere gönderilmektedir.
- Bu kapsamda ayrıca TBMM Ankara ve İstanbul mutfaklarında 1.850 kg atık yağ toplanarak geri dönüşüme kazandırılmıştır.
- 27. Dönem 4. Yasama Yılında TBMM bünyesinde geri dönüşüme kazandırılan atıklar ve elde edilen faydalar aşağıda sunulmaktadır.

3.515 kg atık metalin geri kazanılmasıyla 2.247 kWh enerji, 4.550 kg hammadde tasarrufu sağlanmış ve 3.30 kg sera gazı salınımına engel olunmuştur.

36.350 kg atık kâğıdın geri kazanılmasıyla yaklaşık 400 ağacın kesilmesine engel olunmuş, 97.000 kWh enerji tasarrufu sağlanmış ve yaklaşık 4.500 kg sera gazı salınımına engel olunmuştur.

200 kg atık camın geri kazanılmasıyla 194 kg hammadde tasarrufu sağlanmıştır.

8.400 kg atık plastiğin geri kazanılmasıyla 45.000 kWh enerji tasarrufu sağlanmış ve 350 kg sera gazı salınımına engel olunmuştur.

9.970 kg organik atık, Kompost Makinesi aracılığıyla 1.620 kg komposta dönüştürülmüştür.

Toplanan 197 kg pil ile 39.400 m3 toprak ve 600 ton suyun kirlenmesi önlenmiştir.

B. ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ ÇALIŞMALARI

TSE EN ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi standardının 2011 versiyonunun, Uluslararası Standart Örgütü (ISO) tarafından 2018 versiyonu ile yenilenmesinin ardından söz konusu yeni versiyona uyum sağlamak amacıyla gerekli kurumsal altyapı çalışmaları başlatılmış ve TSE tarafından gerçekleştirilen dış tetkik faaliyeti sonucu belge geçiş işlemi tamamlanmıştır.

TBMM’de yürütülen Enerji Yönetim Sistemi çalışmaları neticesinde, yıllık yaklaşık 46.000 m³ doğal gaz ve 386.000 kWh elektrik enerjisinden tasarruf sağlanmıştır.

C. AĞAÇLANDIRMAYA DESTEK FAALİYETİ

TBMM’de geleneksel olarak gerçekleştirilen meşe palamudu toplama etkinliği kapsamında 2020 yılında 300.666 meşe palamudu toplanarak Orman Genel Müdürlüğüne ve ilgili fidanlıklara teslim edilmiştir.

Ç. PARK-BAHÇE HİZMETLERİ VE ÇEVRE DÜZENLEMELERİ

Anılan dönemde, TBMM'nin kullanımında bulunan açık ve kapalı yeşil alanlar ile I. Meclis Binası ve Millî Egemenlik Parkı'nın bakım – onarım, koruma, iyileştirme çalışmalarına devam edilmiştir. Ayrıca, bitkilerin üretim ve değerlendirme faaliyetleri ile iç mekân bitkisel tasarım ve uygulama çalışmaları ve ağaç restorasyonu, proje çizimi, uygulama ve revizyon çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda yürütülen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır:

- Depo üstü alanın tesviyesi yapılmış ve peyzaj çalışmasına devam edilmiştir.

- TBMM'ye ait açık alanlarda çim biçimi ve çiçek dikimleri gerçekleştirilmiştir.
- TBMM kampüsündeki ağaççık ve çalılarda şekil budaması (Topiary) yapılmıştır.

- Meclis Hastanesi önünde yeni düzenleme yapılarak, taffanlara, şimşirlere ve spiral servilere şekil verilmiş ve bakımları yapılmıştır.

- Sera girişi, iç bahçe peyzaj çalışması yapılmış, sera konstrüksiyon ergonomik olarak yastıklarıyla beraber yeniden tasarlanıp uygulamaya başlanmıştır.

- Orman Genel Müdürlüğünden ve Ankara Üniversitesinden gelen heyetler ile birlikte TBMM Camisi önündeki meşe, Çankaya Kapısı önündeki at kestanesi ve Yonca Havuzlu Bahçe önündeki çınar ağaçlarının restorasyon çalışması yapılmıştır.

- TBMM İstanbul hizmet binaları yerleşkesi, TBMM Yıldız Konukevi, Florya Sosyal Tesisleri, Yalova Sosyal Tesisleri, Filiz-i Köşk Sera Restoran, Beşiktaş Misafirhanesi iç ve dış mekânlarında bulunan bitkilerin peyzaj mimarlığı prensiplerine göre planlanması, bunların her türlü bakım, koruma, iyileştirme ve sürekliliğinin sağlanması çalışmaları yapılmış; bazı asfalt alanların yeşil alana dönüştürülmesi amacıyla yapısal ve bitkisel peyzaj projesi hazırlanarak dönüşüm gerçekleştirilmiştir.

B Ö L Ü M

07

COVID-19
TEDBİRLERİ

COVID-19 TEDBİRLERİ

Dünya ile birlikte ülkemizde de görülen COVID-19 salgınından kaynaklanan risk ve tehditlerin en aza indirilmesini sağlamak üzere TBMM bünyesinde gerekli tedbirler alınmış olup bu tedbirler değişen şartlara uygun olarak güncellenmektedir.

Bu kapsamda gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda sunulmaktadır.

A. YASAMA SÜRECİ İÇİN ALINAN KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ TEDBİRLER

- Genel Kurul Salonu'nda sosyal mesafeye uygun oturma düzeni sağlanmaktadır.
- Grup toplantılarında ziyaretçi kısıtlamasına gidilmektedir.
- Komisyon toplantıları büyük salonlarda organize edilmektedir.
- Milletvekili basın toplantıları açık havada düzenlenmektedir.
- Genel Kurul Basın Locası'nda sosyal mesafeye uygun kullanım düzeni sağlanmaktadır.

B. MECLİS HASTANESİNDE GERçEKLEşTİRİLEN UYGULAMALAR

Meclis Hastanesinde; milletvekilleri ve İdari Teşkilatın kadrolu personeli ile bunların emeklileri, sözleşmeli, geçici, kadrolu işçi ve geçici görevli personel ile bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere sağlık hizmeti sunulmaktadır. Bu kapsamda anılan dönemde aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

- Hastane bünyesinde COVID-19 tanı laboratuvarı kurulmuştur.

- COVID-19 irtibat birimi hizmetlerine devam etmektedir.
- Acil servis girişine COVID-19 şüpheli vakaların takibi için özel tıbbi cihazlarla donanımlı muayene, kontrol ve takip odası oluşturulmuştur.
- TBMM'nin tüm birimlerine COVID-19 eğitimi verilmiştir.
- Hastanenin tüm ortak alanlarına UV, Acil Servis girişine ise hepa filtreli triaj kabini yapılmıştır.
- Meclis Hastanesinde ve Genel Kurul 112 Acil Servis Biriminde COVID-19 PCR test ünitesi kurulmuştur.
- Hastanede PCR testi ve COVID-19 aşılama çalışmaları yapılmaktadır.
- Hastanede teşhis ve tanısı konulan hastaların ileri tetkik işlemleri için diğer hastanelerle iletişime geçilerek hasta yatış işlemleri sağlanmıştır.

C. İDARİ TEDBİRLER

- Yeterli seviyede personel bulundurmak kaydıyla uzaktan ve dönüşümlü çalışma uygulanmıştır.
- Salgının seyrine göre çalışma saatlerinde düzenlemeler yapılmıştır.
- Yönetici kadro ve pozisyonlarında bulunanlar hariç 60 yaş ve üzeri personel, gebeliğinin yirmi dördüncü haftası ile otuz ikinci haftası arasında olan hamile personel, süt izni kullananlar, engelli çalışanlar, Sağlık Bakanlığının belirlediği kronik hastalığı bulunanlar ile 10 yaş ve altı çocuğu olan kadın çalışanlar idari izinli sayılmıştır.
- TBMM'ye ziyaretçi kısıtlaması kararı alınmıştır. TBMM'ye giren ziyaretçiler için HES Kodu uygulamasına geçilmiş olup "*Risksiz*" bilgisi alınan ziyaretçilerin girişleri güvenli bir şekilde sağlanmıştır.
- Mümkün olduğunca tüm toplantılar videokonferans yöntemiyle gerçekleştirilmiş, zorunlu yapılması gereken toplantılarda sosyal mesafe ve hijyen kurallarına dikkat edilmesi sağlanmıştır.

Ç. KORUYUCU VE ÖNLEYİCİ TEDBİRLER

- Tüm poliklinikler ve ortak alanlar için UVC cihazları alınmıştır.
- Tüm binaları besleyen havalandırma santrallerinde; klima filtreleri yenilenmiş, periyodik bakım sıklaştırılmış, soğutma ve ısıtmanın %100 taze hava kullanılarak sağlandığı sisteme geçilmiştir.
- Uzaktan çalışmaya imkân sağlamak amacıyla milletvekili personelinin TBMM santralinden bağlanmak suretiyle kurum dışından sabit makam telefonuna cep telefonu üzerinden erişimini sağlayan sanal sabit telefon uygulaması kurulumları gerçekleştirilmiştir.
- Giriş kapıları başta olmak üzere TBMM içerisinde ve ek hizmet binalarında ateş ölçümleri yapılmıştır.
- TBMM Kreş, Gündüz Bakımevi ve Anaokulunda personel ve çocukların ateş ölçümleri günde 3 defa yapılarak kayıt altına alınmıştır.
- Ana Bina, Halkla İlişkiler Binası ve lokantalar başta olmak üzere ortak kullanım alanlarında el dezenfektanlarının kullanımına devam edilmekte olup düzenli olarak personele maske dağıtımı yapılmaktadır.
- Personel lokantalarında isteğe bağlı kumanya dağıtımına devam edilmektedir.
- Meclise gelen kargoların alıcılarına dezenfekte edilerek teslim edilmesine devam edilmektedir.
- TBMM'ye ait tüm mekânlar ile makam ve hizmet araçlarında periyodik olarak dezenfektan işlemi yapılmaktadır.

